საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები 2025-2028 წლებისათვის

თბილისი
2024

შესავალი

2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების (BDD - Basic Data and Directions) დოკუმენტი მომზადებულია საქართველოს კანონის „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ საფუძველზე. დოკუმენტი წარმოადგენს ქვეყნის განვითარების ძირითად გეგმას, რომელიც ასახავს ინფორმაციას საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური და ფისკალური პროგნოზების შესახებ.

ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტი ძირითადად სამი თავისგან შედგება:

- პირველ თავში წარმოდგენილია სამთავრობო პროგრამა, რომელიც წარედგინება საქართველოს პარლამენტს მთავრობის შემადგენლობასთან ერთად. წინამდებარე დოკუმენტში წარმოდგენილია სამთავრობო პროგრამა „მხოლოდ მშვიდობით, ღირსებით, კეთილდღეობით, ევროპისკენ“.
- დოკუმენტის მე-2 თავში წარმოდგენილია შემდეგი ინფორმაცია:
  - ✓ ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები და ფისკალური პოლიტიკა საშუალოვადიანი პერიოდისთვის;
  - ✓ წინა წლის (2023 წელი) შესრულების მიმოხილვა;
  - ✓ მიმდინარე წლის (2024 წელი) მიმოხილვა და საპროგნოზო მაჩვენებლები;
  - ✓ ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები;
- მე-3 თავი მოიცავს:
  - ✓ მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრულ მოცულობებს, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამებს და მათ დაფინანსებას;
  - ✓ მხარჯავი დაწესებულებების ძირითად მიმართულებებს 2025-2028 წლებისათვის;
  - ✓ მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელ პროგრამებს და მათი დაფინანსებას საშუალოვადიან პერიოდში.

ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტს, რომელიც საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად მზადდება წლის დასრულებიდან ერთი თვის ვადაში, ემატება მე-4 თავი, რომელიც მოიცავს ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების საშუალოვადიან პრიორიტეტებს.

საქართველოს, როგორც ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის მიერ 2025 წელს ევროკომისიისთვის წარდსადგენი 2025-2027 წლების „ეკონომიკური რეფორმის პროგრამის“ მომზადების მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები

საქართველო პირველად შეუერთდა ევროკომისიის მიერ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული მეთოდოლოგიით საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის მომზადების პროცესს და 2024 წლის 15 იანვარს ევროკომისიას წარუდგინა **„ეკონომიკური რეფორმების პროგრამა“ 2024-2026 წლისათვის.** აღნიშნული დოკუმენტი მოწონებულ იქნა საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 15 იანვრის №41 განკარგულებით. დოკუმენტი ხარჯების საშუალოვადიანი დაგეგმვის ინსტრუმენტია კანდიდატი ქვეყნებისათვის და მოიცავს მაკროეკონომიკურ და ფისკალურ ჩარჩოს, აგრეთვე სტრუქტურულ რეფორმებს.

2024-2026 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის მომზადების პროცესში, საქართველოსთვის ნებაყოფლობითი იყო სტრუქტურული რეფორმების ნაწილი, ვინაიდან პირველად ხდებოდა დოკუმენტის მომზადება. საქართველომ უზრუნველყო ევროკომისიის მიერ წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული 2024 წლის მეთოდოლოგიის მიხედვით

სტრუქტურული რეფორმების აგრეგირება, „ხედვა 2030“-ის და წლიური და საშუალოვადიანი პროგრამული ბიუჯეტის პარამეტრებზე დაყრდნობით და დოკუმენტში აისახა ევროკომისიის მეთოდოლოგიის მოთხოვნათა შესაბამისად შემდეგი 2-2 აქტივობა სამი მიმართულებით: **კონკურენტუნარიანობა, მდგრადი განვითარება, ადამიანური კაპიტალი და სოციალური პოლიტიკა.**

- **კონკურენტუნარიანობა - კაპიტალის ბაზრის განვითარების** რეფორმა, ასევე **სურსათის უვნებლობის და ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემის განახლების** მიმართულება.
- **მდგრადი განვითარება - განახლებადი ენერგიისა და ენერგოეფექტურობის** რეფორმის ეტაპობრივად დანერგვა და **დაკავშირებადობის გაძლიერება** (enhanced connectivity) მიმართულებები, რომელებიც გულისხმობს საზღვაო და სახმელეთო ტრანსპორტის, ასევე საგზაო ინფრასტრუქტურის და ინტერნეტ-ინფრასტრუქტურის განვითარებას.
- **სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალი - მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის** რეფორმა, რომლის ფარგლებში გრძელდება მუშაობა რესურსების უფრო ეფექტიანი გამოყენებისა და სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების, ასევე მაღალი ხარისხის, ეფექტური და უსაფრთხო სამედიცინო პროდუქტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიმართულებით და **განათლების** რეფორმა, რომლის ფარგლებში მაღალი ხარისხის, განვითარებაზე ორიენტირებული ზრუნვის და საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველსაყოფად ხორციელდება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდის რეფორმა და საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, ასევე, გრძელდება მუშაობა შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნებისა და გამოწვევების საპასუხოდ პროფესიული საგანმანათლებლო სერვისების უზრუნველყოფის მიზნით.

გასათვალისწინებელია რომ 2024 წლის პირველ კვარტალში ევროკომისიის მიერ დეტალურად იქნა განხილული საქართველოს მიერ წარდგენილი პროგრამა, სხვა კანდიდატი ქვეყნების პროგრამებთან ერთად და მიმდინარე წლის 14 მაისს მიღებულ იქნა ერთობლივი დასკვნითი დოკუმენტი[1], რომელშიც აისახა 6 რეკომენდაცია, რომლის შესრულების თაობაზეც ინფორმაცია ევროკავშირს წარედგინება „2025-2027 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის“ ფარგლებში. რეკომენდაციებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულებაზე მიმდინარეობს მუშაობა საქართველოს ფინანსთა და დარგობრივი სამინისტროების კომპეტენციების ფარგლებში და პროგრესის შესახებ ინფორმაცია ასახული იქნება 2025 წლის ბიუჯეტის პროექტის პაკეტში.

ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნები ყოველწლიურად წარუდგენენ აღნიშნულ დოკუმენტს ევროკომისიას. ამ პროცესის რეგულარულ საბიუჯეტო პროცესში ინტეგრირების მიზნით „2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის შედგენის მიზნით განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 1 მარტის №62 დადგენილებით განისაზღვრა 2025-2027 წლების „საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების“ (Economic Reform Program) პროგრამის დოკუმენტის მომზადების მიზნით მიმდინარე წელს განსახორციელებელი ღონისძიებები.

ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მუშაობა 2025-2027 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის შემუშავებაზე ევროკომისიის მიერ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული მეთოდოლოგიის მიხედვით, რომელიც ევროკომისიას უნდა წარედგინოს 2025 წლის დასაწყისში. დოკუმენტის მაკროეკონომიკური და ფისკალური ანალიზი დაეყრდნობა წარმოდგენილი 2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტს და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში არსებულ ინფორმაციას. რაც შეეხება სტრუქტურული რეფორმების ნაწილს, 2025-2027 წლების საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის დოკუმენტში ასახული იქნება ევროკომისიისთვის გაგზავნილი 2024-2026 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამაში

[1] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9881-2024-INIT/en/pdf

წარმოდგენილი სტრუქტურული რეფორმების გაგრძელება, და ასევე გათვალისწინებული იქნება ზემოაღნიშნული მიმდინარე წლის 14 მაისს ევროკავშირის ეკონომიკურ და ფინანსურ საქმეთა საბჭოს (ECOFIN) შეხვედრის ფარგლებში მიღებული და გამოქვეყნებული ერთობლივი სამოქმედო დასკვნების დოკუმენტში ასახული რეკომენდაციები.

2025-2027 წლების ეკონომიკური რეფორმების პროგრამის (Economic Reform Program) მომზადების მიზნით, შესაბამის სამინისტროებთან და უწყებებთან ევროკომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაციების შესრულების თაობაზე განხორციელებული კონსულტაციების შედეგად მიღებული უკუკავშირის გათვალისწინებით, დოკუმენტის პირველადი ვერსია გამოქვეყნდება და ხელმისაწვდომი იქნება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდის (www.mof.ge) მეშვეობით.

თავი I

სამთავრობო პროგრამა

მხოლოდ

მშვიდობით

ღირსებით

კეთილდღეობით

ევროპისკენ

შესავალი

წინამდებარე სამთავრობო პროგრამა შედგენილია საქართველოს წინაშე არსებული გამოწვევებისა და ქვეყნის შესაძლებლობების შეფასების საფუძველზე და მისი მიზანია ქართული სახელმწიფოს შემდგომი გაძლიერება და ქართველი ხალხის ინტერესების რეალიზება. დოკუმენტში წარმოდგენილია საქართველოს მთავრობის მიზნები და ამოცანები, რომლებიც საქართველოსა და ქართველი ხალხის ეროვნულ ინტერესებს ეფუძნება.

პროგრამაში ასახულია საქართველოს მთავრობის ერთიანი ხედვა, რომელიც უზრუნველყოფს ქვეყანაში სამართლებრივი სახელმწიფოსა და დემოკრატიის პრინციპების შემდგომ განმტკიცებას, ეკონომიკის გაძლიერებას, სოციალური პოლიტიკის შემდგომ დახვეწას, ჯანდაცვისა და განათლების სისტემების გაძლიერებას, კულტურისა და სპორტის განვითარებას, ქვეყანაში უსაფრთხო და სტაბილური გარემოს უზრუნველყოფას, ქვეყნის საგარეო-პოლიტიკური პოზიციებისა და თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერებას.

საქართველოს ორ უმთავრეს ეროვნულ მიზნად ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა და საქართველოში სიღარიბის სრულად დაძლევა რჩება.

სამთავრობო პროგრამა სახელმწიფო პოლიტიკის შემდეგ 4 ძირითად მიმართულებას მოიცავს:

- დემოკრატიული განვითარება;
- ეკონომიკური განვითარება;
- სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალის განვითარება;
- საგარეო პოლიტიკა და თავდაცვა.

1. დემოკრატიული განვითარება

1.1. სახელმწიფო ინსტიტუტების გაძლიერება

საქართველოს მთავრობა მიზნად ისახავს ძლიერი, სამართლიანი და ერთიანი სახელმწიფოს მშენებლობას, სადაც თითოეულ მოქალაქეს აქვს თანასწორი შესაძლებლობები და სახელმწიფო ინსტიტუტები ეფექტიანად და გამჭვირვალედ ემსახურებიან მათ.

გამჭვირვალე, ანგარიშვალდებული და ეფექტიანი, შედეგებზე ორიენტირებული სახელმწიფო მართვის სისტემის ჩამოყალიბების უზრუნველსაყოფად, ევროპული საჯარო მმართველობის პრინციპების შესაბამისად, უწყვეტად გაგრძელდება საჯარო მმართველობის რეფორმა.

გაძლიერდება პოლიტიკის დაგეგმვის ეფექტიანი და ეფექტური სისტემის მხარდაჭერა და უზრუნველყოფილი იქნება მისი შემდგომი გაუმჯობესება გამოვლენილი საჭიროებებისა და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის საფუძველზე. გაუმჯობესდება სამთავრობო დაწესებულებათა მიერ პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და შეფასების ხარისხი; დაინერგება პოლიტიკის შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების ერთიანი ელექტრონული სისტემა, რომლის საშუალებით, ციფრულ სივრცეში მოექცევა მთავრობის ყველა პოლიტიკის დოკუმენტი; პოლიტიკის შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში ინტეგრირდება საჯარო კონსულტაციების გამართვის მოდულიც, რაც ახალ შესაძლებლობას აჩენს ინკლუზიური საჯარო პოლიტიკის წარმოებისათვის და ქმნის ქმედით პლატფორმას მოქალაქეებთან მჭიდრო ინტერაქციისთვის.

ინტენსიურად გაგრძელდება საჯარო სამსახურის სრულყოფა. ამ მიზნით, შემუშავდება საჯარო სამსახურის განვითარების სტრატეგია, რომელიც შექმნის ერთიან ხედვას მიმზიდველი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბების, მართვის თანამედროვე სტანდარტების დანერგვის, საჯარო სამსახურში დასაქმებული ადამიანური კაპიტალის გაძლიერების, პროფესიონალიზმის ამაღლების, ძლიერი, ანგარიშვალდებული, ქმედითი საჯარო დაწესებულებების ფუნქციონირების ხელშეწყობის, ასევე შესაბამისი პოლიტიკური დონის პასუხისმგებლობის განსაზღვრისა და რეფორმის კოორდინირებული განხორციელების მიზნით; საჯარო სამსახურის სისტემის ერთიანობის უზრუნველსაყოფად და არსებული პრაქტიკის გაუმჯობესების მიზნით, დაიხვეწება კანონმდებლობა და მკაფიოდ დადგინდება საჯარო სამსახურის ფარგლები, მათ შორის, დაზუსტდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირების სამართლებრივი ჩარჩო; საჯარო სამსახურში დაინერგება ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე მექანიზმები, რაც ხელს შეუწყობს ადამიანური რესურსების მართვის ოპერაციული სისტემიდან ადამიანური კაპიტალის სტრატეგიული განვითარების სისტემაზე გადასვლას; საჯარო სამსახურის მიმზიდველობის გაზრდისთვის განვითარდება სამოტივაციო პრაქტიკები, თანასწორი და ინკლუზიური დასაქმების სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობის მიზნით, წახალისდება ოჯახზე მორგებული დასაქმების პოლიტიკა, საჯარო სამსახურში ქალთა მონაწილეობა, მათი ლიდერობა და პროფესიული განვითარება.

მომავალი წლიდან საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს სამოქალაქო ინიციატივების მხარდაჭერას, რისთვისაც შეიქმნება შესაბამისი სახელმწიფო პროგრამა.

გაგრძელდება საკანონმდებლო აქტების კოდიფიკაციის რეფორმა, რომლის ფარგლებში, შემუშავდება და საქართველოს პარლამენტს წარმოედგინება მიწის კოდექსი, აგრეთვე მიღებული იქნება ხანდაზმულ პირთა უფლებების მარეგულირებელი ერთიანი საკანონმდებლო აქტი. საკანონმდებლო რეფორმები კვლავაც წარიმართება სამეცნიერო წრეებთან აქტიური დიალოგის ფონზე.

2028 წლისთვის იუსტიციის სახლის მოქმედების არეალი სრულად დაფარავს ყველა მუნიციპალიტეტს. „მობილური იუსტიციის სახლების“ მეშვეობით, 2028 წლისთვის 500-ამდე სოფლის მოსახლეობას პირდაპირ სახლის კართან მიეწოდება 500-ამდე სერვისი.

სახელმწიფო სერვისები ხელმისაწვდომი გახდება my.gov.ge მობილური აპლიკაციით. მომსახურების დისტანციური ელექტრონული ფორმა მომხმარებლებს, განსაკუთრებით კი დიასპორის წარმომადგენლებს გაუმარტივებთ სერვისებზე წვდომა.

საჯარო მმართველობის რეფორმის ფარგლებში სერვისების მიწოდების კომპონენტის ეფექტიანი უზრუნველყოფის მიზნით, განხორციელდება სახელმწიფო სერვისების განვითარების 2022 – 2025 წლების სტრატეგიით გათვალისწინებული ღონისძიებები, რათა უმაღლესი სტანდარტით მოხდეს სერვისების შექმნა, განფასება, მიწოდება და ხარისხის კონტროლი. შეიქმნება ეროვნული სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის (NSDI) გეოპორტალი, რომელზეც ქვეყნის ყველა უწყება და სივრცითი მონაცემების მწარმოებელი სუბიექტი განათავსებს ინფორმაციას. საჯაროდ ხელმისაწვდომი გახდება საქართველოში არსებული სივრცითი მონაცემები, რომლებიც თავსებადი და შესაბამისი იქნება ევროკავშირის სივრცითი ინფორმაციის ინფრასტრუქტურასა (INSPIRE) და რეგულაციებთან.

დასრულდება დამისამართების პროექტი და მუნიციპალიტეტების ადმინისტრაციული საზღვრების პროექტები დასამტკიცებლად წარმოედგინება საქართველოს პარლამენტს, ხოლო დასახლებების ადმინისტრაციული საზღვრები დამტკიცდება კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ზუსტი მისამართების არსებობა ხელს შეუწყობს სახელმწიფო და კერძო სერვისების დროულ და უფრო ხარისხიან მიწოდებას.

დასრულდება მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროცესი და ქვეყანაში არსებულ მიწის ფონდთან მიმართებით საბოლოოდ დადგინდება, რომელი ნაკვეთია კერძო, სახელმწიფო თუ მუნიციპალური საკუთრება. პროექტის დასრულების შედეგად, ხარისხობრივად გაუმჯობესდება მიწაზე საკუთრების უფლების დაცვა, მიწის ეფექტიანად მართვა, სოფლის მეურნეობის სექტორისა და აგრობიზნესის მართვა.

დაინერგება ახალი გამარტივებული სერვისი – „სასყიდლიანი ხელშეკრულებების რეგისტრაცია“, რომელიც ითვალისწინებს სასყიდლიანი ხელშეკრულების, მათ შორის, იჯარის/ქირავნობის ხელშეკრულების დარღვევის შემთხვევაში, მესაკუთრეთა უფლებების დაცვის/აღდგენის ეფექტიან მექანიზმებს. სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე შესაძლებელი გახდება, როგორც ფულადი ვალდებულების სესრულების მოთხოვნის დაკმაყოფილება, ისე საკუთრების უფლების აღდგენა, იმ შემთხვევებისთვის, როდესაც მოიჯარე/დამქირავებელი არ იხდის საიჯარო ქირას/ქირას ან/და ნებაყოფლობით არ ათავისუფლებს უძრავ ქონებას.

ევროკავშირის დირექტივების გათვალისწინებით მიღებული „მეწარმეთა შესახებ“ ახალი კანონის შესაბამისად, დასრულდება მეწარმე სუბიექტების ხელახალი რეგისტრაციის პროცესი. შედეგად, საქართველოში რეგისტრირებული ყველა მეწარმე სუბიექტის მონაცემები შესაბამისობაში იქნება ევროკავშირში მოქმედ რეგულაციებთან.

საჯარო რეესტრმა მომხმარებლებს შესთავაზა ახალი, ინოვაციური და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სერვისი. დაცული აპლიკაციის მეშვეობით, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში ან/და საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში მყოფ საქართველოს მოქალაქეებს დისტანციურად, ინტერნეტში ჩართული ელექტრონული მოწყობილობის (კომპიუტერი, ტელეფონი და ა. შ.) საშუალებით შეუძლიათ უძრავ ქონებაზე გარიგებების დადება, ნასყიდობის საფასურის გადახდა და უფლების რეგისტრაცია. აღსანიშნავია, რომ გონიერი კონტრაქტის საშუალებით, ხელშეკრულების მხარეები დაცულნი იქნებიან შესაძლო რისკებისგან. „გონიერი კონტრაქტის“ განვითარების მომდევნო ეტაპზე არსებულ სერვისებს დაემატება შემდეგი ახალი სერვისები: საწარმოს რეგისტრაცია, პარტნიორთა კრების ჩატარება, წილის ნასყიდობა, იჯარის რეგისტრაცია.

თანამედროვე სტანდარტებისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით, დარგობრივ და აკადემიურ სექტორთან, ასევე საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობით, შეიქმნება საქართველოს ციფრული რუკა. მოხდება საქართველოს ციფრული მმართველობის 2025 – 2030 წლების სტრატეგიის იმპლემენტაცია, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის გრძელვადიან, სექტორული პოლიტიკის დოკუმენტს ციფრული მმართველობის სფეროში და ასახავს ციფრული მმართველობის თანამედროვე ტენდენციებს.

მუშაობა გაგრძელდება სანდო მომსახურების მარეგულირებელი საკანონმდებლო ჩარჩოს სრულყოფასა და ევროკავშირის კანონმდებლობასთან (eIDAS 2.0) ჰარმონიზაციაზე, რაც საქართველოში არსებული სანდო მომსახურებების სხვა ქვეყნებში (მათ შორის, ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში) აღიარებას ისახავს მიზნად. შედეგად, საქართველოს მოქალაქეებსა და რეზიდენტ იურიდიულ პირებს ექნებათ შესაძლებლობა, ელექტრონული ფორმით წარადგინონ საქართველოში მოქმედი კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერით/შტამპით დამოწმებული დოკუმენტები. გარდა არსებული სანდო მომსახურებების ევროკავშირში აღიარებისა, იგეგმება ციფრული იდენტიფიკაციის სისტემის (Digital ID) განვითარება და მისი მეშვეობით სანდო მომსახურების მიწოდება. „ციფრული ID“ აპრობირებულია მსოფლიოსა და ევროკავშირის ბევრ ქვეყანაში და ნიშნავს მობილური ტელეფონის გამოყენებას ელექტრონული იდენტიფიკაციის ფუნქციის უზრუნველსაყოფად, ისევე, როგორც ელექტრონული ხელმოწერისა და შტამპის გამოსაყენებლად. „ციფრული ID“ და ციფრული ხელმოწერა, როგორც ელექტრონული იდენტიფიკაციის ცალკე არხი, გაზრდის აღნიშნული სანდო მომსახურების გამოყენებას მოსახლეობასა და ბიზნესსექტორში.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ანალიტიკური და სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის, სახელმწიფოს მიერ დასადები ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზის, საერთაშორისო სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში საქმისწარმოების წარმართვის ეფექტიანობის გაუმჯობესებისთვის, ასევე საქართველოს საკანონმდებლო მაცნის მომხმარებელთათვის

გამარტივებული სერვისების მიწოდების მიზნით, დაგეგმილია ხელოვნური ინტელექტის სისტემების დანერგვა და გამოყენება. გარდა ამისა, ხელოვნურ ინტელექტთან დაკავშირებული მსოფლიო ტენდენციების შესწავლის, ანალიზის, საქართველოს კანონმდებლობის ციფრულ სტანდარტებთან ადაპტირებისთვის საჭირო დასკვნებისა და რეკომენდაციების მომზადებისა და საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სასწავლო ცენტრის ბაზაზე შეიქმნება ხელოვნური ინტელექტის სამართლებრივი კვლევის ცენტრი.

მთავრობის პრიორიტეტად რჩება დეცენტრალიზაციის პოლიტიკის წარმატებული განხორციელება და, შესაბამისად, უწყვეტად გაგრძელდება 2020 – 2025 წლების დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის განხორციელება. 2025 წლის ბოლოს შეფასდება არსებული სტრატეგიის განხორციელების შედეგები, რომლის საფუძველზეც, მუშაობა დაიწყება ახალი პოლიტიკის დოკუმენტის შექმნაზე, გაზრდილი ფინანსური და ქონებრივი შესაძლებლობების მქონე, მაღალი ევროპული სტანდარტის ადგილობრივი თვითმმართველობის უზრუნველყოფის მიზნით.

რეგიონული განვითარებისა და გათანაბრების ეფექტიანი პოლიტიკის გასატარებლად, გაგრძელდება შესაბამისი ღონისძიებები, მათ შორის, ევროკავშირის კოჰეზიის პოლიტიკის შესაბამისი პროგრამ(ებ)ის/პლატფორმის გამოყენების გზით. გაგრძელდება მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების მხარდაჭერა შესაბამისი მიზნობრივი პროგრამების საშუალებით, მიღებული გამოცდილებით, ევროკავშირის პრინციპებისა და სტანდარტების გათვალისწინებით.

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების მხარდაჭერის მიზნით, რეგიონული განვითარების ფონდის ფარგლებში, 2 მილიარდ ლარზე მეტი იქნება გამოყოფილი შემდეგი 4 წლის განმავლობაში. გაუმჯობესდება მუნიციპალიტეტებში სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა და მომსახურება.

გაგრძელდება სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა და მოქალაქეთა ჩართულობის გზით მოხდება შერჩეული პროექტების განხორციელება. ამასთან, ყურადღება გამახვილდება გამყოფი ხაზის მიმდებარე დასახლებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებაზე.

საქართველოს ყველა მოქალაქისთვის, განურჩევლად ეთნიკური წარმომავლობისა, განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, საზოგადოებრივი და პოლიტიკური ცხოვრების ყველა სფეროში სრულფასოვანი მონაწილეობისთვის, თანასწორი და ინკლუზიური გარემოს განმტკიცების მიზნით, უზრუნველყოფილი იქნება სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის 2021 – 2030 წლების სახელმწიფო სტრატეგიის ეფექტიანი განხორციელება, რომელიც სამ განზომილებაში – ქვეყნის სტრატეგიული განვითარების, მდგრადი განვითარების მიზნებისა და საქართველოს ევროპული არჩევანის კონტექსტში განიხილება. დაგეგმილი კომპლექსური ღონისძიებები და საჭიროებებზე მორგებული მექანიზმები მიმართულია სახელმწიფო ენის შესწავლის შესაძლებლობების გაფართოებაზე, ხარისხიან განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებაზე, საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ჩართულობის გაზრდაზე, სახელმწიფო

სერვისებსა და მხარდამჭერ პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის ამაღლებაზე, კულტურული თვითმყოფადობის დაცვასა და კულტურათაშორისი დიალოგის წახალისებასა და მხარდაჭერაზე.

1.2. ადამიანის უფლებები და მათი დაცვის ინსტიტუციური მექანიზმები

მთავრობის ურყევ პრიორიტეტად რჩება ადამიანის უფლებებისა და მათი დაცვის ინსტიტუციური მექანიზმების გაძლიერება, რომელიც ეფუძნება დემოკრატიული ღირებულებების დაცვას, ყველა მოქალაქისთვის თანასწორი უფლებებისა და შესაძლებლობების უზრუნველყოფასა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მყარ სისტემას, რაც საბოლოოდ ხელს უწყობს სახელმწიფოს სტაბილურ განვითარებას.

მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში მთავრობა გააგრძელებს და გააძლიერებს ზრუნვას ადამიანის უფლებების უმაღლესი სტანდარტით დასაცავად. ამ მიზნით, თანმიმდევრულად და მტკიცედ განხორციელდება ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგიითა და სამოქმედო გეგმებით განსაზღვრული პოლიტიკა.

მომდევნო წლებში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ეროვნული უსაფრთხოების გაძლიერებას. ამ მიზნით, დასრულდება ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში ორი ძირითადი, ფუძემდებლური კონცეპტუალური დოკუმენტის – ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციისა და საფრთხეების შეფასების დოკუმენტის განახლების პროცესი. ორივე დოკუმენტი დამტკიცდება კანონმდებლობით დადგენილი წესით. სახელმწიფო განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს „ჰიბრიდულ საფრთხეებთან“ ბრძოლას. ამ მიზნით, დაიწყება სფეროში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრა და ჰიბრიდული საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული სტრატეგიის შემუშავება.

მოხდება „კიბერუსაფრთხოების ცნობიერების ამაღლების 2025 – 2030 წლების სტრატეგიის“ ეფექტიანი იმპლემენტაცია, რის შედეგადაც, საგრძნობლად ამაღლდება კიბერდაცულობის დონე. გაგრძელდება საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შემდგომი განვითარება, რაც გულისხმობს როგორც სტრუქტურულ, ისე შინაარსობრივ ცვლილებებსა და საკანონმდებლო ინიციატივებს.

მთავრობა გააგრძელებს კრიმინალური პოლიციის რეფორმას, რომლის ფარგლებშიც, გაძლიერდება საგამოძიებო კომპონენტები და გაიზრდება გამოძიების ხარისხი; ახალი, კვალიფიციური კადრების მოზიდვის პარალელურად, გაგრძელდება მოქმედი გამომძიებლების სისტემური გადამზადება; განხორციელდება საუბნო მიმართულებების ეტაპობრივი ჩანაცვლება საზოგადოებაზე ორიენტირებული საპოლიციო საქმიანობის კონცეფციით, რომლის უმთავრესი ამოცანა დანაშაულის პრევენციის ეფექტიანობის გაზრდაა; ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგმება არასრულწლოვანთა მიერ და მათ მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ეფექტიანი გამოძიების, არასრულწლოვანთა მიმართ სპეციალური მიდგომების დანერგვის, არასრულწლოვანზე მორგებული გარემოს ჩამოყალიბების მიზნით; გლობალურად მზარდი ტენდენციების გათვალისწინებით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა კიბერდანაშაულის გამოძიების

საკითხებს. გაიზრდება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პოლიციელთა რაოდენობა, ასევე გაღრმავდება ოპერატიული თანამშრომლობა ევროპისა და აშშ-ის შესაბამის სამსახურებთან.

მთავრობის პრიორიტეტად რჩება ბრძოლა ორგანიზებულ დანაშაულთან, მათ შორის, ნარკოდანაშაულის წინააღმდეგ. უწყებათაშორის სამუშაო ფორმატში განახლდება ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული სტრატეგია შესაბამისი სამოქმედო გეგმით. სახელმწიფო გააგრძელებს ნარკოპოლიტიკის ეროვნული სტრატეგიისა და მისი შესრულების სამოქმედო გეგმების ეფექტიან იმპლემენტაციას, რაც მიზნად ისახავს, შეინარჩუნოს ბალანსი ფსიქოაქტიური საშუალებების არალეგალური გავრცელების პრევენციულ, სამკურნალო და მიწოდების შემცირების შესაბამის ზომებს შორის, მხარი დაუჭიროს მოქალაქეების ჯანმრთელობისა და ზრუნვის პრინციპებს. მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ნარკოპოლიტიკის დახვეწისა და განვითარების მიზნით, გაგრძელდება თემატური კვლევებისა და ანგარიშების მომზადება, ასევე დაიხვეწება ადრეული გაფრთხილების სისტემა, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერებების გავრცელებასთან გამკლავების მიზნით. მთავრობა გააგრძელებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ეფექტიან ბრძოლას, კოორდინირებული სახელმწიფო პოლიტიკის გატარების გზით.

გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან. ამასთან, აქტიური თანამშრომლობა გაგრძელდება ევროპოლთან, აგრეთვე გაფართოვდება პოლიციის ატაშეების ქსელი.

მტკიცებულებათა მაღალი სტანდარტით მოპოვების მიზნით, განვითარდება საექსპერტო-კრიმინალისტიკური შესაძლებლობები, რომლის ფარგლებში, ლაბორატორიები აღიჭურვება თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით. გარდა ამისა, ცალკეული საექსპერტო მიმართულებებით გაფართოვდება აკრედიტაციის სფერო და შეიქმნება „დნმ ბანკი“.

გაგრძელდება ანალიზზე დაფუძნებული საპოლიციო საქმიანობის კონცეფციის განვითარება, რომლის ფარგლებში, განხორციელდება ანალიტიკოსთა შესაძლებლობების ზრდა და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის გაუმჯობესება.

ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით, გაგრძელდება მოწყვლად ჯგუფებთან დაკავშირებული სამართალწარმოების ხარისხის მონიტორინგი და ამ კატეგორიის დანაშაულებისა და ადმინისტრაციულ საქმეებზე ეფექტიანი რეაგირების ხელშეწყობა. მათ შორის, ძალადობის მსხვერპლზე ორიენტირებული მიდგომების ეფექტიანად უზრუნველყოფის მიზნით, გაძლიერდება მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის სამსახურის საქმიანობა.

გაგრძელდება საპატრულო პოლიციის რეფორმა, რაც გულისხმობს როგორც საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის სამოქმედო არეალის ზრდას, აგრეთვე ადმინისტრაციული პროცესების გამარტივებას, საპატრულო პოლიციის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის ზრდასა და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას.

ამასთან, გაგრძელდება საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამის განხორციელება. მნიშვნელოვნად გაიზრდება ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება საგზაო მოძრაობის ადმინისტრირების სფეროში. საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში შექმნილი ახალი დანაყოფი უზრუნველყოფს ავტოსაგზაო შემთხვევების გამომწვევი მიზეზების დეტალურ ანალიზს, ე.წ. „შავი წერტილების“ იდენტიფიცირებასა და შემდგომში შესაბამის უწყებებთან ერთად პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვას. გარდა ამისა, დასრულდება მართვის მოწმობის ასაღებად საჭირო გამოცდის პრაქტიკული კომპონენტის რეალურ პირობებში ინტეგრირება. ასევე გაგრძელდება ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან მოლაპარაკებები ქართული მართვის მოწმობების მათ ტერიტორიაზე აღიარებასთან დაკავშირებით. სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ცენტრი „112“, საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით, გააგრძელებს ვიდეოსამეთვალყურეო და სიჩქარის კონტროლის სისტემების დამატება-განვითარებას ქვეყნის მასშტაბით. გარდა ამისა, საგზაო უსაფრთხოების სტრატეგიით დასახული მიზნებისა და ამოცანების განხორციელების მიზნით, გაგრძელდება 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმის იმპლემენტაცია და ყველა პრიორიტეტული მიმართულებით მუშაობა.

გაგრძელდება სასაზღვრო პოლიციის რეფორმა, რაც მოიცავს ადამიანური რესურსების, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისა და საზღვარზე დაკვირვების თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების განვითარებას. აღნიშნული მიმართულებით, უფრო გაღრმავდება არსებული აქტიური თანამშრომლობა ნატოსთან. ასევე გაგრძელდება საზღვრის მართვის რისკების ანალიზის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება და საზღვაო ოპერაციების ერთობლივი მართვის ცენტრის განვითარება.

უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებული გამოწვევების საპასუხოდ, გაძლიერდება მიგრაციული ნაკადების მართვა და რეადმისიის ხელშეკრულების აღსრულება. მიგრაციული პროცესების უკეთ მართვისა და, განსაკუთრებით, იმ პირთა მიმართ რეგულაციების გამკაცრების მიზნით, რომლებიც ბოროტად სარგებლობენ საქართველოში არსებული თავშესაფრის სისტემით, იგეგმება სათანადო ღონისძიებების გატარება. მომზადდება ახალი კანონპროექტი „საერთაშორისო დაცვის შესახებ“, რომელიც მაქსიმალურად აღმოფხვრის მოქმედი კანონმდებლობის აღსრულებისას გამოვლენილ ხარვეზებს. დამატებით, დაგეგმილია მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული ცვლილებები, რომლებიც უზრუნველყოფს მიგრაციის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით შესაძლებლობების გაზრდას. საგანგებო სიტუაციების მართვის ეფექტიანობის ასამაღლებლად, განვითარდება საოპერაციო შესაძლებლობები/რესურსები, გაუმჯობესდება მზადყოფნის დონე და გაიზრდება რეაგირების ხარისხი. იგეგმება ტექნიკის/აღჭურვილობის განახლება და ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია, ასევე საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი განვითარება.

გაგრძელდება ახალი საპოლიციო ციფრული პროდუქტების შექმნა, მათ შორის, დაინერგება დისტანციური მომსახურების სერვისები.

სამართალდამცავ სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური ადამიანური რესურსების მოსაზიდად, ასევე არსებული კადრების მოტივაციის ასამაღლებლად, განვითარდება ადამიანური რესურსების მართვის არსებული მექანიზმები. დაიხვეწება სტაჟირების მექანიზმი, რაც უზრუნველყოფს მოტივირებული ახალგაზრდა კადრების მოზიდვას. შსს-ის აკადემია განავითარებს საგანმანათლებლო პროგრამებს და აკადემიის ბაზაზე დანერგავს საბაკალავრო პროგრამას, რაც სამართალდამცავი სისტემის თანამშრომელთათვის უზრუნველყოფს, პროფესიულთან ერთად, აკადემიური განათლების მიღების შესაძლებლობას. გარდა აღნიშნულისა, გამოკვეთილი საჭიროებების შესაბამისად, მოხდება პოლიციელთა პერიოდული პროფესიული გადამზადება.

გაგრძელდება პოლიციის შენობების განახლება-რეაბილიტაცია და ახალი ობიექტების მშენებლობა, ასევე შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით მათი უზრუნველყოფა. განახლდება არსებული ავტოპარკი, სახანძრო-სამაშველო სპეციალური ტექნიკა და შეიარაღება. გარდა ამისა, შსს-ის მოსამსახურეთა სოციალური გარანტიების გაუმჯობესების მიზნით, აქტიურად გაგრძელდება ბინათმშენებლობის პროექტი და ეტაპობრივად გაიზრდება პოლიციელთა შრომითი ანაზღაურება.

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს პენიტენციურ სისტემაში უმაღლესი სტანდარტების დანერგვასა და პრობაციის სამსახურის განვითარებას. ამ მიზნით:

- მიმდინარეობს და უახლოეს მომავალში დასრულდება ახალი, მცირე ზომის პენიტენციური დაწესებულების მშენებლობა ქ. რუსთავში; აგრეთვე ეტაპობრივად აშენდება სხვა ახალი, ევროპული ტიპის მცირე ზომის პენიტენციური დაწესებულებები. გარდა ამისა, გაგრძელდება და გაფართოვდება პენიტენციური დაწესებულებების მაღალი სტანდარტით მშენებლობის, კაპიტალური რემონტის, რეაბილიტაციისა და აღჭურვის პროცესი. ასევე გაგრძელდება იუსტიციის სახლების გახსნა პენიტენციურ დაწესებულებებში;
- გაგრძელდება მსჯავრდებულთა პირობების გაუმჯობესება. კერძოდ, გათანაბრდება ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა საცხოვრებელი პირობები;
- პენიტენციურ დაწესებულებებში გაძლიერდება უსაფრთხოების სისტემა, მათ შორის, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით;
- გაფართოვდება ინოვაციური პროექტი – „ციფრული უნივერსიტეტი“, რაც მსჯავრდებულებს შესაძლებლობას უქმნის, დისტანციურად ჩაერთონ საუნივერსიტეტო სწავლების პროცესში, ონლაინ დაესწრონ ლექციებს და პირდაპირი, ინტერაქციული კომუნიკაცია ჰქონდეთ ლექტორებთან;
- განახლდება მსჯავრდებულთა და პრობაციონერთა სარეაბილიტაციო პროგრამები, ასევე, საჭიროების მიხედვით, შემუშავდება ახალი პროგრამები და გაიზრდება პროგრამებში მსჯავრდებულთა ჩართულობა; ყველა პენიტენციურ დაწესებულებაში მულტიდისციპლინური მიდგომით გაგრძელდება რისკზე, საჭიროებასა და რეაგირებაზე დაფუძნებული მსჯავრდებულთა შეფასება (დანაშაულის განმეორებით ჩადენისა და მნიშვნელოვანი ზიანის რისკის დონის დადგენა) და, გამოკვეთილი საჭიროებების

გათვალისწინებით, სასჯელის მოხდის ინდივიდუალური გეგმის შედგენა (შემთხვევის მართვა);

- ეტაპობრივად გაიზრდება პროფესიული სწავლების, მომზადების/გადამზადებისა და დასაქმების პროგრამაში ჩართულ მსჯავრდებულთა რაოდენობა; განახლდება და შეივსება პენიტენციური დაწესებულებების ბიბლიოთეკების „წიგნის ფონდი“;
- სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით, სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოება განხორციელდება სრულად ელექტრონული ფორმით; სრულად განახლდება სამედიცინო აღჭურვილობა; შეიქმნება უმაღლესი სტანდარტების შესაბამისი ახალი ამბულატორიულ-დიაგნოსტიკური ბაზა;
- დაბალი რისკის პრობაციონერთა ელექტრონული კონტროლისა და მომსახურების „ერთი ფანჯრის პრინციპით“ განხორციელების მიზნით, ყველა იუსტიციის სახლსა და პრობაციის ბიუროში განთავსდება PROBBOX-ის მოწყობილობა; არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციის მიზნით, გაგრძელდება არასრულწლოვანთა რეფერირების ცენტრის რეგიონული განვითარება; გაძლიერდება აღდგენითი მართლმსაჯულების მიმართულება და განრიდებისა და მედიაციის პროგრამები; გაფართოვდება მედიაციის რეგიონული სივრცეების არეალი; ქვეყნის მასშტაბით, საჯარო და კერძო სკოლებში ჩატარდება დანაშაულის პრევენციის ონლაინკურსი; პრობაციონერთა საორიენტაციო კურსის პილოტირების შემდეგ, დაბალი რისკის პრობაციონერებისთვის კურსში ჩართულობა უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყნის ყველა რეგიონში.

2. ეკონომიკური განვითარება

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა საბაზრო ეკონომიკის ჩარჩოს გაძლიერებას, მაკროეკონომიკური სტაბილურობის გაუმჯობესებასა და მდგრადი ეკონომიკური ზრდისთვის მყარი ფუნდამენტის შექმნას ეფუძნება, რაც პირდაპირ არის დაკავშირებული სწრაფ ეკონომიკურ განვითარებასთან, ეკონომიკის სტრუქტურის გაუმჯობესებასა და ინკლუზიურობის ზრდასთან.

მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნებაზე, საინვესტიციო გარემოს შემდგომ გაუმჯობესებასა და ეკონომიკის სტრუქტურულ გაჯანსაღებაზე, რომლის ძირითადი მხარდამჭერიც იქნება პროდუქტიულობისა და ინვესტიციების ზრდისკენ, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებისკენ, საექსპორტო პოტენციალის გაფართოებისა და ვაჭრობის ხარისხობრივი გაუმჯობესებისკენ მიმართული რეფორმები. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ეკონომიკურ შესაძლებლობებსა და საბაზისო სერვისებზე ხელმისაწვდომობის ზრდას, რაც ხელს შეუწყობს მოწყვლადი ჯგუფების ჩართულობასა და ინტეგრირებას ეკონომიკურ აქტივობაში. სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ქვეყნის შესაძლებლობებისა და შეფარდებითი უპირატესობების ეფექტიანი გამოყენება, რომელიც, თავის მხრივ, მოიცავს: ენერგოეფექტურობის ხელშეწყობას, ქვეყნის ეკონომიკური ფუნქციების დივერსიფიკაციასა და ევროკავშირთან დაკავშირებადობის გაუმჯობესებას. მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მიზანია საქართველოს სტრატეგიული გეოგრაფიული მდებარეობისა

და სატრანზიტო, ენერგეტიკული და ციფრული ტრანსფორმაციის პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენება ქვეყნის შემდგომი განვითარებისთვის.

ამ პოტენციალის ეფექტიანი გამოყენება უმნიშვნელოვანეს წვლილს შეიტანს მომდევნო წლებში ქვეყანაში ახალი ინვესტიციების მოზიდვაში, მაღალი ეკონომიკური ზრდის შენარჩუნებაში და თვისობრივად ახალ დონეზე აიყვანს საქართველოს ეკონომიკურ როლს გლობალურ ღირებულებათა ჯაჭვში.

2.1. მაკროეკონომიკური პოლიტიკა და სწრაფი ეკონომიკური განვითარება

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და მისი მუდმივი გაჯანსაღება წარმოადგენს. მთავრობის გონივრული ეკონომიკური პოლიტიკის შედეგად, საქართველომ მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია ეკონომიკის ყველა მიმართულებით.

პოსტპანდემიურ პერიოდში ჩვენი ქვეყანა წარმატებით გაუმკლავდა ყველა საგარეო შოკს და საქართველოს აქვს ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი ეკონომიკური ზრდა ფართე რეგიონის, ევროპისა და ევროკავშირის წევრობის კანდიდატ ქვეყნებს შორის. პანდემიის შემდგომ საქართველოს ეკონომიკა განსაკუთრებით მაღალი ტემპით იზრდება. 2021 – 2023 წლებში საშუალო რეალურმა ეკონომიკურმა ზრდამ 9.8% შეადგინა. მაღალი ეკონომიკური აქტივობა მიმდინარე წელსაც გრძელდება, იანვარ-სექტემბრის მონაცემებით, ეკონომიკურმა ზრდამ მიმდინარე წელსაც 9.8% შეადგინა.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში, საქართველოს მაღალ ეკონომიკურ ზრდასთან ერთად დაბალი ინფლაციაც აქვს. 2023 წელს ინფლაციამ 2.5% შეადგინა, ხოლო მიმდინარე წლის ოქტომბერში 0.3%-ს გაუტოლდა. ბოლო 2 წლის განმავლობაში საქართველოს ეკონომიკაში დაფიქსირებული ტენდენციები – მაღალი ეკონომიკური ზრდის შენარჩუნება და ინფლაციის დაბალი დონე მიანიშნებს ეკონომიკის პოტენციური დონისა და პროდუქტიულობის ზრდაზე, რაც ,თავის მხრივ, ეკონომიკის სტრუქტურული გაუმჯობესების შედეგია.

მაღალი ეკონომიკური ზრდისა და ძლიერი მაკროეკონომიკური ფუნდამენტების პარალელურად, ფისკალური პარამეტრები უმჯობესდება. 2024 წელს მოსალოდნელია ბიუჯეტის დეფიციტის მშპ-ის 2.5%-ამდე შენარჩუნება, რაც 3%-იან ფისკალური წესით განსაზღვრულ ზღვარზე დაბალი მაჩვენებელია.

მაღალი ეკონომიკური ზრდა ასახვას პოვებს სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. 2023 წელს უმუშევრობის დონე შემცირდა 16.4%-ამდე. უმუშევრობის შემცირების ტენდენცია ასევე გაგრძელდა 2024 წლის სამ კვარტალში და უმუშევრობის დონე შესაბამისად რეკორდულად დაბალ მაჩვენებლამდე – პირველ კვარტალში 14.0%-ამდე, მეორე კვარტალში – 13.7%-ამდე, ხოლო მესამე კვარტალში 13.8%-ამდე შემცირდა. რაც შეეხება სიღარიბეს, 2023 წელს სიღარიბის

აბსოლუტურ ზღვარს ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი ისტორიულ მინიმუმამდე – 11.8%-ამდე შემცირდა და მხოლოდ სამი წლის განმავლობაში 350 ათასზე მეტმა ადამიანმა დააღწია თავი სიღარიბეს.

საშუალოვადიან პერიოდში საქართველომ უნდა შეინარჩუნოს სწრაფი ეკონომიკური ზრდის ტენდენცია. მთავრობა უზრუნველყოფს გონივრული და თანმიმდევრული მაკროეკონომიკური პოლიტიკის გაგრძელებასა და სტრუქტურული ეკონომიკური რეფორმების გატარებას. მომდევნო წლებში, მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ჩარჩოს გაძლიერების მიზნით, მთავრობის მიერ გატარებული პოლიტიკა უზრუნველყოფს მაღალი ეკონომიკური ზრდის დინამიკის შენარჩუნებას. შედეგად, 2028 წლისთვის მთლიანი შიდა პროდუქტი 130 მილიარდ ლარს, მშპ ერთ სულზე კი – 35 000 ლარს (13 000 აშშ დოლარს) გადააჭარბებს. მაღალი ეკონომიკური ზრდა შექმნის შესაძლებლობას, თანდათანობით შემცირდეს სხვაობა საქართველოსა და განვითარებული ქვეყნების ცხოვრების დონეებს შორის და მსყიდველუნარიანობის პარიტეტზე დაფუძნებული მშპ ერთ სულზე 36 000 საერთაშორისო დოლარს გადააჭარბებს; შედეგად, საქართველო მსყიდველუნარიანობის პარიტეტზე დაფუძნებული ერთ სულზე მშპ-ის ოდენობით იქნება ლიდერი ევროკავშირის წევრობის კანდიდატ ყველა ქვეყანას შორის, რომელთაც გახსნილი აქვთ მოლაპარაკებები ევროკავშირთან.

ეკონომიკური ზრდა გახდება კიდევ უფრო ინკლუზიური და მაღალი ეკონომიკური აქტივობისა და სტრუქტურული გაუმჯობესების პარალელურად, ქვეყანაში დამატებით 200 000-ზე მეტი სამუშაო ადგილი შეიქმნება.

გაგრძელდება სიღარიბის შემცირების ტენდენცია. 2028 წლისთვის სიღარიბე 4%-ამდე შემცირდება და სიღარიბეს დამატებით 290 ათასზე მეტი ადამიანი დააღწევს თავს.

მაკროეკონომიკური პოლიტიკისა და ფისკალური სტაბილურობის გაძლიერების მიზნით, მომდევნო წლებში განხორციელდება შემდეგი პოლიტიკა:

- შენარჩუნებული იქნება ფისკალური დისციპლინა და ბიუჯეტის დეფიციტი მუდმივად დაიგეგმება ორგანული კანონით დასაშვები 3%-იანი დეფიციტის ფარგლებში. მოსალოდნელია, რომ 2025 – 2028 წლებში დეფიციტის საშუალო მაჩვენებელი იქნება მშპ-ის 2,5%;
- მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი მომდევნო წლებშიც 5 პროცენტის ქვემოთ შენარჩუნდება და კლებადი ტენდენცია ექნება;
- ქვეყნის ბიუჯეტი 40 მილიარდ ლარამდე გაიზრდება. გაგრძელდება ადგილობრივი ბიუჯეტების ზრდის ტენდენცია და 2028 წელს მათი მოცულობა გაიზრდება დაახლოებით 3,5-ჯერ (6.8 მილიარდ ლარზე მეტი);
- 2025 – 2028 წლებში ვალის მაჩვენებელი შენარჩუნებული იქნება მის უსაფრთხო დონეზე, რაც გულისხმობს მშპ-თან მიმართებით არაუმეტეს 40%-იან მაჩვენებელს. პორტფელის დივერსიფიცირება უზრუნველყოფილი იქნება საშინაო და საგარეო წყაროების ჯანსაღი კომპოზიციით. არსებული პროგნოზებით, 2028 წლისათვის ვალის პორტფელში უცხოური ვალუტის წილი ჩამოცდება 65 პროცენტს;
- გაგრძელდება რეფორმები საჯარო ფინანსების მართვისა და მისი გამჭვირვალობის მიმართულებით, რაც შესაძლებელს გახდის ბიუჯეტის ღიაობის ინდექსში მოსალოდნელი ქულების შემდგომ გაუმჯობესებას. აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის მიმართულებით, განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება

საბიუჯეტო პროცესში მოსახლეობისა და დაინტერესებული ორგანიზაციების ჩართულობის გაუმჯობესებაზე;

- გაგრძელდება ხაზინის რეფორმები როგორც საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IPSAS) სახელმწიფო ბიუჯეტის ორგანიზაციებში, ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებში დამატებით შემოღებასთან დაკავშირებით, ასევე ხაზინის ერთიანი ანგარიშის მომცველობის გაზრდასთან დაკავშირებით, რაც ხელს შეუწყობს ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის გაუმჯობესებას საჯარო სექტორში;
- მუშაობა გაგრძელდება სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის (PIFC) მდგრადი და უწყვეტი განვითარების მიმართულებით მთელ საჯარო სექტორში, ცენტრალური, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე, რომელიც მოიცავს ძლიერი მენეჯერული ანგარიშვალდებულების, უფლებამოსილების დელეგირების, რისკების მართვის სისტემისა და ეფექტიანი შიდა აუდიტის მექანიზმს;
- კონკურენტული გარემოს შესაქმნელად და საგადასახადო ადმინისტრირების სისტემის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება საგადასახადო შეღავათების სისტემის ანალიზი;
- შენარჩუნდება ეკონომიკისთვის ოპტიმალური მოცულობის კაპიტალური ინვესტიციები – საქართველო საშუალოვადიან პერიოდში შეინარჩუნებს კაპიტალური ხარჯების 6-7%-იან დონეს მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით;
- ქვეყნის ეკონომიკური საჭიროებების შესაბამისად, მოხდება კაპიტალური პროექტების პრიორიტეტიზაცია;
- ხელი შეეწყობა სახელმწიფო საწარმოების მიერ კაპიტალის ბაზარზე დაფინანსების მოზიდვას.

ეკონომიკური მდგრადობის ზრდის, საგარეო მოწყვლადობის შემცირების, მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და მმართველობის მაღალი ხარისხის ფონზე, მთავრობის მიზანია, შეინარჩუნოს ქვეყნის სუვერენული რეიტინგის გაუმჯობესების ტენდენცია, რაც შესაძლებელს გახდის საკრედიტო რეიტინგის საინვესტიციო დონის მიღწევას.

ბიზნესსექტორთან მიმართებით, საქართველოს მთავრობის პოლიტიკა დაფუძნებულია მაქსიმალურად თავისუფალი, სტაბილური და მხარდამჭერი გარემოს შექმნაზე, რაც საშუალებას მისცემს ქვეყნის ეკონომიკას, გახდეს უფრო კონკურენტუნარიანი და ინოვაციური. ბიზნესგარემოს მუდმივი გაჯანსაღებისა და სრულყოფის მიზნით, გაგრძელდება ქმედითი და ეფექტიანი ნაბიჯების გადადგმა:

- ამ მიმართულებით, მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა დღგ-ის დაბრუნების მაჩვენებლის გაზრდას, რომელიც ჯამურად 15 მილიარდ ლარს მიაღწევს;
- აქტიურად გაგრძელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული რესურსების აქტიური ჩართვა ეკონომიკურ აქტივობაში, მათ შორის, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების პრივატიზაცია;
- მომდევნო 4 წლის განმავლობაში გაძლიერდება მუშაობა ქვეყნის სასარგებლო წიაღისეულის რაციონალური გამოყენებისა და მისი ეკონომიკურ საქმიანობაში ეფექტიანად ჩართვის მიმართულებით. შენარჩუნდება წიაღითსარგებლობის ლიცენზიების გაცემის მზარდი ტენდენცია, რაც ხელს შეუწყობს სამუშაო ადგილების შექმნასა და ბიუჯეტში გენერირებული შემოსავლების მოცულობის გაზრდას;

- გაგრძელდება რეგულირების ზეგავლენის შეფასების (RIA) ინსტრუმენტის შემდგომი განვითარება, რაც რეგულაციების მოსალოდნელი შედეგების ფართო ანალიზის საშუალებას იძლევა. დაინერგება RIA-ს მცირე და საშუალო მეწარმეობის ტესტი (RIA SME Test), რაც ხელს შეუწყობს ახალი რეგულაციის მცირე და საშუალო საწარმოებთან მიმართებით გავლენის წინასწარ იდენტიფიცირებას და, საჭიროების შემთხვევაში, მათთვის შემამსუბუქებელი აქტივობების განსაზღვრას;
- გაგრძელდება ბიზნესთან ინტენსიური კომუნიკაცია და ახალი რეგულაციების მიღება მოხდება მათთან კონსულტაციით;
- დამატებით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით, იგეგმება პარტნიორ ქვეყნებთან (კანადა, კორეის რესპუბლიკა, იტალიის რესპუბლიკა, ისლანდია) ინვესტიციების ორმხრივი დაცვისა და წახალისების შესახებ შეთანხმებებზე მოლაპარაკებების გამართვა და შესაბამისი შეთანხმებების გაფორმება;
- გაგრძელდება აქტიური მუშაობა „ციფრული იდენტიფიკაციის საფულის“ დანერგვის მიმართულებით, რაც შეამცირებს ელექტრონული იდენტიფიკაციისა და ავთენტიფიკაციის პროცედურებთან დაკავშირებულ საოპერაციო ხარჯებსა და დროს, მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს მომსახურების ხარისხს და გაზრდის საჯარო და ფინანსურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობას.

2.2. ეკონომიკური რეფორმები

ბოლო წლების განმავლობაში საქართველომ არაერთი მნიშვნელოვანი ეკონომიკური რეფორმა გაატარა. აღნიშნულს ადასტურებს მსოფლიო ბანკის კვლევებიც, სადაც საქართველო რამდენჯერმე დასახელდა, როგორც მოწინავე რეფორმატორი ქვეყანა.

განხორციელებულმა რეფორმებმა ხელი შეუწყო მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას, კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობას, ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას, ეკონომიკურ შესაძლებლობებზე ინკლუზიურ ხელმისაწვდომობას, სავაჭრო ინტეგრაციასა და საგარეო მოწყვლადობის შემცირებას.

ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსიდან გამომდინარე, საქართველო პირველად შეუერთდა ევროკომისიის მიერ წევრობის კანდიდატი ქვეყნებისათვის შემუშავებული მეთოდოლოგიით ეკონომიკური რეფორმების საშუალოვადიანი პროგრამის მომზადების პროცესს და დათქმულ ვადაში (2024 წლის 15 იანვარს) ევროკომისიას წარუდგინა „ეკონომიკური რეფორმების პროგრამა“ 2024 – 2026 წლებისათვის. აღნიშნული მიმართულებით აქტიური მუშაობა კვლავ გაგრძელდება.

შემდგომ წლებში გაგრძელდება სტრუქტურული ეკონომიკური რეფორმების განხორციელება, რომელიც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის პოტენციური დონის დაჩქარებას, მდგრადი და გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდისთვის შესაბამისი ეკონომიკური სტრუქტურის ჩამოყალიბებასა და ჩვენი ქვეყნის პოზიციონირებას, როგორც მთელი რიგი ეკონომიკური რეფორმების განხორციელების წარმატების მაგალითი.

კაპიტალის ბაზრის რეფორმის ფარგლებში, დაინერგება კერძო კაპიტალის საინვესტიციო ფონდების მხარდამჭერი პროგრამები, რაც გულისხმობს მეტი კაპიტალის მობილიზებას არასაბანკო პროდუქტებში და ამ კაპიტალის რელოკაციას მცირე და საშუალო საწარმოებში. გარდა

ამისა, გაგრძელდება მუშაობა უძრავი ქონების საინვესტიციო ფონდების განვითარებასა და დაგროვილი კაპიტალის/ტრასტების ინსტრუმენტების დანერგვაზე.

მოკლევადიანი სამუშაო კაპიტალის დაკმაყოფილების საჭიროებისათვის, სამართლებრივი ჩარჩოს გარდა, შეიქმნება ფაქტორინგის ბაზრის განვითარებისათვის განკუთვნილი შესაბამისი პროდუქტები და აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების სავაჭრო პლატფორმა.

გაგრძელდება ინსტიტუციური ინვესტორების ბაზის განვითარება და მხარდაჭერილი იქნება როგორც კერძო საპენსიო ფონდების შექმნა/სტიმულირება, ისე სავალდებულო საპენსიო სააგენტოს/ფონდის შემდგომი განვითარება.

გარდა სადაზღვევო სექტორის ესტონურ მოდელზე გადაყვანისა, მხარდაჭერილი იქნება სხვადასხვა სადაზღვევო პროდუქტის სტიმულირება, როგორიცაა, მაგალითად, სიცოცხლის დაზღვევა და ავტოსატრანსპორტო საშუალების მფლობელის მესამე პირის სამოქალაქო პასუხისმგებლობის დაზღვევა.

დაიწყება აქტიური მუშაობა სასაქონლო ბაზრებისა და ვაჭრობის განვითარებაზე, რაც ხელს შეუწყობს სხვადასხვა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტების დანერგვას რისკის მართვის მიმართულებით და დაფინანსების ინსტრუმენტების დამატებით გაჩენას.

გატარდება ფინანსური ტექნოლოგიების განვითარებაზე ორიენტირებული ღონისძიებები, დაინერგება სახალხო დაფინანსების ინსტრუმენტი (Crowd Funding) და გაიზრდება საცალო ინვესტორების ჩართულობა სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე.

გაგრძელდება ე.წ. ბენჩმარკ ბონდების გამოშვების პროგრამა, რაც ხელს შეუწყობს სახელმწიფოს JP Morgan Government Bond Index-ში (GBI) მოხვედრას და მეტი უცხოელი ინვესტორის შემოდინებას კაპიტალის ბაზარზე.

სახელმწიფო საწარმოების რეფორმის ფარგლებში, გაუმჯობესდება სახელმწიფო საწარმოების კორპორაციული მართვა, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად და განხორციელდება სახელმწიფო კორპორაციების კომერციული მიზნების პრიორიტეტიზაცია, ასევე ხელი შეეწყობა კონკურენციასა და კონკურენტული ნეიტრალურობის პრინციპების დაცვას. უზრუნველყოფილი იქნება ეფექტიანი ფლობის პოლიტიკის განხორციელება და გაძლიერდება სახელმწიფო საწარმოების ანგარიშვალდებულება და სტრატეგიული მართვა. რეფორმა ითვალისწინებს სახელმწიფო საწარმოების შესახებ ჩარჩოკანონის მიღებას, რომელიც შექმნის რეფორმის ძირითადი მიმართულებების განხორციელების მკაფიო საკანონმდებლო საფუძველს.

ენერგეტიკული რეფორმის სრულყოფილად განსახორციელებლად, მომდევნო წლებში გაგრძელდება მუშაობა ბაზრის შემდგომი ლიბერალიზაციის მიმართულებით, რაც ბაზრის მოთამაშეებისთვის კონკურენტული და ღია ბაზრის პრინციპების დაცვას უზრუნველყოფს.

წიაღის სექტორის რეფორმის ფარგლებში, ბუნებრივი რესურსების სარგებლობის პროცესის ეფექტიანი მართვის მიზნით, წიაღით სარგებლობისას განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ტექნიკური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი ასპექტების გათვალისწინებას და გაგრძელდება მუშაობა წიაღის სექტორის მარეგულირებელი საკანონმდებლო ჩარჩოს მოწესრიგების მიმართულებით.

2.3. დასაქმება

საქართველოს მთავრობის ხედვა დასაქმების პოლიტიკის მიმართულებით მიზნად ისახავს საქართველოს მოქალაქეების ეკონომიკური კეთილდღეობის ზრდას, შრომის ბაზრის სტრუქტურის გაუმჯობესებას, მოქალაქეების ღირსეული შრომის ანაზღაურების უზრუნველოფასა და მათი სოციალური პირობების გაუმჯობესებას, რაც, საბოლოო ჯამში, ქვეყნის მდგრად და ინკლუზიურ ეკონომიკურ განვითარებას შეუწყობს ხელს.

2.3.1. მეწარმეობის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ პრიორიტეტს კერძო სექტორის განვითარება და სამეწარმეო პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისება წარმოადგენს. ქვეყანაში აქტიური ბიზნესსუბიექტების უმრავლესობას მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები წარმოადგენენ (99,7%). შესაბამისად, ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის უზრუნველყოფის, დასაქმების ზრდისა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება მცირე და საშუალო საწარმოების კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესებასა და მიზნობრივი პროგრამების საშუალებით მათ მხარდაჭერას.

წარმოების ხელშეწყობისა და განვითარების მიზნით, შემდგომ წლებში გადაიდგმება შესაბამისი ნაბიჯები:

- გაფართოვდება ბიზნესის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამები, ტრადიციულ მხარდაჭერის მექანიზმებთან ერთად, კომპანიებს საშუალება ექნებათ, მოიზიდონ საინვესტიციო რესურსი ალტერნატიული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით. ჯამურად, „აწარმოე საქართველოს“ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის მხარდამჭერი პროგრამებით ისარგებლებს 11 000-ამდე მეწარმე სუბიექტი, აქედან შეიქმნება 5 000-ამდე ახალი მეწარმე სუბიექტი. მხარდაჭერილი პროექტების ფარგლებში შეიქმნება 70 000-ამდე ახალი სამუშაო ადგილი. მეწარმეობის მხარდამჭერი პროგრამების დაფინანსება წლიდან წლამდე იქნება მზარდი და მომდევნო 4 წელიწადში ბიზნესის მხარდამჭერი პროგრამების ჯამური დაფინანსება 1,5 მილიარდ ლარს გადააჭარბებს;
- გაგრძელდება კერძო სექტორის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისკენ მიმართული სტრუქტურული რეფორმები, მათ შორის, ხელი შეეწყობა მოძრავი ქონებით დაკრედიტებას;
- ქვეყანაში სრული მასშტაბით ამოქმედდება რეგიონული საკონსულტაციო ცენტრების ქსელი, რომელიც მიზნად ისახავს მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეების ინფორმაციით უზრუნველყოფას, მათთვის საკონსულტაციო მომსახურების მიწოდებასა და ტრენინგებისა და სემინარების შეთავაზებას, რაც გაზრდის მათ კონკურენტუნარიანობას და დაეხმარება შემდგომ ზრდაში. დღეს საპილოტე რეჟიმში მოქმედი სამი რეგიონული საკონსულტაციო ცენტრის (სამეგრელო-ზემო სვანეთი, აჭარა, კახეთი) რაოდენობა გაიზრდება 11-ამდე და 2028 წლამდე პერიოდში რეგიონული საკონსულტაციო ცენტრების მეშვეობით საკონსულტაციო სერვისების თანადაფინანსებას მიიღებს 4 000-ამდე, ხოლო ტრენინგებს გაივლის 12 000-ამდე მეწარმე;
- სრული მასშტაბით ამოქმედდება მიკროსესხების ახალი პროგრამა, რომელიც გულისხმობს მიკრობიზნესისთვის 50 000 ლარამდე სესხების უზრუნველყოფას, რათა მათ საკუთარი

წარმოების გაფართოება/განვითარება შეძლონ. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში, მომდევნო წლებში 6 000-ამდე მეწარმე ისარგებლებს;

- კაპიტალის ბაზრის რეფორმის ფარგლებში, „აწარმოე საქართველოში“ დაიწყებს რამდენიმე მნიშვნელოვან პროგრამას, რაც კომპანიებს საშუალებას მისცემს, მოიზიდონ საინვესტიციო რესურსი ალტერნატიული წყაროებიდან. კერძოდ, გაფართოვდება სასესხო ფასიანი ქაღალდების გამოშვების მხარდამჭერი პროგრამა, რომლის ფარგლებში, 2025 – 2028 წლებში მოხდება 100-ამდე ემისიის მხარდაჭერა, რითაც 3 მილიარდ ლარამდე საინვესტიციო რესურსის მობილიზება იქნება შესაძლებელი;
- სახელმწიფოს ხელშეწყობით და უშუალო მონაწილეობით, ამოქმედდება 3 კერძო კაპიტალის საინვესტიციო ფონდი, რომელთა ჯამური მოცულობაც 200 მილიონ ლარამდე იქნება; ფონდები განახორციელებენ ინვესტირებას მცირე და საშუალო ზომის კომპანიებში, რაც მათ დაეხმარება შემდგომ სწრაფ ზრდაში;
- შეიქმნება აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების პლატფორმა, რაც კომპანიებს საშუალება მისცემს, საკუთარი აქტივების გამოყენებით, მოიზიდონ დამატებითი ფინანსური რესურსი; ამ მიმართულებით, მომდევნო 4 წლის განმავლობაში 10 მილიარდ ლარზე მეტი ფინანსური რესურსის მობილიზება მოხდება;
- პარალელურად, განახლებული ფორმით გაგრძელდება ბიზნესის მხარდამჭერი ტრადიციული პროექტები. ჩაღრმავებული სექტორული ანალიზისა და ეკონომიკური პრიორიტეტების განსაზღვრის საფუძველზე (პროდუქტიულობა, ზრდის პოტენციალი, ინოვაციები, დასაქმება, ექსპორტი ა. შ.), განხორციელდება სესხის პროცენტის სუბსიდირების პროგრამის ტრანსფორმაცია; მომდევნო 4 წლის განმავლობაში, აღნიშნული პროგრამით 3 000-ამდე კომპანია ისარგებლებს, რომლის ფარგლებშიც, ხელი შეეწყობა 6 მილიარდ ლარამდე ინვესტიციის განხორციელებას;
- გაფართოვდება საკრედიტო საგარანტიო სქემაც, რომელიც კიდევ უფრო გაზრდის მცირე და საშუალო ბიზნესის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობას; მომდევნო 4 წლის განმავლობაში სქემით ისარგებლებს 2 000-ამდე კომპანია და მოხდება 2 მილიარდ ლარამდე ბიზნესსესხების უზრუნველყოფა; საექსპორტო მიმართულებას დაემატება ტრანსპორტირებისა და სავაჭრო ფინანსური პროდუქტების თანადაფინანსების კომპონენტი, რაც დამატებით გააძლიერებს ქართული კომპანიების საექსპორტო პოტენციალს;
- გაგრძელდება „უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის“ რეგულარული კვლევებისა და შრომის ბაზრის ყოველწლიური ანალიზი, რომლის ფარგლებშიც, მოხდება სამუშაო ძალის მოთხოვნის, საჭირო უნარებისა და გამოწვევების მუდმივი მონიტორინგი და შესაბამისი ინფორმაციის ანალიზი; კვლევის შედეგების ფართოდ გამოყენებისა და მომხმარებელზე ორიენტირებულობის გაზრდის მიზნით, გაციფრულდება კვლევის შედეგები;
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის სფეროში მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში, გაგრძელდება ანგარიშგების პორტალის (Reportal.ge) მართვა, რისკზე დაფუძნებული მიდგომით წარდგენილი ანგარიშგებების სტანდარტებსა და კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შემოწმება, რაც უზრუნველყოფს ანგარიშგებების ხარისხის ამაღლებასა და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის ზრდას. გარდა ამისა, რეფორმის შემდგომი ეტაპის ფარგლებში, ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოების მიზნით, საქართველოში მოქმედ რიგ საწარმოებს დაევალებათ ანგარიშგების პორტალზე (www.reportal.ge) კორპორაციული მდგრადობის ანგარიშგების წარდგენა/გასაჯაროება, რაც ხელს შეუწყობს საწარმოებში მდგრადობის პოლიტიკის დანერგვასა და განვითარებას. ასევე, პორტალის შემდგომი განვითარების მიზნით, იგეგმება ციფრული ანგარიშგების სტანდარტის (XBRL) დანერგვა. ანგარიშგებების

სრულად გაციფრულება ხელს შეუწყობს ანგარიშგების ხარისხის ზრდას და გაამარტივებს მის დამუშავებას დაინტერესებული პირების, მათ შორის, პოტენციური ინვესტორების მიერ. აღნიშნული ასევე ხელს შეუწყობს „ერთი ფანჯრის პრინციპით“ თანამშრომლობას სხვა უწყებებთან.

2.3.2. ინოვაციების და ტექნოლოგიების განვითარება

სწრაფად განვითარებად გლობალურ სამყაროში ინოვაციები და ტექნოლოგიები მდგრადი განვითარებისა და ეკონომიკური ზრდის საყრდენად მოიაზრება. სწორედ აღნიშნულის გათვალისწინებით, შეიქმნა სსიპ – საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო, რომლის დაარსებით საფუძველი ჩაეყარა ამ მიმართულების განვითარებას. ინოვაციებისა და მაღალი ტექნოლოგიების სხვადასხვა დარგში ფართო დანერგვის, ეკონომიკის დამატებითი სტიმულირებისა და სწრაფი განვითარების უზრუნველყოფის მიზნით, მთავრობა განაგრძობს შესაბამისი ნაბიჯების გადადგმას:

- საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრება ინოვაციური სტარტაპის, ინოვაციური მცირე და საშუალო საწარმოსა (SME) და R&D კომპანიის სტატუსები და ამოქმედდება მნიშვნელოვანი საშეღავათო პირობები სამივე კატეგორიის კომპანიებისთვის;
- 2025 წლიდან ამუშავდება სრულიად ახალი, სრულმასშტაბიანი აქსელერაციის პროგრამა, რომლის ფარგლებში, ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო უზრუნველყოფს წლიურად 160 სტარტაპის მომზადებასა და დაფინანსებას. ამასთან, გაგრძელდება 500 Georgia აქსელერაციის პროგრამა და ქვეყანაში დამატებით ამოქმედდება კიდევ ერთი საერთაშორისო ტოპ აქსელერატორი;
- განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საქართველოში საერთაშორისო ღონისძიებების განხორციელებას, ქართული სტარტაპების პოტენციალზე საზოგადოების ინფორმირებულობის ასამაღლებლად და ინვესტიციების მოსაზიდად;
- ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულებებით, კერძო-საჯარო პარტნიორობის ფორმატში გაგრძელდება საგანმანათლებლო სასწავლო პლატფორმის – Do IT in Georgia ბაზაზე სასწავლო კურსების შეთავაზება და მოწინავე IT პროფესიებში კადრების მომზადება-გადამზადება. ამასთან, ქვეყნის მასშტაბით დაინერგება IT სწავლების საერთაშორისო პლატფორმა სკოლის ასაკის მოსწავლეებისთვის, რაც შესაძლებლობას მისცემს მომავალ თაობას, სკოლის ასაკშივე დაეუფლოს თანამედროვე ტექნოლოგიურ ცოდნას;
- ტექნოპარკების ბაზაზე გაგრძელდება პროექტების განხორციელება სამეწარმეო და ტექნოლოგიური მიმართულებებით. შედეგად, მეტ პირს ექნება წვდომა არსებულ შესაძლებლობებსა და რესურსებზე და მეტი პირი შეიძენს ტექნოლოგიურ უნარებს საკუთარი ბიზნესიდეების რეალიზაციისთვის;
- გაგრძელდება მუშაობა საერთაშორისო ტექნოლოგიური კომპანიების მოზიდვის მიმართულებით, რის ფარგლებშიც, დღეის მდგომარეობით, ქვეყანაში 120-ზე მეტი საერთაშორისო IT კომპანია ფუნქციონირებს და 10 000-ზე მეტ ადამიანს ასაქმებს;
- ქვეყანაში შეიქმნება ხელოვნური ინტელექტის, ფაგებისა და აგროტექნოლოგიების საერთაშორისო კომპეტენციის ცენტრები, რომლებიც აღიჭურვება თანამედროვე ტექნოლოგიებითა და საერთაშორისო მასშტაბის ექსპერტიზით, რაც დამატებით მოიზიდავს წამყვან ტექნოლოგიურ მულტინაციონალურ კომპანიებს;

- 2025 წელს ქუთაისში გაიხსნება საქართველოში პირველი ტექნოლოგიური ჰაბი, რომელიც მოიცავს ტექნოლოგიურ პარკს, ტექნოლოგიურ ლაბორატორიებს, 400 კაცამდე გათვლილ საკონფერენციო სივრცეს, საკონსულტაციო ცენტრს მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის, ინტერაქციულ სამეცნიერო მუზეუმს, საერთაშორისო აქსელერატორს, საერთაშორისო ტექნოლოგიური კომპანიების ოფისებსა და TUMO-ს კრეატიული ტექნოლოგიების საერთაშორისო ცენტრს, რომელიც აერთიანებს 11 მიმართულებას, როგორიც არის: პროგრამირება, რობოტიკა, ანიმაცია, კინემატოგრაფია, თამაშების შექმნა და სხვა.

2.4. საგარეო სავაჭრო ურთიერთობები

საგარეო ვაჭრობის გაძლიერება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია და აღნიშნული მიმართულების ხედვა ლიბერალური სავაჭრო რეჟიმების დამკვიდრებას ეფუძნება. შესაბამისად, არაერთი განხორციელებული რეფორმის შედეგად, დღეისათვის საქართველოს მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე თავისუფალი საგარეო სავაჭრო პოლიტიკა აქვს, რაც გამარტივებულ საგარეო ვაჭრობის რეჟიმსა და საბაჟო პროცედურებს, ასევე დაბალ საიმპორტო ტარიფებს გულისხმობს.

საგარეო სავაჭრო ურთიერთობების განმტკიცების მიზნით, საქართველოს მთავრობა განახორციელებს შესაბამის ქმედებებს, რომლებიც ხელს შეუწყობს საერთაშორისო ბაზრებზე ქართული პროდუქციის ხელმისაწვდომობასა და ქვეყნის ეკონომიკური პოტენციალის ზრდას.

უზრუნველყოფილი იქნება უცხოელ ინვესტორსა და საქართველოს მთავრობას შორის გასაფორმებელ საინვესტიციო ხელშეკრულებებში, სამართლებრივი რისკების მინიმიზაციის გზით, საინვესტიციო დავების პრევენცია და სამართლებრივი უსაფრთხოების გაძლიერება. DCFTA-ით გათვალისწინებული ვალდებულებების ეფექტიანი განხორციელების მიზნით, გაგრძელდება საშუალოვადიანი და ყოველწლიური გეგმების განხორციელება და საკანონმდებლო დაახლოების პროცესი შესაბამისი რეფორმების გატარების გზით, რითაც საქართველო 2028 წელს დაასრულებს DCFTA-ით აღებული საკანონმდებლო ვალდებულებების შესრულებას.

ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის საქართველოსთვის მინიჭებიდან გამომდინარე, გააქტიურდება მუშაობა DCFTA-ის ვალდებულებების მიღმა ევროკავშირთან საკანონმდებლო და ინსტიტუციური დაახლოების მიმართულებით. ამ მიზნით, ქართული მხარის მიერ შემუშავდა და ევროკავშირთან თანხმდება პრიორიტეტული სამოქმედო გეგმა DCFTA-ის განხორციელების ინტენსიფიკაციისთვის.

ამასთან, შემუშავდება შესაბამისობის შეფასების, აკრედიტაციის, სტანდარტიზაციის, მეტროლოგიისა და ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროებში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოების სტრატეგია, რომელიც მოიცავს ევროკავშირის წევრობის ვალდებულებებს.

გაგრძელდება მთავრობის ძალისხმევა თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების გაფორმების მიმართულებით, რათა ხელი შეეწყოს ადგილობრივი კომპანიებისთვის უცხოურ ბაზარზე წვდომას. მოლაპარაკებები დასრულებულია და 2025 წელს ხელი მოეწერება სამხრეთ კორეასთან თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებას. ინდოეთსა და ისრაელთან, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ

შეთანხმების გაფორმების მიზნით, წარიმართება მოლაპარაკებები. გარდა ამისა, გაგრძელდება მუშაობა აშშ-სთან თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებაზე მოლაპარაკებების დაწყების მიმართულებით, როგორც პოლიტიკურ, ისე ტექნიკურ დონეზე. კონსულტაციები გაგრძელდება ყურის არაბული სახელმწიფოების საბჭოსთან (Gulf Countries) თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გაფორმებასთან დაკავშირებით და დაიწყება შესაბამისი მოლაპარაკებები. ასევე მოლაპარაკებები დაიწყება სერბეთთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებაზე.

2.5. ტურიზმი

საქართველოსთვის ტურიზმის სექტორის გაძლიერება და ამ მიმართულებით ქვეყნის პოტენციალის ათვისება მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს. შესაბამისად, ბოლო წლების განმავლობაში აქცენტი გაკეთდა ახალი ტურისტული ბაზრების ათვისებასა და ტურიზმის ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე. მათ შორის, არაერთი ინფრასტრუქტურული პროექტი განხორციელდა სამთო-სათხილამურო კურორტების განვითარების მიზნით.

საქართველოს სასტუმროების ბაზარს შეემატება 310-ზე მეტი განთავსების ობიექტი, 34 700-ზე მეტი საწოლი ადგილით. შედეგად, 2 680-ამდე გაიზრდება სასტუმროების რაოდენობა, ხოლო საწოლი ადგილების რაოდენობა გაიზრდება 142 700-ამდე. გარდა ამისა, შემდგომი 4 წლის განმავლობაში კერძო ინვესტიციების ოდენობა სასტუმროების სექტორში დაახლოებით 1 მილიარდ ლარს გაუტოლდება. ამასთან, ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, სახელმწიფო მომდევნო 4 წლის განმავლობაში 1 მლრდ ლარზე მეტ ინვესტიციას განახორციელებს.

განხორციელდება მიზნობრივი კამპანიები და სხვადასხვა აქტივობა წამყვან საერთაშორისო მედიასაშუალებებთან, რომლებიც ევროკავშირისა და სპარსეთის ყურის ქვეყნებთან ერთად მოიცავს ახალ სამიზნე ბაზრებს, როგორიცაა: ინდოეთი, ჩინეთი, აშშ და სხვა ქვეყნები.

მთავრობა ხელს შეუწყობს ახალი, ოთხსეზონიანი კურორტების განვითარებას რაჭაში, მრავალძალისა და სხარტალი-ბეთლევის ტერიტორიებზე. ასევე შემუშავდება კურორტების კონცეფცია და განხორციელდება ინვესტიციების მოზიდვა. გარდა ამისა, განვითარდება განთავსების ობიექტები და სხვა სერვისები.

საქართველოს მთის კურორტების განვითარების მიზნით, გაგრძელდება ზამთრის სამთო-სათხილამურო კურორტების პოპულარიზაცია, მეტი შიდა და უცხოელი ტურისტის მოზიდვის მიზნით. განხორციელდება ახალი საბაგიროს მშენებლობა/მონტაჟი და მოეწყობა ახალი სასრიალო ტრასები გუდაურსა (დაახლოებით, 8 კმ) და კურორტ გოდერძიზე (დაახლოებით, 6 კმ). დამატებით, გუდაურში დამონტაჟდება 3 კმ-იანი ხელოვნური გათოვლიანების სისტემა. გარდა ამისა, ახალი სასრიალო ტრასები მოეწყობა ბაკურიანში (3 კმ) და ჰაწვალის მთაზე (დაახლოებით, 6 კმ).

დაგეგმილია მასშტაბური პილიგრიმული პროექტის – „წმინდა ნინოს გზა“ – გზის ბილიკის განვითარება, რომლის მანძილი 600 კმ-ზე მეტია (ფოკადან ბოდბემდე), რომელიც 12 მუნიციპალიტეტს და 16 ეპარქიის ტერიტორიას მოიცავს.

მთავრობის მიერ დაგეგმილი ქმედებების შედეგად, 2028 წლისთვის ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები 6,4 მილიარდ დოლარს მიაღწევს, ხოლო საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტების რაოდენობა 11 მილიონამდე გაიზრდება.

2.6. ენერგეტიკა

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკის მიზანს ენერგოდამოუკიდებლობისა და ენერგოუსაფრთხოების მაქსიმალური გაძლიერება წარმოადგენს. ასევე ქვეყნის ენერგოპოლიტიკა განახლებადი რესურსების ათვისებასა და სექტორის მდგრადი განვითარების პრინციპებს ეფუძნება.

ელექტროსისტემაში არსებული მდგომარეობა და ელექტროენერგიის მოხმარების ზრდის სამომავლო გათვლები ცხადყოფს, რომ იმპორტზე დამოკიდებულების შემცირებისა და ენერგეტიკული უსაფრთხოების ამაღლების მიზნით, ქვეყანას დამატებით სჭირდება ენერგეტიკული სიმძლავრეები. შესაბამისად, გაგრძელდება განახლებადი ენერგიების რესურსების ათვისება საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული მხარდამჭერი სქემების მეშვეობით.

ენერგეტიკის სექტორის განვითარების მიზნით, გაგრძელდება ენერგოეფექტურობისა და განახლებადი ენერგიების საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწა და შემუშავდება ნახშირწყალბადების (ნავთობისა და გაზის) ძებნა-ძიებისა და მოპოვების ოპერაციების რეგულირების სამართლებრივი ჩარჩო.

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაგრძელდება გაზისა და ელექტროენერგიის არმქონე სოფლების გაზიფიცირება და ელექტროფიცირება. მომდევნო 4 წელიწადში გაზიფიცირების სამუშაოები განხორციელდება 600-ზე მეტ დასახლებულ პუნქტში. შედეგად, 2025 წლისთვის ბუნებრივი გაზი ხელმისაწვდომი იქნება მოსახლეობის 93 პროცენტისთვის, ხოლო 2028 წლისთვის ხელმისაწვდომი გახდება საქართველოს მოსახლეობის, დაახლოებით, 95 პროცენტისთვის.

გაგრძელდება ენერგიის განახლებადი წყაროების განვითარებისა (ქარის, მზის, ბიომასის ენერგიები) და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა. მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა მარეგულირებელი ფუნქციის მქონე გენერაციის პროექტების განვითარებასა და განხორციელებას.

მომდევნო 4 წელიწადში დაგეგმილია 3 500 მეგავატზე მეტი დადგმული სიმძლავრის გენერაციის ობიექტების ექსპლუატაციაში მიღება, ხოლო 2030 წლისთვის აღნიშნული მაჩვენებელი 5 500 მეგავატს გადააჭარბებს.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზებისა და

ქვესადგურების მშენებლობა-რეაბილიტაციას, რაც კიდევ უფრო განამტკიცებს ქვეყნის ენერგეტიკული სისტემის საიმედოობას და გაზრდის საექსპორტო შესაძლებლობებს.

აქტიურ რეჟიმში გაგრძელდება მუშაობა შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროგადამცემი კაბელის პროექტის განვითარების კუთხით (პროექტის დასრულება დაგეგმილია 2030 წლისთვის), რომლის ფარგლებში, ჩატარდება შავი ზღვის ფსკერის გეოლოგიური და გეოფიზიკური კვლევები, ასევე დაიწყება მუშაობა სოციალური და გარემოზე ზემოქმედების საკითხების შეფასების კუთხით.

2.7. ტრანსპორტი და ლოგისტიკა

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი ქვეყნის სატრანსპორტო და ლოგისტიკური პოტენციალის სრულად გამოყენებაა. ამ მიმართულებით, მთავრობა მიზნად ისახავს სექტორის კონკურენტუნარიანობის გაზრდას და მდგრადი, ეფექტიანი სატრანსპორტო კავშირების შექმნას, რომლებიც მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ქვეყნის ეკონომიკური და რეგიონული ინტეგრაციის გაძლიერებაში.

გააქტიურდება ძალისხმევა საქართველოზე გამავალი სატრანსპორტო მარშრუტების, მათ შორის, შუა დერეფნის მიმართულებით დამატებითი ტვირთების მოზიდვაზე. ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის ეფექტიანი რეალიზების მიზნით, საკვანძო ინფრასტრუქტურის შექმნის პარალელურად, გაგრძელდება შესაბამისი სატრანსპორტო პოლიტიკის გატარება.

დასრულდება რკინიგზის მოდერნიზაციის პროექტი, რომლის მთავარი მიზანია უსაფრთხოების ზრდა, მსვლელობის დროისა და ინფრასტრუქტურული ხარჯების შემცირება. პროექტის დასრულების შემდეგ, რკინიგზის წლიური გამტარუნარიანობა 27 მილიონიდან 48 მილიონ ტონამდე, ხოლო, საჭიროების შემთხვევაში, ავტომატური ბლოკირების სისტემის დამონტაჟებით – 100 მილიონ ტონამდე გაიზრდება. ამასთან, დასკვნით ეტაპზეა ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მონაკვეთის მშენებლობა, რომელიც შუა დერეფნის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

განხორციელდება ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის პროექტი, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოზე გამავალი სატრანსპორტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ზრდას, საქართველოს ტერიტორიის გავლით, ახალი ტვირთნაკადების მოზიდვას, ასევე ნავსადგურის მიმდებარედ წარმოებისა და ლოგისტიკური სერვისების განვითარებას. ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტი ოპერირებას 2029 წელს დაიწყებს. პირველი ფაზის დასრულების შემდეგ, პორტის გამტარობა იქნება 600 000 კონტეინერი (TEU) წელიწადში, ხოლო განხორციელებული ინვესტიცია გაუტოლდება 600 მლნ აშშ დოლარს.

დაგეგმილია თბილისის ახალი საერთაშორისო აეროპორტის მშენებლობა ვაზიანის ყოფილ სამხედრო აეროდრომზე, რომელსაც ექნება შესაძლებლობა, მოემსახუროს ნებისმიერი ზომის საჰაერო ხომალდს და საქართველოს შესძენს „რეგიონული ჰაბის“ ფუნქციას. ახალი საერთაშორისო აეროპორტი შესაძლებლობას მოგვცემს, თბილისის არსებული აეროპორტის გამტარუნარიანობა 5 მლნ მგზავრიდან ეტაპობრივად გავზარდოთ 20 მლნ მგზავრამდე.

გაუმჯობესდება ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის ასაფრენ-დასაფრენი ზოლისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა. განხორციელდება ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის ახალი 3,5 კმ სიგრძის ასაფრენ-დასაფრენი ზოლისა და სხვა სააეროდრომო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რისთვისაც, ჯამში, 240 მილიონი ლარი გამოიყოფა. პროექტის დასრულების შემდეგ, ქუთაისის აეროპორტს შესაძლებლობა ექნება, მოემსახუროს როგორც სამგზავრო, ისე სატვირთო რეისებს. ამასთან, გაფართოვდება ქუთაისის აეროპორტის ტერმინალი, რაც საშუალებას მოგვცემს, აეროპორტის გამტარუნარიანობა 1.7 მლნ მგზავრიდან გავზარდოთ 5 მლნ მგზავრამდე.

დაგეგმილია თელავის აეროპორტის მშენებლობა, რომლის ფარგლებში, აშენდება ახალი სამგზავრო ტერმინალი, სრულად განახლდება აეროდრომი და ასაფრენი ზოლი. პროექტი საშუალებას მისცემს კახეთის რეგიონს, კიდევ უფრო მიმზიდველი გახდეს ტურისტებისთვის.

დასრულებულია მესტიის აეროპორტის ახალი ტერმინალის პროექტზე მუშაობა, რომლის ფარგლებში, 2025 წელს დაიწყება ტერმინალის სამშენებლო სამუშაოები, რაც რამდენჯერმე გაზრდის აეროპორტის გამტარუნარიანობას.

მომდევნო წლებში გაგრძელდება სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციისა (ICAO) და ევროკავშირის საავიაციო სტანდარტების დანერგვა. მათ შორის, დაინერგება ავიაკომპანიებისა და ავიასპეციალისტების სერტიფიცირების ევროპული სტანდარტები და ასევე საერნაოსნო მომსახურების ზედამხედველობასთან დაკავშირებული ევროპული რეგულაციები.

გაგრძელდება ლიბერალური საავიაციო პოლიტიკის გატარება და ახალი ავიაკომპანიების ბაზარზე დაშვებისთვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა. შედეგად, არსებული პროგნოზებით, ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი 2028 წლისათვის 2,8 მილიონზე მეტ მგზავრს მოემსახურება, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი, სულ მცირე, 6 მილიონ მგზავრს მოემსახურება, ხოლო ბათუმის აეროპორტში მილიონამდე მგზავრის მიღებაა პროგნოზირებული. ჯამში, ყველა საერთაშორისო აეროპორტი 2028 წლისათვის 9,8 მილიონ მგზავრზე მეტს მიიღებს.

სარკინიგზო დარგის შემდგომი განვითარების მიზნით, გაგრძელდება დარგის რეფორმა, რომელიც დაყოფილია სამ ფაზად: I ფაზა – ინსტიტუციური ჩარჩოსა და უსაფრთხოების სისტემის ფორმირება – 2023 – 2025 წლები; II ფაზა – მგზავრთა უფლებების ევროპული სტანდარტების დანერგვა და სარკინიგზო ტექნიკური საწარმოების სერტიფიცირება – 2024 – 2026 წლები; III ფაზა – სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგის ბაზრის რეგულირება და სარკინიგზო თავსებადობის უზრუნველყოფა – 2026-2027 წლები.

გაგრძელდება ქვეყნის შიდა საავტომობილო სამგზავრო გადაყვანის, სატრანსპორტო საშუალებების გზისპირა ზონაში შემოწმებისა და ტექინსპექტირების რეფორმები. გარდა ამისა, სარკინიგზო ტრანსპორტით გადაზიდვების წილის გასაზრდელად და შუა დერეფანში გარემოსდაცვითი მდგრადობის მისაღწევად, გაგრძელდება მუშაობა საკონტრეილერო გადაზიდვების განვითარების კუთხით.

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის სატრანსპორტო კავშირების გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება მუშაობა შავ ზღვაზე ბულგარეთსა და რუმინეთთან პირდაპირი საბორნე ხაზების დამატებისა და მიმოსვლის ინტენსივობის გაზრდის მიმართულებით.

სატრანსპორტო სისტემების გაციფრულების ფარგლებში, გაგრძელდება მუშაობა ნავსადგურის გაერთიანების სისტემის (PCS) დანერგვაზე, რომლის საპილოტე რეჟიმში გაშვებაც დაგეგმილია 2025 წლისთვის.

მოწესრიგდება და დარეგულირდება ქვეყანაში შიდა სახმელეთო წყლების ტრანსპორტი, რითაც საქართველოს ტბებსა და მდინარეებზე უზრუნველყოფილი იქნება მცურავი საშუალებებისა და მგზავრების უსაფრთხო გადაადგილება.

2.8. ინტერნეტიზაცია და ციფრული ტრანსფორმაცია

ციფრული ტრანსფორმაცია და ქვეყნის სრულმასშტაბიანი ინტერნეტიზაცია მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა, რომლის ფარგლებში, ბოლო წლებში განხორციელებულმა რეფორმებმა და პროგრამებმა გადამწყვეტი როლი შეასრულა საქართველოს ციფრული სფეროს განვითარების კუთხით. ევროკავშირის ციფრულ ბაზართან ინტეგრაცია და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის გამოყენება ხელს შეუწყობს საქართველოს, როგორც რეგიონული ციფრული ჰაბის, პოზიციის გამყარებას. შესაბამისად, მომდევნო წლებში, ინტერნეტიზაციის განვითარებისა და ციფრული ტრანსფორმაციის მიზნით, საქართველოს მთავრობა განახორციელებს სხვადასხვა ინიციატივას, რაც ქვეყნის მოსახლეობისთვის მაღალი სიჩქარის ინტერნეტზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და ციფრული სერვისების გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად.

სახელმწიფო ინტერნეტიზაციის პროგრამის ფარგლებში, ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ქსელით დაიფარება 1000-ამდე დასახლებული პუნქტი და 500 000 მოსახლეზე მეტს გაუჩნდება ფართოზოლოვან ინტერნეტმომსახურებებთან წვდომის შესაძლებლობა. ჯამურად, პროექტის ფარგლებში, აშენდება 5000 კმ-მდე ახალი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ქსელი.

განხორციელდება „ბოლო-მილის“ ინტერნეტინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშემწყობი ღონისძიებები, პოლიტიკის საკანონმდებლო ჩარჩოს გაუმჯობესება მაღალი სიჩქარის ინტერნეტქსელებისა და მომსახურებების განვითარების ხელშეწყობისთვის.

საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისებისათვის გაგრძელდება მუშაობა საქართველოში ციფრული ჰაბის განვითარების მიმართულებით. განხორციელდება ქმედებები, რომ შავ ზღვაში გაიზარდოს ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი მაგისტრალების რაოდენობა, ხოლო, მეორე მხრივ, საქართველოში შეიქმნას ტექნოლოგიური გიგანტების დატა ცენტრების დაფუძნებისთვის მიმზიდველი გარემო.

განხორციელდება ქმედებები საქართველოში მონაცემთა დამუშავებისა და შენახვის შესაძლებლობების გაზრდისთვის, მონაცემთა ცენტრების დეცენტრალიზაციისკენ მიმართული მსოფლიო ტენდენციების გათვალისწინებით, ქართული ბიზნესისა და საჯარო უწყებების საჭიროებების შესაბამისი ენერგოეფექტური და დაცული ღრუბლოვანი ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ცენტრების გამოყენების ხელშესაწყობად.

განხორციელდება მხარდაჭერა ხელოვნური ინტელექტის სისტემების განვითარებისთვის, რაც სარგებლისა და პროდუქტიულობის მომტანი იქნება საქართველოს მოქალაქეებისა და ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორისთვის.

მიიმართება ძალისხმევა საქართველოში ციფრული და მაღალი ტექნოლოგიური ინდუსტრიის განვითარების ხელშესაწყობად და მის ექსპორტზე გასატანად.

ციფრული ინკლუზიის უზრუნველყოფისთვის, გაგრძელდება ქვეყნის მასშტაბით ტრენინგისა და შესაძლებლობების განვითარების პროგრამები, მათ შორის, ქალებისთვის, ეთნიკური უმცირესობებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.

განხორციელდება სატელეკომუნიკაციო უნივერსალური მომსახურების დანერგვისთვის საკანონმდებლო ცვლილებები, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სოციალურად დაუცველი და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების ეკონომიკური და ფიზიკური მისაწვდომობა. ასევე საკანონმდებლო ცვლილებები განხორციელდება ფოსტის სფეროში უნივერსალური მომსახურების დანერგვისთვის, რათა საქართველოს მოსახლეობამ ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე თანაბარი პირობებით ისარგებლოს ხელმისაწვდომი საფოსტო მომსახურებით.

გაგრძელდება ევროკავშირის ერთიან ციფრულ ბაზართან საქართველოს ინტეგრაცია და ციფრული ბაზრის რეგულაციების ჰარმონიზებაზე მუშაობა.

გაგრძელდება ევროკავშირის ერთიან როუმინგულ სივრცეში საქართველოს ინტეგრირებისთვის მუშაობა, რაც მოსახლეობას საშუალებას მისცემს, ევროკავშირის ტერიტორიაზე მოგზაურობისას ისარგებლოს როუმინგის ხელმისაწვდომი ტარიფებით.

მომდევნო წლების განმავლობაში, ქვეყნის შემდგომი ციფრული ტრანსფორმაციის დაჩქარების მიზნით, დაიწყება ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების ეროვნული სტრატეგიის განხორციელება, რომელიც განსაზღვრავს ციფრული ტრანსფორმაციისა და ციფრული ეკონომიკის განვითარების სამომავლო მიმართულებებსა და ქვეყანაში ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების კოორდინაციის მექანიზმებს, კერძოდ, ქვეყნის ერთიანი ციფრული ტრანსფორმაციის კოორდინაციის ფუნქცია დაეკისრება კონკრეტულ უწყებას და გატარდება შესაბამისი ზომები ეფექტიანი კოორდინაციის უზრუნველსაყოფად.

2.9. სოფლის მეურნეობა და სოფლის განვითარება

ბოლო წლების განმავლობაში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო სოფლის მეურნეობის განვითარებას და, შესაბამისად, გაიზარდა დარგის დაფინანსება. გაზრდილმა დაფინანსებამ და არაერთმა მიზნობრივმა სახელმწიფო პროგრამამ აგროსასურსათო პროდუქციის ექსპორტის ზრდაც განაპირობა.

საქართველოს მთავრობა აგრძელებს მუშაობას სოფლის მეურნეობაში პროდუქტიულობის ამაღლებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის მიმართულებით, რაც ხელს შეუწყობს სოფლის მოსახლეობის ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებასა და აგროსასურსათო პროდუქციის ექსპორტის ზრდას.

მომავალი ოთხი წლის განმავლობაში, სოფლის მეურნეობის დარგის გასაძლიერებლად, საქართველოს მთავრობა მნიშვნელოვან რესურსებს მიმართავს სოფლის მეურნეობის დარგის განვითარებისთვის, რისთვისაც დაგეგმილია 3 მილიარდ ლარამდე ფინანსური მხარდაჭერის გაწევა. იგეგმება სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამმუშავებელი და რეალიზაციის პროცესების გაუმჯობესება, ასევე ფერმერებისა და მეწარმეების ცოდნის ამაღლება და მათთვის საჭირო ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფა. მთავრობა ხელს შეუწყობს თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას, სერვისების ხელმისაწვდომობასა და ახალი სასოფლო-სამეურნეო პროექტების განვითარებას. ყურადღება გამახვილდება აგროდაზღვევის სისტემაზე, სამელიორაციო მომსახურების გაძლიერებასა და კლიმატგონივრულ, გარემოსადაპტირებულ პრაქტიკებზე, რაც ხელს შეუწყობს სოფლის მეურნეობის მდგრად განვითარებასა და დარგის ეკონომიკური პოტენციალის ზრდას.

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამმუშავებელი და შენახვა-რეალიზაციის პროცესების ხელშეწყობისთვის, გაგრძელდება ფიზიკური და იურიდიული პირების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა. გაგრძელდება ფერმერთა და მეწარმეთა ცოდნის ამაღლება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად. გარდა ამისა, გაფართოვდება აგრარული დეფიციტური პროფესიების მხარდამჭერი პროგრამები.

სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით დაკავებული პირებისთვის, რისკების შემცირების მიზნით, გაგრძელდება და დაიხვეწება აგროდაზღვევის პროგრამა; გაგრძელდება მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა და შედეგად, 2028 წლისთვის, თანამედროვე ინტენსიური ბაღების საერთო ფართობი 35 000 ჰექტარს მიაღწევს; გაგრძელდება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ახალი გადამმუშავებელი და შემნახველი საწარმოების (ინფრასტრუქტურის) შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა; აგროწარმოების ხელშეწყობისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება ერთწლოვანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების პირველადი წარმოების ხელშეწყობა; წახალისდება ერთწლოვანი კულტურების წარმოებისათვის თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება და სასათბურე მეურნეობების განვითარება.

საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, შეიქმნება ფერმერული მეურნეობების ინტეგრირებული ადმინისტრირების სისტემა, მათ შორის, ფერმერული მეურნეობების რეესტრი და მიწის ნაკვეთების იდენტიფიკაციის სისტემა; საკანონმდებლო დონეზე დარეგულირდება საძოვრების მდგრადი მართვა; გაგრძელდება სხვადასხვა სახის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის (მათ შორის, მოსავლის ამღები) თანადაფინანსება; დაინერგება ფერმერთა კოოპერირების ახალი მოქნილი მექანიზმები ფერმერებისა და მწარმოებელი ორგანიზაციების ურთიერთთანამშრომლობის სტიმულირებისთვის; განხორციელდება ქალ ფერმერთა და მეწარმეთა განვითარებისკენ მიმართული ღონისძიებები.

გაფართოვდება ქართული ღვინისა და სხვა აგროსასურსათო პროდუქციის ცნობადობის ამაღლებისა და პოპულარიზაციის მიზნით განსაზღვრული მარკეტინგული აქტივობები და ბაზრების დივერსიფიკაციაზე მიმართული პროგრამები.

2028 წლისთვის დასრულდება DCFTA ვალდებულებიდან გამომდინარე ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დასაახლოებელი, სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტების ჰარმონიზება. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა

სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო ლაბორატორიის შესაძლებლობების გაძლიერებისათვის, რაც მომხმარებლისათვის უვნებელი სურსათის მიწოდების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს.

გაგრძელდება სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მავნე ორგანიზმებთან ბრძოლის ღონისძიებები.

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების მოდერნიზებისა და რეაბილიტაციის სამუშაოების ღირებულება 1 მილიარდ ლარს მიაღწევს და, შედეგად, 50 000 ჰექტარზე მეტ ფართობზე 70 000 ფერმერული მეურნეობისათვის გაუმჯობესდება სამელიორაციო მომსახურება, რაც ხელს შეუწყობს მოსავლის რაოდენობისა და ხარისხის ზრდას. ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე, დაიწყება მდინარე ილტოზე საირიგაციო დანიშნულების წყალსაცავის პროექტირება და მშენებლობის სამუშაოები. აღნიშნული წყალსაცავი კახეთში 40 ათას ჰექტარზე მეტ მიწის ფართობზე გარანტირებულად გაზრდის წყალუზრუნველყოფის ხარისხს, რაც სოფლის მეურნეობის სექტორში დასაქმებულ 50 ათასზე მეტი ოჯახის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესებაზე იქონიებს გავლენას.

მნიშვნელოვანი აქცენტი გაკეთდება აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობაზე. აკვაკულტურის განვითარების არსებული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა მიზნად ისახავს წარმოების მნიშვნელოვანი ზრდის ხელშეწყობას შემდეგი ოთხი წლის განმავლობაში. შავ ზღვაში აკვაკულტურის განვითარებისთვის დამტკიცებული ზონების ბიზნესისთვის საინვესტიციოდ შეთავაზება გააჩენს შესაძლებლობას, როგორც საზღვაო, ასევე შიდა წყლების აკვაკულტურის განვითარებისა და ქვეყანაში ათასობით ტონა აკვაკულტურის პროდუქციის წარმოებისთვის.

ხელი შეეწყობა გარემოსთან ადაპტირებული, კლიმატგონივრული სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის გავრცელებასა და ბიოწარმოების განვითარებას.

სოფლის მეურნეობის დარგის განვითარებისკენ მიმართული სახელმწიფო პროგრამების განხორციელების შედეგად, 2028 წლისთვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის საერთო გამოშვება 24 მილიარდ ლარს მიაღწევს, ხოლო სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ექსპორტი 2,3 მილიარდ დოლარს გადააჭარბებს.

2.10. ინფრასტრუქტურა

საქართველოს მთავრობის ინფრასტრუქტურული პოლიტიკის მიზანია ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური წინსვლისთვის მტკიცე საფუძვლის შექმნა. საქართველოს ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე, განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება ქვეყნის სატრანზიტო და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის გაძლიერებაზე. პრიორიტეტულია თანამედროვე საგზაო ქსელების, წყალმომარაგების სისტემებისა და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც გააუმჯობესებს კავშირებს რეგიონებს შორის და ხელს შეუწყობს ინვესტიციების მოზიდვას.

2.10.1. საგზაო ინფრასტრუქტურა

ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ერთ-ერთ მთავარ საფუძველს სწორედ საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება წარმოადგენს, რომლის მიმართულებით მთავრობა აქტიურად იმუშავებს.

- თბილისიდან ბათუმამდე მაგისტრალის მშენებლობის მიზნით, 2025 წელს დასრულდება მიმდინარე მონაკვეთების მშენებლობა, რის შემდეგაც დაიწყება ქობულეთის შემოვლითი გზის დამატებითი 2 ზოლის მშენებლობა; დასრულდება თბილისი-რუსთავის დარჩენილი 4-ზოლიანი მონაკვეთის მშენებლობა;
- დაიწყება და დასრულდება რუსთავი-წითელი ხიდისა და ალგეთი-სადახლოს გზის მონაკვეთების მშენებლობა და დაიწყება ბათუმი-სარფის გზის მონაკვეთის მშენებლობა. აღნიშნული პროექტების განხორციელების შედეგად, დასრულდება საქართველოს აზერბაიჯანის, სომხეთისა და თურქეთის რესპუბლიკების საზღვრებთან დამაკავშირებელი „შუა დერეფნის“ მონაკვეთების მშენებლობა;
- დაიწყება ანაკლიის პორტთან მისასვლელი გზის მშენებლობა; ლილოს შემოვლითი გზისა და დასავლეთიდან თბილისში ახალი შემოსასვლელ-გასასვლელის მშენებლობა;
- სამხრეთ-ჩრდილოეთის მიმართულებით დასრულდება ქვეშეთი-კობის პროექტი, ასევე სტეფანწმინდა-გველეთის მონაკვეთი; დაიწყება წიწამური-ჟინვალის გზის მონაკვეთის მშენებლობა;
- აქტიურად მიმდინარეობს მშენებლობები კახეთის მაგისტრალის მიმართულებით, რომლის ფარგლებში, უკვე გაიხსნა ბაკურციხე-წნორის 18 კმ-იანი მაგისტრალური გზა და თბილისი-საგარეჯოს 35 კმ-იანი გზა. მომავალ წელს გაიხსნება დამატებით 17 კმ-იანი გზა. დაიწყება ბადიაური-ჩალაუბნის, გურჯაანი (ჩუმლაყი)-თელავის ასაქცევი და ლაგოდეხის შემოვლითი გზის მშენებლობა.

2.10.2. წყალმომარაგება

მთავრობისთვის განსაკუთრებული პრიორიტეტია წყალმომარაგების სისტემის გაუმჯობესება და მოსახლეობისთვის ხარისხიანი და უწყვეტი წყალმომარაგება. მოსახლეობის ხარისხიანი წყალმომარაგების მიზნით, აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა, რომელიც უზრუნველყოფს 2025 წლის ბოლოსთვის ყველა ქალაქის, ხოლო სოფლების წყალმომარაგების მიზნით, მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში ეტაპობრივად, ჯამურად, 300,000 ბენეფიციარის 24-საათიან წყალმომარაგებას. ამასთან, გაგრძელდება გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა და 2028 წლის ბოლომდე არსებულ ექვს გამწმენდს დაემატება 11 ახალი გამწმენდი ნაგებობა.

2.10.3. სივრცითი განვითარება და სამშენებლო პოლიტიკა

ქვეყნის ეკონომიკის მდგრადი განვითარების პროცესში მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა სივრცით დაგეგმვასა და შესაბამის განვითარებას, რადგან სწორედ ამ გზით ხდება ქვეყნის ტერიტორიისა და რესურსების რაციონალური გამოყენება, რეგიონების თანაბარი განვითარება და

ყველა მოქალაქისთვის უკეთესი საცხოვრებელი პირობების შექმნა. ამასთან, აქტიურად მიმდინარეობს სამშენებლო სექტორის ევროპულ მოდელთან დაახლოება და ევროკოდებისა და ევრონორმების დანერგვა.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი ფაქტორია ჰიდროენერგეტიკული ნაგებობების, კერძოდ, ჰესების უსაფრთხო და სტაბილური ექსპლუატაცია, რაც ითვალისწინებს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამის ზედამხედველობას. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მიმდინარეობს მუშაობა ჰიდროენერგეტიკული ნაგებობების უსაფრთხოების მონიტორინგის არსებული სისტემის სრულყოფაზე, რის შედეგადაც მოხდება აღნიშნულ ობიექტებთან დაკავშირებული ტექნიკური რეგლამენტის პროექტის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა, რითაც საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად უზრუნველყოფილი იქნება ჰიდროენერგეტიკული ნაგებობების უსაფრთხო ექსპლუატაცია.

განხორციელებული სამშენებლო რეფორმის შესაბამისად, ქვეყანა სრულად გადავა ევროკოდების სისტემაზე, რაც, საბოლოო ჯამში, უზრუნველყოფს თანამედროვე სამშენებლო მასალებისა და ტესტირების მეთოდების დანერგვას. მიიღება ახალი გეოგრაფიული, კლიმატური და სეისმური პარამეტრები, რაც მოიცავს ახალი სეისმური და კლიმატური რუკების შემუშავებას/მიღებას. დადგინდება ერთიანი ჰარმონიზებული წესები მშენებლობისა და კონსტრუქციული დაპროექტებისთვის. სამშენებლო სექტორი დაუახლოვდება ევროპულ მოდელს, ხოლო ევროპულ სტანდარტებთან ჰარმონიზებული კანონმდებლობით კი, თავის მხრივ, გაადვილდება საერთაშორისო მნიშვნელობის ობიექტების როგორც პროექტირება, ისე მშენებლობა და ზედამხედველობა.

ბაზარზე იქნებიან წარმოდგენილი სერტიფიცირებული არქიტექტორები, ინჟინრები და ექსპერტები, რაც შესაძლებელს გახდის მეტად კომპეტენტური პირის მიერ სამშენებლო დოკუმენტაციის დამოწმებას/ექსპერტიზას, რადგან სავალდებულო იქნება სანებართვო დოკუმენტაციის დამოწმება იმ სუბიექტის მიერ, რომელიც ჩააბარებს სასერტიფიკატო გამოცდას და დაადასტურებს საკუთარ კომპეტენციას ქვეყანაში მოქმედი სამშენებლო ნორმების ცოდნის/გამოყენების მიმართულებით.

გარდა ამისა, სივრცითი დაგეგმვის მიმართულებით, დამუშავდება 10 ტერიტორიული ერთეულის სივრცითი/ურბანული გეგმა, რაც უზრუნველყოფს მათ გეგმაზომიერ განვითარებას და გამორიცხავს ქაოტურ განაშენიანებას. აღნიშნული პროექტები აზიის განვითარების ბანკთან (ADB) თანამშრომლობით წარიმართება და ამ სფეროში არსებული საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარების კარგი საშუალება იქნება. საბოლოო ჯამში, ეტაპობრივად, ქვეყანა სრულად დაიფარება სივრცითი/ურბანული გეგმებით.

2.11. გარემოს დაცვა

მთავრობის გარემოსდაცვითი პოლიტიკა ორიენტირებულია ქვეყნის ბუნებრივი რესურსების დაცვის, მდგრადი განვითარებისა და ეკოლოგიური მდგრადობის უზრუნველყოფაზე, რომელმაც

ხელი უნდა შეუწყოს ქვეყნის მდგრად განვითარებას. მომდევნო წლებში დაგეგმილი ქმედებები ხელს შეუწყობს გარემოს დაცვის პოლიტიკის შემდგომ წარმატებას.

გარემოსდაცვითი სტანდარტები სრულად დაუახლოვდება საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

სტიქიური მოვლენების საფრთხის ქვეშ მყოფი დასახლებებისა და ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, გაგრძელდება მუშაობა ადრეული შეტყობინების სისტემების გაუმჯობესების მიმართულებით. დაინერგება თანამედროვე საინფორმაციო სისტემები, აღნიშნული ხელს შეუწყობს ამინდის პროგნოზებისა და მოსალოდნელი სტიქიური მოვლენების შესახებ გაფრთხილებების თანამედროვე ტექნოლოგიებით გავრცელებას. ასევე გაგრძელდება სამუშაოები წყალდიდობის პროგნოზირებისა და გეოლოგიური მონიტორინგის სისტემების გაუმჯობესების მიზნით.

წყლის რესურსების რაციონალური მართვის მოდელის დანერგვის მიზნით, განხორციელდება წყლის რესურსების მართვის რეფორმა და ქვეყანა გადავა მდინარეთა სააუზო მართვის ევროპულ მოდელზე.

გარემოს დაბინძურების არსებული მდგომარეობის შეფასების მიზნით, გაგრძელდება მუშაობა წყლის ხარისხის მონიტორინგის გაუმჯობესების მიმართულებით. ამოქმედდება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ახალი ავტომატური სადგურები. 2026 წლისთვის ქვეყანას ექნება ევროპული სტანდარტების შესაბამისი წყლისა და ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის სისტემები. სამრეწველო სექტორიდან დაბინძურების შესამცირებლად, 2026 წლიდან ამოქმედდება ახალი სტანდარტები, მათ შორის, ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, დადგინდება ახალი მოთხოვნები. დაიხვეწება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურები და გარემოსდაცვითი ნებართვები გაიცემა „ერთი ფანჯრის“ პრინციპით. ავტომობილებისთვის უკვე დადგენილი ევრო 5 სტანდარტი ამოქმედდება იმპორტირებული სატვირთო ავტომობილებისა და ავტობუსებისთვის. ასევე გაგრძელდება და გაფართოვდება საწვავის ხარისხის კონტროლი.

ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებისა და მდგრადი განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება დაცული ტერიტორიების გაფართოებისა (რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი, სამეგრელო-ზემო სვანეთი) და განვითარების მიმართულებაზე. 2028 წლისათვის დაცული ტერიტორიების ფართობი დამატებით 100 000 ჰექტარით გაიზრდება.

ტყისთვის საჭირო ღონისძიებების გრძელვადიანი დაგეგმვისა და ტყის რესურსებით მდგრადი სარგებლობის მიზნით, გაგრძელდება ტყის აღრიცხვის სამუშაოები. ტყეების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, გაიზრდება ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებების მასშტაბები. 2030 წლისთვის, ტყის აღდგენის ღონისძიებები დამატებით 20 000 ჰექტარ ფართობზე განხორციელდება; ტყის რესურსებზე, განსაკუთრებით სათბობ შეშაზე მოსახლეობისა და კერძო სექტორის ხელმისაწვდომობის გამარტივების მიზნით, გაგრძელდება სატყეო ინფრასტრუქტურის მოწყობა „საქმიანი ეზოებისა“ და სატყეო გზების სახით.

გაგრძელდება ქვეყნის მასშტაბით სპეციფიკური ნარჩენების შეგროვების სეპარირებული სისტემის დანერგვა და გაფართოვდება სპეციფიკური ნარჩენების ჩამონათვალი, რომელიც დაექვემდებარება სეპარირებულ შეგროვებას; ასევე შეიქმნება სპეციფიკური ნარჩენების სეპარირების ცენტრები; წახალისდება ნარჩენების გადამმუშავებელი საწარმოების შექმნა;

მოეწყობა თანამედროვე სტანდარტების სახიფათო ნარჩენების მართვის ინფრასტრუქტურა ლენტეხისა და ამბროლაურის მუნიციპალიტეტებში, რაც საბოლოოდ მოაგვარებს დარიშხანის ნარჩენებით ისტორიულად დაბინძურებული ტერიტორიების მოწესრიგების საკითხს.

ქვეყანაში ნარჩენების მართვის ევროპული სტანდარტების შესაბამისად განხორციელების მიზნებისთვის, შემდეგ წლებში განხორციელდება ღონისძიებები, რომლის ფარგლებშიც, დასრულდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისი 2 ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა (სამეგრელო-ზემო სვანეთისა და ქვემო ქართლის რეგიონებისთვის) და გაგრძელდება მუშაობა არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების მშენებლობის მიმართულებით; შესაბამისად, აღნიშნული ობიექტების მშენებლობის დასრულების კვალდაკვალ, დაიხურება რეგიონში არსებული ნაგავსაყრელები; ასევე, ნარჩენების მართვის ინტეგრირებული სისტემის დასანერგად, ობიექტების მშენებლობის პარალელურად, აშენდება ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურები და მუნიციპალიტეტების შესაძლებლობის გაძლიერებისთვის, შესყიდული იქნება ნარჩენების მართვისთვის საჭირო ტექნიკა, ურნები და საჭირო ინვენტარი.

გაფართოვდება გარემოსდაცვითი დეფიციტური პროფესიების მხარდამჭერი პროგრამები; გაგრძელდება სკოლამდელი, სასკოლო, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემაში გარემოსდაცვითი და აგრარული საკითხების ინტეგრირება და ახალი სასწავლო პროგრამების შემუშავება.

გარემოსდაცვითი სამართალდარღვევების პრევენციის გამოვლენისა და აღკვეთის მიზნით, გაგრძელდება გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის გაძლიერება; ასევე დაინერგება რისკების მართვაზე დაფუძნებული ელექტრონული სისტემა.

3. სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ხედვაა, უზრუნველყოს ძლიერი ადამიანური კაპიტალის განვითარება, რომელიც ხელს შეუწყობს საზოგადოების კეთილდღეობას. მნიშვნელოვანი აქცენტი კეთდება შესაძლებლობების განვითარებაზე, ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის ღირსეული სისტემის მხარდაჭერაზე, რათა უზრუნველყოფილი იყოს თითოეული მოქალაქის პოტენციალის სრული რეალიზება, ახალი თაობისთვის უკეთესი მომავლის შექმნა და თითოეული მოქალაქისთვის ხარისხიანი ცხოვრების უზრუნველყოფა.

3.1. ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

3.1.1. ჯანმრთელობის დაცვა

საქართველოს მთავრობის უმთავრესი ღირებულება არის ადამიანი, ხოლო საქმიანობის უმნიშვნელოვანესი პრინციპი – ადამიანზე, მის ღირსებაზე, სიცოცხლესა და ჯანმრთელობაზე

ზრუნვა. მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება, ხარისხიანი და საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი, სოციალური სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის შენარჩუნება და შემდგომი განვითარება მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია.

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის შემდგომი განვითარებისთვის, მთავრობისთვის კვლავ პრიორიტეტული იქნება საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ეფექტიანი განხორციელება.

ჰოსპიტალური მომსახურების ეფექტიანობის გაუმჯობესებისთვის, დაიხვეწება და განვითარდება დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფების სისტემა (DRG). DRG მექანიზმის პარალელურად, გამოყენებული იქნება დაფინანსების სხვა მექანიზმებიც, რაც ხელშემწყობ პირობებს შექმნის მაღალმთიან რეგიონებში მცირე ზომის ჰოსპიტლების ფუნქციონირებისთვის. დაფინანსების სათანადო მექანიზმები დაინერგება ინოვაციური მეთოდების განსხვავებული წესით დაფინანსებისთვის. ძვირადღირებული რეანიმაციული საწოლთა ფონდის არასაჭირო დატვირთვის თავიდან აცილების მიზნით, განვითარდება გახანგრძლივებული ინტენსიური მოვლის საწოლთა ფონდი იმ პაციენტებისთვის, რომელთაც ესაჭიროებათ ჰოსპიტალში დაყოვნება ხანგრძლივად.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს პალიატიური მოვლის სერვისების განვითარებას იმ პაციენტებისთვის, რომელთაც განუკურნებელი დაავადებები აქვთ და განსაკუთრებული მოვლა ესაჭიროებათ. გაგრძელდება რეაბილიტაციის სერვისების განვითარება, როგორც ჰოსპიტალურ, ისე ამბულატორიულ დონეზე და გაფართოვდება მათი ჩამონათვალი.

განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის (პჯდ) სერვისების გაფართოებასა და ხარისხის გაუმჯობესებაზე. პირველადი ჯანდაცვის სერვისების ახალი მოდელის დანერგვის მიზნით, ეტაპობრივად გაფართოვდება პირველადი ჯანდაცვის შეღავათების პაკეტი. ასევე ამოქმედდება ელექტრონული მოდული ხარისხის ინდიკატორების მონიტორინგისა და შეფასებისთვის; პირველადი ჯანდაცვის დონეზე ექიმების, ექთნებისა და მეანი ექთნების მოტივაციის გაზრდისა და შრომითი გარანტიების უზრუნველყოფისთვის, 2025 წლიდან დაინერგება მინიმალური ხელფასის პოლიტიკა; სოფლად ექიმებისა და ექთნებისთვის გაგრძელდება ხელფასების ყოველწლიური ზრდის (10%-იანი ზრდა) ტენდენცია; შედეგებზე ორიენტირებული დაფინანსების მექანიზმები დაინერგება 0-იდან 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა ადრეულ განვითარებაზე მეთვალყურეობისა და ქრონიკული დაავადებების მართვის გაუმჯობესების მიზნებისთვის; დაინერგება საუკეთესო პრაქტიკის კლინიკური გზამკვლევები; ტელემედიცინის სერვისების მიწოდების გაფართოების მიზნით, გაგრძელდება სამედიცინო დაწესებულებების ციფრული ტექნოლოგიებით აღჭურვა; საოკუპაციო ხაზთან ახლოს მდებარე სოფლების მოსახლეობისთვის სამედიცინო სერვისებზე მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, პჯდ სერვისები (სპეციალისტების კონსულტაცია, ლაბორატორიული კვლევები) განხორციელდება ადგილზე, შესაბამისი მობილური ბრიგადების ვიზიტების ფარგლებში; მოსახლეობისთვის პჯდ სერვისებზე მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის მიზნით, რიგ სოფლებს დაემატება ექიმი/ექთანი; კვლავ ეტაპობრივად გაგრძელდება პრიორიტეტული ამბულატორიების აშენება/რეაბილიტაცია, აღჭურვა და კომუნიკაციების მოწესრიგება.

სისტემატურად განახლდება სასწრაფო-გადაუდებელი დახმარების სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და ავტოპარკი. ამასთანავე, გაგრძელდება პარამედიკოსების მომზადება და სისტემაში ინტეგრაცია.

გაგრძელდება სახელმწიფო სამედიცინო დაწესებულებების გაძლიერება. მათ შორის, განხორციელდება ახალი რესპუბლიკური საავადმყოფოს მშენებლობა და არსებული შენობის რეაბილიტაცია.

უწყვეტად გაგრძელდება მოსახლეობისთვის ქრონიკული დაავადებების მართვის მედიკამენტების მიწოდება. დაინერგება მედიკამენტების (მათ შორის, ინოვაციური მედიკამენტების) შესყიდვის ეფექტიანი მექანიზმები, რათა კიდევ უფრო გაფართოვდეს მედიკამენტების ჩამონათვალი და მოსარგებლეების ჯგუფები, არა მხოლოდ საპენსიო, არამედ უფრო დაბალი ასაკობრივი ჯგუფიდან და ამ გზით შემცირდეს ქრონიკული დაავადებების გართულებებთან დაკავშირებული ეკონომიკური და სოციალური ტვირთი.

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულებით, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და რეაგირების შესაძლებლობების, ჯანმრთელობის რისკების შემცირებისა და ბიოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, განვითარდება გენომური ზედამხედველობა, მათ შორის, ანტიმიკრობულ რეზისტენტობაზე. გატარდება მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებისა და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენციის ღონისძიებები, მათ შორის, იმუნიზაციის პროგრამის მდგრადობით. გაიზრდება პროგრამების საბიუჯეტო დაფინანსება და ეფექტიანობა. გაფართოვდება მოსახლეობისთვის საგანმანათლებლო კამპანიები კიბოს სკრინინგის თაობაზე. გაფართოვდება საშვილოსნოს ყელის კიბოზე სკრინინგის ახალი მეთოდით განხორციელების კომპონენტი. განხორციელდება საერთაშორისო თანამშრომლობა ჩეხეთის მთავრობასთან, ონკოლოგიური დარგის გაძლიერების მიზნით, რაც ითვალისწინებს ქართველი სპეციალისტების გადამზადებას, ასევე საქართველოში კიბოს დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უახლესი მეთოდების დანერგვას. ამავდროულად, უცხოეთის წამყვან კლინიკებთან ქართველი ექიმების თანამშრომლობის ხელშეწყობით, ქვეყანაში დაინერგება ონკოლოგიური დაავადებების მართვის უახლესი მეთოდები.

დაავადების პრევენციის, დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის გზით, C ჰეპატიტის ელიმინაციის მისაღწევად, გაგრძელდება „C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამა“. გაიზრდება B ჰეპატიტის პრევენციისა და მკურნალობის პროგრამით მოცული ბენეფიციარების რაოდენობა. გაგრძელდება C და B ვირუსული ჰეპატიტების პრევენციის, ტესტირებისა და მკურნალობის სარგებლის შესახებ ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები მოსახლეობაში, სამედიცინო პერსონალსა და მაღალი რისკის ჯგუფებში. ტუბერკულოზით დაავადებული პირების, მათ შორის, M/XDR-TB შემთხვევების გამოვლენის გაუმჯობესებისთვის განხორციელდება ტუბერკულოზის გაფართოებული სისტემატური სკრინინგი მაღალი რისკის მქონე და მოწყვლად მოსახლეობაში.

გაგრძელდება მოსახლეობისთვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში, გაიზრდება შესაბამისი პროგრამების საბიუჯეტო დაფინანსება და ეფექტიანობა. პრიორიტეტული იქნება იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტების საჭიროებების დაფარვა დიალიზის, ტრანსპლანტაციისა და სხვა სასიცოცხლო მნიშვნელობის სერვისებზე.

ფსიქიკური ჯანმრთელობის სახელმწიფო პროგრამა უზრუნველყოფილი იქნება მზარდი და მდგრადი ფინანსური რესურსით. ამოქმედდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის რეგისტრი, რაც შესაძლებლობას იძლევა, უკეთ შეფასდეს საჭიროებები და გაუმჯობესდეს ამბულატორიული და სტაციონარული სერვისების დაფინანსების მეთოდოლოგია. დაიწყება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრების რეაბილიტაცია. გაგრძელდება საოჯახო ტიპის სახლების შექმნა იმ პირებისთვის, რომლებიც არ საჭიროებენ ინტენსიურ ფსიქიატრიულ მკურნალობას და არ შეუძლიათ საკუთარ ოჯახებში ცხოვრება. გაგრძელდება პირველადი ჯანდაცვის სისტემაში ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისების ინტეგრაცია და იქ დასაქმებული პერსონალის გადამზადება. ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე ბავშვთა და მოზარდთა მდგომარეობათა მართვის, მკურნალობისა და მზრუნველობის კუთხით, დაინერგება ტელეფსიქიატრიის სერვისები და დისტანციური კონსულტაციები, რაც ხელს შეუწყობს ფსიქიატრიულ სერვისებზე გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდას. საერთაშორისო სტანდარტებზე დაყრდნობით, დაიწყება საინფორმაციო კამპანიები ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე პირთა მიმართ საზოგადოების სტიგმის შესამცირებლად. შემუშავდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის სისტემაში უფლებებთან დაკავშირებული გასაჩივრებისა და მათზე რეაგირების მექანიზმები.

სახელმწიფოსთვის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა და დემოგრაფიული პოლიტიკა, რისთვისაც გაუმჯობესდება რეპროდუქციული ჯანმრთელობის სერვისების ხარისხი და ხელმისაწვდომობა. დაიხვეწება სამედიცინო დაწესებულებათა საქმიანობის მარეგულირებელი მექანიზმები, განახლდება სანებართვო პირობებისა და მაღალ რისკს დაქვემდებარებული სამედიცინო საქმიანობების არსებული სტანდარტები, საჭიროების შემთხვევაში, შემუშავდება ახალი სტანდარტები.

სამომავლო რეფორმების ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი იქნება ფარმაცევტული სფეროს რეგულირების მექანიზმების დახვეწა. გაგრძელდება რეფერენტული ფასებისა და ინოვაციურ მედიკამენტებზე მწარმოებლებთან პირდაპირი შესყიდვის (მართული შესვლის შეთანხმება) მექანიზმების გამოყენება. უფრო მეტი ადამიანისთვის გაიზრდება ხელმისაწვდომობა უახლესი თაობის მედიკამენტების კიდევ უფრო გაფართოებულ ნუსხაზე. გაგრძელდება თანამშრომლობა ფარმაცევტულ კომპანიებთან, რათა მათ უზრუნველყონ ბენეფიციარებისთვის სუბსიდირებული მედიკამენტების შეუფერხებელი მიწოდება. განხორციელდება ღონისძიებები სუბსიდირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლებისთვის. გაგრძელდება წამლის ხარისხის ლაბორატორიის გაფართოების ხელშეწყობა მედიკამენტების ხარისხისა და უვნებლობის კონტროლის ეროვნული შესაძლებლობების გასაზრდელად. მაღალტექნოლოგიური ინოვაციების დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით, ინიციირებული იქნება „სამედიცინო მოწყობილობების შესახებ“ კანონის პროექტი. მედიკამენტების არარაციონალურ გამოყენებასა და პოლიფარმაციის პრაქტიკებზე ზედამხედველობისა და მონიტორინგის სისტემის გაძლიერებისთვის, კვლავ გაგრძელდება ელექტრონული რეცეპტების სისტემის გაფართოება ეროვნულ დონეზე. სხვადასხვა საკომუნიკაციო არხის მეშვეობით, დიდი ძალისხმევა იქნება მიმართული საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებლად მედიკამენტების არარაციონალურ, ჭარბ გამოყენებასა და თვითმკურნალობასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ.

ხელი შეეწყობა ჯანდაცვის ადამიანური რესურსების გაძლიერებასა და უწყვეტ განვითარებას, როგორც სამედიცინო მომსახურების ხარისხის უმნიშვნელოვანეს ფაქტორს. დიპლომირებული მედიკოსებისთვის გაიზრდება დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლების (რეზიდენტურის)

პროგრამებზე ხელმისაწვდომობა. გაუმჯობესდება პროგრამების ფარგლებში მიწოდებული განათლების ხარისხი. ამოქმედდება ეფექტიანი სწავლება-სწავლისა და შეფასების მექანიზმები მომავალი ექიმების პროფესიული უნარების გაძლიერებისთვის. ხელი შეეწყობა დეფიციტურ და პრიორიტეტულ სპეციალობებს და ქვეყნის მასშტაბით სამედიცინო პერსონალის თანაბარ განაწილებას. ხელი შეეწყობა სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განათლების პროგრამებში ჩართვას.

ექთნებისა და მეანი ექთნების მონაცემთა მართვის გაუმჯობესებული სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით, შეიქმნება ექთნებისა და მეანი ექთნების ერთიანი რეესტრი, რომელიც სახელმწიფოს მისცემს შესაძლებლობას, დაგეგმოს ექთნებისა და მეანი ექთნების პროფესიული განვითარების მდგრადი განვითარების პოლიტიკა. მომზადდება საექთნო ადამიანური რესურსის განვითარების მრავალწლიანი სტრატეგია. ექიმების უწყვეტი პროფესიული განვითარების (უპგ) მიზნით, კვლავ გაგრძელდება მისი ინტეგრაცია სელექტიური კონტრაქტირების/სანებართვო პირობების მოთხოვნებში. 2024 წელს საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრა ექთნებისა და მეან-ექთნების სპეციალობები და მათი პროფესიული განვითარების შესაძლებლობები. საკანონმდებლო ცვლილების შესაბამისად, ქვეყნის მასშტაბით მოხდება ყველა ექთნისა და მეან-ექთნის ჯანდაცვის სამინისტროს სისტემაში ავტორიზაცია და განხორციელდება მათი სერტიფიცირება. ექთნებისა და მეან-ექთნებისთვის შეიქმნება დიპლომისშემდგომი განათლების, სამაგისტრო და უწყვეტი პროფესიული განვითარების პროგრამები, რაც მათი პროფესიული განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი შესაძლებლობა იქნება. განისაზღვრება ექთნებისა და მეან-ექთნების პროფესიული კომპეტენციები, მათი სამუშაოს მოცულობა და აღწერილობა, შეიქმნება ექთნების პროფესიული უნარების გაუმჯობესების ინსტრუმენტები, რაც აისახება მათ მიერ მიწოდებული მომსახურების ხარისხზე. გაგრძელდება მუშაობა ექთნის საგანმანათლებლო პროგრამებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობისა და შრომითი ანაზღაურების გაუმჯობესების მიმართულებით.

განხორციელდება სოლიდარობის ფონდის განვითარებისა და საჭირო თანხების მოზიდვის ღონისძიებები. ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე ბავშვების საზღვარგარეთ მკურნალობის პროგრამის პარალელურად, ქვეყანაში შეიქმნება ბავშვთა ონკოლოგიის კლინიკური ბაზა და მომზადდებიან სპეციალისტები.

3.1.2. სოციალური დაცვა

სოციალური დაცვის მდგრადი, სამართლიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება და შემდგომი გაუმჯობესება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. მთავრობა გააგრძელებს სოციალური დაცვის ისეთი მიმართულებების განვითარებას, რომლებიც შესაძლებელს ხდის უფრო მეტი სოციალური დახმარების მიმართვას ყველაზე უფრო მოწყვლად, განსაკუთრებით, ბავშვიანი ოჯახებისკენ. სხვადასხვა სოციალური დახმარების პარალელურად, გაგრძელდება დასაქმებისა და მხარდამჭერი სოციალური მომსახურებების განვითარებისკენ მიმართული ღონისძიებები, რაც უზრუნველყოფს სოციალური დაცვის ჰოლისტური ინტერვენციების განხორციელებას. მოსახლეობის კეთილდღეობის ხელშეწყობის მიზნით, მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტი აქტიური შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობაა, რაც მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური კეთილდღეობის უმთავრესი განმაპირობებელი ფაქტორია.

მოქნილი და ეფექტიანი მომსახურების სისტემის შექმნის მიზნით, მომდევნო წლებში, მთავრობა მოქალაქეთათვის უზრუნველყოფს „ერთიანი ფანჯრის პრინციპის“ განვითარებას სხვადასხვა მომსახურების (სოციალური დაცვა, დასაქმება, ჯანდაცვა და სხვ.) მისაღებად. დაგეგმილია თბილისისა და რეგიონული სერვისცენტრების სარეაბილიტაციო/სამშენებლო სამუშაოები, ახალი ელექტრონული სისტემების დანერგვა და თანამშრომლების გადამზადება, რათა ჩამოყალიბდეს მოქალაქეთათვის სოციალური მომსახურების მიწოდების თანამედროვე სტანდარტების სისტემა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის შემდგომი განვითარების მიზნით, შემუშავდება და დამტკიცდება შრომისა და დასაქმების ეროვნული სტრატეგია, რომლის განხორციელებაც დადებით გავლენას მოახდენს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაზე. ამასთან, გაგრძელდება დასაქმების ხელშეწყობა შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკითა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარებით/განხორციელებით. ასევე გაგრძელდება სსიპ – დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს ინსტიტუციური განვითარება, რომლის ფარგლებში, გაუმჯობესდება ინფრასტრუქტურა, კონსულტანტებისა და სპეციალისტების კვალიფიკაცია, დაიხვეწება მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოები და გაძლიერდება სააგენტოს კვლევითი და ანალიტიკური საქმიანობა. აღნიშნული, თავის მხრივ, დადებითად აისახება დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამების ეფექტიანობასა და მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაზე.

დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა შრომის კულტურის ამაღლებისა და აგრეთვე შრომის პირობების გაუმჯობესებისა და დახვეწის მიზნით, უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს შრომითი ნორმების შრომის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობა. გარდა ამისა, გაგრძელდება შრომის ინსპექციის ინსტიტუციური გაძლიერება.

მთავრობა გააგრძელებს საერთაშორისო შრომითი მიგრაციის რეგულირებას და ევროკავშირის წევრ და სხვა მაღალ განვითარებულ სახელმწიფოებთან მოლაპარაკებებს, ცირკულარული შრომითი მიგრაციის სფეროში სახელმწიფოთაშორისი თანამშრომლობის განვითარების მიზნით.

გაგრძელდება სოციალურად დაუცველთა მხარდაჭერა ღია შრომის ბაზარზე დასაქმების ხელშესაწყობად. გარდა ამისა, შემუშავდება უმუშევრობის მხარდამჭერი სხვადასხვა მექანიზმი, მათ შორის, უმუშევრობის დაზღვევა და მისი დანერგვისათვის საჭირო სამოქმედო გეგმა. მუშაობა გაგრძელდება შრომითი უფლებების დაცვის გარანტიების დასაახლოებლად საუკეთესო საერთაშორისო სტანდარტებთან.

მნიშვნელოვანი აქცენტი გაკეთდება ახალგაზრდების დასაქმების მხარდამჭერი შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის ინსტრუმენტების განვითარებაზე.

გაგრძელდება სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციის გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა, მათ შორის, ქალთა დასაქმების ხელშეწყობა, დასაქმების ხელშემწყობი პროგრამების განვითარებით. გაგრძელდება სამუშაოს მაძიებელთა შრომის ბაზარზე მოთხოვნად პროფესიებში მომზადება, პროფესიული გადამზადება ან/და სამუშაო ადგილებზე შემდგომი სტაჟირებითა და საკვანძო კომპეტენციების განვითარებით მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ამ გზით სამუშაოს მაძიებელთა დასაქმების ხელშეწყობა, მათ შორის, ქალთა მონაწილეობის უპირატესობის გათვალისწინებით.

დაიხვეწება და გაუმჯობესდება დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა საჭიროებებსა და ინკლუზიაზე უფრო მეტად ორიენტირების მიზნით. ამასთან, გაგრძელდება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან არსებული შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა დასაქმების კომიტეტის საქმიანობა ინკლუზიური, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკის შექმნისათვის.

გაგრძელდება სოციალური დაცვის პროგრამებითა და სერვისებით უწყვეტად უზრუნველყოფა სიღარიბის დაძლევისა და მოსახლეობაში გაღარიბების რისკების შემცირებისათვის. შენარჩუნდება „სოციალური რეაბილიტაციისა და ბავშვზე ზრუნვის სახელმწიფო პროგრამის“ ბიუჯეტის ზრდის და ახალი, მხარდამჭერი პროგრამების დანერგვის ტენდენცია და გეოგრაფიული მისაწვდომობის ზრდა, რომლითაც უზრუნველყოფილი იქნება მოწყვლადი ჯგუფების მხარდაჭერა და ოჯახების გაძლიერება; გაგრძელდება პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურებების ხარისხის გაუმჯობესებაზე მუშაობა; მომსახურების მიმწოდებელთა ორგანიზაციული განვითარების ხელშეწყობითა და შესაბამისი მომსახურებების განვითარებით, უზრუნველყოფილი იქნება ბავშვების მიტოვების შემთხვევების შემცირება.

ხელი შეეწყობა ზრდასრულ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დიდი ზომის პანსიონატების დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესის დასრულებას ახალი ალტერნატიული მომსახურებების განვითარებით. გაიზრდება არსებული სოციალური მომსახურებების გეოგრაფიული მისაწვდომობა. ქვეყნის მასშტაბით, გაფართოვდება ორი ახალი მომსახურება, „შინ მოვლა“ და „პერსონალური ასისტენტი“. დეცენტრალიზაციის პოლიტიკის მიმართულებით, განხორციელდება სოციალური მომსახურებების პერსონალური ასისტენტის მომსახურების დელეგირება მუნიციპალიტეტებზე. გაგრძელდება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა საკითხებზე მომუშავე საკოორდინაციო საბჭოს ინტენსიური მუშაობა, სოციალური დაცვის, დასაქმებისა და ჯანდაცვის მიმართულებით, ინკლუზიური პოლიტიკის განვითარების მიზნით.

ინტერნსიურად და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა თემის ჩართულობით, გაგრძელდება შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის განსაზღვრაში ბიოფსიქოსოციალური მოდელის დანეგვის სამოქმედო გეგმის განხორციელება.

გაგრძელდება მუშაობა საცხოვრისის კონცეფციაზე, ქვეყანაში ერთიანი საცხოვრისის პოლიტიკის განვითარების მიზნით. უწყვეტად გაგრძელდება მიზნობრივი ჯგუფებისათვის საარსებო შემწეობის, „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა, დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად.

დაინერგება ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების განახლებული მეთოდოლოგია, რათა მიზნობრივი სოციალური დახმარების პროგრამამ უკეთ და უფრო სამართლიანად მოახდინოს შესაბამისი საჭიროების მქონე ოჯახების/შინამეურნეობების იდენტიფიცირება და კიდევ უფრო მეტად უპასუხოს შინამეურნეობების, განსაკუთრებით, ბავშვიანი ოჯახების საჭიროებებს და შეამციროს გაღარიბების რისკები.

გაგრძელდება პენსიის ოდენობის ზრდა, ინდექსაციის შესაბამისად, პენსიონერთა/სახელმწიფო კომპენსაციის მიმღებთა ფინანსური გარანტიების უზრუნველსაყოფად. 1 იანვრიდან, 70 წლისა და

მეტი ასაკის პენსიონერთა პენსია განისაზღვრება 450 ლარის ოდენობით, ამავე კატეგორიის პენსიონერთა პენსია მაღალმთიან დასახლებებში 540 ლარს გაუტოლდება, ხოლო 70 წლამდე პირთა პენსია განისაზღვრება 350 ლარის ოდენობით და ამავე კატეგორიის პენსიონერთა პენსია მაღალმთიან დასახლებებში მიაღწევს 420 ლარს. ამასთან, მომავალი წლების განმავლობაში დაგეგმილია ინდექსაციის მიღმა, ეკონომიკური ზრდის შესაბამისად, პენსიის დამატებით გაზრდა და საპენსიო სისტემაში ინოვაციური მიდგომების დანერგვა, რათა სოციალურმა სისტემამ უფრო ეფექტიანად უპასუხოს სოციალურ გამოწვევებს. გაგრძელდება მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით, ასევე დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით. მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრებ აბონენტებს (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებს) აუნაზღაურდებათ მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ/სთ-ისა) ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტი.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის/ბავშვთათვის გათვალისწინებული საჭიროებების დაკმაყოფილებისა და სოციალური ინკლუზიის მიღწევის მიზნით, გაგრძელდება სოციალური პაკეტის ოდენობის ზრდა, ინდექსაციის წესის შესაბამისად, ეკონომიკური პარამეტრების გათვალისწინებით.

დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნით, უწყვეტად გაგრძელდება ოჯახების მხარდაჭერა ყოველთვიური ფულადი ბენეფიტებით და განვითარდება ოჯახის მხარდამჭერი ახალი სერვისები, რაც განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია შრომის ბაზარზე ქალთა დასაქმების ხელშეწყობისთვის. განახლდება ქალთა შრომით უფლებებთან დაკავშირებული ნორმები, მათ შორის, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლისათვის გათვალისწინებული რეგულაციები და ასევე თანაბარი ღირებულების შრომისათვის თანასწორი ანაზღაურების საკითხი, რათა უზრუნველყოფილი იყოს გენდერული თანასწორობა შრომით ბაზარზე და განვითარდეს ოჯახზე ორიენტირებული სოციალური პოლიტიკა.

გაუმჯობესდება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური და საცხოვრებელი პირობები. მომდევნო წლებში დასრულდება ქვეყნის მასშტაბით მიმდინარე საცხოვრებელი კორპუსების მშენებლობა, რის შემდეგაც, დამატებით 6000 დევნილი ოჯახი იქნება უზრუნველყოფილი ღირსეული საცხოვრებელი პირობებით და დაიხურება დევნილთა ყველა კოლექტიური განსახლების ცენტრი, მათი ტექნიკური მდგომარეობის მიუხედავად. ხელი შეეწყობა დევნილთა დასაქმებას დასაქმების მხარდამჭერი სხვადასხვა სახის პროგრამების განვითარებით.

გაგრძელდება ეკომიგრანტების განსახლების პროგრამა. სტიქიით დაზარალებული 1000-ზე მეტი ოჯახი უზრუნველყოფილი იქნება საცხოვრებელი ფართით, უსაფრთხო გარემოში. 2025 წელს 1000 უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახი იქნება უზრუნველყოფილი საცხოვრებელი ფართით. აღნიშნული პროგრამა გაგრძელდება მომდევნო წლებშიც და პროგრამის ფარგლებში იდენტიფიცირებული, საჭიროების მქონე ყველა ოჯახი უზრუნველყოფილი იქნება ღირსეული საცხოვრებელი პირობებით.

გაგრძელდება საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარება. ასევე განვითარდება სხვადასხვა სოციალური ბენეფიტები დაბრუნებულ მიგრანტთა მხარდასაჭერად.

გარდა ამისა, საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებლებისა და საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად, შეიქმნება და განვითარდება სხვადასხვა სერვისი.

3.2. განათლება, მეცნიერება, ახალგაზრდობის პოლიტიკა

განათლება, მეცნიერება და ახალგაზრდობის პოლიტიკა ქვეყნის განვითარებისა და სტაბილური მომავლის უზრუნველყოფის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტებია, რომლებიც უზრუნველყოფს ძლიერი ადამიანური კაპიტალის განვითარებას, ქვეყნის ინოვაციურ და ეკონომიკურ წინსვლას, ქმნის ახალ შესაძლებლობებს, ამაღლებს კონკურენტუნარიანობას და უზრუნველყოფს ადგილობრივი და გლობალური გამოწვევების დასაძლევად აუცილებელ ცოდნასა და ტექნოლოგიებს. სწორად განსაზღვრული ახალგაზრდობის პოლიტიკა უზრუნველყოფს ახალგაზრდებისთვის ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც მათ პროფესიულ, სოციალურ და პიროვნულ განვითარებაში დაეხმარება და, ამავდროულად, მათი სამოქალაქო პასუხისმგებლობისა და ლიდერობის ჩამოყალიბებას შეუწყობს ხელს. ამდენად, განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის პოლიტიკის გაძლიერება და განვითარება ერთიან სტრატეგიულ ხედვას საჭიროებს, ქვეყნის სტაბილური, ინოვაციური და წარმატებული მომავლის საფუძვლის შესაქმნელად.

3.2.1 განათლება

საქართველოს მთავრობა მიზნად ისახავს ინკლუზიური, ხარისხიანი და თანამედროვე მოთხოვნებზე მორგებული განათლების სისტემის განვითარებას, რომელიც შესაძლებლობას აძლევს თითოეულ მოქალაქეს, მიიღოს განათლება თავისი უნარების მაქსიმალური განვითარებისთვის. თანამედროვე მსოფლიოში, სადაც ცოდნა და ტექნოლოგიური პროგრესი სწრაფად ვითარდება, ხარისხიანი და ხელმისაწვდომი განათლება საზოგადოებისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. განათლების სისტემის განვითარების საშუალებით შესაძლებელია ისეთი უნარებისა და ცოდნის ჩამოყალიბება, რომლებიც მოქალაქეებს კონკურენტუნარიან და ინოვაციურ გარემოში ადაპტირების საშუალებას აძლევს. შესაბამისად, განათლების სისტემის რეფორმა და მისი მუდმივი გაუმჯობესება მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია, რაც მიზნად ისახავს ადრეული ასაკიდან უმაღლესი განათლების ჩათვლით ერთიანი და ძლიერი განათლების სისტემის ჩამოყალიბებას.

ადრეული და სკოლამდელი განათლება

მთავრობისთვის პრიორიტეტული იქნება ადრეული და სკოლამდელი განათლების მიმართულება, რომელიც ბავშვის განვითარების საფუძველია და ხელს უწყობს მათი კოგნიტიური, ემოციური და სოციალური უნარების ჩამოყალიბებას. სწორედ ამ ეტაპზე

მიღებული ცოდნა და გამოცდილება მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ბავშვის მომავალი წარმატებისთვის. შესაბამისად, ყოველწლიურად გაიზრდება ადრეული და სკოლამდელი განათლების ხელმისაწვდომობა და დაფინანსება.

გაგრძელდება საბავშვო ბაღების მშენებლობა და რეაბილიტაცია – ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდება 885 საბავშვო ბაღის მშენებლობა-რეაბილიტაცია. გაფართოვდება სერვისები სპეციალური საჭიროების მქონე ბავშვებისთვის.

საქართველოში პირველად განხორციელდება საბავშვო ბაღების ავტორიზაცია, რომლის შედეგად გაუმჯობესდება საგანმანათლებლო პროგრამების ხარისხი, დასაქმებული პირების კვალიფიკაცია და ასევე ინფრასტრუქტურა.

ყველა არაქართულენოვან სახელმწიფო ბაღში დაინერგება ბილინგვური სწავლება, რაც აამაღლებს სახელმწიფო ენის ცოდნის დონეს და ხელს შეუწყობს ეთნიკური უმცირესობების საზოგადოებაში სრულფასოვან ინტეგრაციას.

ბაღსა და სკოლას შორის მყარი კავშირის ჩამოყალიბების მიზნით, გაძლიერდება სკოლამდელი პროგრამა როგორც ბაღებში, ასევე სკოლებში, რაც უზრუნველყოფს ბავშვების ჰარმონიულ გადასვლას ბაღიდან სკოლაში. სკოლამდელი განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, პირველად დაინერგება სკოლამდელი განათლების დივერსიფიცირებული მოდელები.

დაინერგება სკოლამდელ დაწესებულებაში დასაქმებულთა შრომის ღირსეული ანაზღაურების სისტემა. ამასთან, ამუშავდება მძლავრი მექანიზმი სკოლამდელ დაწესებულებებში ახალგაზრდა კვალიფიციური კადრების მოზიდვის მიზნით. გარდა ამისა, შეიქმნება შესაბამისი პლატფორმა დასაქმებულთა უწყვეტი პროფესიული განვითარებისთვის.

ზოგადი განათლება

მთავრობის მიდგომა ზოგადი განათლების მიმართ მიზნად ისახავს მისი ხარისხის გაუმჯობესებას, რათა თითოეულ მოსწავლეს მიეცეს განვითარების თანაბარი შესაძლებლობა. მთავრობის ხედვაა, შექმნას ძლიერი საგანმანათლებლო სისტემა, რომელიც ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ წინსვლას შეუწყობს ხელს. შესაბამისად, ყოველწლიურად გაიზრდება ზოგადი განათლების დაფინანსება. შემუშავდება სკოლის დაფინანსების ახალი მოდელი, რომელიც კიდევ უფრო გააძლიერებს სკოლის ფინანსურ და ადმინისტრაციულ ავტონომიას და მაღალ ნიშნულზე აიყვანს დეცენტრალიზაციის პროცესს.

მომდევნო წლებში უზრუნველყოფილი იქნება ყველა საჯარო სკოლის სრული ინფრასტრუქტურული გამართულობა. აშენდება და რეაბილიტირდება 500-ზე მეტი საჯარო სკოლა.

სრულად განახლდება ყველა საგნობრივი პროგრამა და სასკოლო სახელმძღვანელოები. უსასყიდლოდ მიეწოდება საქართველოს ყველა საჯარო სკოლის ყველა მოსწავლესა და მასწავლებელს გრიფირებული სასკოლო სახელმძღვანელოების სრული ნაკრები.

მოხდება ყველა საჯარო სკოლის ავტორიზება, რაც უზრუნველყოფს სასწავლო პროგრამების ხარისხის გაუმჯობესებას, მასწავლებლების კვალიფიკაციის ამაღლებას, უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემოს არსებობას და სასკოლო საზოგადოებაში მაღალი თანამშრომლობითი კულტურის განვითარებას.

გაგრძელდება საჯარო სკოლების იმ მოსწავლეების უფასო ტრანსპორტირება, რომელთაც სკოლამდე მანძილის დაფარვის, რთული კლიმატური და გეოგრაფიული პირობების ან/და განსაკუთრებული საჭიროებების გამო სასწავლო პროცესზე დასწრების პრობლემა აქვთ.

მომდევნო წლებშიც შენარჩუნდება პორტაბელური კომპიუტერების („ბუკებისა“ და ლეპტოპების) გადაცემა ყველა საჯარო სკოლის პირველკლასელებისა და წარჩინებული მოსწავლეებისათვის, რომლებმაც საბაზისო საფეხური 10 ქულაზე დაამთავრეს. ყველა საჯარო სკოლაში სრულად განახლდება საბუნებისმეტყველო და კომპიუტერული ლაბორატორიები, რაც უზრუნველყოფს STEAM განათლების კომპონენტის მნიშვნელოვან გაძლიერებას.

რეფორმების შედეგების გაზომვის, გამოწვევების იდენტიფიცირებისა და შემდგომი ინტერვენციების დაგეგმვის მიზნით, განხორციელდება ეროვნული შეფასებები დაწყებით და საბაზო საფეხურებზე. აღნიშნული შეფასებებით ქვეყნის, მუნიციპალიტეტისა და სკოლის დონეზე, საგნობრივ ჭრილში იდენტიფიცირდება სისტემის საჭიროებები და გამოწვევები, გამოიკვეთება კონკრეტული ღონისძიებებისა და ინტერვენციების განხორციელების აუცილებლობა სასკოლო და ეროვნულ დონეებზე.

პირველად, საგანმანათლებლო სივრცეში უზრუნველყოფილი იქნება სკოლის აკადემიური მოსწრების გათვალისწინება უმაღლესი განათლების საფეხურზე სწავლის გაგრძელებისთვის, რაც გაზრდის ზოგადი განათლების მნიშვნელობას და აამაღლებს სკოლის პრესტიჟს. ამასთან, განხორციელდება მოსწავლეთა აკადემიური მიღწევების ეროვნული შეფასებები.

ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიზანია ყველა მოსწავლის, მათ შორის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე მოსწავლეების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა, რომლის ფარგლებში, მთავრობა ხელს შეუწყობს მათზე მორგებული სასწავლო გარემოსა და შესაბამისი სერვისების განვითარებას.

ბილინგვური განათლების დანერგვით, გაძლიერდება სახელმწიფო ენის სწავლება ყველა არაქართულენოვან სკოლაში.

საშუალო საფეხურზე, XI-XII კლასებში, შეთავაზებული იქნება მოსწავლის ინტერესებსა და საჭიროებებზე მორგებული პროგრამები.

„უსაფრთხო სკოლის“ კონცეფციის ფარგლებში, ყველა მოსწავლეს ექნება შესაძლებლობა, ისარგებლოს ფსიქოსოციალური სერვისებით და გაიზრდება იმ საჯარო სკოლების რაოდენობა, სადაც გათვალისწინებული იქნება სოციალური მუშაობის კომპონენტი და დაინერგება აღდგენითი მიდგომები, მათ შორის, სასკოლო მედიაცია. გაძლიერდება მუშაობა სკოლებში ძალადობის პრევენციის მიზნით, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მიდგომების გამოყენებით.

ყველა საჯარო სკოლის ექიმის მომსახურებით უზრუნველყოფის მიზნით, შემუშავდება სკოლის ექიმის განახლებული საკვალიფიკაციო მოთხოვნები და გაიზრდება სკოლის ექიმის სააღმზრდელო პროცესში ჩართულობა. სასკოლო კულტურის ჩამოყალიბების ფარგლებში, შეიქმნება მექანიზმი, რომელიც უზრუნველყოფს მშობლების ჩართულობას სასკოლო ცხოვრებაში.

გაგრძელდება სკოლის მასწავლებელთა და ადმინისტრაციული პერსონალის შრომის ანაზღაურების ზრდა. შემუშავდება მასწავლებლის ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის მრავალფეროვანი მექანიზმი.

გაიხსნება საერთაშორისო სტანდარტების მქონე, ულტრათანამედროვე, რეგიონის საგანმანათლებლო ჰაბი „ევროპული სკოლა – თბილისი“, რომელიც მოემსახურება როგორც საქართველოს, ასევე აღმოსავლეთ პარტნიორობის სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებს.

პროფესიული განათლება

საქართველოს მთავრობის სტრატეგიული მიზანია, გააძლიეროს პროფესიული განათლების როლი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში და უზრუნველყოს მისი ადაპტირება თანამედროვე შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან. შესაბამისად, ყოველწლიურად გაიზრდება პროფესიული განათლების დაფინანსება. განვითარდება კოლეჯების ინფრასტრუქტურა და უზრუნველყოფილი იქნება მათი აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად. პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით, დაინერგება დისტანციური სწავლების კომპონენტი.

მომდევნო წლებში, თბილისსა და რეგიონებში აშენდება ულტრათანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი „ექსელენს ცენტრები“. ამასთან, პროფესიული განათლება ხელმისაწვდომი იქნება ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე, ყველა მუნიციპალიტეტში.

პროფესიულ განათლებაში კიდევ უფრო წახალისდება საჯარო-კერძო პარტნიორობა, რაც ხელს შეუწყობს პრაქტიკული უნარ-ჩვევებისა და კარიერული შესაძლებლობების გაძლიერებას.

შეიქმნება და დამტკიცდება პროფესიული განათლების დაფინანსების ახალი, შედეგებზე დაფუძნებული მოდელი. პროფესიული განათლება სრულად მოერგება შრომის ბაზრის მოთხოვნებსა და მის საჭიროებებს, განახლდება ყველა არსებული კვალიფიკაცია.

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების პროფესიულ განათლებაში ჩართვის ხელშეწყობის მიზნით, განვითარდება მოქნილი და მხარდამჭერი, მრავალფეროვანი სერვისები.

გაიზრდება პროფესიული განათლების მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურება. ამასთან, მნიშვნელოვანი ინვესტიცია ჩაიდება პროფესიული განათლების მასწავლებლების კვალიფიკაციის ამაღლებაში.

უმაღლესი განათლება

მთავრობის მიზანია, უზრუნველყოს ხარისხიანი უმაღლესი განათლების განვითარება, რომელიც შესაბამისობაში იქნება გლობალური შრომითი ბაზრის მოთხოვნებთან. ამ მიზნის მისაღწევად, განათლების სისტემა იქნება მოქნილი და მხარდამჭერი, რაც გულისხმობს მრავალფეროვან სერვისებს, რომლებიც დააკმაყოფილებს როგორც სტუდენტების, ისე საზოგადოების საჭიროებებს. შესაბამისად, ყოველწლიურად გაიზრდება უმაღლესი განათლების დაფინანსება.

მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, სრულად განახლდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურა. აშენდება და მოეწყობა სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლების მასშტაბური კომპლექსები.

ჩამოყალიბდება სახელმწიფო უნივერსიტეტების განვითარების ახალი კონცეფცია. შემუშავდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსების ახალი მოდელი.

ქვეყნის საჭიროებებიდან გამომდინარე, განისაზღვრება და დაფინანსდება პრიორიტეტული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამები.

გაიზრდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელ სტუდენტთა დაფინანსება. გაგრძელდება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებ პირთათვის უმაღლესი განათლების მიღების მხარდამჭერი პროგრამები.

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების უმაღლეს განათლებაში ჩართვის ხელშეწყობის მიზნით, განვითარდება უფრო მოქნილი და ეფექტიანი მხარდამჭერი სერვისები.

ქვეყნის საჭიროებებიდან გამომდინარე, გაგრძელდება ერთობლივი და ორმაგი ხარისხის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების მხარდაჭერა.

გარდა ამისა, სამჯერ გაიზრდება საზღვარგარეთ სწავლის მიზნით დაფინანსებულ სტუდენტთა რაოდენობა.

3.2.2 მეცნიერება

საქართველოს მთავრობის ხედვა მეცნიერების განვითარების სფეროში მიზნად ისახავს ქვეყნისთვის თანამედროვე და ინოვაციური კვლევების ხელმისაწვდომობას, რაც ხელს შეუწყობს ეკონომიკური, სოციალური და ტექნოლოგიური წინსვლის მხარდაჭერას. მთავრობის მიზანია, შექმნას თანამედროვე სამეცნიერო-კვლევითი ინფრასტრუქტურა, რომელიც საფუძველს ჩაუყრის ახალი იდეების, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების შექმნას.

ყოველწლიურად გაიზრდება მეცნიერების, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების დაფინანსება. მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, სრულად განახლდება კვლევითი ინსტიტუტების ინფრასტრუქტურა.

შეიქმნება საჯარო-კერძო პარტნიორობის ახალი მოდელი და დაჩქარდება კვლევის შედეგების კომერციალიზაციის პროცესი. მრეწველობის სექტორში ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების პოპულარიზაციის ხელშესაწყობად, შემუშავდება გრძელვადიანი, შედეგზე ორიენტირებული კვლევითი პროგრამები.

გაფართოვდება სამეცნიერო კოლაბორაცია მსოფლიოს წამყვან სამეცნიერო ცენტრებთან, გაძლიერდება ქართველოლოგიის ცენტრების საქმიანობა საზღვარგარეთ. ხელი შეეწყობა ქართველ მკვლევართა და ინოვატორთა აქტიურ ჩართულობას საერთაშორისო ჩარჩოპროგრამებსა და სამეცნიერო პროექტებში. ამასთან, ეროვნულ დონეზე გაძლიერდება და გამრავალფეროვნდება მეცნიერების პოპულარიზაციისა და ახალგაზრდა მკვლევართა და ინოვატორთა მხარდამჭერი მიზნობრივი პროგრამები.

დარგობრივი უწყებების კოორდინაციით, განვითარდება ცოდნაზე დაფუძნებული საზოგადოებისა და ეკონომიკაზე ორიენტირებული მეცნიერების, კვლევის, ტექნოლოგიებისა და ინოვაციის სისტემა.

დაინერგება სამეცნიერო კვლევების ხარისხის შეფასებისა და კვლევითი ერთეულების მართვისა და დაფინანსების ახალი მოდელი.

3.2.3. ახალგაზრდობის პოლიტიკა

მთავრობა აღიარებს ახალგაზრდების მნიშვნელოვან როლს ქვეყნის მომავლის განვითარებაში, შესაბამისად, მისი პოლიტიკა მიზნად ისახავს ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც ხელს შეუწყობს მათი საჭიროებებისა და ინტერესების გათვალისწინებასა და მათი პოტენციალის სრულად რეალიზებას.

ჩამოყალიბდება ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების მრავალკომპონენტიანი ინოვაციური ეკოსისტემა, რომელიც უპასუხებს ახალგაზრდების მნიშვნელოვან საჭიროებებს.

მნიშვნელოვნად გაიზრდება ახალგაზრდობის პოლიტიკის ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებების დაფინანსება და გაფართოვდება ახალგაზრდული სერვისები (საგრანტო კონკურსები, სტაჟირება). ამასთან, გაგრძელდება და კიდევ უფრო გაუმჯობესდება ახალგაზრდული ინიციატივების დაფინანსების მიზნობრივი პროგრამები.

პროფესიული და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტებისათვის შემუშავდება „სტარტაპების“ სისტემა და განხორციელდება სტუდენტთა ფინანსური მხარდაჭერის პროგრამა.

სკოლებსა და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში განხორციელდება ახალგაზრდა ინოვატორთა მხარდაჭერის პროგრამა, უპირატესად, ტექნოლოგიებისა და STEM მიმართულებით.

მნიშვნელოვანი აქცენტი გაკეთდება ახალგაზრდული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიმართულებით, მათ შორის, განახლდება ახალგაზრდული ბანაკები და სივრცეები.

ინტერნაციონალიზაციის ფარგლებში განხორციელდება საერთაშორისო გაცვლითი სტუდენტური ბანაკები, რაც საშუალებას მოგვცემს, ასობით ქართველმა სტუდენტმა მიიღოს მონაწილეობა ახალგაზრდულ საერთაშორისო ღონისძიებებში.

3.3. კულტურა, სპორტი

კულტურის, ხელოვნებისა და სპორტის დარგები მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საზოგადოების განვითარებისა და კეთილდღეობის გაძლიერებაში. აღნიშნული მიმართულებები ხელს უწყობს არა მხოლოდ სოციალურ და კულტურულ პროგრესს, არამედ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს

ქვეყნის ეკონომიკაზე და ასევე მნიშვნელოვანი როლი აქვს გლობალურ არენაზე ქვეყნის პოზიციონირებისა და საერთაშორისო რეპუტაციის განმტკიცების კუთხით.

საქართველოში კულტურის მხარდაჭერა და ხელოვნების, ასევე სპორტის დარგების განვითარება სახელმწიფო პოლიტიკის უმნიშვნელოვანესი და პრიორიტეტული მიმართულებებია. შესაბამისად, საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ნაცვლად, დარგობრივი სამინისტროების დამოუკიდებლად შექმნა მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს კულტურისა და სპორტის სფეროებში სახელმწიფოს გაცხადებული სტრატეგიული მიზნების მიღწევასა და დასახული ამოცანების ეფექტიანად შესრულებას. ამასთანავე, აღნიშნული ხელს შეუწყობს ამ უმნიშვნელოვანესი დარგების უფრო სწრაფი განვითარების დამატებითი მექანიზმის შექმნასა და სახელმწიფოს მხარდაჭერის გაძლიერებას.

აღნიშნული მიდგომა შექმნის კულტურის შესაბამისი დარგების განვითარებისა და მათი მართვის თანამედროვე მოდელის ჩამოყალიბების საფუძველს და მოემსახურება კულტურული მემკვიდრეობის დაცვას, კულტურის ხელმისაწვდომობას, შემოქმედებითი ინდუსტრიის განვითარებასა და ხელოვანთა მხარდაჭერას. ამასთანავე, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება სპორტის სფეროში მოქმედი მენეჯმენტის სისტემა, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს ფინანსების ეფექტიან ხარჯვას და ამ სფეროში ჩართული სუბიექტების საჭიროებების დაკმაყოფილებას. აღნიშნული ასევე დადებითად აისახება მაღალი მიღწევების სპორტის შედეგებსა და მასობრივი სპორტის პოპულარიზაციაზე.

3.3.1. კულტურა

კულტურის ხელშეწყობისა და ხელოვნების დარგების განვითარების მიმართულებით საქართველოს მთავრობის ხედვა ეფუძნება კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების შენარჩუნებასა და ხელშეწყობას, ეროვნული იდენტობის დაცვას, კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზრუნვასა და ქვეყნის კულტურული და შემოქმედებითი პოტენციალის სრულად გამოყენებისთვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნას.

მთავრობა გააგრძელებს კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების ხელშეწყობის ეფექტიანი პოლიტიკის განხორციელებას – ლიტერატურის, თეატრის, მუსიკის, კინოს, ვიზუალური ხელოვნების, ფოლკლორის, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის, კულტურის ინფრასტრუქტურის განვითარების, ეროვნული კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების საერთაშორისო პოპულარიზაციისა და ინტერნაციონალიზაციის, კულტურის ხელმისაწვდომობისა და სახელოვნებო განათლების განვითარების მიმართულებით. ამასთანავე, საქართველოს კულტურის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი პროექტების დაფინანსება ყოველწლიურად გაიზრდება.

კულტურის ხელმისაწვდომობისა და კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების ხელშეწყობის მიზნით, ყოველწლიურად განხორციელდება 450-ამდე პროექტი, მათ შორის, იქნება პროექტები, რომლებიც ხელს შეუწყობს მაღალმთიან, ეთნიკური უმცირესობებით მჭიდროდ დასახლებულ პუნქტებში, გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში მცხოვრებთა, აგრეთვე ქალების,

ბავშვების, ახალგაზრდების, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების, ეთნიკური უმცირესობების კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაციას.

კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიის განვითარების პრიორიტეტების შესაბამისად, ყოველწლიურად დაიგეგმება სხვადასხვა კონკურსისა თუ არასაკონკურსო პროექტის განხორციელება, რომელთა მიზანი იქნება: ქართული წიგნისა და ლიტერატურის ხელშეწყობა; ქართული თეატრისა და თეატრალური ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა; ქართული პროფესიული მუსიკალური ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა; ქართული კინოს ხელშეწყობა; სახვითი და თანამედროვე ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა; სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა; ქართული ფოლკლორის ხელშეწყობა; სამუზეუმო საქმიანობის განვითარება; სამუზეუმო ფონდების შევსება; ქვეყნის კულტურის წარმოჩენა მნიშვნელოვან საერთაშორისო კულტურულ ღონისძიებებზე; საერთაშორისო ღონისძიებების საქართველოში მასპინძლობა; კულტურის ობიექტების ინფრასტრუქტურული განვითარების პროექტების შემუშავება/რეაბილიტაცია, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვისა და შენარჩუნებისთვის საპროექტო/სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება. სულ, ყოველწლიურად, 600-ამდე პროექტი განხორციელდება.

2025 – 2028 წლებში სახელოვნებო უმაღლეს სასწავლებლებში გატარდება ღონისძიებები საგანმანათლებლო პროგრამების კულტურის სფეროს საჭიროებებთან შეთავსების, ახალი პროგრამების, მათ შორის, პროფესიული პროგრამების ხელშეწყობის კუთხით. გაგრძელდება ახალი კადრების მოზიდვა, გაგრძელდება ნიჭიერ ახალგაზრდა ხელოვანთა ხელშეწყობა, სტუდენტთა და აკადემიური კადრების მობილობა და გამოცდილების გაზიარება საზღვარგარეთის მოწინავე სახელოვნებო სასწავლებლებთან.

2025 – 2028 წლებში გაგრძელდება სკოლისგარეშე (არაფორმალური) სახელოვნებო სასწავლებლების დაფინანსება და მათი ინსტიტუციური განვითარების მხარდაჭერა, ასევე სასწავლებლების ინფრასტრუქტურული და მატერიალური ბაზებისა და ფონდების განახლების მხარდაჭერა.

ქართული კინოსა და თეატრალური ხელოვნების განვითარების მიზნით, კონკურსებისა და არასაკონკურსოდ დაფინანსებული პროექტების ფარგლებში, ხელი შეეწყობა არანაკლებ 1500-ამდე ხელოვანსა და ორგანიზაციას. გაგრძელდება ქართული ფილმების გაციფრულება.

სახვითი და თანამედროვე ხელოვნების განვითარების მიმართულებით, კონკურსებისა და არასაკონკურსოდ დაფინანსებული პროექტების ფარგლებში, ხელი შეეწყობა 200-ამდე ხელოვანსა და ორგანიზაციას, ასევე ხელი შეეწყობა ყოველწლიურად ხელოვანთა საიუბილეო წიგნი-ალბომის გამოცემას.

ქართული პროფესიული მუსიკის განვითარების მიმართულებით, კონკურსებისა და არასაკონკურსოდ დაფინანსებული პროექტების ფარგლებში, ხელი შეეწყობა 250-ამდე ხელოვანსა და ორგანიზაციას, ასევე პროფესიული კონკურსებისა და ფესტივალების ჩატარებას. გაგრძელდება ქართველ კომპოზიტორთა ნაწარმოებების ელექტრონული ვერსიების მომზადება/გამოცემა/ვებპორტალზე განთავსება; შეიქმნება ქართული საკომპოზიტორო მემკვიდრეობის, მათ შორის, პარტიტურის ელექტრონული ვერსიები.

გაგრძელდება შემოქმედებითი ინდუსტრიის ხელშეწყობისა და განვითარების მიმართულებით კონკურსებისა და პროექტების დაფინანსება.

კულტურის პოპულარიზაციის მიმართულებით, დაფინანსდება სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სსიპ-ების, ორგანიზაციების, სხვა შემოქმედებითი ჯგუფებისა და ხელოვანთა (ფიზიკური პირების) საქართველოსა და საზღვარგარეთ კულტურულ ღონისძიებებში მონაწილეობა. გარდა ამისა, წარმატებული შემოქმედებითი ჯგუფების, ხელოვანთა (მათ შორის, სტუდენტთა) საზღვარგარეთ განათლებისა და საერთაშორისო დონეზე პოპულარიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, წლის განმავლობაში დაფინანსდება 60 პროექტზე მეტი.

სახელოვნებო განათლების ხელმისაწვდომობის მიმართულებით, წლის განმავლობაში, როგორც საკონკურსო, ისე არასაკონკურსო გზით, დაფინანსდება 30-ამდე პროექტი; სამუსიკო სასწავლებლებში გაგრძელდება ინსტრუმენტების ბაზის განახლება. განხორციელდება რეგიონებში სამუსიკო სკოლების დათვალიერება ნორჩი პერსპექტიული, ნიჭიერი მუსიკოსების გამოვლენისა და მათი ხელშეწყობის მიზნით.

მუზეუმების საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნით, განხორციელდება ღონისძიებები სამუზეუმო ფასეულობათა ელექტრონულ სისტემაში აღრიცხვისა და სამუზეუმო ფონდებისთვის ნამუშევრების შესაძენად. გაგრძელდება სამუზეუმო ფონდების შევსება ხელოვნების ნიმუშებითა და არტეფაქტებით; თანამშრომლობა დამყარდება მსოფლიოს სხვადასხვა ცნობილ მუზეუმთან; ხელი შეეწყობა საზღვარგარეთ ქართული კულტურული მემკვიდრეობის/სახვითი ხელოვნების გამოფენების ჩატარებას; გაგრძელდება მუზეუმებში კადრების განახლება და გადამზადება.

მომდევნო წლებში, ყოველწლიურად, ქართული კულტურა წარმოდგენილი იქნება საზღვარგარეთ ფესტივალსა და სხვადასხვა სახელოვნებო ფორუმზე. ქართული კულტურის და ქართველ ხელოვანთა პოპულარიზაციის მიზნით, ხელი შეეწყობა საზღვარგარეთ არანაკლებ 15 პროექტის განხორციელებას. გაგრძელდება ლევილის მამულის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და ის ქართული კულტურის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ცენტრად იქცევა ევროპაში. ხელი შეეწყობა საზღვარგარეთ ქართული თეატრების, ანსამბლების, ფოლკლორული გუნდების გასტროლებს, ქართული კულტურის დღეების ჩატარებას, ახალგაზრდა ხელოვანთა სახელოვნებო-შემოქმედებით რეზიდენციებში საქმიანობას.

გაგრძელდება კულტურის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ინსტიტუციური განვითარების ხელშეწყობა, გადაიდგმება ნაბიჯები ადამიანური რესურსების, ადმინისტრაციული და პროფესიული კადრების მოზიდვის, გადამზადებისა და განახლების/განვითარების მიზნით.

ხელი შეეწყობა, ყოველწლიურად, მუსიკის, კინოს, თეატრის, სახვითი ხელოვნების, ფოლკლორის, ლიტერატურის არანაკლებ 15 ფესტივალის ჩატარებას; ყოველწლიურად, გამოჩენილ ხელოვანთა 30-ამდე საიუბილეო თარიღის აღნიშვნას; 10-ამდე წიგნი-ალბომის გამოცემას; 10-ამდე კულტურულ/შემეცნებით პროექტს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეებისთვის.

ყოველწლიურად ჩატარდება არანაკლებ 50 მასტერკლასი და 3 პროფესიული კონკურსი მუსიკის, ფოლკლორის, სახვითი ხელოვნების მიმართულებით; განახლდება სამინისტროს სისტემაში მოქმედი სამუსიკო სასწავლებლებისა და აგრეთვე სხვა სასწავლებლების, ორკესტრების ინსტრუმენტული ფონდები.

გაგრძელდება რეგიონების კულტურული პროექტების მხარდაჭერა და მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება.

რეაბილიტაცია ჩაუტარდება, თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღიჭურვება და ფუნქციონირებას განაახლებს: სტეფანწმინდის ისტორიული მუზეუმი, დიდი მცხეთის არქეოლოგიური სახელმწიფო მუზეუმ-ნაკრძალი, პარმენ ზაქარაიას სახელობის ნოქალაქევის არქიტექტურულ-არქეოლოგიური მუზეუმი; გაიხსნება გრაკლიანი გორის არქეოლოგიური მუზეუმი და დასრულდება არქეოლოგიური მუზეუმის – „გადაჭრილი გორის“ მშენებლობა; დასრულდება ლევილის მამულის შატოს ფასადისა და ინტერიერის სრული რეაბილიტაცია, მეგრული ოდის მოწყობა; 2025 წელს დასრულდება ჭიათურისა და მესხეთის სახელმწიფო თეატრების, ქუთაისის მ. ბალანჩივაძის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრის შენობების რეაბილიტაცია. ამის გარდა, ყოველწლიურად განხორციელდება კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების კვლევითი, საპროექტო, სარეაბილიტაციო სამუშაოები, არქეოლოგიური შესწავლა-კონსერვაცია.

გაგრძელდება ქართული თეატრის, კინოს, საკომპოზიტორო შემოქმედების, სახვითი ხელოვნების, ფოლკლორის, ლიტერატურული თარგმანების, სამუზეუმო ფასეულობათა, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების შესახებ ვებპორტალების განვითარების მხარდაჭერა.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს საქართველოს სახალხო არტისტების, საქართველოს სახალხო მხატვრების, შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიის ლაურეატების, ლიტერატურისა და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწეების ღვაწლის დაფასებას, სოციალური და შემოქმედებითი პირობების გაუმჯობესებას.

3.3.2 სპორტი

მთავრობა მიზნად ისახავს ქვეყნის მასშტაბით აქტიური და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას და ქართული სპორტის ღირსეულად წარმოჩენას საერთაშორისო სარბიელზე. ამისთვის გაიზრდება სახელმწიფოს მიერ მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის დაფინანსება. შემუშავდება სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარების სტრატეგია. მუნიციპალიტეტებში სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების მხარდაჭერის მიზნით, დაიწყება 2 მილიარდი ლარის მოცულობის ახალი პროგრამა. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მრავალფუნქციური სპორტული კომპლექსების/სპორტული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა/რეაბილიტაცია, რომლებიც მოიცავს საფეხბურთო და სარაგბო მოედნებს, სხვადასხვა სპორტის სახეობისთვის ინფრასტრუქტურასა და საცურაო აუზებს.

სპორტის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება ხელს შეუწყობს მასობრივი სპორტის ხელმისაწვდომობას, სპორტული ნიჭის მქონე ბავშვების გამოვლენასა და მათ კარიერულ განვითარებას.

შემუშავდება და განხორციელდება მასობრივი სპორტის სამდონიანი (სკოლამდელი, სასკოლო და საუნივერსიტეტო) პოლიტიკა. განსაკუთრებული ზრუნვის საგანი იქნება პარასპორტის განვითარება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების სპორტულ აქტივობებში ჩართვა.

მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარების ხელშესაწყობად, ჩამოყალიბდება ინსტიტუციური საფუძვლები, განისაზღვრება დაფინანსების ეფექტიანი პრინციპები და მექანიზმები.

ყურადღება დაეთმობა სპორტული განათლების განვითარებას სწავლის ყველა საფეხურზე, შეიქმნება თანამედროვე სტანდარტების სპორტული განათლების სისტემა, რომელიც მოემსახურება როგორც მასობრივ, ისე მაღალი მიღწევების სპორტს. თითოეული სპორტის სახეობისათვის გადამზადდებიან მწვრთნელები, ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლები, სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის სპეციალისტები, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სფეროს სხვა სპეციალისტები, დარგის განვითარებისათვის საჭირო რაოდენობის გათვალისწინებით. უმაღლესი და პროფესიული სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებები აღიჭურვება თანამედროვე სასწავლო, საწვრთნელი და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურით. სპორტის სფეროში დაინერგება სამწვრთნელო და სხვა ტიპის საქმიანობის სერტიფიცირების სისტემა.

ყველა სკოლამდელ დაწესებულებაში დაინერგება ფიზიკური აღზრდის ელემენტები. ქვეყანაში იმოქმედებს კლასგარეშე და სასკოლო კლუბების, ასევე სტუდენტური საუნივერსიტეტო ლიგების სისტემა. ყოველწლიურად გაიმართება ახალგაზრდული ეროვნული თამაშები სპორტის სხვადასხვა სახეობაში. ამოქმედდება ახალგაზრდა პერსპექტიული სპორტსმენების აღმოჩენის, შერჩევისა და მათი სპორტული განვითარების მექანიზმები.

გაგრძელდება სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო ჩემპიონატების/ტურნირების საქართველოში მასპინძლობისათვის აქტიური მხარდაჭერა, კერძოდ, საქართველო უმასპინძლებს ჭადრაკში ქალთა შორის მსოფლიო ჩემპიონატს, გაიმართება ზამთრის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი – „ბაკურიანი 2025“; თბილისში გაიმართება ფარიკაობის მსოფლიო ჩემპიონატი (2025); გაიმართება ქალთა შორის მსოფლიო თასის გათამაშება ჭადრაკში (2025); საქართველოში ჩატარდება ძიუდოში ევროპის ჩემპიონატი (2026).

გარდა ამისა, განხორციელდება ინფრასტრუქტურული პროექტები: აშენდება 70 ათას მაყურებელზე გათვლილი, „უეფას“ ყველაზე მაღალი სტანდარტის მეოთხე კატეგორიის სტადიონი, სადაც ასევე გაიმართება რაგბის თამაშები, კონცერტები და სხვა მასშტაბური კულტურული ღონისძიებები; აშენდება ყინულის სასახლე (განკუთვნილი ფიგურული ციგურაობისა და ყინულის ჰოკეისათვის); ქალაქ ფოთში, მალთაყვაში, დასრულდება კანოე და ნიჩბოსნობის სპორტული კომპლექსის მშენებლობა; რეაბილიტაცია ჩაუტარდება საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური რეზერვების მზადების ცენტრს (იგეგმება სპორტსმენთა საერთო საცხოვრებლის, ძიუდოს დარბაზის, ახალი მრავალპროფილური ორსართულიანი სპორტული დარბაზის მშენებლობა/რეაბილიტაცია); სოფელ დიღომში დასრულდება სპორტული ბაზის რეაბილიტაცია; ლენტეხის მუნიციპალიტეტში დასრულდება „აილამას სამთო ბანაკის“ მშენებლობა; დასრულდება საქართველოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სასწავლო უნივერსიტეტის ევროპული სტანდარტების შესაბამისი შენობის მშენებლობა.

4. საგარეო პოლიტიკა და თავდაცვა

საქართველოს მთავრობის ხედვა საგარეო პოლიტიკისა და თავდაცვის მიმართულებით ორიენტირებულია ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენისა და

სუვერენიტეტის განმტკიცებაზე, რეგიონში სტაბილურობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე, საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციასა და საერთაშორისო პარტნიორებთან ურთიერთობების გაღრმავებაზე.

4.1 საგარეო პოლიტიკა

2020 – 2024 წლები უპრეცედენტო საერთაშორისო ტურბულენტობით აღინიშნა. რუსეთ-უკრაინის ომმა საფუძვლიანად შეარყია საერთაშორისო წესრიგი და როგორც ევროპულ, ისე გლობალურ უსაფრთხოებას ეგზისტენციური საფრთხე შეუქმნა.

ამგვარ კრიტიკულ ვითარებაში საქართველოს საგარეო პოლიტიკა გამორჩეული იყო სიმტკიცითა და თანმიმდევრულობით, ვინაიდან იგი ემყარებოდა როგორც ქვეყნის კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფუნდამენტურ ღირებულებებსა და ფასეულობებს, ისე საერთაშორისო სამართლის ფუძემდებლური პრინციპების მიმართ საქართველოს ერთგულებას.

მომდევნო წლების განმავლობაში, კვლავაც გარანტირებული იქნება საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ურყეობა. საქართველო გააგრძელებს მტკიცე, პრაგმატული და შედეგებზე ორიენტირებული პოლიტიკის გატარებას.

საქართველოს მთავრობისთვის უმთავრეს პრიორიტეტად რჩება ქვეყნის გამთლიანება და ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება საერთაშორისო დღის წესრიგში საკითხის მაღალ დონეზე შენარჩუნებასა და მხარდაჭერის გაძლიერებას.

საქართველოს ხელისუფლება გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას და გამოიყენებს ყველა შესაძლო დიპლომატიურ და სამართლებრივ ბერკეტს, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების დეოკუპაციის, რუსეთის ფედერაციის მიერ ევროკავშირის შუამავლობით დადებული 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების შესრულების, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების რუსეთის ფედერაციის პოლიტიკურ, სამხედრო, ეკონომიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ სივრცეში ინტეგრაციისკენ გადადგმული ნაბიჯების აღკვეთის, ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დაბრუნებისა და ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ადამიანის უფლებების დაცვის, საოკუპაციო ხაზით გაყოფილი მოსახლეობის შერიგებისა და ნდობის აღდგენის მიმართულებით, საერთაშორისო მხარდაჭერისა და ძალისხმევის უზრუნველყოფის მიზნით, რაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს რეგიონში შექმნილი უსაფრთხოების გარემოს ფონზე.

გაგრძელდება აქტიური თანამშრომლობა როგორც ცალკეულ ქვეყნებთან, ისე შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, რათა საერთაშორისო საზოგადოების დღის წესრიგსა და ყველა შესაბამის ფორმატში აქტიურად იდგეს რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიან მოგვარებასთან დაკავშირებული პრიორიტეტული საკითხები და გადაიდგას ქმედითი ნაბიჯები ზემოხსენებული ამოცანების შესრულების მიზნით.

2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის თაობაზე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოსა და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს გადაწყვეტილებები და ადამიანის

უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2024 წლის 9 აპრილის გადაწყვეტილება ე.წ. „განგრძობადი ოკუპაციის საქმეზე“ აქტიურად იქნება გამოყენებული ყველა შესაძლო სამართლებრივ და პოლიტიკურ ფორმატში სახელმწიფო სუვერენიტეტის განსამტკიცებლად და დევნილთა საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნების უზრუნველსაყოფად. გაგრძელდება სახელმწიფო ინტერესების დაცვა სტრასბურგისა და ჰააგის სასამართლოებში.

ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტში გაგრძელდება საქართველოს მიერ რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ მოგებული სახელმწიფოთაშორისი დავების აღსრულების ღონისძიებები.

საქართველოს მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატის გაგრძელებისა და ეფექტიანი ფუნქციონირებისკენ. იმავდროულად, უფრო აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა პროცესის გასაძლიერებლად და ხელშესახები შედეგის მისაღწევად. გაგრძელდება თანათავმჯდომარე ორგანიზაციებსა და აშშ-სთან, ასევე ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებთან მჭიდრო თანამშრომლობა, დეოკუპაციის პროცესის უფრო ქმედითი მხარდაჭერის მიზნით.

მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას ოკუპირებულ რეგიონებში არსებული მძიმე ჰუმანიტარული საკითხებისა და ადამიანის უფლებების დაცვის მიმართულებით საერთაშორისო მხარდაჭერისა და ძალისხმევის უზრუნველყოფის მიზნით.

ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის მანდატის სრულად განხორციელების მიზნით, მისთვის საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე წვდომის უზრუნველყოფა განსაკუთრებული პრიორიტეტია. ამავდროულად, გაგრძელდება საქმიანობა ადგილზე უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო მექანიზმების დაშვებისთვის.

აქტიურად გაგრძელდება არაღიარების პოლიტიკის შემდგომი განმტკიცება საერთაშორისო არენაზე, რათა ეფექტიანად დავუპირისპირდეთ რუსეთის ფედერაციის მცდელობებს, რომ ე.წ. აღიარებით მიაღწიოს საერთაშორისო დონეზე მისი საოკუპაციო რეჟიმების ლეგიტიმაციას და აირიდოს პასუხისმგებლობა აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონების უკანონო ოკუპაციასა და ადამიანის უფლებების დარღვევებზე.

აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონებში მიმდინარე ოკუპაციით შექმნილი მძიმე რეალობისა და არსებული გამოწვევების მიუხედავად, აქტიურად გაგრძელდება შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის განუხრელი, პრაგმატული და თანმიმდევრული განხორციელება, რომლის ძირითადი დანიშნულება და მიზანია, სტატუს-ნეიტრალური, ჰუმანიტარული ინსტრუმენტებისა და სამშვიდობო ინიციატივების გამოყენებით, კონფლიქტის სრულმასშტაბიან მოგვარებამდე, შექმნას წინაპირობები და მოამზადოს სათანადო საფუძველი ომით ხელოვნურად გაყოფილ ადამიანებს შორის, ისტორიულად დამკვიდრებული – ურთიერთგაგებასა და პატივისცემაზე დამყარებული მშვიდობიანი თანაცხოვრების აღსადგენად ერთიან, ძლიერ, ქართულ სახელმწიფოში.

ამ კონტექსტში გაგრძელდება ომითა და საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილ მოსახლეობას შორის შერიგებისა და ნდობის აღდგენის პროცესში საერთაშორისო თანამეგობრობის ქმედითი ჩართულობის ხელშეწყობა.

ამავე დროს, გაგრძელდება 90-იანი წლების შეიარაღებული მოქმედებებისა და 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების მოძიების,

იდენტიფიცირებისა და ოჯახებისთვის გადაცემის სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც ემსახურება დაკარგულთა ნეშტების მოძიების დადგენას, მათი ხსოვნისადმი სათანადო პატივის მიგებას.

საქართველო, კონსტიტუციის 78-ე მუხლის შესაბამისად, განაგრძობს ევროატლანტიკური ინტეგრაციის შეუქცევად გზას. ამისათვის, საქართველო:

- განუხრელად განაგრძობს ასოცირების შეთანხმების განხორციელებას, ყოველწლიური სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, ევროკავშირთან როგორც საკანონმდებლო, ისე ინსტიტუციური დაახლოების საშუალებით; წარმართავს ევროკავშირთან თანამშრომლობას საქართველო-ევროკავშირის ინსტიტუციური დიალოგის ფარგლებში (ასოცირების საბჭო, ასოცირების კომიტეტები და ქვეკომიტეტები და ა. შ.);
- პროაქტიულად განახორციელებს ევროკავშირის შესაბამისი სამართლებრივი აქტების იდენტიფიცირებასა და მათთან დაახლოების პროცესის მონიტორინგს. უზრუნველყოფს სამართლებრივი დაახლოების შესახებ ინფორმაციის ერთიან ელექტრონულ ბაზაში აღრიცხვას;
- შექმნის ევროკავშირის სამართლის ცენტრს, რომელიც ხელს შეუწყობს ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესსა და ევროკავშირის სამართლის თაობაზე ცნობიერების ამაღლებას საგანმანათლებლო დაწესებულებების, დარგის ექსპერტებისა და აკადემიური წრეების წარმომადგენლების ჩართულობით;
- ევროკავშირში ინტეგრაციის მიზნით, აქტიურად გამოიყენებს „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში არსებულ ინსტრუმენტებსა და თანამშრომლობის ფორმატებს, ასევე ევროკავშირის სხვა რეგიონალური პროექტებითა და პროგრამებით გათვალისწინებულ შესაძლებლობებს;
- გააგრძელებს ძალისხმევას ევროკავშირში გაწევრიანების მოლაპარაკებების დაწყების მიზნით; გამოიყენებს ევროპულ პარტნიორებთან კომუნიკაციის ყველა საშუალებას და შეეცდება მათთან ერთად მოხსნას არსებული ხელისშემშლელი ხელოვნური ბარიერები;
- გააძლიერებს ძალისხმევას ევროკავშირში დაჩქარებული ინფრასტრუქტურული ინტეგრაციის მიმართულებით. აქტიურად იმუშავებს ეკონომიკური და საინვესტიციო გეგმის ფარგლებში წარმოდგენილი საფლაგმანო ინიციატივების, უწინარესად, შავ ზღვაზე დაკავშირებადობის გაძლიერების პროექტების ხორცშესხმისათვის, მათ შორის, ანაკლიის პორტისა და ამ პორტში როგორც სატვირთო ტერმინალების, ისე მგზავრების მომსახურების შესაძლებლობის მქონე საზღვაო ვაგზლის მშენებლობის გზით; გააგრძელებს ტექნიკურ-ეკონომიკურ კვლევებს ფიზიკური ინტეგრაციის პროცესის დასაჩქარებლად ახალი ეკონომიკური თუ ინფრასტრუქტურული პროექტების მოსამზადებლად; ამ მიზნით, შეეცდება „შუა დერეფნის“ მზარდი შესაძლებლობების ეფექტიან გამოყენებას;
- გააქტიურებს ევროპის ერთიან ბაზარში ინტეგრაციის მიზნით მიმართულ ძალისხმევას; აღნიშნული მიმართულებებით შემდგომი პროგრესის მისაღწევად, განხორციელდება ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებით გათვალისწინებული რეფორმები, მუშაობა გაგრძელდება შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისა და ევროკავშირის სამსახურების ჩართულობით ყველა შესაბამის ფორმატში;
- გააგრძელებს ძალისხმევას გაფართოების პაკეტის შესაძლებლობების გამოყენებისა და ევროკავშირის სხვადასხვა თანამშრომლობის მექანიზმსა და ინიციატივებში ეტაპობრივად ჩართვის მიზნით;
- გააგრძელებს ევროკავშირთან თანამშრომლობას მსოფლიოს მასშტაბით მშვიდობის ხელშეწყობისა და გლობალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით და ამასთან,

განიხილავს ევროკავშირის საერთო უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის (CSDP) ფარგლებში სამშვიდობო მისიებში მისი მონაწილეობის შესაძლებლობას;

- გააგრძელებს მჭიდრო თანამშრომლობას და გამოცდილების გაზიარებას ევროკავშირის სხვა კანდიდატ ქვეყნებთან, ინტეგრაციის შემდგომი ეტაპებისთვის მაღალი მზადყოფნის უზრუნველყოფისა და შესაბამისი რეფორმების ეფექტიანად განხორციელების მიზნით;
- გააგრძელებს ძალისხმევას ევროკავშირში გაწევრიანებისთვის საჭირო რეფორმების გასატარებლად; ამ მიზნით, საქართველო შეასრულებს ევროკავშირში ინტეგრაციის სამთავრობო კომისიის მიერ დამტკიცებულ სამოქმედო გეგმას;
- განაგრძობს ნატო-საქართველოს კომისიის ფორმატის, როგორც ალიანსთან პოლიტიკური დიალოგისა და პრაქტიკული თანამშრომლობის ერთ-ერთი უმთავრესი ინსტრუმენტის, ეფექტიან გამოყენებას;
- გააგრძელებს წლიური ეროვნული პროგრამის შემუშავებასა და განხორციელებას;
- განაგრძობს 2022 წლის მადრიდის სამიტზე მიღებული, საქართველოზე მორგებული დახმარების ღონისძიებათა (Tailored Support Measures) პაკეტის განხორციელებას, მათ შორის, განახლებული ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის იმპლემენტაციის გზით;
- გააგრძელებს ალიანსთან თანამშრომლობას ინდივიდუალურად მორგებული პარტნიორობის პროგრამის (ITTP – Individually Tailored Partnership Programme) ფარგლებში;
- „გაძლიერებული შესაძლებლობის პარტნიორის“ (EOP) სტატუსით განაგრძობს მონაწილეობას ალიანსში გამართულ სხვადასხვა მნიშვნელოვან ფორმატში;
- იმუშავებს, რათა შესაბამის დონეზე იქნეს წარმოდგენილი ნატოს სამიტებში, საგარეო საქმეთა და თავდაცვის მინისტერიალებში;
- განაგრძობს შავი ზღვის უსაფრთხოების კუთხით ალიანსთან კონსულტაციებს, რეგიონში არსებული ვითარების ანალიზისა და ინფორმაციის გაზიარების გზით;
- ხელს შეუწყობს საქართველოს თავდაცვის ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების გაძლიერებას, ნატოს სტანდარტებთან კიდევ უფრო მიახლოებასა და მდგრადობის უზრუნველყოფას;
- აქტიურ კონსულტაციებს გამართავს ალიანსის წევრ ქვეყნებთან მათი მხრიდან საქართველოს ნატოში ინტეგრაციის საკითხზე, ორგანიზაციის პოლიტიკურ დოკუმენტებში ასახული გადაწყვეტილებების მხარდაჭერის მიზნით.

საქართველოს ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის გათვალისწინებით, განსაკუთრებით პრიორიტეტულია ევროპის ქვეყნებთან პარტნიორული ურთიერთობების შემდგომი განმტკიცება, პოლიტიკური დიალოგისა და დარგობრივი თანამშრომლობის გაღრმავება, მათ შორის, თავდაცვისა და უსაფრთხოების, იუსტიციის, სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, გარემოს დაცვის, სოფლის მეურნეობისა და კლიმატის, რეგიონული განვითარების, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში არსებული სტრატეგიული პარტნიორობის ფორმატების აქტიური გამოყენება. ამ კონტექსტში, გაერთიანებულ სამეფოსთან „უორდროპის სტრატეგიული დიალოგის“ და საფრანგეთთან „დიმიტრი ამილახვრის“ სახელობის ქართულ-ფრანგული დიალოგის“ რეგულარული სხდომების გამართვა; უნგრეთთან სტრატეგიული თანამშრომლობის გაგრძელება, რუმინეთთან სტრატეგიული და იტალიასთან მაღალი დონის დიალოგების საინაუგურაციო სხდომების ჩატარება და მათი შემდგომი იმპლემენტაცია; „ქართულ-გერმანულ-ფრანგული“ სამკუთხედის ფარგლებში კონსულტაციების გაგრძელება; ურთიერთობების ფართო სპექტრის მქონე ქვეყნებთან დიალოგის ახალი პლატფორმების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა; საგარეო საქმეთა სამინისტროებს შორის ორმხრივი პოლიტიკური კონსულტაციების რეგულარულად წარმართვა.

საქართველო კვლავაც ურყევად განაგრძობს უკრაინის ჰუმანიტარულ დახმარებას საკუთარი შესაძლებლობის ფარგლებში და მისი სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის სრულ დიპლომატიურ მხარდაჭერას.

საქართველოს მთავრობისთვის პრიორიტეტულია და განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია აშშ-სთან საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობა, სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული ყველა პრიორიტეტული მიმართულებით, რაც გულისხმობს ქარტიით გათვალისწინებული ოთხი სამუშაო *ჯგუფისა (თავდაცვისა და უსაფრთხოების; ეკონომიკის, ენერგეტიკისა და ვაჭრობის; დემოკრატიისა და მმართველობის; ხალხთაშორისი ურთიერთობებისა და კულტურული გაცვლების)* და ყოველწლიური შემაჯამებელი/ომნიბუს შეხვედრის განახლება. მთავრობა იმედოვნებს და მოელის, რომ ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული პრიორიტეტები სათანადოდ აისახება თანამშრომლობის ყველა მიმართულებით. მთავრობის ამოცანაა, მიაღწეულ იქნეს აშშ-სთან ურთიერთობების გადატვირთვა, რაც მოიაზრებს მხარეთა ინტერესების გათვალისწინებით, თანასწორ, სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული ურთიერთობების აღდგენას, ყველა მიმართულებით თანამშრომლობის სრული მოცულობით განახლებასა და განვითარებას.

მომდევნო წლებში, საქართველოს სამეზობლო პოლიტიკა იწარმოებს დაბალანსებულად და დამყარებული იქნება ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის, სუვერენიტეტის, კეთილმეზობლობის, უსაფრთხოების განმტკიცების, რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის პრინციპებზე.

- საქართველო ხელს შეუწყობს მეზობელ ქვეყნებს შორის დიალოგსა და კონსტრუქციულ თანამშრომლობას, რაც მთელი რეგიონის ინტერესში შედის. საქართველო კვლავ იქნება ადგილი ჩვენი მეზობლებისთვის, სადაც მხარეებს შეეძლებათ, განიხილონ ნებისმიერი აქტუალური საკითხი, როგორც ორმხრივ, ისე სამმხრივ ფორმატში (საქართველო, აზერბაიჯანის რესპუბლიკა და სომხეთის რესპუბლიკა). აღნიშნული ძალისხმევა ხელს შეუწყობს ნდობის აღდგენასა და ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობას;
- გაგრძელდება თურქეთის რესპუბლიკასა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკასთან სტრატეგიული პარტნიორობის ფარგლებში მრავალგანზომილებიანი თანამშრომლობა, რეგიონული და გლობალური მნიშვნელობის პროექტების განსახორციელებლად. სამმხრივი თანამშრომლობის პლატფორმა საქართველოს, აზერბაიჯანსა და თურქეთს შორის დარჩება მნიშვნელოვან რეგიონულ ფორმატად, რომლის ფარგლებშიც, განხორციელდება აქტიური ინტერაქცია სექტორულ სამინისტროებს შორის. სომხეთის რესპუბლიკასთან ახალ ნიშნულზე გადასული სტრატეგიული პარტნიორობის ფარგლებში გაგრძელდება აქტიური თანამშრომლობა. არის მზაობა, სამივე ქვეყანასთან შენარჩუნებულ იქნეს უმაღლეს და მაღალ დონეზე ვიზიტების უპრეცედენტოდ მაღალი დინამიკა, რაც ბოლო წლების განმავლობაში გვქონდა.

საქართველოს მთავრობისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან სტრატეგიულ პარტნიორობას. შესაბამისად, გაგრძელდება – მაღალი/უმაღლესი დონის ვიზიტების გაცვლა, ურთიერთობების გაღრმავება და თანამშრომლობის კიდევ უფრო გაძლიერება; ჩინეთსა და საქართველოს შორის არსებული ორმხრივი სამართლებრივი ბაზის გაფართოება და მისი სრული გამოყენება სავაჭრო-ეკონომიკური და სხვა სახის თანამშრომლობის განვითარების მიზნით; ორმხრივად შემოღებული უვიზო რეჟიმის გამოყენება ხალხთაშორისი კონტაქტების, ტურისტული, კულტურული და ბიზნესკავშირების გასაღრმავებლად; ძალისხმევა

საქართველოსთვის დამკვირვებლის სტატუსის მოსაპოვებლად ჩინეთსა და ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებს შორის თანამშრომლობის ფორმატში (China-CEEC, იგივე 14+1), რაც, საქართველოს გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, წარმოადგენს ევროკავშირსა და ჩინეთს შორის ეკონომიკური თანამშრომლობის დამატებითი, ეფექტიანი მექანიზმის გამოყენებას; თანამშრომლობის გაღრმავება განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში, მათ შორის, მუშაობა ჩინეთის მხარესთან დიპლომების ორმხრივი აღიარების შესახებ შეთანხმების გაფორმების მიმართულებით.

განმტკიცდება საქართველოს საერთაშორისო თანამშრომლობა მშვიდობისა და განვითარებისთვის; გაძლიერდება საქართველოს ცნობადობა და გაღრმავდება დიპლომატიური ურთიერთობები მსოფლიოს ყველა რეგიონის – აზიის, ახლო აღმოსავლეთის, ავსტრალიისა და ოკეანეთის რეგიონის, ჩრდილოეთ და სამხრეთ ამერიკის, აფრიკის ქვეყნებთან უფრო მჭიდრო ურთიერთობების დასამყარებლად:

- საქართველოზე გამავალი სატრანსპორტო, ენერგეტიკული და ციფრული სატრანზიტო მარშრუტების გაძლიერებისთვის (როგორიც არის „ევროკავშირ-ჩინეთის დაკავშირებულობის პლატფორმა“, „ევროკავშირ-იაპონიის დაკავშირებულობის შეთანხმება“ და ევროკავშირის Global Gateway სტრატეგია), რომელთა მიზანია კავშირების გაღრმავება ციფრულ, ენერგეტიკულ და სატრანსპორტო სექტორებში და ამისათვის ფიზიკური და ციფრული ინფრასტრუქტურის გამართვა, აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს, როგორც ევროპისა და აზიის დაკავშირებადობის სტრატეგიისა და გეგმის მნიშვნელოვანი მონაწილე ქვეყნის, პოზიციონირების განსამტკიცებლად;
- გაგრძელდება მუშაობა აზიისა და ყურის ქვეყნებთან ორმხრივი სახელშეკრულებო ბაზის სრულყოფის მიზნით, რაც ხელს შეუწყობს სხვადასხვა სფეროში ორმხრივი თანამშრომლობის შემდგომ განვითარებას; ასევე მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას რეგიონის პარტნიორ ქვეყნებთან უვიზო რეჟიმის მოპოვების მიზნით, რაც ხელს შეუწყობს მეტი ხალხთაშორისი, ბიზნეს და ჰუმანიტარული კონტაქტების დამყარებას;
- გაგრძელდება აქტიური მუშაობა პარტნიორ ქვეყნებთან (ლათინური ამერიკა, არაბული ქვეყნები, აზია, ოკეანეთი, აფრიკა) მაღალი/უმაღლესი დონის ვიზიტების გაცვლასთან დაკავშირებით, ურთიერთობების გაღრმავებისა და თანამშრომლობის კიდევ უფრო გაძლიერების მიზნით.

გაგრძელდება სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის მუშაობაში ქართული მხარის აქტიური მონაწილეობა, ამ ორგანიზაციების ფარგლებში ქვეყნის ეროვნული ინტერესების რეალიზაციის, საერთაშორისო საზოგადოების წინაშე მდგარი გამოწვევების საპასუხო ძალისხმევაში წვლილის შეტანისა და სხვადასხვა სფეროში საქართველოში გატარებული და მიმდინარე რეფორმებისა და ქვეყნის დადებითი იმიჯის საერთაშორისო რეიტინგების გაუმჯობესების მიზნით. გააქტიურდება მუშაობა საქართველოში სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ მაღალი დონის საერთაშორისო ღონისძიებების მასპინძლობის მიმართულებით. გაგრძელდება განიარაღებასა და შეიარაღებაზე კონტროლის, გაუვრცელებლობის, ნდობისა და უსაფრთხოების განმტკიცების მექანიზმებთან დაკავშირებული რეჟიმებით საქართველოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება.

საქართველო მონაწილეობას მიიღებს მნიშვნელოვან საერთაშორისო ღონისძიებებში. გაგრძელდება მუშაობა, რათა ხელი შეეწყოს საქართველოს, როგორც უძველესი ცივილიზაციის, მდიდარი ისტორიისა და კულტურის მქონე ქვეყნის, საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლებას,

მისი ძლიერი ტრადიციების პოპულარიზაციას; ხელი შეეწყობა ქვეყნის საჯარო და კერძო სექტორის მონაწილეობას საერთაშორისო კულტურულ, სამეცნიერო თუ ეკონომიკურ ფორუმებში, საერთაშორისო კონტაქტების გაფართოებაში, სხვადასხვა, მათ შორის – საკვები პროდუქტების, ღვინის, ტურისტულ გამოფენებსა და ფესტივალებში. სახელმწიფო სერვისების თაობაზე მსოფლიო ცნობადობის კიდევ უფრო მეტად გაზრდის მიზნით, 2026 წლის ივნისში საქართველო უმასპინძლებს გაეროს საჯარო სერვისების ფორუმს.

გაძლიერდება ქართული დიასპორის მიმართ ყურადღება და ხელშეწყობა. ამ მიზნით, ამოქმედდება ოთხი ახალი პროგრამა, რომელიც ხელს შეუწყობს მაღალი კვალიფიკაციის მქონე ახალგაზრდა სპეციალისტების მოზიდვას, საზღვარგარეთ დაბადებული წარმატებული ქართველი მოზარდებისთვის საკუთარი სამშობლოს კულტურის, ტრადიციების გაცნობას, თანატოლებთან დაახლოებასა და სამშობლოსთან შემდგომი მყარი კავშირისთვის საფუძვლის შექმნას; დასრულების პროცესშია და უახლოეს მომავალში განსახილველად წარმოედგინება საქართველოს პარლამენტს „უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეებისა და დიასპორული ორგანიზაციების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებათა პაკეტი, რომელიც განსაზღვრავს დიასპორასთან თანამშრომლობის ახალ მიმართულებებს და კიდევ უფრო განამტკიცებს დიასპორასთან ურთიერთობის სამართლებრივ საფუძვლებს; მომზადდება დიასპორის მონაცემთა ბაზის პროგრამა; გაიშვება დიასპორული ვებპორტალი; საზღვარგარეთ ქართველი ბავშვების საკვირაო სკოლებისთვის მომზადდება სახელმძღვანელოები, კვალიფიკაციის ასამაღლებლად გადამზადდებიან საკვირაო სკოლის პედაგოგები.

გაიზრდება საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების ქსელი, საკონსულო სერვისების მაღალი ხელმისაწვდომობისა და საკონსულო დაცვის ეფექტიანად განხორციელების მიზნით, რაც კიდევ უფრო გააუმჯობესებს საზღვარგარეთ მყოფ საქართველოს მოქალაქეთა ინტერესების დაცვასა და მათ მომსახურებას.

საზღვარგარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეებისათვის მაღალი ხარისხის, კვალიფიციური და კომფორტული საკონსულო მომსახურების გაწევის მიზნით, ჩატარდება რეგულარული სამუშაოები საკონსულო საქმიანობაში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების შემდგომი განვითარებისა და საკონსულო თანამდებობის პირების პროფესიული შესაძლებლობებისა და უნარების გაუმჯობესებისათვის.

4.2. თავდაცვა

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერება. რეგიონული და საერთაშორისო უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, საქართველოს თავდაცვის ორგანიზება „ტოტალურ თავდაცვას“ ეფუძნება.

მომდევნო წლებში საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს „ტოტალური თავდაცვის“ მიდგომის ინტენსიურ დანერგვას, რაც მოიცავს:

- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს კონცეპტუალური ბაზის გადახედვის/განახლების პროცესს; აღნიშნულის ფარგლებში, 2025 წლიდან განახლდება თავდაცვის სტრატეგიული მიმოხილვის დოკუმენტი. განხორციელდება „თავდაცვის სამინისტროს ხედვა 2030“,

„თავდაცვის სტრატეგიული მიმოხილვა 2021 – 2025“ და „თავდაცვის ძალები 2030“ – დოკუმენტებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების შეფასება; აღნიშნული შეფასებისა და თანამედროვე სამხედრო-საბრძოლო მოქმედებების ანალიზის საფუძველზე, განახლდება გრძელვადიანი განვითარების გეგმები;

- გრძელვადიანი განვითარების დოკუმენტების შემუშავების პროცესში, მონაცემებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების ინტეგრირების შემდგომ ინსტიტუციონალიზაციას;
- კარგი მმართველობის პრინციპების შესაბამისად, თავდაცვის სამინისტროში რისკის მართვის სისტემის შემდგომ განვითარებას;
- სამხედრო შესაძლებლობების განვითარებას, თავდაცვის ძალების მზადყოფნის დონის გაუმჯობესების/შენარჩუნების მიზნით;
- ძალთა გამაძლიერებლების განვითარებას;
- წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურის, რეზერვისა და მოხალისეთა სისტემების შემდგომ განვითარებას;
- ეროვნული უწყებათაშორისი სწავლებებისა და წვრთნების ჩატარებას, რაც ხელს შეუწყობს უწყებათაშორისი კოორდინაციის მაღალი დონის შენარჩუნებას, თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფებსა და სამოქალაქო უსაფრთხოების სტრუქტურებს შორის;
- ეროვნული მასშტაბის საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების მხარდამჭერი შესაძლებლობების განვითარებას;
- ეროვნული წინააღმდეგობის სისტემის ჩამოყალიბებას;
- მრავალეროვნულ სწავლებებში მონაწილეობასა და თავდაცვის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავებას/განვითარებას.

ურთიერთობების გადატვირთვასთან ერთად, გაგრძელდება ნაყოფიერი სტრატეგიული პარტნიორობა აშშ-სთან თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში. GDRP პროგრამის წარმატებით განხორციელებამ საფუძველი ჩაუყარა საქართველოს თავდაცვისუნარიანობისა და შეკავების შესაძლებლობების გაძლიერების ინიციატივას (GDDEI), რომლის ურთიერთგაგების მემორანდუმს 2021 წლის 18 ოქტომბერს მოეწერა ხელი. შესაბამისად, მომდევნო წლებში ყურადღება გამახვილდება GDDEI ინიციატივის განხორციელებაზე. GDDEI მიმართულია ქვეყნის შეკავების, ძალთა გენერირების, ტერიტორიული თავდაცვის, წინააღმდეგობისა და მედეგობის შესაძლებლობების გაძლიერებისკენ. იგი ხელს უწყობს ნატოსთან თავსებადობის გაზრდას, ინსტიტუციური რეფორმების განხორციელებასა და საქართველოს თავდაცვის ძალების მოდერნიზაციის პროცესის დაჩქარებას.

მომდევნო წლების განმავლობაში გაგრძელდება მართვისა და კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემების, ჯავშანსაწინააღმდეგო, საჰაერო თავდაცვის, არტილერიის, დაზვერვის, საინჟინრო და სატრანსპორტო კომპონენტების შესაძლებლობების გაძლიერება; კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების შემდგომი განვითარება; ასევე პარტნიორი ქვეყნების აქტიური მხარდაჭერით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა კიბერსარდლობის ჩამოყალიბებას; გაგრძელდება მუშაობა სპეციალური ოპერაციების სარდლობის შესაძლებლობების განვითარებაზე ახალი სტრუქტურის ფარგლებში; აგრეთვე დასრულდება სპეციალური ოპერაციების სარდლობის ინფრასტრუქტურის განვითარება მუხროვანში; გაგრძელდება ტერიტორიული თავდაცვის სისტემის განვითარება; ყურადღება გამახვილდება საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლებაზე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში

მიმდინარე რეფორმებსა და პროცესებთან დაკავშირებით; გარდა ამისა, გაგრძელდება აქტივობები თავდაცვის ძალებში სამსახურისა და ჯარის პოპულარიზაციის მიმართულებით.

დაიხვეწება სამხედრო განათლების სისტემისა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობების მნიშვნელოვანი კომპონენტები, რომლის ფარგლებში, გვარეობებზე მორგებული საგანმანათლებლო შესაძლებლობების გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება საერთო საჯარისო ცენტრის განვითარება, ერთ სივრცეში ინტეგრირებული სკოლების სამხედრო საგანმანათლებლო პროგრამების დახვეწით გაუმჯობესდება საქართველოს თავდაცვის ძალებში არსებული ყველა ძირითადი სამხედრო სააღრიცხვო სპეციალისტთა მომზადება და გადამზადება. ასევე სსიპ – დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემიის ბაზაზე გაგრძელდება განათლებისა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობების გაუმჯობესება. ამასთან, განხორციელდება სსიპ – თავდაცვის ინსტიტუციური აღმშენებლობის სკოლისა და მის ბაზაზე არსებული პროფესიული განვითარების პროგრამების შესწავლა/ანალიზი, შემდგომი განვითარების მიზნით. გარდა ამისა, განვითარდება საწყისი სამხედრო განათლების შესაძლებლობები დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოში, მათ შორის, გაგრძელდება კადეტთა სამხედრო ლიცეუმის მშენებლობა აღმოსავლეთ საქართველოში.

გაგრძელდება ნატოს სტანდარტებთან თავსებადი საწვრთნელი და მხარდამჭერი სისტემების განვითარება, რაც თვისებრივად გააძლიერებს საქართველოს მასპინძელი ქვეყნის მხარდაჭერის შესაძლებლობებს, რის შედეგადაც, საქართველო კიდევ უფრო განავითარებს არსებულ შესაძლებლობას, მაღალ დონეზე უმასპინძლოს პარტნიორ ქვეყნებს ნატოსთან თავსებადი საწვრთნელი ინფრასტრუქტურით.

საქართველო, როგორც ასპირანტი ქვეყანა, გააგრძელებს ალიანსში ინტეგრაციის ძირითადი ინსტრუმენტების (ნატო-საქართველოს განახლებული არსებითი პაკეტი (SNGP), წლიური ეროვნული პროგრამა და ნატო-საქართველოს კომისია, ინდივიდუალურად მორგებული პარტნიორობის პროგრამა – ITPP) ეფექტიანად გამოყენებას. აქტიურად გაგრძელდება ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის (SNGP) ფარგლებში განსაზღვრული ინიციატივების განხორციელება, შემუშავებული განვითარების გეგმების იმპლემენტაცია, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის თავდაცვისა და უსაფრთხოების შესაძლებლობების განვითარებას, მედეგობის განმტკიცებასა და ნატოსთან თავსებადობის ამაღლებას.

გაგრძელდება წვევამდელთა გაწვევის, რეზერვისა და მობილიზაციის სისტემების დახვეწის პროცესი. წვევამდელები სამხედრო სამსახურს 2025 წლიდან გაივლიან მხოლოდ თავდაცვის სამინისტროს სისტემაში. წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურის ვადა შემცირებულია/დიფერენცირებულია; ამასთან, წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახური პრაქტიკულად გახდება რეზერვის სამსახურის დაკომპლექტების ძირითადი წყარო.

გაგრძელდება სპეციალისტთა რეზერვის პროგრამის განვითარების მიმართულებით მუშაობა და ტერიტორიული თავდაცვის ბატალიონების რეზერვისტებით (აქტიური რეზერვით) დაკომპლექტება.

თანამედროვე სამხედრო ტენდენციებისა და საჭიროებების შესაბამისად, გაგრძელდება სსიპ – სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკურ ცენტრ „დელტას“ ბაზაზე სამხედრო და ორმაგი დანიშნულების პროდუქციის წარმოება. „დელტას“ საწარმოო შესაძლებლობების ძირეული ანალიზის ფარგლებში, იდენტიფიცირდება წარმატებული და მზარდი პოტენციალის მქონე საწარმოო მიმართულებები, რომელთა თანმიმდევრული განვითარების გრძელვადიანი ხედვა ჩამოყალიბდება. ყურადღება გამახვილდება წარმოების სერტიფიცირებაზე, რეგიონულ და ევროპულ სამხედრო-სამეცნიერო ბაზრებზე.

გაგრძელდება სამხედრო-სამედიცინო შესაძლებლობების განვითარება და ადამიანზე ორიენტირებული პოლიტიკის გატარება, რაც გულისხმობს სამხედრო მოსამსახურეებისა და სამოქალაქო პირებისთვის, აგრეთვე მათი ოჯახის წევრებისთვის სოციალური სერვისებისა და ბენეფიტების მიწოდებასა და საკარიერო ტრანზიციის პროგრამების შეთავაზებას.

სოციალური მხარდაჭერის პოლიტიკის ფარგლებში, ყურადღება გამახვილდება სამხედროების საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებასა და სხვა სოციალური პროექტების განხორციელებაზე. სამინისტრო გააგრძელებს თანადაფინანსებით სამინისტროს სისტემის სამხედრო მოსამსახურეთათვის საცხოვრებელი ბინების მშენებლობას.

გაგრძელდება საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად, კერძოდ: სამხედრო ბაზებში შემავალი ყველა ფუნქციური ზონის რეაბილიტაცია და განვითარება; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; სპორტული დარბაზების მშენებლობა/კაპიტალური რემონტი; საინჟინრო კომუნიკაციებისა და ქსელების რეაბილიტაცია.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- საშუალოვადიან პერიოდში ინფლაციის დონის მიზნობრივი მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზები

ცხრილი1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსალ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	10.6	11.0	7.8	9.0	6.0	5.0	5.2	5.3
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	60,724.1	72,860.1	80,882.8	90,895.2	99,239.4	107,327.4	116,295.7	126,133.2
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	5,083.6	6,731.2	8,284.0	9,027.3	9,748.1	10,542.5	11,423.5	12,389.8
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	9.6	11.9	2.5	1.0	3.2	3.0	3.0	3.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-10.3	-4.4	-5.6	-4.7	-4.3	-4.1	-3.9	-3.7

მშპ

2023 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ 7.8 პროცენტი შეადგინა, ხოლო 2024 წელს მოსალოდნელია ეკონომიკის 9.0 პროცენტით ზრდა. 2025-2028 წლებში ქვეყნის ეკონომიკა მოსალოდნელია საშუალოდ 5.4 პროცენტით გაიზარდოს. 2028 წლისთვის ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 126.1 მლრდ ლარამდე გაიზრდება, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2023 წელთან შედარებით 12.2 ათასი ლარით (4.1 ათასი აშშ დოლარით) მოიმატებს და 33 948.0 ლარს (12 389.8 აშშ დოლარი) გაუტოლდება.

ფასები

საქართველოს ეროვნული ბანკი ახორციელებს ინფლაციის თარგეთირების პოლიტიკას, რაც ითვალისწინებს ეკონომიკის განვითარების არსებული დონისათვის ოპტიმალური ინფლაციის განსაზღვრას და მის მიღწევას. საშუალოვადიანი პერიოდისათვის ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი 3.0 პროცენტს შეადგენს. ინფლაციის მოსალოდნელი მაჩვენებელი 2024

წლისთვის 1.0 პროცენტზეა ნავარაუდევი. საშუალოვადიან პერიოდში, 2025-2028 წლებში ინფლაცია მიზნობრივი მაჩვენებელის დონეზე შენარჩუნდება.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2023 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი მცირედით გაუარესდა და მშპ-ს 5.6 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა. აღნიშნული ძირითადად წინა წელთან შედარებით პირველადი შემოსავლების მუხლში საინვესტიციო შემოსავლის გაუარესებით იყო გამოწვეული, მიუხედავად იმისა, რომ ტურიზმის სექტორისა და საქონლისა და მომსახურების ბალანსი მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა. 2024 წლისთვის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 4.7 პროცენტის დონეზეა ნავარაუდევი, რის შემდეგაც მოსალოდნელია მისი თანმიმდევრული კლება და 2028 წლისთვის 3.7 პროცენტამდე შემცირება.

დეფიციტი

2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი კვლავ ფისკალური წესით დადგენილ 3%-იან ნიშნულს ქვემოთ იყო და 2.2%-ს მიაღწია. 2024 წლის ბიუჯეტიც ფისკალური წესების შესაბამისად დაიგეგმა. 2024 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო, „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის დადგენილი ზღვრის ფარგლებში განისაზღვრა (2 177 მლნ ლარი), რაც პროგნოზირებული მშპ-ის 2.5%-ს შეადგენდა, აღსანიშნავია რომ 2025 წლის ბიუჯეტის მესამე წარდგენის მიხედით იგი 2 144 მლნ ლარს შეადგენს, რაც ახალი საპროგნოზო მშპ-ს 2.4%-ია. („ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვარი - მშპ-ის 3%). ამასთან მოსალოდნელია რომ ერთიანი ბიუჯეტი საშუალოვადიან პერიოდში 3%-იანი ზღვრის ქვემოთ დაფიქსირება და საშულოვადიანი პერიოდის ბოლოსთვის შეადგენს 2.6-ს.

მთავრობის ვალი

პანდემიის შემდგომი ეკონომიკური აღდგენისა და გაუმჯობესებული პარამეტრების პარალელურად, 2023 წელს მთავრობის ვალმა მშპ-ს 38.9% შეადგინა, აქედან, საგარეო ვალი 28.3 პროცენტი, ხოლო საშინაო ვალი 10.6 პროცენტია. 2024 წელს მთავრობის ვალის 36.8%-მდე შემცირებაა მოსალოდნელი, ძირითადად საგარეო ვალის შემცირების ხარჯზე, ხოლო 2025-2028 წლებში დაგეგმილია მთავრობის ვალის თანმიმდევრული კლება და 2028 წლისთვის 34.4 პროცენტამდე შემცირება.

მიმდინარე ძირითადი ეკონომიკური ტენდენციები

მთლიანი შიდა პროდუქტის დინამიკა

2023 წელს, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ წინა წელთან შედარებით 7.8 პროცენტი შეადგინა. პირველ კვარტალში ზრდამ 9.0%, მეორე კვარტალში 8.6%, მესამე კვარტალში 6.8%, ხოლო მეოთხე კვარტალში 7.3% შეადგინა. 2023 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 80 882.8 მლნ ლარით განისაზღვრა, რაც 11.0 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 21 769.1 ლარს (8 284.0 აშშ დოლარი) შეადგენს.

2024 წლის პირველ კვარტალში რეალურმა ზრდამ 8.7 პროცენტი, ხოლო მეორე კვარტალში 9.7 პროცენტი შეადგინა. პირველი ნახევრის მონაცემებით, მშპ-ს რეალური ზრდა 9.2 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა.

ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურა

2023 წლის მონაცემებით ეკონომიკური ზრდა დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: ინფორმაცია და კომუნიკაცია (27.5%), პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები (23.6%), განათლება (18.0%), საბითუმო და საცალო ვაჭრობა (17.8%), სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება (15.6%), მშენებლობა (15.0%), ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები (8.5%), წყალმომარაგება (6.1%). ხოლო კლება დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: სამთომოპოვებითი მრეწველობა (19.6%), ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები (4.6%).

2024 წლის პირველი ნახევრის ეკონომიკურ აქტივობაში ზრდა აღინიშნებოდა შემდეგ დარგებში: განათლება 22.4 პროცენტი, სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება 18.4 პროცენტი, ინფორმაცია და კომუნიკაცია 16.2 პროცენტი, პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები 14.8 პროცენტი, საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები 14.4 პროცენტი, განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები 14.3 პროცენტი, ხელოვნება, გართობა და დასვენება 14.1 პროცენტი, ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები 12.9 პროცენტი. კლება დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: ელექტროენერგიის, აირის, ორთქლის და კონდიცირებული ჰაერის მიწოდება 9.7 პროცენტი.

კერძო სექტორის როლი ეკონომიკურ ზრდაში

2023 წელს ეკონომიკურ ზრდაში წარმმართველი როლი კვლავ კერძო სექტორს ეჭირა. 2023 წელს ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 11.6 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 8.6 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა 41.3 ათასი კაცით გაიზარდა და მეოთხე კვარტლის მდგომარეობით 782.3 ათასი შეადგინა (აღნიშნული მონაცემები მოცემულია საქსტატის, ბიზნეს სექტორის 2022-2023 წლების კვარტალური კვლევების მიხედვით).

2024 წლის პირველ ნახევარში ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 11.2 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 12.6 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა გაიზარდა 32.2 ათასი ადამიანით.

უმუშევრობის დონე

2023 წელს უმუშევრობის დონე 2022 წელთან შედარებით 0.9 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 16.4% შეადგინა. 2024 წლის პირველ კვარტალში უმუშევრობის დონე 14.0%-ია, მეორე კვარტალში 13.7%, ხოლო მესამე კვარტალში 13.8% შეადგენს.

ფასები

2023 წლის ბოლოს წლიური ინფლაციის დონემ 0.4 პროცენტი შეადგინა. ამავე პერიოდისათვის, საშუალო ინფლაცია 2.5 პროცენტის დონეზეა.

2024 წლის ოქტომბერში საქართველოში ინფლაციის დონემ წინა წლის შესაბამის თვესთან შედარებით (წლიური ინფლაცია) 0.3 პროცენტი შეადგინა. ხოლო, ამავე პერიოდისათვის, საშუალო წლიური ინფლაცია 0.9 პროცენტის დონეზეა.

წლიური ინფლაციის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე:

სხვადასხვა საქონელი და მომსახურება: ფასები გაიზარდა 5.8%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.3 პროცენტული პუნქტით აისახა;

სასტუმროები, კაფეები და რესტორნები: ფასები გაიზარდა 7.6%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.26 პროცენტული პუნქტით აისახა;

განათლების ჯგუფში ფასები გაიზარდა 5.0 პროცენტით, რაც 0.25 პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიან ინდექსზე;

ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქო: ჯგუფში ფასები გაიზარდა 3.3 პროცენტით, რაც წლიურ ინფლაციაზე 0.22 პროცენტული პუნქტით აისახა;

კავშირგაბმულობა: ჯგუფში ფასები შემცირებულია 12.7 პროცენტით, რაც წლიურ ინდექსზე -0.47 პროცენტული პუნქტით აისახა.

ლარის გაცვლითი კურსი

2023 წელს ლარი გამყარდა აშშ დოლართან მიმართებაში. 2023 წელს 2022 წელთან შედარებით ლარის საშუალო გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 0.5 პროცენტით გამყარდა და 2.69 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ხოლო ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, წლის განმავლობაში გამყარდა საშუალოდ 14.8 პროცენტით.

2024 წლის ოქტომბერში 2023 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 2.1 პროცენტით გაუფასურდა და 2.75 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, გამყარდა 2.3 პროცენტით.

საგარეო ვაჭრობა

2023 წელს საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 21 690.0 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 13.4 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 6 086.4 მლნ აშშ დოლარს შეადგენს (9.0 პროცენტით მეტი), ხოლო იმპორტი 15 603.6 მლნ აშშ დოლარს (15.2 პროცენტით მეტი). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2023 წელს 9 517.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

2024 წლის იანვარ-ოქტომბერში საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 19 025.3 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელზე 5.5 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 5 468.4 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (7.4 პროცენტით მეტი), ხოლო იმპორტი 13 556.9 მლნ. აშშ დოლარს (4.8 პროცენტით მეტი). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2024 წლის იანვარ-ოქტომბერში 8 088.5 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც საგარეო სავაჭრო ბრუნვის 42.5 პროცენტია.

საქართველოს უმსხვილეს სავაჭრო პარტნიორებს შორის პირველი ადგილი ევროკავშირს უკავია, რომლის წილი 2024 წლის იანვარ-ოქტომბრის მთლიანი საქონელბრუნვის 21.4 პროცენტს შეადგენს. მას მოსდევს თურქეთი 13.9 პროცენტი, რუსეთი 10.8 პროცენტი და აშშ 9.1 პროცენტული წილებით.

ექსპორტში 19.2 პროცენტით პირველ ადგილზე ყირგიზეთია (1 047.8 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან ყაზახეთი 13.1 პროცენტით (714.3 მლნ აშშ დოლარი), აზერბაიჯანი 11.2 პროცენტით (611.0 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 10.6 პროცენტით (580.3 მლნ აშშ დოლარი) და სომხეთი 9.4 პროცენტით (511.6 მლნ აშშ დოლარი).

იმპორტში პირველი ადგილი ევროკავშირს უჭირავს 26.7 პროცენტით (3 616.0 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან თურქეთი 16.4 პროცენტით (2 219.2 მლნ აშშ დოლარი), აშშ 11.8 პროცენტით (1 596.3 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 10.9 პროცენტით (1 481.3 მლნ აშშ დოლარი), ჩინეთი 9.9 პროცენტით (1 340.7 მლნ აშშ დოლარი) და ა.შ.

სასაქონლო ჯგუფების მიხედვით ექსპორტში პირველ ადგილზე მსუბუქი ავტომობილებია 36.6 პროცენტით, მომდევნო ადგილებს იკავებენ: ფეროშენადნობები 5.7 პროცენტი, სპირტიანი სასმელები 4.4 პროცენტი, ყურძნის ნატურალური ღვინოები 4.3 პროცენტი და ძვირფასი ლითონების მადნები და კონცენტრატები 3.6 პროცენტი.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში პირველ ადგილზე მსუბუქი ავტომობილებია, რომელსაც მთლიან იმპორტში 20.0 პროცენტიანი წილი უკავია. შემდეგ მოდიან: ნავთობი და ნავთობპროდუქტები 8.0 პროცენტი, სამკურნალო საშუალებები 3.8 პროცენტი, ნავთობის აირები 2.2 პროცენტი და სატელეფონო აპარატები 1.9 პროცენტი.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2023 წელს, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 15.6 პროცენტით შემცირდა და 1 902.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა. შემცირების გამომწვევ უმთავრეს მიზეზს წარმოადგენს სავალო ვალდებულებების შემცირება. საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით უმსხვილეს ინვესტორ ქვეყნებს ნიდერლანდები (386.3 მლნ აშშ დოლარი), გაერთიანებული სამეფო (364.3 მლნ აშშ დოლარი) და აშშ (182.2 მლნ აშშ დოლარი) წარმოადგენენ. ყველაზე დიდი უცხოური ინვესტიციები საფინანსო და სადაზღვევო სექტორში (583.6 მლნ აშშ დოლარი), ვაჭრობაში (314.3 მლნ აშშ დოლარი) და დამამუშავებელ მრეწველობაში (301.5 მლნ აშშ დოლარი) განხორციელდა.

წინასწარი მონაცემებით, 2024 წლის პირველ ნახევარში საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 768.6 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2023 წლის პირველ ნახევრის მონაცემებზე 34.1 პროცენტით ნაკლებია. უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურაში პირველ ადგილზე გაერთიანებული სამეფოა - 22.2 პროცენტით, მეორე ადგილზე იაპონია - 10.2 პროცენტით, ხოლო მესამე ადგილზე თურქეთი - 8.1 პროცენტით.

ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობების სექტორში განხორციელდა და 255.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, შემდეგ მოდის ენერგეტიკის სექტორი - 107.3 მლნ აშშ დოლარი და ვაჭრობის სექტორი 94.1 მლნ აშშ დოლარი.

ფულადი გზავნილები

2023 წელს, წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წელთან შედარებით 6.5 პროცენტით შემცირდა და 3 767.1 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (261.8 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები).

2024 წლის იანვარ-ოქტომბერში წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 23.0 პროცენტით შემცირდა და 2 499.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (748.4 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები). წმინდა ფულადი გზავნილები შემცირდა რუსეთიდან 67.1 პროცენტით და 444.1 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (904.0 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები); წმინდა ფულადი გზავნილები გაზრდილია: აშშ-დან - 27.3 პროცენტით და 455.7 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (97.8 მლნ აშშ დოლარით მეტი), იტალიიდან - 8.9 პროცენტით და 458.0 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (37.5 მლნ აშშ დოლარით მეტი), გერმანიიდან - 17.4 პროცენტით და 211.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (31.4 მლნ აშშ დოლარით მეტი), საბერძნეთიდან - 6.7 პროცენტით და 199.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (12.5 მლნ აშშ დოლარით მეტი).

ტურიზმი

2023 წელს, საქართველოს 7 072.2 ათასი ვიზიტორი ეწვია (2022 წლის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 5 426.9 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემზე 30.3 პროცენტით მეტია, ხოლო 2023 წლის ვიზიტორების რაოდენობა 2019 წლის ვიზიტორების რაოდენობასთან შედარებით აღდგენილია 75.6 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

2024 წლის იანვარ-სექტემბერში, საქართველოს 5 794.7 ათასი საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტორი ეწვია (2023 წლის ცხრა თვის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 5 567.0 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემზე 4.1 პროცენტით მეტია. 2024 წლის იანვარ-სექტემბერში ვიზიტორების რაოდენობა 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ვიზიტორების რაოდენობასთან შედარებით აღდგენილია 80.1 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 4 125.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 17.3 პროცენტით (608.7 მლნ აშშ დოლარით მეტი) მეტია გასული წლის მაჩვენებელზე, 2023 წლის ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები 2019 წლის პერიოდის ტურიზმიდან მიღებულ შემოსავლებთან შედარებით აღდგენილია 126.2 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი).

2024 წლის იანვარ-სექტემბერში, ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 3 461.7 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 6.5 პროცენტით (210.0 მლნ აშშ დოლარით მეტი) მეტია გასული წლის მაჩვენებელზე. 2024 წლის იანვარ-სექტემბერში ტურიზმიდან შემოსავლები 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ტურიზმიდან შემოსავლებთან შედარებით აღდგენილია 134.0 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი).

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2023 წელს, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 5.6 პროცენტს შეადგენს. საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებისაკენ.

ფისკალური პოლიტიკა

გრძელვადიანი პერიოდისთვის **მთავრობის სტრატეგია ითვალისწინებს** ფისკალურ პოლიტიკას, რომელიც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას.

ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს წარმოადგენს:

- ინვესტიციების მიმართვა ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის, ამასთანავე ისეთი პრიორიტეტული სფეროების დაფინანსება როგორიცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა, განათლება და სოფლის მეურნეობა;
- ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

ორი წლის განმავლობაში არსებული ორნიშნა ეკონომიკური ზრდის შემდეგ 2023 წელს ეკონომიკური აქტივობა კვლავ მაღალ ნიშნულზე შენარჩუნდა და 7.8% შეადგინა (რამაც ნომინალურ გამოსახულებაში 80.9 მლრდ ლარს შეადგინა). აღნიშნული ზრდა განპირობებული იყო როგორც შიდა აქტივობის, ისე - საგარეო სექტორის ზრდით, სადაც აღსანიშნავია ტურიზმის სექტორის აღდგენის ტემპის შენარჩუნება. 2023 წელს ტურიზმიდან შემოსავლებმა 17.3%-ით გადააჭარბა წინა წლის მაჩვენებელს, ხოლო 2019 წლის მაჩვენებელთან შედარებით ზრდა 26.2% იყო.

დადებითი და გაუმჯობესებული მაკროეკონომიკური ტენდენციები გაგრძელდა 2024 წელსაც. პირველ კვარტალში ეკონომიკურმა ზრდამ 8.7 პროცენტი შეადგინა, ხოლო მეორე კვარტლის ზრდა 9.7%-ზე დაფიქსირდა, რის შედეგადაც პირველი ნახევრის ზრდამ 9.2%-ს მიაღწია, რაც შეეხება ივლისი-სექტემბრის ეკონომიკურ ზრდას, წინასწარი მონაცემებით, საშუალოდ ეკონომიკურმა ზრდამ 11.1 პროცენტი შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე პერიოდში უკრაინაში არსებული ომის, რუსეთის მიმართ დაწესებული სანქციებისა და რეგიონსა და ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით, ასევე მსოფლიოში გაზრდილი საპროცენტო განაკვეთებიდან გამომდინარე საშუალოვადიან პერიოდში კვლავ რჩება გარკვეული სახის პროგნოზებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა. ერთის მხრივ, კვლავ მოსალოდნელია უარყოფითი ეფექტების საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენის მოხდენის მატერიალიზაციის რისკი, თუმცა ამავე დროს, არსებული ეკონომიკური განვითარების ტენდენციებში შეინიშნება ზრდის დაგეგმილზე კიდევ უფრო მეტი პოტენციალი. შესაბამისად, არსებული ფაქტორების გათვალისწინებით ეკონომიკური ზრდის 2024 წლის მაჩვენებელი ზრდის მიმართულებით შეიცვალა და იგი პროგნოზირებულია 9.0%-ზე.

2025-2028 წლების მაკროეკონომიკური და ფისკალური ცვლადების საპროგნოზო მაჩვენებლები შემუშავებულია მიმდინარე მდგომარეობის გათვალისწინებით, 2025-2028 წლებში საშუალო ზრდა 5.4%-ზეა პროგნოზირებული.

სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის შემოსავლები 2024 წლისთვის პროგნოზირებულია მშპ-ს 32.5%-ზე, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში აღნიშნული მაჩვენებელი 31.0%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი. 2024 წლისთვის სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი კვლავ „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ ორგანული კანონით გათვალისწინებულ დეფიციტის ზღვრულ ნიშნულზე ქვემოთ იქნება და 2024 წლისთვის პროგნოზირებულია 2.5%-ის დონეზე, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში კი 2.6%-ის ფარგლებში. ამასთან, სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის კაპიტალური ხარჯები 2024 წელს შეადგენს 9.3%-ს, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში 7.5%-ის ფარგლებშია პროგნოზირებული.

ბოლო ათწლეულზე მეტი ხნის განმავლობაში, არაერთი მნიშვნელოვანი რეფორმა გატარდა საჯარო ფინანსების მართვის მიმართულებით, რასაც ადასტურებს სხვადასხვა საერთაშორისო შეფასება. კერძოდ:

- 2008 წლიდან ბოლო წლების განმავლობაში მეოთხედ შეფასდა საჯარო ფინანსების მართვა „სახელმწიფო ხარჯების და ფინანსური ანგარიშვალდებულების (PEFA)“ ინსტრუმენტის გამოყენებით. 2022 წლის PEFA გლობალური ანგარიშის მიხედვით, PEFA-ს შეფასებით, საჯარო ფინანსების მართვის მუდმივი გაუმჯობესებით საქართველო პირველ ადგილზეა 59 ქვეყანას შორის. ამასთან, მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებაა წინა - 2017 წლის შეფასებასთან შედარებით, შედეგად საქართველოს 31 ინდიკატორიდან საუკეთესო შეფასება აქვს 20 ინდიკატორთან მიმართებაში, ხოლო დანარჩენ შემთხვევაში დანერგილია კარგი შეფასება.
- 2022 წელს პირველად განხორციელდა სახელმწიფო ხარჯებისა და ფინანსური ანგარიშვალდებულების (PEFA) და საჯარო ფინანსების მართვის გენდერულ ჭრილში

(GRPFM – Gender Responsive Public Finance Management) შეფასება 2020 წლის მეთოდოლოგიის მიხედვით.

- საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (IMF) ტექნიკური დახმარების ფარგლებში 2023 წელს ხელმეორედ განხორციელდა ფისკალური გამჭვირვალობის შეფასება (FTE). 2017 წლის შეფასებასთან შედარებით ფისკალური გამჭვირვალობის კოდექსის სამივე ძირითადი მიმართულებით მიღწეულ იქნა პროგრესი და რეიტინგები გაუმჯობესდა 36 ინდიკატორიდან 15 ინდიკატორთან მიმართებაში. ფისკალური გამჭვირვალობის შეფასების (FTE) მიხედვით საქართველოს აქვს საუკეთესო და კარგი პრაქტიკა 36 ინდიკატორიდან 27 ინდიკატორთან მიმართებაში.
- საქართველოში საჯარო ფინანსების მართვის სფეროში ბოლო წლების განმავლობაში თანმიმდევრული და სწორად დაგეგმილი და განხორციელებული რეფორმების შედეგები, კიდევ ერთხელ დაადასტურა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის კვლევამ. ღია ბიუჯეტის ინდექსში (Open Budget Index 2023) საქართველო სრულიად გამჭვირვალე ქვეყნების რიგში კვლავ პირველ ადგილს იკავებს მსოფლიოს 125 ქვეყანას შორის. აღსანიშნავია, რომ ბიუჯეტის ზედამხედველობის მიმართულებით 2021 წლის კვლევასთან შედარებით მნიშვნელოვანი პროგრესია. შეფასება 74 ქულიდან გაიზარდა 83 ქულამდე, ხოლო რეიტინგით საქართველომ 21-ე ადგილიდან მე-4 ადგილზე გადაინაცვლა.

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის 2023-2026 წლების სტრატეგიის ფარგლებში ხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები **სტრატეგიულ დაგეგმვასა და ბიუჯეტირებას შორის კავშირების გაძლიერების მიზნით**. აქტიურად მიმდინარეობს მუშაობა, რათა პროგრამული ბიუჯეტი პასუხობდეს თანამედროვე მსოფლიოში არსებულ გამოწვევებს და მასში აისახოს ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების კავშირები ("Tag") ისეთ მიმართულებებთან, როგორებიცაა: **გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები (SDG), გენდერული თანასწორობა, კლიმატის ცვლილება, ადამიანური კაპიტალის მიზნები, ასევე სამთავრობო სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები** და სხვა. საშუალოვადიანი პერიოდის განმავლობაში დაგეგმილია საბიუჯეტო დოკუმენტაციაში აისახოს ზემოაღნიშნული მიმართულებების ფისკალური გავლენის შესახებ ინფორმაცია, რაც ხელს შეუწყობს შესაბამისი პოლიტიკის ეფექტიანად დაგეგმვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელი უწყებების მიერ ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.

საქართველოს 2023 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2023 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 22 124.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.2%-ია (ცხრილი 2), ხოლო პირველად კანონთან მიმართებაში - 106.3%-ია,

გადასახადების სახით მობილიზებულია 19 732.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.7%-ია, ხოლო პირველად კანონთან მიმართებაში - 104.5 %-ია. ამასთან, მშპ-თან მიმართებაში ფაქტიური მაჩვენებელი შეადგენს 24.6%, მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 6 071.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (5 960.0 მლნ ლარი) 101.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 7.6%-ია.
- მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 2 018.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 000.0 მლნ ლარი) 100.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.5%-ია.

- დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 8 387.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (8 400.0 მლნ ლარი) 99.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 10.5%-ია.
- აქციზის სახით მობილიზებულია 2 270.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 220.0 მლნ ლარი) 102.3%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.8%-ია.
- იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 151.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (150.0 მლნ ლარი) 100.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.
- ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 648.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (630.0 მლნ ლარი) 102.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.8%-ია.
- სხვა გადასახადის სახით მობილიზებულია 186.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (50.0 მლნ ლარი) 372.1%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 331.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (380.0 მლნ ლარი) 87.2%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 2 060.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 850.0 მლნ ლარი) 111.4%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

ათასი ლარი

დასახელება	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსავლები	**21,640,000.0**	**22,124,175.5**	**484,175.5**	**102.2**
გადასახადები	**19,410,000.0**	**19,732,619.8**	**322,619.8**	**101.7**
საშემოსავლო გადასახადი	5,960,000.0	6,071,356.7	111,356.7	101.9
მოგების გადასახადი	2,000,000.0	2,018,166.5	18,166.5	100.9
დამატებული ღირებულების გადასახადი	8,400,000.0	8,387,241.7	-12,758.3	99.8
აქციზი	2,220,000.0	2,270,263.9	50,263.9	102.3
იმპორტის გადასახადი	150,000.0	151,212.0	1,212.0	100.8
ქონების გადასახადი	630,000.0	648,328.9	18,328.9	102.9
სხვა გადასახადი	50,000.0	186,050.0	136,050.0	372.1
გრანტები	**380,000.0**	**331,339.1**	**-48,660.9**	**87.2**
სხვა შემოსავლები	**1,850,000.0**	**2,060,216.6**	**210,216.6**	**111.4**

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 433.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (350.0 მლნ ლარი) 123.9%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 228.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებელის (420.0 მლნ ლარი) 54.4%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2023 წელს მობილიზებულ იქნა 3 469.3 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.3%-ს შეადგენს.

2023 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 5 735.0 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 2 324.4 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 709.9 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 2 024.5 მლნ ლარი;*
- *სოფლის მეურნეობა - 613.4 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 34.9 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 505.5 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 3 231.4 მლნ ლარი.*

2023 წელს გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ძირითადი ღონისძიებები:

- საპენსიო უზრუნველყოფის მიმართულებით, სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაფინანსების მიზნით განხორციელდა „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ და „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონებით გათვალისწინებულ ბენეფიციართა უზრუნველყოფა სახელმწიფო პენსიებით და სახელმწიფო კომპენსაციებით. 2023 წლის იანვრიდან გაიზარდა პენსიის ოდენობა და 70 წლამდე ასაკის პენსიონერისათვის განისაზღვრა 295 ლარით, 70 წლის ან მეტი ასაკის პენსიონერისათვის – 365 ლარით. შესაბამისად გადაანგარიშდა სახელმწიფო კომპენსაციის ოდენობა. სულ საანგარიშო პერიოდში მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის მიზნით გადარიცხულ იქნა 3 437.1 მლნ ლარი;
- მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარების პროგრამის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით მიმდინარეობდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის სოციალური დახმარებისა და ბავშვთა ინსტიტუციური დაწესებულებებიდან ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნებასთან დაკავშირებული რეინტეგრაციის შემწეობის გაცემა. აგრეთვე, მიმდინარეობდა სოციალური პაკეტის დაფინანსება შშმ პირებისთვის, შშმ ბავშვებისთვის, მარჩენალდაკარგულებისთვის და სხვა მოწყვლადი კატეგორიებისათვის, ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებით უზრუნველყოფა და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის და ასევე, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების, საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, მესამე და ყოველ მომდევნო ცოცხლადშობილი შვილის დაბადების გამო, ასევე 2016 წლის 1 იანვრიდან დაბადებული ბენეფიციარებისათვის (პირველი, მეორე, მესამე და ყოველი მომდევნო შვილი), რომელთა ერთ-ერთ მშობელს აქვს მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივი ცხოვრების პირის სტატუსი, ფულადი დახმარების გაცემა. ამასთან, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად, სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული ოჯახებისთვის (რომელთა სარეიტინგო ქულა ტოლია ან ნაკლებია 120 000-ზე და რომლებშიც 16 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ), 2023 წლის პირველი

ივნისიდან სოციალურად დაუცველი ბავშვების დახმარება გაიზარდა 50 ლარით და შეადგინა 200 ლარი. მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარებების გასაცემად საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა სულ 1 363.4 მლნ ლარი, საიდანაც სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფი და მრავალშვილიანი ოჯახების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის/წყლის სუბსიდირებას მოხმარდა 14.5 მლნ ლარი;

- „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერები იღებენ დანამატს პენსიის 20%-ის ოდენობით, ხოლო სოციალური პაკეტის მიმღებები - დანამატს სოციალური პაკეტის 20%-ის ოდენობით. უზრუნველყოფილია დანამატები მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით). ასევე, ანაზღაურებულია მაღალმთიან დასახლებებში არსებული აბონენტების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის 50%. სულ აღნიშნული სოციალური შეღავათების დასაფინანსებლად საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა სულ 94.7 მლნ ლარი, მათ შორის 13.5 მლნ ლარი გადარიცხულ იქნა მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის ასანაზღაურებლად;
- „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის“ ფარგლებში უწყვეტად ხორციელდება მოსახლეობის, როგორც ამბულატორიული (გადაუდებელი და გეგმური), ასევე სტაციონარული (გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება; გეგმური ქირურგია, მ.შ. კარდიოქირურგიისა და ონკოლოგიური დაავადებების ქირურგია; ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობა - ქიმიო/ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობა/საკეისრო კვეთა, მაღალი რისკის ორსულთა, მელოგინეთა და მშობიარეთა მკურნალობა, ინფექციური დაავადებების მართვა) სამედიცინო დახმარება ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით და აგრეთვე, მოსახლეობის ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა. გარდა ამისა, მიმდინარეობდა ბენეფიციარების დეფიბრილატორებითა და კოხლეარული იმპლანტებით უზრუნველყოფა. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 1 057.7 მლნ ლარი;
- სოციალური დახმარების სახით, ფინანსური დახმარება გაეწია 20 091 დევნილს. აგრეთვე, დროებითი საცხოვრებელი ფართების დაქირავების მიზნით, სხვადასხვა ნგრევადი და შეჭრილი ობიექტებიდან უკიდურესად გაჭირვებულ 695 ოჯახს გაეწია ფულადი დახმარება (ყოველთვიურად 50-დან 300 ლარამდე). მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული ფართები დაუკანონდა და საკუთრებაში გადაეცა 185 ოჯახს. საცხოვრებელი ფართებით დაკმაყოფილდა 549 დევნილი ოჯახი ახალაშენებულ მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლებში. დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით ქ. თბილისსა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში შეძენილ იქნა 1 354 საცხოვრებელი სახლი და მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლში 117 ბინა. მიმდინარეობდა დევნილთა განსახლების ობიექტებში სახურავის გადახურვის სამუშაოების შესყიდვა. ქ. თბილისის მერიასთან და სხვადასხვა მუნიციპალიტეტებთან თანადაფინანსებით განხორციელდა სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 34 ობიექტზე. განხორციელდა 94 დევნილი ოჯახის ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ ქსელთან მიერთება (ინდივიდუალური გაზიფიცირება). სულ ამ მიზნით მიიმართა 243.6 მლნ ლარი;
- მიმდინარეობდა საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების მასშტაბური პროგრამის განხორციელება, რომელიც მიზნად ისახავს სოციალური შემწეობის მიმღები, შრომისუნარიანი პირების დასაქმებას ისეთ ვაკანტურ ადგილზე, რომლის შესრულება ნებისმიერი კვალიფიკაციის მქონე პირს შეუძლია. სამუშაოს მომწოდებლები კი ძირითადად

სახელმწიფო უწყებები და ადგილობრივი თვითმმართველობები არიან. პროგრამის ბენეფიციარები, 18 წლის და უფროსი ასაკის (საპენსიო ასანამდე) შრომისუნარიანი პირები არიან, ვისი ოჯახის სარეიტინგო ქულა არ აღემატება 120 000-ს და იღებენ მიზნობრივ სოციალურ დახმარებას. დასაქმების პროგრამაში ჩართულ პირს 4 წლის განმავლობაში გარანტირებულად შეუნარჩუნდება სოციალურად დაუცველის სტატუსი, მასთან მიბმული ფულადი და არაფულადი სიკეთეები. აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში არ მოხდება სოციალურ-ეკონომიკური სტატუსის გადამოწმება. საზოგადოებრივ სამუშაოებში ჩართული ბენეფიციარები, სოციალურ დახმარებასთან ერთად, დამატებით ფინანსურ სარგებელსაც მიიღებენ, რომელიც ნამუშევარი საათების მიხედვით ანგარიშდება და სრული განაკვეთის შემთხვევაში, მოსარგებლის ანაზღაურება სოციალური გასაცემლის სახით შეადგენს თვეში 300 ლარს ან პროპორციულად განსაზღვრულ სამუშაო განაკვეთის დღიურ გასაცემელს. საზოგადოებრივი სამუშაოს შესრულებისთვის გაცემული თანხა წარმოადგენს სოციალურ გასაცემელს, რომელიც არ იბეგრება. საანგარიშო პერიოდში დასაქმების საინფორმაციო სისტემაში (სარეგისტრაციო პორტალზე) რეგისტრირებულია 1 111 მომწოდებლის მიერ მოწოდებული 11 470 ვაკანტური ადგილი. საზოგადოებრივი სამუშაოების პროგრამასთან დაკავშირებით სსიპ - დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს მიმართა 14 757-მა მოქალაქემ (საქართველოს მასშტაბით). საზოგადოებრივ სამუშაოზე ჩართვის მიზნით ხელშეკრულება გაფორმდა 39 999 სოციალურად დაუცველ პირთან, საიდანაც 7 078 პირი პროგრამას გამოეთიშა სხვადასხვა მიზეზით, ხოლო აქტიური დარჩა 32 921 ხელშეკრულება (მათ შორის თბილისი - 375, იმერეთი - 6 357, კახეთი - 4 006, ქვემო ქართლი - 2 585, შიდა ქართლი - 519, სამეგრელო-ზემო სვანეთი - 7 665, აჭარა - 3 547, სამცხე-ჯავახეთი - 1 402, მცხეთა-მთიანეთი - 2 129, გურია - 2 270, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი - 2 066);

- „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე 2019 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში დაგროვებითი საპენსიო სქემა ამოქმედდა. საანგარიშო პერიოდში საპენსიო სქემაში დარეგისტრირდა 120.3 ათასი ახალი მონაწილე (კერძო ორგანიზაციებიდან 107.1 ათასი, ხოლო საჯარო დაწესებულებებიდან - 13.2 ათასი მონაწილე) და სქემაში რეგისტრირებულ მონაწილეთა ოდენობამ 1 479.0 ათასს მიაღწია (კერძო ორგანიზაციებიდან - 1 146.0 ათასი, ხოლო საჯარო დაწესებულებებიდან - 333.0 ათასი მონაწილე). საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დარეგისტრირდა 13.0 ათასი კერძო ორგანიზაციამ და მათი ჯამური რაოდენობამ 107.9 ათას მიაღწია. 2023 წელს საპენსიო აქტივების ჯამური წმინდა ღირებულება (კონტრიბუციები + წმინდა საინვესტიციო მოგება) გაიზარდა 1.4 მლრდ ლარით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს საპენსიო აქტივების წმინდა ღირებულებამ (კონტრიბუციები + წმინდა საინვესტიციო მოგება) 4.358 მლრდ ლარი შეადგინა.საინვესტიციო საბჭოს გადაწყვეტილებით, საპენსიო აქტივებზე რეალური ამონაგების გაზრდის მიზნით და მონაწილეთა ინტერესების შესაბამისად, სააგენტომ განახორციელა 899.4 მლნ ლარის ოდენობის ინვესტიცია მაღალრეიტინგული ადგილობრივი ლიცენზირებული კომერციული ბანკების მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში, ასევე, შეძენილ იქნა 200.8 მლნ ლარის ოდენობის საქართველოს სახაზინო ფასიანი ქაღალდები, 23.96 მლნ ლარის და 5.7 მლნ აშშ დოლარის ქართული კორპორატიული ობლიგაციები. 2023 წელს ინვესტიციები განხორციელდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ სხვადასხვა აქტივებში. კერძოდ, ჯამში 67.4 მლნ აშშ დოლარის ოდენობის ინვესტიცია განხორციელდა უცხოურ სამთავრობო ფასიან ქაღალდებში, ხოლო გაყიდული იქნა 6.95 მლნ აშშ დოლარის ოდენობის უცხოური სამთავრობო ფასიანი ქაღალდები. ამავე საანგარიშო პერიოდში 288.1 მლნ აშშ დოლარით შეძენილ იქნა უცხოური კორპორაციული აქციები, ხოლო გაყიდული იქნა 93.9 მლნ აშშ დოლარის უცხოური კორპორაციული აქციები. აღნიშნული ინვესტიციების განხორციელების მიზნით 2023 წელს დამატებით შეძენილ იქნა 79.1 მლნ აშშ დოლარი;

- ქვეყნის მასშტაბით არსებული 2 078 საჯარო და 205 ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დასაფინანსებლად მიიმართა 1 136.3 მლნ ლარი.
- საგანმანათლებლო დაწესებულების 1 742 მანდატური უზრუნველყოფდა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების დაცვას 719 საჯარო, 1 კერძო სკოლასა და 1 პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში;
- განხორციელდა თბილისის 35 საჯარო 10 806 მოსწავლის, 12 სკოლის 419 შშმ და სსსმ სტატუსის მქონე, ეტლით მოსარგებლე მოსწავლის ტრანსპორტირებით მომსახურება, ასევე დაფინანსდა 56 მუნიციპალიტეტი მოსწავლეებისათვის ტრანსპორტირების მომსახურების შესყიდვის მიზნით (1 119 საჯარო სკოლის 73 726 მოსწავლე);
- პროფესიული განათლების დასაფინანსებლად 103.3 მლნ ლარი, სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტების დაფინანსებისა და ახალგაზრდების წახალისების მიზნით მიმართულ იქნა 112.4 მლნ ლარი, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობის მიზნით - 18.7 მლნ ლარი, ხოლო ინკლუზიური განათლების დასაფინანსებლად - 45.4 მლნ ლარზე მეტი. ამასთან, მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის მიზნით მიმართული იქნა 71.3 მლნ ლარამდე;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსათვის გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში: დასრულდა 4 საჯარო სკოლის მშენებლობა და მიმდინარეობდა 5 საჯარო სკოლის სამშენებლო სამუშაოები; დასრულდა 16 საჯარო სკოლის სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები და მიმდინარეობდა 4 საჯარო სკოლის სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები; 185 საჯარო სკოლაში განხორციელდა სხვადასხვა ტიპის ნაწილობრივი სარეაბილიტაციო სამუშაოები; საქართველოს რეგიონებში დიზაინ ბილდის კონცეფციით 2 საჯარო სკოლაში დაწყებულია სამშენებლო სამუშაოები, 73 სკოლაში მიმდინარეობდა საპროექტო დოკუმენტაციის შეთანხმებისა და მშენებლობისწინა მოსამზადებელი სამუშაოები, სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაწყებულია 99 საჯარო სკოლაში, დანარჩენ სკოლებზე მიმდინარეობდა საპროექტო დოკუმენტაციის შეთანხმებისა და რეაბილიტაციის წინა მოსამზადებელი სამუშაოები. ამასთან, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსათვის გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში: დასრულდა 4, მიმდინარეობდა 2 და დაიწყო 7 საჯარო სკოლის მშენებლობა; დასრულებულია 13, მიმდინარეობდა 4 და დაწყენულია 15 საჯარო სკოლის რეაბილიტაცია. ასევე დაწყებულია 4 საჯარო სკოლის მშენებლობის პროექტირება, ხოლო დასრულებულია - 3;
- 2 079 საჯარო სკოლა აღიჭურვა რაგბის ინვენტარით, 2 080 საჯარო სკოლა - 3 906 ერთეული სადემონსტრაციო ჭადრაკის დაფით, 420 საჯარო სკოლა - 55 869 ერთეული მერხით და სკამით, 58 საჯარო სკოლა - საოფისე ავეჯით, 558 საჯარო სკოლა - 3 895 ერთეული სასკოლო დაფით, 2 საჯარო სკოლა - ფარდა-ჟალუზებით და სხვადახვა სახის ინვენტარით, 209 საჯარო სკოლა - 1 392 პერსონალური კომპიუტერით, 205 საჯარო სკოლა - 276 ერთეული პრინტერით, დაფინანსებულია 42 საჯარო სკოლა სხვადასხვა სახის ინვენტარის აღჭურვის მიზნით;
- განხორციელდა 5 პროფესიულ სასწავლებელში სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტები, ხოლო დასრულდა 3 სახელოსნოს მშენებლობა.
- სრული რეაბილიტაცია ჩუატარდა 16 სკოლას; სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულებულია 185 სკოლაში და მიმდინარეობდა 99 საჯარო სკოლაში; დასრულდა - 1 უმაღლესი და 3 სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულების სარებილიტაციო სამუშაოები;
- მიღებულ იქნა მონაწილეობა მუსიკალურ და თეატრალურ ფესტივალებში, კონკურსებში და გამოფენებში.
- ხელი შეეწყო საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების მდგომარეობის შეფასების, ძეგლების რეაბილიტაცია/კონსერვაციის საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადებისა და სარეკონსტრუქციო სამუშაოების განხორციელებას;

- სპორტის სხვადასხვა სახეობის სახელმწიფო მხარდაჭერის პროგრამების ფარგლებში, სპორტის 60 სახეობაში დაფინანსდა 361 ეროვნული შეჯიბრების ორგანიზება, 659 საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრში მონაწილეობა და 401 სასწავლო-საწვრთნელი შეკრება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;
- ქართველმა სპორტსმენებმა საერთაშორისო ასპარეზზე მოიპოვეს 565 ოქროს, 406 ვერცხლის, 429 ბრინჯაოს, ჯამში 1 400 მედალი. საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრებებზე მიღწეული შედეგების მიხედვით, საქართველოს ნაკრები გუნდების წევრებზე, მწვრთნელებსა და საექიმო პერსონალზე კანონმდებლობით დადგენილი წესით გაიცა ფულადი პრიზები. საანგარიშო პერიოდში ამ მიზნით მიიმართა 37.0 მლნ ლარზე მეტი;
- „კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები“ პროგრამის ფარგლებში სტიპენდია გაიცა 892 სპორტსმენზე, მწვრთნელსა და საექიმო პერსონალზე;
- „ვეტერან სპორტსმენთა და სპორტის მუშაკთა სოციალური დახმარების“ პროგრამის ფარგლებში მატერიალური და სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად 285-მა ვეტერანმა სპორტსმენმა და სპორტის მუშაკმა მიიღო დახმარება;
- „მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელების მხარდაჭერა“ პროგრამის ფარგლებში გაიცა დახმარება 25 მუნიციპალიტეტში 287 მწვრთნელზე;
- სტიპენდიებით უზრუნველყოფილი იქნა 99 საქართველოს სახალხო არტისტი, სახალხო მხატვარი და რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, ხოლო სოციალური დახმარებით - 21 ლიტერატურისა და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე. ერთჯერადი სოციალური დახმარება გაეწია 4 პირი. ამასთან, „ოლიმპიური ჩემპიონების სტიპენდიების“ პროგრამის ფარგლებში სტიპენდიები დანიშნული აქვს 132 სპორტსმენს.
- ანაზღაურებულ იქნა (11.5 მლნ ლარი) ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში, აგრეთვე იმ სოფლებში, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ, მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ 2022 წლის პირველი დეკემბრიდან 2023 წლის პირველ დეკემბრამდე პერიოდში, მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება (მოხმარებული ბუნებრივი აირის ოდენობა - 23.9 მლნ მ³);
- ანაზღაურებულ იქნა (610.0 ათასი ლარი) რუსეთის ფედერაციის მიერ განხორციელებული სამხედრო აგრესიის შედეგად ოკუპირებულ ტერიტორიებზე (გორის, საჩხერისა და ახალგორის მუნიციპალიტეტების სოფლებში: ზემოარცევი, ახმაჯი, ქარძმანი, სინაგური და თედელეთი) არსებული აბონენტების მიერ 2022 წლის დეკემბრიდან 2023 წლის ნოემბრის ჩათვლით მოხმარებული 1 973.8 ათასი კვტ/სთ ელექტროენერგიის ღირებულება;
- „გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებაზე რეაგირების მიზნით გასატარებელი ზოგიერთი ღონისძიების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 15 დეკემბრის №2252 განკარგულების ფარგლებში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ (საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ მოწოდებული სიების საფუძველზე) ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ბუნებრივი აირის მომხმარებლად რეგისტრირებული მუდმივად მცხოვრები ოჯახების ზამთრის პერიოდში გათბობით უზრუნველყოფისათვის, თითოეული აბონენტის პირად ბარათებზე 200 ლარის ოდენობით თანხის დარიცხვის მიზნით, 2023 წელს გაზის მიმწოდებელი კომპანიებისათვის გადარიცხული თანხიდან საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა 13 169 აბონენტზე 2.6 მლნ ლარის დარიცხვა;

- საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მიმდინარეობდა სოფლების გაზიფიცირებასთან დაკავშირებული სამუშაოები. საანგარიშო პერიოდში ჯამში 4 443 პოტენციურ აბონენტს მიეცა ბუნებრივი გაზის ქსელში ჩართვის საშუალება;
- სსიპ - აწარმოე საქართველოში ორგანიზებით განხორციელდა 31 სექტორული შეხვედრა სხვადასხვა ბიზნესის წარმომადგენლებთან სააგენტოს მიერ განსახორციელებელი მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამების ცნობადობის ამაღლების მიზნით. სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილის ფარგლებში დადასტურდა 673 ბიზნეს პროექტი (მათ შორის მოხდა 19 პროექტზე სესხის რეფინანსირება თანხით 16.0 მლნ ლარი). საფინანსო ინსტიტუტების მიერ გაცემული სესხის/ლიზინგის საერთო ჯამური მოცულობა შეადგენს 534.9 მლნ ლარს (მათ შორის მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილის მიმართულებით დადასტურდა 311 სესხის/ლიზინგის განაცხადი. სესხების ჯამური მოცულობა შეადგენს 237.7 მლნ ლარს);
- სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობის „იპოთეკური კრედიტების მხარდაჭერის მექანიზმის“ ფარგლებში სუბსიდირება გაეწია 5 427 ბენეფიციარს ჯამურად 14.3 მლნ ლარის ოდენობით. სუბსიდირებული იპოთეკური სესხის პროგრამის ფარგლებში დადასტურდა 1 098 იპოთეკური სესხი (მათ შორის 35 რეფინანსირების განაცხადი). სესხების ჯამური მოცულობა შეადგენს 135.7 მლნ ლარს (მათ შორის რეფინანსირებული სესხების ჯამური მოცულობა - 4.5 ლარს). აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში სუბსიდია გაიცა 4 831 ბენეფიციარზე 33.9 მლნ ლარის ოდენობით;
- საკრედიტო საგარანტიო სქემის ფარგლებში სულ 389 ბენეფიციარისათვის განხორციელდა საგარანტიო თანხების კომერციულ ბანკებში სააგენტოს დეპოზიტებზე განთავსება 58.4 მლნ ლარის ოდენობით (2023 წელს ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ასიგნებებით განხორციელდა საგარანტიო თანხების განთავსება დეპოზიტებზე 180 ბენეფიციარისათვის 23.9 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში გამოყოფილი სახსრებით - 79 ბენეფიციარისათვის 13.8 მლნ ლარის ოდენობით). საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ფარგლებში ბენეფიციარებზე გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად, სსიპ-ის - აწარმოე საქართველოში საკუთარი შემოსულობების ანგარიშზე „სახელმწიფო პროგრამის „საკრედიტო საგარანტიო სქემის” დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 29 მარტის N163 დადგენილებით აღებული ვალდებულების შესასრულებლად ჩარიცხული თანხებიდან, საანგარიშო პერიოდში კომერციული ბანკების მიერ გაცემული ტრანშების შესაბამისად დეპოზიტებზე განთავსდა საგარანტიო თანხები - 58.4 მლნ ლარის ოდენობით (მათ შორის 2021 წელს დამტკიცებულ 27 ბენეფიციარისათვის - 1.5 მლნ ლარი; 2022 წელს დამტკიცებულ 122 ბენეფიციარისათვის - 19.2 მლნ ლარი (მათ შორის მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში გამოყოფილი სახსრებით დამტკიცებულ 23 ბენეფიციარისათვის - 4.1 მლნ ლარი) და 2023 წლის დამტკიცებულ 256 ბენეფიციარისათვის - 37.7 მლნ ლარი (მათ შორის მსოფლიო ბანკის პროექტის ფარგლებში გამოყოფილი სახსრებით დამტკიცებულ 79 ბენეფიციარისათვის - 13.8 მლნ ლარი);
- საირიგაციო და დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების, ჰიდროტექნიკური ნაგებობის რეაბილიტაციის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, მანქანა დანადგარების შეძენის, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაციის, მექანიკური სატუმბი სადგურების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების დაფინანსების, საირიგაციო და დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების გაუმჯობესების მიზნით მიიმართა 110.2 მლნ ლარი (მათ შორის, სუბსიდია 28.5 მლნ ლარი). საირიგაციო სისტემებზე სამუშაოები მიმდინარეობდა 81 ობიექტზე, დასრულდა

46 ობიექტი, ხოლო დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების სარეაბილიტაციო სამუშაოები ხორციელდებოდა 1 ობიექტზე, საიდანაც 1 ობიექტი დასრულდა;

- განხორციელდა სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი: 18 677 ინსპექტირება; დოკუმენტური შემოწმება/მონიტორინგი - 7 102; ნიმუშის აღება - 5 798, ზედამხედველობა - 868, აღნიშნული ქმედებების შედეგად გამოვლინდა 3 878 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა;
- ცხოველთა ჯანმრთელობის დაცვის და იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციის ფარგლებში ეპიზოოტიური სტაბილურობის უზრუნველყოფის მიზნით მიმდინარეობდა იძულებითი და პროფილაქტიკური ვაქცინაცია: ცოფის, ჯილეხის, წვრილფეხა პირუტყვის ჭირის, ბრუცელოზის, თურქულის, ცხვრისა და თხის ყვავილის, მსხვილფეხა პირუტყვის ნოდულარული დერმატიტის საწინააღმდეგოდ. ასევე, მიმდინარეობდა ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია. საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 20.9 მლნ ლარი;
- მონიტორინგის მიზნით განთავსდა 6.8 ათას ერთეულამდე ფერომონიანი დამჭერი, „მოიზიდე და გააანადგურე“ სადგურებზე დამონტაჟდა 113.6 ათასი ერთეული ფერომონი. მავნებლის გავრცელების კერებში დამუშავებულია 357 999 ჰექტრამდე ფართობი. აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ გასატარებელ ღონისძიებებზე საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 26.7 მლნ ლარი;
- ქვეყნის მასშტაბით გადამუშავებულია 221.2 ათასი ტონა ყურძენი, საიდანაც 71.9 ათასი ტონა რქაწითელია, 89.0 ათასი ტონა საფერავი, ხოლო დანარჩენი სხვადასხვა ჯიშის ყურძენი. სახელმწიფო ღვინის საწარმო შპს „მოსავლის მართვის კომპანიის“ მიერ გადამუშავებულია 20.0 ათასი ტონა კლიმატური პირობების გამო დაზიანებული ყურძენი. რთველის საკოორდინაციო შტაბში დარეგისტრირებული იყო 574 ღვინის კომპანია, ყურძნის გადამუშავების პროცესში ჩართული იყო 544 კომპანია. საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 35.5 მლნ ლარი;
- „შეღავათიანი აგროკრედიტების“ პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობდა მეწარმეთა უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით, პროექტში მონაწილე კომერციული ბანკების და საფინანსო ინსტიტუტების მიერ გაცემული სესხის საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება, დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საანგარიშო პერიოდში გაცემულია 10 000 ახალი სესხი 1 031.2 მლნ ლარის ოდენობით, სულ მომსახურება გაეწია 38 907 სესხს, გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთების თანადაფინანსების თანხამ შეადგინა 206.2 მლნ ლარი;
- „დანერგე მომავალის“ პროექტის: ბაღების კომპონენტის ფარგლებში 448 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 532 ხელშეკრულება, მათ შორის ბაღების კომპონენტის ფარგლებში 386 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 412 ხელშეკრულება, სეტყვის საწინააღმდეგო სისტემების მოწყობის თანადაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 7 უნიკალურ ბენეფიციარს - 10 ხელშეკრულება, ჭის/ჭაბურღილის/სატუმბი სადგურის მოწყობის თანადაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 63 უნიკალურ ბენეფიციარს - 63 ხელშეკრულება, წვეთოვანი სარწყავი სისტემის მოწყობის დაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 42 უნიკალურ ბენეფიციარს - 46 ხელშეკრულება, შესაწამლი აპარატის შესყიდვის დაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 1 უნიკალურ ბენეფიციარს - 1 ხელშეკრულება, დაზიანებული ნერგების ჩანაცვლების თანადაფინანსების კომპონენტის ფარგლებში 2 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 2 ხელშეკრულება. სულ პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულ პროექტებზე მიიმართა 26.0 მლნ ლარი;
- „თხილის წარმოების ხელშეწყობის“ პროგრამის ფარგლებში რეგისტრირებულია (0.2 ჰა-დან 3 ჰა-ს ჩათლით (შუალედში)) თხილის ნაკვეთების ფართობის მქონე 62 541 უნიკალური ბენეფიციარი (თანამესაკუთრეების გათვალისწინებით - 90 834 მოსარგებლე ბენეფიციარი), რეგისტრირებული ფართობი შეადგენს 44.5 ათასზე მეტ ჰექტარს. საანგარიშო პერიოდში ქულა

დაერიცხა 61 418 უნიკალურ ბენეფიციარს და სუბსიდირებულმა ფართობმა შეადგინა 44.0 ათას ჰექტრამდე. საანგარიშო პერიოდში პროგრამის განსახორციელებლად მიმართული იქნა 21 492.2 ათას ლარს

- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობაზე დახარჯულ იქნა 2 011.5 მლნ ლარამდე, მათ შორის:
  - ✓ საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა - 697.6 მლნ ლარი (მათ შორის საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია - 380.9 მლნ ლარი, საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში - 117.0 მლნ ლარი);
  - ✓ ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა - 1 313.9 მლნ ლარი.
- სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მუნიციპალური და ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის, საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის, იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით დახარჯულ იქნა 839.0 მლნ ლარი, მათ შორის განხორციელდა ისეთი მნიშვნელოვანი პროგრამები, როგორიცაა:
  - ✓ ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები - 205.7 მლნ ლარი;
  - ✓ განახლებული რეგიონების პროგრამა - 165.5 მლნ ლარი;
  - ✓ სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია - 85.8 მლნ ლარი;
  - ✓ საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია - 35.8 მლნ ლარი (ამასთან, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ხაზით საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციაზე საანგარიშო პერიოდში მიმართულია 232.0 მლნ ლარი);
  - ✓ თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაციისა და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (CEB, E5P) – 26.8 მლნ ლარი;
  - ✓ საცხოვრებლად ვარგისი ქალაქების საინვესტიციო პროგრამა (I ფაზა) (ADB) – 65.8 მლნ ლარი;
  - ✓ რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF) – 45.9 მლნ ლარი;
  - ✓ იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა - 8.5 მლნ ლარი.
- წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციის პროექტებზე მიმართულ იყო 521.1 მლნ ლარი;
- ,,საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ" საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში" ცვლილებების შეტანის თაობაზე" შეთანხმების შესაბამისად 2023 წლის 15 მარტს განხორციელდა საქართველოს მთავრობის მიერ 2022 წლის 15 მარტს გამოშვებული 120,846.0 ათასი ლარის ობლიგაციების განახლება 80,846.0 ათასი ლარის ოდენობით, წლიური 9.566% საპროცენტო განაკვეთით და 40,000.0 ათასი ლარის გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის, საიდანაც:
  - 10,000.0 ათასი ლარი გადაფორმდა წლიური განაკვეთით 9.125%;
  - 8,000.0 ათასი ლარი წლიური განაკვეთით 9. 125%;
  - 12,000.0 ათასი ლარი წლიური განაკვეთით 9. 125%;
  - 10,000.0 ათასი ლარი წლიური განაკვეთით 9.000%.

  ასევე, ზემოაღნიშნული შეთანხმების შესაბამისად, 2023 წლის 15 მარტს განხორციელდა 2018 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის" დაფარვა 10,000.0 ათასი ლარის ოდენობით; 2023 წლის 15 ივნისს განხორციელდა 2019 წლის 15 მარტს გამოშვებული

„ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის“ დაფარვა 12,000.0 ათასი ლარის ოდენობით; 2023 წლის 15 სექტემბერს განხორციელდა 2020 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის“ დაფარვა 10,000.0 ათასი ლარის ოდენობით; 2023 წლის 15 დეკემბერს განხორციელდა 2020 წლის 15 მარტს გამოშვებული „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის“ დაფარვა 8,000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

- საქართველოს მიერ განხორციელებულ იქნა ყოველწლიური საწევრო შენატანი სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში, საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში არსებულ ფონდებსა და სამშვიდობო მისიებში;
- 2023 წლის 29 აპრილს და 1 ოქტომბერს ჩატარებული შუალედურ/რიგგარეშე არჩევნებზე საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 56.3 მლნ ლარამდე, მ.შ. ელექტრონული არჩევნების მოსამზადებელი ღონისძიებებისთვის მიმართული იქნა 27.8 მლნ ლარი;
- საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, მიმდინარეობდა პოლიტიკური პარტიებისათვის გამოყოფილი თანხების განაწილების უზრუნველყოფა, დაფინანსდა 12 კვალიფიციური პოლიტიკური პარტია;
- საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებზე დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიები გაიცა 38 დაჯილდოებულ პირზე. ამ მიზნით მიიმართა 72.4 ათასი ლარი;
- „უკრაინაში მიმდინარე საომარი მოქმედებების გამო საქართველოში შემოსული უკრაინის მოქალაქეთა და უკრაინაში მუდმივი ცხოვრების უფლების მქონე პირთათვის სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 13 ივლისის N1254 განკარგულების შესაბამისად, სსიპ - სოციალური მომსახურების სააგენტო უზრუნველყოფდა დახმარების გაცემას ოჯახზე თვეში 300 ლარის ოდენობით, ხოლო საარსებო პირობების უზრუნველსაყოფად - პირზე 45 ლარის ოდენობით. ამ მიზნით იანვარში დახმარება გაეწია 1 795 ოჯახს (3 420 პირს), თებერვალში - 2 061 ოჯახს (3 929 პირს), მარტში - 2 133 ოჯახს (4 072 პირს), აპრილში - 1 978 ოჯახს (3 787 პირს), მაისში - 1 967 ოჯახს (3 728 პირს), ივნისში - 1 556 ოჯახს (2 959 პირს), ივლისში - 2 029 ოჯახს (3 804 პირს), აგვისტოში - 1 877 ოჯახს (3 488 პირს) და სექტემბერში - 206 ოჯახს (339 პირს), ოქტომბერში - 3 331 ოჯახს (6 209 პირს), ნოემბერში - 1 791 ოჯახს (3 337 პირს), ხოლო დეკემბერში - 1 904 ოჯახს (3 530 პირს). გარდა ამისა, სააგენტო უზრუნველყოფდა ამავე განკარგულების შესაბამისად სასტუმროში განთავსებისა და სამჯერადი კვებით მომსახურების დაფინანსებას. სულ აღნიშნული მიზნებისათვის საანგარიშო პერიოდში მიიმართა 8.7 მლნ ლარი. გარდა აღნიშნულისა, „უკრაინის ტერიტორიაზე საომარი მოქმედებების გამო განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 2 მარტის N387 განკარგულების საფუძველზე და „2023 წლის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 30 დეკემბრის N609 დადგენილების შესაბამისად საქართველოში უწყვეტად მყოფი უკრაინის მოქალაქეები უზრუნველყოფილნი არიან სამედიცინო სერვისებით;
- თურქეთის რესპუბლიკაში მომხდარი სტიქიური უბედურების შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისათვის ჰუმანიტარული დახმარების აღმოჩენის მიზნით, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ, საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში, შეძენილ იქნა 362.5 ათას ლარზე მეტი ღირებულების სხვადასხვა საჭირო საგნები (მათ შორის მედიკამენტები, ზამთრის ტანისამოსი, საკვები პროდუქტები (მ.შ. ბავშვთა კვება), სამედიცინო აღჭურვილობა და სხვა). სულ აღნიშნული მიზნით ფონდიდან მიიმართა 389.7 ათასი ლარი ტვირთის ტრანსპორტირებისა და მასთან დაკავშირებული თანმდევი ხარჯების ჩათვლით. გარდა აღნიშნულისა, ჰუმანიტარული დახმარების აღმოჩენის მიზნით, სამინისტრომ განახორციელა მის მარაგებში არსებული და აგრეთვე, სხვა

სახელმწიფო ერთეულების მარაგებიდან მოწოდებული პირველადი დახმარების სამედიცინო დანიშნულების ინვენტარისა და სახარჯის მასალების (ჯამურად 2.5 მლნ ლარზე მეტი ღირებულების) გაგზავნა დაზარალებული მოსახლეობისათვის;

- „ონის მუნიციპალიტეტში, კურორტ შოვში 2023 წლის 3 აგვისტოს და ლანჩხუთისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში 2023 წლის 8 სექტემბერს მომხდარი სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური მხარდაჭერის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 15 სექტემბრის N1641 და „გურიის რეგიონში სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული ზოგიერთი ოჯახის საკომპენსაციო თანხით უზრუნველყოფის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 4 დეკემბრის N2139 განკარგულებების შესაბამისად:
  - ✓ ონის მუნიციპალიტეტში, კურორტ შოვში 2023 წლის 3 აგვისტოს და ლანჩხუთის და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში 2023 წლის 8 სექტემბერს მომხდარი სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური მხარდაჭერის უზრუნველყოფის მიზნით 29 გარდაცვლილზე (25 ოჯახის წევრზე) გაიცა ერთჯერადი ფულადი დახმარება, თითოეულ გარდაცვლილზე 20.0 ათასი ლარის ოდენობით;
  - ✓ გურიის რეგიონში 8 სექტემბერს სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული ოჯახების საკუთრებაში რეგისტრირებული საცხოვრებელი სახლების სანაცვლოდ გაიცა საკომპენსაციო თანხები 229 ოჯახზე (160 ოჯახზე - თითოეულ ოჯახზე 50.0 ათასი ლარის ოდენობით, ხოლო 69 ოჯახზე - თითოეულ ოჯახზე 30.0 ათასის ლარის ოდენობით).

  სულ ზემოაღნიშნული მიზნებით, კურორტ შოვში და ლანჩხუთისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში მომხდარი სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა და დაზარალებული ოჯახების სოციალური მხარდაჭერის მიზნით მიიმართა 10 650.0 ათასი ლარი.

საქართველოს 2024 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები

2024 წლის დადებითი ეკონომიკური ტენდენციების გათვალისწინებით, მიმდინარე წლის ნოემბერში განახლდა მაკროეკონომიკური პროგნოზები და გადასახადების საპროგნოზო მაჩვენებლები.

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2024 წელს განისაზღვრა 25 616.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 28.2%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 23 260.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.6%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 7 215.0 მლნ ლარს.
- მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 070.0 მლნ ლარს.
- დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 9 310.0 მლნ ლარს.
- აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 2 380.0 მლნ ლარს.
- იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 135.0 მლნ ლარს.
- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 685.0 მლნ ლარს.
- სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 465.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 356.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.4%-ს შეადგენს;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 2 000.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 2.2%-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 500.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.6%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 230.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.3%-ია.

„საქართველოს 2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი შესახებ“ საქართველოს კანონის ასიგნებების დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 25 030.4 მლნ ლარს. ამასთან მაღალი ეკონომიკური ზრდის გათვალისწინებით მომზადდა და საქართველოს პარლამენტს წარედგინა 2024 წლის ბიუჯეტში ცვლილება, რომლის მიხედვით სახელწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები ჯამურად შეადგენს 25 930.4 მლნ ლარს, რაც დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით გაზრდილია 900.0 მლნ ლარით.

2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 6 509.6 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 2 915.2 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 956.0 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 2 103.8 მლნ ლარი;*
- *სოფლის მეურნეობა - 635.3 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 90.4 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 535.4 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 3 821.4 მლნ ლარი.*

2024 წლის 10 თვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულება
(წინასწარი)

მლნ ლარი

დასახელება	2024 წელი პროგნოზი	2024 წელი 10 თვე ფაქტი	% შესრულება
შემოსავლები	**25,616.0**	**21,122.2**	**82.5%**
გადასახადები	23,260.0	19,059.0	81.9%
გრანტები	356.0	265.0	74.4%
სხვა შემოსავლები	2,000.0	1,798.2	89.9%

- **გადასახადების სახით** მობილიზებულია 19 059.0 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (23 260.0 მლნ ლარი) 81.9%-ია.
- **გრანტების სახით** მობილიზებულია 265.0 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (356.0 მლნ ლარი) 74.4%-ია.
- **სხვა შემოსავლების სახით** მობილიზებულია 1 798.2 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 000.0 მლნ ლარი) 89.9%-ია.
- **არაფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 437.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (500.0 მლნ ლარი) 87.6%-ია.
- **ფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 224.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (230.0 მლნ ლარი) 97.6%-ია.

- **ვალდებულებების ზრდიდან** მობილიზებული იქნა იქნა 2 011.3 მლნ ლარი, მათ შორის 823.0 მლნ ლარი - საშინაო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით, 860.9 მლნ ლარი - საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან და სხვა სახელმწიფოების მთავრობებისგან მიღებული საინვესტიციო შეღავათიანი კრედიტები, 327.4 მლნ ლარი - ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტები.

საქართველოს 2025-2028 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზების გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში გასატარებელი ღონისძიებებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. 2025-2028 წლების ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-სთან მიმართებაში საშუალოდ 27.7%, ხოლო საგადასახადო შემოსავლების წილი საშუალოდ 25.5%-ის დონეზეა ნავარაუდევი.

2025 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 2.1%-ს გაუტოლდება, ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.5 და 0.3 პროცენტი იქნება.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

მლნ ლარი

დასახელება	2022 წლის ფაქტი			2023 წლის ფაქტი			2024 წლის პროგნოზი			2025 წლის პროგნოზი			2026 წლის პროგნოზი			2027 წლის პროგნოზი			2028 წლის პროგნოზი		
	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაღრიო ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არრსპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები
შემოსავლები	**19,377.6**	**16,450.2**	**3,934.3**	**22,124.2**	**18,716.5**	**4,589.4**	**25,616.0**	**21,816.0**	**5,255.0**	**27,664.9**	**23,524.9**	**5,696.1**	**29,850.0**	**25,320.0**	**5,840.0**	**32,100.0**	**27,240.0**	**6,170.0**	**34,750.0**	**29,570.0**	**6,490.0**
გადასახადები	17,385.9	14,976.7	2,409.3	19,732.6	16,994.2	2,738.4	23,260.0	20,190.0	3,070.0	25,305.0	21,885.0	3,420.0	27,400.0	23,600.0	3,800.0	29,600.0	25,470.0	4,130.0	32,200.0	27,690.0	4,510.0
გრანტები	364.7	359.1	1,003.2	331.3	325.8	1,173.3	356.0	356.0	1,430.0	289.9	289.9	1,526.1	300.0	300.0	1,300.0	300.0	300.0	1,300.0	300.0	300.0	1,300.0
სხვა შემოსავლები	1,627.0	1,114.5	521.8	2,060.2	1,396.5	677.6	2,000.0	1,270.0	755.0	2,070.0	1,350.0	750.0	2,150.0	1,420.0	740.0	2,200.0	1,470.0	740.0	2,250.0	1,580.0	680.0
ხარჯები	**15,616.1**	**13,303.7**	**2,419.1**	**17,913.7**	**15,293.5**	**2,809.8**	**20,760.0**	**17,695.0**	**3,220.0**	**23,030.0**	**19,548.3**	**3,625.0**	**25,345.0**	**21,492.0**	**3,963.0**	**27,250.0**	**23,068.0**	**4,292.0**	**29,440.0**	**24,837.0**	**4,713.0**
შრომის ანაზღაურება	2,214.4	1,792.1	422.4	2,679.1	2,177.2	502.0	3,180.0	2,605.0	575.0	3,695.0	3,043.0	652.0	4,100.0	3,355.0	745.0	4,400.0	3,575.0	825.0	4,800.0	3,890.0	910.0
საქონელი და მომსახურება	2,379.7	1,870.9	508.8	2,760.3	2,139.0	621.3	3,020.0	2,290.0	730.0	3,355.0	2,525.4	829.6	3,650.0	2,770.0	880.0	3,950.0	2,995.0	955.0	4,250.0	3,165.0	1,085.0
პროცენტი	761.0	746.8	23.4	1,195.1	1,182.2	26.7	1,495.0	1,480.0	40.0	1,765.0	1,745.0	50.0	1,925.0	1,925.0	10.0	2,020.0	2,020.0	10.0	2,140.0	2,140.0	10.0
სუბსიდიები	2,073.3	1,004.6	1,068.7	2,167.6	943.9	1,223.7	2,560.0	1,190.0	1,370.0	2,560.0	1,028.6	1,531.4	3,000.0	1,240.0	1,760.0	3,200.0	1,305.0	1,895.0	3,480.0	1,395.0	2,085.0
გრანტები	255.1	345.8	6.9	240.1	406.7	9.3	240.0	355.0	15.0	325.0	423.6	14.7	290.0	375.0	15.0	290.0	375.0	15.0	290.0	375.0	15.0
სოციალური უზრუნველყოფა	6,330.6	6,052.1	278.5	7,111.9	6,805.9	306.0	8,100.0	7,750.0	350.0	8,830.0	8,446.3	383.7	9,700.0	9,317.0	383.0	10,500.0	10,098.0	402.0	11,330.0	10,918.0	412.0
სხვა ხარჯები	1,601.9	1,491.6	110.3	1,759.6	1,638.7	120.9	2,165.0	2,025.0	140.0	2,500.0	2,336.4	163.6	2,680.0	2,510.0	170.0	2,890.0	2,700.0	190.0	3,150.0	2,954.0	196.0
საოპერაციო სალდო	**3,761.4**	**3,146.5**	**1,515.2**	**4,210.5**	**3,422.9**	**1,779.6**	**4,856.0**	**4,121.0**	**2,035.0**	**4,634.9**	**3,976.6**	**2,071.1**	**4,505.0**	**3,828.0**	**1,877.0**	**4,850.0**	**4,172.0**	**1,878.0**	**5,310.0**	**4,733.0**	**1,777.0**
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	**5,532.7**	**5,153.2**	**1,279.7**	**6,099.3**	**5,404.5**	**1,686.9**	**7,175.0**	**6,395.0**	**2,080.0**	**7,128.6**	**6,349.4**	**2,192.0**	**7,050.0**	**6,225.0**	**2,025.0**	**7,500.0**	**6,625.0**	**2,075.0**	**8,100.0**	**7,360.0**	**1,940.0**
ზრდა	5,968.2	5,356.1	1,512.4	6,532.8	5,607.8	1,917.0	7,675.0	6,695.0	2,280.0	7,628.6	6,649.4	2,392.0	7,350.0	6,400.0	2,150.0	7,800.0	6,800.0	2,200.0	8,400.0	7,535.0	2,065.0
კლება	435.6	202.8	232.7	433.5	203.4	230.2	500.0	300.0	200.0	500.0	300.0	200.0	300.0	175.0	125.0	300.0	175.0	125.0	300.0	175.0	125.0
მთლიანი სალდო	**-1,771.2**	**-2,006.7**	**235.5**	**-1,888.8**	**-1,981.5**	**92.7**	**-2,319.0**	**-2,274.0**	**-45.0**	**-2,493.7**	**-2,372.8**	**-120.9**	**-2,545.0**	**-2,397.0**	**-148.0**	**-2,650.0**	**-2,453.0**	**-197.0**	**-2,790.0**	**-2,627.0**	**-163.0**
ფინანსური აქტივების ცვლილება	**940.7**	**711.4**	**233.0**	**468.5**	**394.9**	**46.5**	**-284.0**	**-204.0**	**-100.0**	**-507.8**	**-356.9**	**-108.2**	**-185.0**	**102.0**	**-178.0**	**-85.0**	**112.0**	**-237.0**	**-90.0**	**73.0**	**-203.0**
ზრდა	1,043.1	**855.7**	**233.4**	696.8	**685.7**	**46.6**	210.0	**260.0**	**0.0**	301.4	**424.1**	**0.0**	280.0	**469.0**	**0.0**	442.0	**442.0**	**40.0**	403.0	**403.0**	**40.0**
კლება	102.4	144.2	0.4	228.4	290.8	0.1	494.0	464.0	100.0	809.2	781.0	108.2	465.0	367.0	178.0	527.0	330.0	277.0	493.0	330.0	243.0
ვალდებულების ცვლილება	**2,711.9**	**2,718.2**	**-2.5**	**2,357.3**	**2,376.4**	**-46.2**	**2,035.0**	**2,070.0**	**-55.0**	**1,985.9**	**2,015.9**	**12.7**	**2,360.0**	**2,499.0**	**-30.0**	**2,565.0**	**2,565.0**	**-40.0**	**2,700.0**	**2,700.0**	**-40.0**
ზრდა	3,733.9	3,731.9	47.9	3,469.3	3,469.3	35.5	3,370.0	3,370.0	50.0	3,425.9	3,425.9	122.7	5,150.0	5,299.0	40.0	4,000.0	4,000.0	40.0	4,200.0	4,200.0	40.0
კლება	1,021.9	1,013.7	50.4	1,112.1	1,092.9	81.7	1,335.0	1,300.0	105.0	1,440.0	1,410.0	110.0	2,790.0	2,800.0	70.0	1,435.0	1,435.0	80.0	1,500.0	1,500.0	80.0
ბალანსი	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**

2022-2028 წლების სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტი

მლნ ლარი

დასახელება	2022 წლის ფაქტი	2023 წლის ფაქტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
შემოსავლები	22,197.2	25,548.1	29,561.0	31,654.9	33,790.0	36,230.0	39,200.0
გადასახადები	17,385.9	19,732.6	23,260.0	25,305.0	27,400.0	29,600.0	32,200.0
გრანტები	267.6	202.0	216.0	139.9	150.0	150.0	150.0
სხვა შემოსავლები	4,543.7	5,613.4	6,085.0	6,210.0	6,240.0	6,480.0	6,850.0
ხარჯები	17,787.4	20,692.7	23,935.0	26,510.0	29,135.0	31,410.0	34,000.0
შრომის ანაზღაურება	3,112.0	3,916.2	5,010.0	5,695.0	6,310.0	6,830.0	7,490.0
საქონელი და მომსახურება	4,290.4	4,675.7	5,170.0	5,655.0	6,080.0	6,530.0	7,000.0
პროცენტი	767.2	1,203.6	1,505.0	1,770.0	1,930.0	2,025.0	2,145.0
სუბსიდიები	1,650.7	2,062.6	2,380.0	2,380.0	2,850.0	3,100.0	3,410.0
გრანტები	43.9	29.6	20.0	105.0	60.0	50.0	40.0
სოციალური უზრუნველყოფა	6,349.0	7,136.0	8,130.0	8,855.0	9,725.0	10,535.0	11,365.0
სხვა ხარჯები	1,574.2	1,669.2	1,720.0	2,050.0	2,180.0	2,340.0	2,550.0
საოპერაციო სალდო	4,409.7	4,855.3	5,626.0	5,144.9	4,655.0	4,820.0	5,200.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	6,010.1	6,637.1	7,770.0	7,598.6	7,425.0	7,860.0	8,440.0
ზრდა	6,511.0	7,107.6	8,310.0	8,108.6	7,730.0	8,170.0	8,750.0
კლება	500.8	470.5	540.0	510.0	305.0	310.0	310.0
მთლიანი სალდო	-1,600.4	-1,781.7	-2,144.0	-2,453.7	-2,770.0	-3,040.0	-3,240.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	1,098.3	584.0	-134.0	-517.8	-460.0	-530.0	-595.0
ზრდა	1,244.4	909.7	460.3	461.8	290.0	439.0	391.0
კლება	146.1	325.7	594.3	979.6	750.0	969.0	986.0
ვალდებულების ცვლილება	2,698.8	2,365.7	2,010.0	1,935.9	2,310.0	2,510.0	2,645.0
ზრდა	3,777.5	3,546.4	3,400.0	3,425.9	5,150.0	4,000.0	4,200.0
კლება	1,078.8	1,180.7	1,390.0	1,490.0	2,840.0	1,490.0	1,555.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

შენიშვნა: *ცხრილში წარმოდგენილია სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის მონაცემები (საბაზისო სცენარის მიხედვით).*

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების გათვალისწინებით:

ა) 2025 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განისაზღვრება (–2,454.0) მლნ ლარით, რაც პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 2.5%-ს შეადგენს (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 3%);

ბ) 2025 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა განისაზღვრება მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 35.9%-ით, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება (2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (წინასწარი მონაცემები)) – მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 0.03%-იათ, რაც მთავრობის ვალის პროცენტულ ჯამურ მაჩვენებელზე არ ახდენს გავლენას (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 60%).

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2025 წლის მომუშავეთა რიცხოვნობა	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,182.0	109,328.3	113,912.8	118,881.5	124,110.3
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	69.0	10,000.0	10,500.0	11,000.0	11,500.0
საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	13.0	950.0	1,000.0	1,100.0	1,200.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	227.0	29,000.0	30,000.0	31,000.0	32,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	341.0	25,279.0	26,025.0	26,793.0	27,584.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	527.0	129,118.0	50,943.0	57,843.0	142,463.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	83.0	6,800.0	7,300.0	7,800.0	8,300.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	225.0	20,800.0	21,800.0	23,800.0	26,000.0
საერთო სასამართლოები	1,949.0	164,500.0	147,210.0	155,000.0	165,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	99.0	12,600.0	12,600.0	12,600.0	12,600.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	30.0	1,450.0	1,500.0	1,550.0	1,600.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	27.0	1,220.0	1,300.0	1,380.0	1,460.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	31.0	1,450.0	1,500.0	1,550.0	1,600.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	24.0	1,250.0	1,300.0	1,350.0	1,430.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	30.0	1,180.0	1,250.0	1,330.0	1,420.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	30.0	1,235.0	1,320.0	1,400.0	1,480.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	25.0	1,120.0	1,200.0	1,280.0	1,370.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	30.0	1,550.0	1,600.0	1,650.0	1,700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	29.0	1,150.0	1,200.0	1,260.0	1,350.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3,850.0	226,000.0	230,000.0	236,000.0	240,000.0

დასახელება	2025 წლის მომუშავეთა რიცხოვნობა	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
საქართველოს პროკურატურა	874.0	70,750.0	73,750.0	77,000.0	80,000.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	46.0	4,700.0	4,900.0	5,100.0	5,300.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	5,168.0	121,000.0	128,000.0	135,000.0	141,250.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	643.0	654,500.0	925,900.0	861,600.0	737,530.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	306.0	1,760,000.0	2,861,100.0	3,211,400.0	3,763,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	5,261.0	432,800.0	440,000.0	448,000.0	455,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,719.0	8,779,950.0	9,292,760.0	9,867,691.0	10,451,691.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	817.0	215,000.0	215,280.0	215,330.0	215,880.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	41,176.0	1,730,000.0	1,816,930.0	1,967,810.0	2,128,030.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	32,651.0	1,395,000.0	1,436,145.0	1,466,145.0	1,496,145.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	4,123.0	733,360.0	760,532.0	768,147.0	763,452.0
საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	1,691.0	3,029,500.0	3,196,579.0	3,356,525.0	3,508,651.0
საქართველოს კულტურის სამინისტრო	6,693.0	297,649.5	296,872.0	302,372.0	322,872.0
საქართველოს სპორტის სამინისტრო	176.0	298,350.5	312,287.0	315,287.0	319,487.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	36.0	2,700.0	3,000.0	3,300.0	3,600.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	216.0	14,800.0	15,500.0	16,300.0	17,000.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	192.0	21,500.0	22,000.0	23,000.0	24,000.0
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	33.0	5,000.0	5,050.0	5,100.0	5,150.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	84.0	9,000.0	9,500.0	10,000.0	10,500.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	4,179.0	110,000.0	111,600.0	112,500.0	115,500.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	123.0	10,300.0	10,800.0	11,500.0	11,800.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	0.0	101,190.0	101,190.0	101,190.0	101,190.0
სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო	95.0	6,500.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	75.0	3,600.0	4,000.0	4,500.0	5,000.0
საქართველოს საპატრიარქო	0.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	0.0	18,000.0	19,000.0	20,000.0	21,000.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	213.0	28,000.0	18,000.0	18,500.0	19,000.0
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	164.0	5,800.0	5,900.0	6,000.0	6,200.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	51.0	2,300.0	2,400.0	2,600.0	2,700.0

დასახელება	2025 წლის მომუშავეთა რიცხოვნობა	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	22.0	7,600.0	7,700.0	7,700.0	7,800.0
სპეციალური საგამოძიებო სამსახური	150.0	19,000.0	19,500.0	19,500.0	19,500.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	14.0	1,150.0	1,200.0	1,200.0	1,100.0
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	10.0	700.0	700.0	700.0	700.0
ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	61.0	5,100.0	5,300.0	5,400.0	5,400.0
სსიპ - ანტიკორუფციული ბიურო	121.0	13,200.0	13,700.0	14,200.0	14,700.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	0.0	25,500.0	26,000.0	27,000.0	28,000.0

საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები

საკანონმდებლო საქმიანობა

საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

კონსტიტუციური პრინციპების შესაბამისად, ქვეყნის სრული პოლიტიკური სისტემის სტაბილურობა, მის მართვა-გამგეობაში პოლიტიკური ძალების ფართოდ წარმოდგენა;

მოქალაქეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების, ქვეყნის მდგრადი განვითარების და ცხოვრების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა;

საპარლამენტო საქმიანობის ღიაობა, ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა;

მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა, ანგარიშვალდებულება;

თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო ინფორმაციის მიწოდების უზრუნველყოფა;

გენდერულ საკითხებზე სისტემური და კოორდინირებული მუშაობის უზრუნველყოფა, გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა და ქალთა გაძლიერების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

საბიბლიოთეკო საქმიანობა

საბიბლიოთეკო ფონდების ორგანიზება, სისტემატური შევსება, დაცვა და მათი საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემთა ბაზების შექმნა და უცხოეთის საბიბლიოთეკო ფონდების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ბიბლიოთეკათმცოდნეობის, წიგნთმცოდნეობისა და ბიბლიოგრაფიის დარგებში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზება;

საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საბიბლიოთეკო დარგში ინოვაციური პროცესების მართვის ხელშეწყობა;

საბიბლიოთეკო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს ეროვნული ელექტრონული ბიბლიოთეკისა და ციფრული მემკვიდრეობის არქივის შექმნა;

საბიბლიოთეკო პროცესებში და მკითხველთა მომსახურებისთვის ინტერნეტის გამოყენება;

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ოფიციალური ვებგვერდის სრულყოფა და მხარდაჭერა.

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება

ქვეყანაში ჰერალდიკური ნიშნებისა და სიმბოლოების მოწესრიგება და დამკვიდრება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სახელმწიფო ცერემონიების, ოფიციალური ღონისძიებებისა და სამხედრო აღლუმების ჩატარებისას საჭირო სახელმწიფო სიმბოლოებისა და სხვა ჰერალდიკური ნიშნების, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებათა ჰერალდიკური ნიშნების, საქართველოს სახელმწიფო სამხედრო და სპეციალურ უწყებათა სპეციალური ფორმის ტანსაცმლის (უნიფორმების) და ემბლემების შექმნასა და გამოყენების წესების დადგენაში მონაწილეობა, სათანადო რეკომენდაციებისა და დასკვნების გაცემა;

საქართველოს ტერიტორიული ჰერალდიკის სისტემური განვითარების უზრუნველყოფა;

ჰერალდიკის საკითხებზე სამოქალაქო განათლების გავრცელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკისა და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;

ჰერალდიკის საკითხებზე ისტორიული მასალების (წყაროების) მოძიება (საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ) და ანალიზი;

სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზის, აგრეთვე მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ დასკვნების მომზადება.

საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება

საქართველოს პარლამენტის სუბიექტებისა და პარლამენტის აპარატის მიმართვებზე/შეკითხვებზე პასუხებისა და მათთან დაკავშირებული საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება;

პროაქტიული საქმიანობის განხორციელება;

პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტების შექმნა;

ინტეგრირებული, ინტერდისციპლინური კვლევის წარმოებისა და განხილვის პროცესში მყოფ საკითხებზე პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტების შექმნის უზრუნველყოფა;

მიმდინარე აქტუალურ თემებზე, რომლებიც შეეხება საჯარო პოლიტიკის საკითხებს, ანალიტიკური მიმოხილვების მომზადება.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის, მათ შორის, შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის, განხორციელება და კოორდინაცია, ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის – ჩართულობა თანამშრომლობის გზით, აგრეთვე ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება, სამშვიდობო ინიციატივის – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ განხორციელების კოორდინაცია, ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიზნით სამთავრობო კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და საკოორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების გასწვრივ ვაჭრობის წახალისება, ეკონომიკური კავშირების ხელშეწყობა სამშვიდობო ინიციატივით გათვალისწინებული სტატუსნეიტრალური ინსტრუმენტებისა და ფინანსური მექანიზმების, მათ შორის, არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის – „მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის“, გამოყენებით; გამყოფი ხაზების გასწვრივ ეკონომიკური სივრცის, არსებული სერვისებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ახალი სერვისების დანერგვა და ამოქმედება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალისა და ტექნიკის, მცენარეთა მოვლის საშუალებების მიწოდებისა და მავნებლებთან ბრძოლაში დახმარების გაწევის ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარემოს დაცვის, ბუნებრივ და ადამიანის მიერ გამოწვეულ კატასტროფებზე რეაგირების ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოს მიერ კონტროლირებულ ტერიტორიაზე ხარისხიანი განათლების ყველა საფეხურის ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა, აგრეთვე საერთაშორისო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა; მათი პროფესიული განათლების სისტემაში ჩართვის ხელშეწყობა; მათ მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიღებული განათლების აღიარების უზრუნველყოფა სტატუსნეიტრალური მექანიზმის გამოყენებით; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების მიერ განათლების მშობლიურ ენაზე მიღების ხელშეწყობა; მათთვის სასწავლო პროცესის სხვადასხვა (მათ შორის,

დისტანციური) ფორმით შეთავაზების მხარდაჭერა; აფხაზური ენის დაცვისა და განვითარების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვის გამარტივება და სამეცნიერო თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სახელმწიფო პროგრამებისა და სერვისების ხელმისაწვდომობის გამარტივება და გაუმჯობესება; მოქალაქის პასპორტის ხელმისაწვდომობისა და სამოქალაქო აქტების გაცემის გამარტივების ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სახელმწიფო რეფერალურ და სხვა შესაბამის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ოკუპირებული ტერიტორიებისთვის სხვადასხვა მედიკამენტისა და სამედიცინო ტექნიკის მიწოდება;
ევროინტეგრაციის პროცესის სხვადასხვა საჭირო საკითხზე ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების ცნობიერების ამაღლება; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან, მათ შორის, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებიდან, და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლიდან გამომდინარე ყველა სარგებლისა და შესაძლებლობის შეთავაზება;

საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობების კოორდინაცია; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მათი ჩართულობისა და საქმიანობის ხელშეწყობა; ნდობის აღდგენის პროექტების განხორციელება; არაფორმალური დიალოგის სხვადასხვა პლატფორმისა და ორმხრივი შეხვედრების მხარდაჭერა;

საერთაშორისო პარტნიორებსა და ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაძლიერება; ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების მეორე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელობა; გალსა და ერგნეთში გამართულ ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის (IPRM) შეხვედრებში მონაწილეობა; საქართველოში და საზღვარგარეთ გამართულ ღონისძიებებში, საერთაშორისო ფორუმებსა და ფორმატებში მონაწილეობა;

შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ფინანსური დახმარების მობილიზება;

1990-იანი წლების შეიარაღებული მოქმედებებისა და 2008 წლის აგვისტოს რუსეთ-საქართველოს ომის შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძიების, იდენტიფიცირებისა და ოჯახებისთვის გადაცემის პროგრამის შემდგომი მდგრადობისა და ეფექტიანობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა; შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის კომპეტენციის ფარგლებში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძებნისა და გადმოსვენების ღონისძიებების ორგანიზება; წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის ეგიდით, 1992-1993 წლების შეიარაღებულ კონფლიქტსა და მის შემდგომ პერიოდთან დაკავშირებით უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების საკითხებზე ჩამოყალიბებულ ქართულ-აფხაზურ საკოორდინაციო მექანიზმსა და სამედიცინო ექსპერტიზის სამუშაო ჯგუფის მუშაობაში მონაწილეობა, ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების

უზრუნველყოფა;

შეიარაღებული მოქმედებების შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების მოძიებისა და გადმოსვენების უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირებთან დაკავშირებულ საკითხებზე საინფორმაციო სესიებში, საკოორდინაციო და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა; მათი იდენტიფიკაციის მიზნით ადგილობრივი შესაძლებლობების გაძლიერების უზრუნველყოფაში მონაწილეობა; პირთა უგზო-უკვლოდ დაკარგვის თემაზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა და სიმბოლური/მემორიალური ღონისძიებების ორგანიზება; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ოჯახებთან შეხვედრა და კომპეტენციის ფარგლებში მათი საჭიროებების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ბედისა და ადგილსამყოფლის შესახებ ინფორმაციის შეგროვება; პოტენციური სამარხების მდებარეობის განსაზღვრა და სამარხების გახსნის დაგეგმვა; ნეშტების ექსჰუმირებასა და იდენტიფიცირებაში მონაწილეობა; ოჯახის წევრების ინფორმირება უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირების ბედის შესახებ, ხოლო მათი გარდაცვალების დადასტურების შემთხვევაში – ნეშტების ადგილსამყოფლის თაობაზე; ოჯახის წევრებისთვის მათი ნეშტების გადაცემა, ამოცნობილი ნეშტების დაკრძალვის ორგანიზება და ხარჯების დაფარვის კოორდინაცია; გენეტიკური საექსპერტო მომსახურების გაწევა, კერძოდ: უგზო-უკვლოდ დაკარგული პირის ოჯახის წევრებისა და ბიოლოგიური ნათესავების ბიოლოგიური ნიმუშების აღება, დაარქივება (შენახვა) და შემდგომი გენეტიკური გამოკვლევა-პროფილირება;

სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებსა და ექსპერტებთან თანამშრომლობა, მათ შორის, არსებული პლატფორმების ფარგლებში;

სამშვიდობო პროცესში ქალთა და ქალთა საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციების, აგრეთვე კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული ქალების როლისა და ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა; კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული ქალების საჭიროებების გამოვლენა და მათზე რეაგირება; თანამშრომლობის პლატფორმების ეფექტიანი ფუნქციონირება;

სამშვიდობო პროცესში კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული და, ზოგადად, დაინტერესებული ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა;

გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებებზე რეაგირების დროებითი სამთავრობო კომისიის თანათავმჯდომარეობა; გამყოფი ხაზების სიახლოვეს მდებარე რეგიონების განვითარების ხელშეწყობა; გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობისთვის დახმარების გაწევა, ზამთრის პერიოდში მისი გათბობით უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; სტუდენტებისა და მოსწავლეებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

დაზარალებულ სოფლებში ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება;

მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მისი საოჯახო მეურნეობების განვითარების მიზნით მატერიალური დახმარების გაცემა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის მიმართულებით გრძელვადიანი და შეუქცევი პოზიტიური ცვლილებების განხორციელების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა; შესაბამისი პოლიტიკის განსახორციელებლად განსაზღვრული ხუთი პრიორიტეტული მიმართულებით – სახელმწიფო ენა ინტეგრაციის მხარდასაჭერად; ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობა; თანასწორობა, სამოქალაქო და პოლიტიკური მონაწილეობა; სოციალური და ეკონომიკური ინტეგრაცია; კულტურათაშორისი დიალოგი – განსაზღვრული მიზნებისა და დაგეგმილი კონკრეტული ამოცანების ეფექტიანი განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება, სტრატეგიული პრიორიტეტების, თითოეული დასახული ამოცანის ფარგლებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ქალებისა და ახალგაზრდების გაძლიერების მიზნით ეფექტიანი მექანიზმების განვითარება და ხელშემწყობი მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება, აგრეთვე მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისთვის პროაქტიული მიდგომების დანერგვასა და თანასწორობაზე ფოკუსირებული პოლიტიკისა და ინსტიტუციური შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის მიზნით სახელმწიფო ენის სწავლების გაძლიერება და პოპულარიზაცია ფორმალურ განათლებაში (სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლება); სახელმწიფო ენის ცოდნის გაძლიერება ზრდასრულებსა და არაფორმალურ განათლებაში; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში სახელმწიფო ენის პოპულარიზაცია, მისი ფუნქციონირების მხარდაჭერა და გამოყენების ზედამხედველობა; სკოლამდელი განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ხარისხის უზრუნველყოფა;

ხარისხიანი ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება; ეთნიკური უმცირესობების მხარდაჭერა პროფესიული და უმაღლესი განათლების მისაღებად;

განათლების მიღმა დარჩენილი ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი პირების (შშმ პირები და ბოშები) საგანმანათლებლო შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობა; სამოქალაქო თანასწორობის ხელშეწყობა და კულტურული მრავალფეროვნების პოპულარიზაცია ფორმალურ და არაფორმალურ განათლებაში;

მმართველობისა და თვითმმართველობის განხორციელების პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ჩართულობის ხელშეწყობა; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისთვის აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლებების ეფექტიანი რეალიზების მექანიზმების განვითარება; ეთნიკური უმცირესობების ენებზე მედიაპროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესება; მედიაწიგნიერების განვითარების მხარდაჭერა; ადამიანის უფლებების, სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკისა და ანტიდისკრიმინაციულ და

გენდერული თანასწორობის საკითხებში სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება; მართლმსაჯულების სისტემისა და სამართალდამცავი ორგანოების მექანიზმების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ხარისხიანი იურიდიული დახმარების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო სოციალურ-ეკონომიკურ პროგრამებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის გაზრდა; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში ინფრასტრუქტურის განვითარება; ეთნიკური უმცირესობების, მათ შორის, მცირე ეთნოსების, წარმომადგენელი მოქალაქეების პერსონალური მონაცემების დაცვისა და თვითიდენტიფიცირების საფუძველზე სტატისტიკური მონაცემების შეგროვების, ანალიზისა და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

კულტურული მრავალფეროვნების შესახებ ცნობიერების ამაღლება და კულტურათაშორისი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია;

მასობრივი ინტერკულტურული სპორტისა და მულტიკულტურალიზმის მხარდაჭერა, კულტურულ-საგანმანათლებლო და სპორტული ღონისძიებების განხორციელება და შესაბამისი სივრცეების/ინფრასტრუქტურის განვითარება.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევისათვის, საერთაშორისო დონეზე აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის მომდევნო ეტაპების განხორციელება საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის სტრატეგიის შესაბამისად;

ფისკალური რისკების შეფასება და მართვა (სახელმწიფო საწარმოებიდან, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტებიდან, სასამართლო დავებიდან მომდინარე და სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილების ფისკალური რისკები); სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური ზედამხედველის ან/და პარტნიორის უფლებამოსილებების განხორციელება და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს როლის გაძლიერება;

საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება;

გრძელვადიანი ფისკალური რისკების შეფასება და ანალიზი;

საერთო წონასწორობის დინამიკურ-სტოქასტური (DSGE) მოდელის თეორიული და ტექნიკური მახასიათებლების სრულყოფა და პროგნოზის ხარისხის მონიტორინგი;

ქვეყნის მაკროეკონომიკური განვითარების და სტაბილურობის ამსახველი მაჩვენებლების შესახებ ანალიტიკური და ინფორმაციული მასალის მომზადება;

სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტიანად განაწილებისთვის ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება; საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების განხორციელება;

სტრატეგიული/სექტორული პოლიტიკის დოკუმენტებსა და ბიუჯეტს შორის კავშირების გაძლიერება; ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების და ქვეპროგრამების პოლიტიკის კლასიფიკატორთან დაკავშირება (გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები (SDG), გენდერული თანასწორობა, კლიმატის ცვლილება, ადამიანური კაპიტალის მიზნები, სექტორული სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები) და მათი ფისკალური გავლენის შესახებ ინფორმაციის საბიუჯეტო დოკუმენტაციაში ასახვა;

საინვესტიციო პროექტების მართვის რეფორმის სრულყოფილად განხორციელება საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის განახლებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად; ყველა ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტის შეფასება და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად წინასწარი შეფასებისა და საბოლოო შერჩევის ეტაპების განხორციელება პროექტის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პროექტსა და საშუალოვადიან ფისკალურ ჩარჩოში გათვალისწინებამდე; ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების ანალიზის პროცესში გენდერული თანასწორობისა და კლიმატის ცვლილების საკითხების გათვალისწინება მეთოდოლოგიით განსაზღვრული წესით;

ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის გასაზრდელად ელექტრონული სისტემის – ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების ჩართულობის სისტემის (ebtps.mof.ge – Budget Transparency and Participation System) დანერგვა, რომელიც ყველა დაინტერესებულ პირს აძლევს შესაძლებლობას, გაეცნოს ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციას, ქვეყნის ძირითად პრიორიტეტებს და ბიუჯეტის პროგრამებს, დაგეგმოს ბიუჯეტი საკუთარი შეხედულებების შესაბამისად და მიიღოს უკუკავშირი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პროექტში მისი მოსაზრებების გათვალისწინების შესაძლებლობის თაობაზე;

ცენტრალური ხელისუფლების, ავტონომიური რესპუბლიკების ხელისუფლებისა და მუნიციპალიტეტის ორგანოებში სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის გაძლიერების ხელშეწყობა;

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად საჭირო ფინანსური რესურსების მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტიანი თანამშრომლობის გაგრძელება;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად საქართველოს მთავრობის ვალის მდგრადობის შენარჩუნება როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების ხელშეწყობისათვის სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენება;

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტის კოორდინაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი;

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებთან ურთიერთობის გაგრძელება;

სუვერენული სარეიტინგო შეფასებების შენარჩუნება და გაუმჯობესება;

საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა;

პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობისა და გადასახადებისთვის თავის არიდების აღკვეთის შესახებ შეთანხმების გაფორმება, აგრეთვე არსებული შეთანხმებების განახლება;

დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღება და საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IPSAS) დანერგვა როგორც საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ასევე, ავტონომიური რესპუბლიკების, მუნიციპალიტეტების და მათი დაქვემდებარებული ერთეულების დონეზე;

სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) განვითარება.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – შემოსავლების სამსახურის მიერ მიწოდებული სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ინკლუზიურობის გაზრდა, ამ სერვისების ბიზნესპროცესების ოპტიმიზაცია;

თვითმომსახურების წახალისება, რაც მომხმარებელს შესაძლებლობას აძლევს, მომსახურების მიღების პროცესი თავად მართოს, ხოლო შემოსავლების სამსახურს – გრძელვადიან პერსპექტივაში, უზრუნველყოს რესურსების ოპტიმიზაცია;

გადასახადის გადამხდელთა მიმართ საგადასახადო კონტროლის ღონისძიებების ორგანიზება და ჩატარება;

აუდიტის შიდა სატრენინგო სისტემის გაძლიერება და აუდიტორების კვალიფიკაციის ამაღლება. აუდიტორების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;

აუდიტის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის გაუმჯობესება, რომელიც სრულად უნდა ასახავდეს საგადასახადო შემოწმების პროცესებს;

კანონთან შესაბამისობის სფეროში არსებული საგადასახადო რისკების მართვის პროცესის გაძლიერება;
კანონშესაბამისობის პროგრამების ფარგლებში საგადასახადო ვალდებულებების მქონე არარეგისტრირებულ პირთა გამოვლენის, გადასახადის გადამხდელთა ძირითადი მონაცემების სისწორის კონტროლის, დროული დეკლარირების უზრუნველსაყოფი ღონისძიებების, დეკლარაციების სისწორის კონტროლის, დღგ-ის ავტომატური უკან დაბრუნების ფარგლებში რისკის შემცველი დეკლარაციების შესწავლის და გადასახადის გადამხდელების დაუბეგრავი დოკუმენტების კონტროლის განხორციელება;

ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევათა კონტროლი და კანონმდებლობის აღსრულების მონიტორინგი;

გადასახადების დროულად გადახდის მაღალ დონის შენარჩუნება;

ამოღებული საგადასახადო ვალდებულებების ოდენობის გაზრდა და შედეგად დაგროვილი უიმედო საგადასახადო დავალიანების შემცირება;

გადამხდელთათვის გადახდის პროცედურების გამარტივება;

ელექტრონული სერვისების განვითარება, კერძოდ, გადამხდელთან საჩივრების ეტაპზე ელექტორნული კომუნიკაციის (საჩივრის წარმოდგენა/საჩივარზე მიღებული გადაწყვეტილების გაგზავნა) გაფართოვება;

გადასახადის გადამხდელების საჩივრების განხილვის დროის ოპტიმიზაცია;

არსებული პროგრამული მოდულების დახვეწა და ახალი პროდუქტების შექმნა რომლებიც უზრუნველყოფ სამსახურის ძირითადი ფუნქციების მხარდაჭერას, ინსტიტუციურ განვითარებასა და მდგრადობას;

რისკზე დაფუძნებული მიდგომების გამოყენება, რომლებიც უზრუნველყოფს საგადასახადო და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთის შედეგად წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებული პროცედურების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობას;

საბაჟო კონტროლის განხორციელების ეფექტურობის ზრდა, საბაჟო პროცედურების გამარტივება;

კინოლოგიური მომსახურები უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთასთან დაკავშირებული აკრძალვებისა და შეზღუდვების ეფექტიანი მართვის მიზნით ფიტოსანიტარიული და ვეტერინარული კონტროლის ევროსტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

იმპორტიორების/ექსპორტიორების და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის მკვეთი პირებისთვის კომფორტული გარემოს შექმნის, აგრეთვე საბაჟო პროცედურების სრულყოფილად განხორციელების მიზნით საბაჟო გამშვები პუნქტებისა და გაფორმების ეკონომიკური ზონების

მოდერნიზაცია;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, რომლებიც ითვალისწინებს არა მარტო ევროკავშირის დირექტივებსა და რეგულაციებთან დაახლოებას, საერთაშორისო კონვენციებთან შეერთებასა და საგადასახადო/საბაჟო პოლიტიკისა და ადმინისტრირების საერთაშორისო პრინციპების დანერგვას, არამედ მათ ეფექტიან ადმინისტრირებას.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტული გარემოს ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

დანაშაულის ჩადენის თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოსა და უცხო ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებსა და პროცედურებთან დაკავშირებით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;

ფინანსური დანაშაულის გამოძიების საერთაშორისო ქსელის პროექტებში მონაწილეობა;
საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების გადახდისთვის თავის არიდების ფაქტების აღსაკვეთად, აგრეთვე დანაშაულის ჩადენის თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

თაღლითობის ფაქტების აღმოჩენის/გამოვლენის, აგრეთვე კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდებთან დაკავშირებით ევროპული სამსახურების მიერ ორგანიზებულ კონფერენციებსა და სემინარებში სისტემატური მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

ინტელექტუალური საკუთრების უფლების ეკონომიკურ დანაშაულად მიჩნევისთვის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში თანამშრომლობა.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

სახელმწიფო ფინანსების მართვის (ელექტრონული) სისტემის (PFMS) მხარდაჭერა, განვითარება, მოდერნიზება, ფუნქციონალური განახლება და დანერგვა;

საქმისწარმოების ავტომატიზებული სისტემის – eDocument-ის ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა, ინციდენტების ეფექტიანი მართვა, სისტემის ტექნოლოგიური განვითარება და ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია;

გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მართვის სისტემის (EIMS) (რომელიც შეიცავს მრავალი ბიზნესპროცესის ავტომატიზაციის კომპონენტს და ის მომხმარებლები არიან კერძო ბიზნესის წარმომადგენლები) აღრიცხვა, მართვის და მონიტორინგის პროცესების გამარტივება, სისტემის მოდერნიზებას, ფუნქციონალურ განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

ყიდვა-გაყიდვის უნიკალური ელექტრონული სისტემის – eAuction.ge-ს (უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის ელექტრონული აუქციონის სისტემის) მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება;

საინფორმაციო სისტემებისა და ვებგვერდების ეფექტიანი ფუნქციონირება, ვებგვერდების მფლობელთა ცნობადობის ამაღლება, საზოგადოებისთვის დეტალური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, დაინტერესებული პირებისთვის ინფორმაციის ონლაინრეჟიმში მიწოდება და უკუკავშირის მიღება;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და მისი სტრუქტურული ერთეულების ფუნქციონირებისთვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, ელექტრონული საინფორმაციო სისტემების შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა, ბიზნესუწყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის განვითარება ევროდირექტივასთან „2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივა გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების მოთხოვნების გავრცელება ანგარიშვალდებული საწარმოებისათვის“, რეგულაციასთან „ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2002 წლის 19 ივლისის რეგულაცია 1606/2002 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების შესახებ“ და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოების მიზნით;
ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;
აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსურ ანგარიშგებაზე სანდოობის ამაღლების მიზნით აუდიტის ზედამხედველობის სისტემის დახვეწა და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოება, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან, 2006/43/EC ევროდირექტივასთან და 537/2014 ევრორეგულაციასთან შესაბამისობას;
სრულფასოვანი სამართლებრივი ჩარჩოს ჩამოყალიბება, ანგარიშვალდებულ პირთა ცნობიერების ამაღლება და რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიმართულებით.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის განვითარება ევროდირექტივასთან „2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივა გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების მოთხოვნების გავრცელება ანგარიშვალდებული საწარმოებისათვის“, რეგულაციასთან „ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2002 წლის 19 ივლისის რეგულაცია 1606/2002 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების შესახებ“ და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოების მიზნით;

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსურ ანგარიშგებაზე სანდოობის ამაღლების მიზნით აუდიტის ზედამხედველობის სისტემის დახვეწა და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოება, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან, 2006/43/EC ევროდირექტივასთან და 537/2014 ევრორეგულაციასთან შესაბამისობას;

სრულფასოვანი სამართლებრივი ჩარჩოს ჩამოყალიბება, ანგარიშვალდებულ პირთა ცნობიერების ამაღლება და რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიმართულებით.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება

საქართველოს ეკონომიკური განვითარებისა და ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის ხელშეწყობისთვის ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის დაგეგმვის პროცესის წარმართვა და ანალიზი, პოლიტიკის კოორდინაცია/განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით; თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნისა და ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულებით, აგრეთვე მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების მიმართულებით, რაც მნიშვნელოვანია ახალი სამუშაო ადგილების შესაქმნელად;

სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება/გაუმჯობესება;

ეფექტიანი კოორდინაციით 2021–2025 წლებისათვის საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიითა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისთვის საჯარო-კერძო დიალოგის პლატფორმის ფარგლებში კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა, აგრეთვე კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისა და სახელმწიფო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საკანონმდებლო ინიციატივებთან დაკავშირებით რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) განხორციელება;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების/შენარჩუნების/ხელშეწყობის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

შრომის ბაზრის ტენდენციების შესწავლა და ანალიზი, შრომის ბაზრის შესაბამისი კვლევების განხორციელება; შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარება;

ეკონომიკური გაჯანსაღების ხელშეწყობის ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ხელშეწყობისთვის თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა;

ეკონომიკის განვითარებაზე ორიენტირებული რეფორმების შემუშავება და განხორციელება;

საგარეო სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურული გაუმჯობესებისა და სავაჭრო რეჟიმების განვითარებისთვის რეკომენდაციების შემუშავების მიზნით, საგარეო სავაჭრო ბრუნვის რეგულარული ანალიზი. საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება;

რეგიონალური, მრავალმხრივი და ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, აგრეთვე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება;

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) გამოყენების ხელშეწყობა ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შემცირების და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების საერთაშორისო და ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის ხელშეწყობით;

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისთვის ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საერთაშორისო და ევროპულ ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაცია;

სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება და შესაბამისი ორმხრივი სამართლებრივი ბაზის განვითარება;

საგარეო სავაჭრო ურთიერთობების განვითარება;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და „ენერგეტიკული გაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების შესახებ“ ოქმის გათვალისწინებით, ევროკავშირის მე-3 ენერგეტიკულ პაკეტთან ჰარმონიზაცია, იმავე მიზნებისთვის ევროკავშირის მე-4 ენერგეტიკული პაკეტის დამუშავება, ენერგეტიკული რეფორმების განხორციელება;

თანამედროვე, გამჭვირვალე, კონკურენტული და საბაზრო პრინციპებზე დაფუძნებული ელექტროენერგიის ბაზრის ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს საათობრივ ჭრილში ელექტროენერგიითა და თანამდევი მომსახურებით ვაჭრობას, დღით ადრე, დღიურ, საბალანსო და დამხმარე მომსახურებებს საბითუმო ბაზრების სეგმენტებში;

ასოცირების შესახებ შეთანხმებითა და ენერგეტიკული გაერთიანების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ენერგეტიკის სექტორში;

მწვანე ეკონომიკის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება მწვანე ეკონომიკის ზრდის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებისთვის, რის შედეგად ქვეყანაში შეიქმნება მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემო;

ქვეყანაში ენერგოეფექტურობის ხელშეწყობისთვის ელექტროენერგიის მომხმარებელი საყოფაცხოვრებო საქონლისთვის „ენერგოეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება;

მდგრადი დაფინანსების ქართული ტაქსონომიის შემუშავება, რომლის მიზანი იქნება, ნათლად განსაზღვროს, რომელი ბიზნესსაქმიანობა, პროგრამა ან პროექტი შეიძლება მიჩნეულ იქნეს რესურსეფექტიან, ენერგოეფექტურ, მწვანე ეკონომიკისა და მდგრადი, ინკლუზიური განვითარებისკენ მიმართულ ღონისძიებად;

ენერგეტიკის სფეროს მდგრადი განვითარების პოლიტიკის, სტრატეგიის, მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი პროგრამების/გეგმების შემუშავება; ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის მიწოდების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მართვაში არსებული ენერგეტიკული საწარმოების პარტნიორის/აქციონერის უფლებამოსილებების განხორციელება; ენერგეტიკის სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; მეზობელ ქვეყნებთან ენერგეტიკული ურთიერთობის გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარების ოპტიმალურ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი რეალიზაციის კოორდინაცია;

საავტომობილო ტრანსპორტის, საზღვაო ტრანსპორტისა და სამოქალაქო ავიაციის სფეროში სხვადასხვა ქვეყანასთან ორმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება;

მრავალმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმების („აზერბაიჯანის რესპუბლიკას, საქართველოს, რუმინეთსა და თურქმენეთს შორის საერთაშორისო სატრანზიტო და სატრანსპორტო მარშრუტის „კასპიის ზღვა - შავი ზღვა“ დაარსებისა და დანერგვის შესახებ“ შეთანხმება) გაფარმება;

სამშენებლო სექტორის განვითარება, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე, უზრუნველყოფს მშენებლობის ხარისხისა და უსაფრთხოების გაუმჯობესებას, დასაქმების ზრდას და მოსახლეობის საცხოვრებელ ადგილებზე შენარჩუნებას;

ევროპულ და საერთაშორისო მოთხოვნებთან ჰარმონიზებული საქართველოს სამშენებლო სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის, ტექნიკური რეგლამენტების/სტანდარტების შემუშავება, ახალი თაობის ევროკოდების თარგმნა/რედაქტირება, მიღება და დანერგვა;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის გარდამავალი დებულებებით განსაზღვრული კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება; ევროკოდების ეროვნული დანართების შემუშავება; არქიტექტორებისა და ინჟინერ-მშენებლების სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება;

ჰიდროტექნიკური ნაგებობების უსაფრთხოების მონიტორინგის სისტემის ჩამოყალიბება;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო და თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების, ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესების დაჩქარება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების, მეწარმეობისა და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა; ევროპასა და აზიას შორის ფართოზოლოვანი, გლობალური ინტერნეტის ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ფოსტის სფეროსა და საფოსტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ფოსტის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების მსოფლიო საფოსტო სტანდარტების შესაბამისი, უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა, დანიშნული საფოსტო ოპერატორისთვის ერთიანი საფოსტო წესების დადგენა;

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისთვის ადგილობრივ და საერთაშორისო ინვესტორებთან აქტიური თანამშრომლობა; სწორი და ეფექტიანი კომუნიკაციითა და მხარდაჭერით ქვეყანაში მსხვილი ინვესტიციების განხორციელების ხელშეწყობა;

საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მიზნით საკანონმდებლო ჩარჩოს ფორმირება, რომლის დებულებებიც თანხვდენილი იქნება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან და წაახალისებს ადგილობრივ ინვესტიციებს და ქვეყანაში უცხოური ინვესტიციების შემოდინებას.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების უსაფრთხოების დონის ამაღლების ხელშეწყობა შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტების დახვეწით;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის სახელმწიფო ზედამხედველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების კონტროლით.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროსა და დიაპაზონის გაფართოება:

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტში სტანდარტის – EN ISO 9001:2015-ის შესაბამისად ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ზოგადი პრინციპების დანერგვა, ქვეყნის ეკონომიკური პრიორიტეტების შესაბამისად სტანდარტიზაციის სფეროში ტექნიკური კომიტეტების ჩამოყალიბება, საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების საქართველოს სტანდარტებად მიღება;

მეტროლოგიის სფეროში საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოება და დამკვეთებისთვის, მათ შორის, რეგიონალურ დონეზე, სერვისების შეთავაზება;

მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) და ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების (TBT) მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები

ბაზარზე განთავსებული ინდუსტრიული და სამომხმარებლო პროდუქტების ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ევროპის ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვით;

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

საერთაშორისო ბაზარზე საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშრუტების შემუშავება, პროდუქტის ბეჭდური საინფორმაციო მასალის მომზადება);

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ტურისტებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების მიწოდება.

სახელმწიფო ქონების მართვა

სახელმწიფო ქონების მართვა/განკარგვა და სახელმწიფო საწარმოთა მართვა; საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული ლიკვიდური, გადახდისუუნარო და მოგებიანი საწარმოების კლასიფიკაცია მათი ქონებრივი და ფინანსური მდგომარეობის მიხედვით; არამოგებიანი საწარმოების რაოდენობის შემცირება ლიკვიდაციით, გაკოტრებით ან რეორგანიზაციით;

გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობისა და დაცვის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცეული და პრივატიზებული ქონების მიღებიდან რეალიზაციამდე არსებული პროცედურების ეფექტიანად მართვა;

სვანეთში, გუდაურსა და ბაკურიანში საბაგირო გზებისა და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სამოქალაქო აეროპორტების ქსელის განვითარება (ქუთაისი, თბილისი (ვაზიანი), თელავი) და ახალი სტრატეგიული მიმართულებები;

მოძრავი ქონების განკარგვის გამჭვირვალე, კონკურენტული და გამარტივებული პროცედურების უზრუნველყოფა;

მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად ვებგვერდის – eAuction.ge-ს მომხმარებელთათვის სერვისების მიწოდებისა და ქონების განკარგვის პროცედურების გამარტივება, ვებგვერდის მოდერნიზაციისთვის სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება და ახალი სერვისების დამატება;

არსებული სერვისების შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

მეწარმეობის განვითარება

კერძო სექტორის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, ჩამოყალიბებისთვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მეწარმეობის (მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის) განვითარება, კერძო სექტორისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა;

საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების გაზრდა;

ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოებისა და მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა;

თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვა და მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური განვითარების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობას;

ექსპორტის ხელშეწყობისთვის ქართული კომპანიების უცხოურ ბაზრებზე წარდგენა და მათი საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ბაზრის კვლევის კუთხით კომპანიებისთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დაგეგმვისა და მიზანმიმართული განვითარებისთვის; ექსპორტზე ორიენტირებულ კომპანიებთან რეგულარული კომუნიკაცია და მათთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დასაგეგმად საჭირო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებით;

საქართველოს საწარმოო პოტენციალის წარმოჩენა მასშტაბური საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიების წარმოებით და პროდუქციის/მომსახურების პოპულარიზაციით;

მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისთვის;

ქვეყნის გარეთ საქართველოს საინვესტიციო პოტენციალის პოპულარიზაცია და ამ მიზნით სექტორული კვლევების, საინვესტიციო პროექტების, გზამკვლევებისა და სხვა მარკეტინგული მასალების მომზადება;

პრიორიტეტულ სექტორებში სამიზნე კომპანიების იდენტიფიცირება, მათთან პროაქტიულად დაკავშირება და შეხვედრების ორგანიზება; პოტენციური და არსებული ინვესტორების დახმარება ინვესტიციის განხორციელების პროცესში;

მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა საკრედიტო საგარანტიო სქემისა და ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური პროგრამის მეშვეობით.

- ✓ *მეწარმეობის ხელშეწყობის ახალი პოლიტიკის მიმართულება*

მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში 2021 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა ახალი, ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური პროგრამა, გაფართოვდა ინდუსტრიული ნაწილის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის კომპონენტი. განახლებული უნივერსალური მიდგომით მარტივდება ახალი კომპანიებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობა და პროგრამის ბენეფიციარ საწარმოებს სახელმწიფოს მხრიდან კრედიტის თანადაფინანსებასთან ერთად, საქმიანობის სახეების მიხედვით, შესაძლებლობა აქვთ ჩაერთონ საკრედიტო-საგარანტიო სქემაში (სახელმწიფოსგან მიიღონ სესხის უზრუნველყოფაში თანამონაწილეობა), ისარგებლონ სესხის პროცენტის სუბსიდირებით, რომელიც დაფუძნებულია რეფინანსირების განაკვეთზე. ასევე, პრიორიტეტული მიმართულებების საქმიანობის განმახორციელებელი ბენეფიციარები დამატებით მიიღებენ საგრანტო თანადაფინანსებას მიზნობრივად ათვისებული სესხის 15% ოდენობით;

მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური განახლებული პროგრამა ფინანსდება, როგორც საბიუჯეტო სახსრებიდან, ისე მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი სახსრებიდან;

მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება ალტერნატიული მექანიზმების ხელშეწყობის მიმართულება, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე ფასიანი ქაღალდების სახეობის, რაოდენობისა და ხელმისაწვდომობის ზრდას. კერძოდ:

- ბონდების გამოშვების თანადაფინანსება - ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით დაინტერესებული მეწარმე სუბიექტების მხარდაჭერის პროგრამა (სააგენტო უზრუნველყოფს საბროკერო სერვისების და საჭიროების შემთხვევაში სარეიტინგო ხარჯების თანადაფინანსებას);
- საინვესტიციო ფონდების განვითარება - მსოფლიო ბანკთან პარტნიორობით, სააგენტო გააგრძელებს მუშაობას კერძო კაპიტალის ფონდების დასაფუძნებლად, სადაც სახელმწიფო ლიმიტირებული პარტნიორი იქნება;
- აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების ხელშეწყობა - შეიქმნება აქტივებზე დაფუძნებული დაფინანსების პლატფორმა, რომელიც საშუალებას მისცემს კომპანიებს გამოიყენონ საკუთარი აქტივები დამატებითი სასესხო რესურსის მოსაზიდად.

საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, უცხოური გამოცდილების გაზიარება და საქართველოში დანერგვა;

დაგეგმილი პროექტების განხორციელებისთვის საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება და დასაქმება, მათთვის პროდუქტიული სამუშაო გარემოს შექმნა და განსახორციელებელი პროექტების ადმინისტრაციული რესურსით უზრუნველყოფა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროს და ინოვაციების მიმართულების სპეციალისტებისა და კომპანიების რაოდენობის გაზრდისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოში ინოვაციების ინფრასტრუქტურის შექმნა/მხარდაჭერა, რაც უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციების ეკოსისტემის განვითარებას;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროს სპეციალისტების გადამზადება საინფორმაციო და კომუნიკაციის ტექნოლოგიების საკითხებში, რისი საბოლოო მიზანიცაა აღნიშნული სპეციალისტების საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროში დასაქმება როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო შრომის ბაზარზე;

საჯარო-კერძო პარტნიორობის გაღრმავება და სტარტაპებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ინოვაციების შემდგომი კომერციალიზაციის და ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარების მიზნით;

საქართველოს იმ დასახლებულ პუნქტებში, რომლებიც პროგრამის სამიზნე გეოგრაფიულ არეალში მდებარეობს, ფართოზოლოვანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება და ინტერნეტის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, რის შედეგადაც საქართველოს რეგიონების მცხოვრები მოსახლეობა ისარგებლებს მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტით და ისეთი პროგრამებით/სერვისებით, როგორებიცაა: ელექტრონული ჯანმრთელობის დაცვა, ელექტრონული განათლება, ელექტრონული მმართველობა, კომერცია და სხვა თანამედროვე სერვისები.

ნავთობის და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა

ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის გენერალური ლიცენზიის მოსაპოვებლად შავი ზღვის შელფზე (შავი ზღვის პროექტი) და ხმელეთის თავისუფალ ბლოკებზე ღია საერთაშორისო ტენდერის ჩატარება;

ნავთობისა და გაზის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა და მართვა;

ნავთობის გადამუშავების ლიცენზიის, ბუნებრივი გაზის დამუშავების ლიცენზიის, ნავთობის ტრანსპორტირების ლიცენზიის ან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ლიცენზიის (საქმიანობის ლიცენზია) გაცემა;

ნავთობისა და გაზის სფეროში სტანდარტების შემუშავება;

„წევრი სახელმწიფოებისთვის ნედლი ნავთობის ან/და ნავთობპროდუქტების მინიმალური სარეზერვო მარაგების უზრუნველყოფის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საბჭოს 2009 წლის 14 სექტემბრის 2009/119/EC დირექტივის შესრულება;

ბუნებრივი წყალბადის ძებნა-ძიებისა და მოპოვების ოპერაციების რეგულირების სფეროს საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება.

ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციითა და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და პროგრამის „პარტნიორობა მშვიდობისთვის“ მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა;

რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისთვის ქვეყნის მასშტაბით მგზავრთა საჰაერო გადაყვანა;

სახელმწიფოს მხრიდან საჯარო ინტერესის გათვალისწინებით (ისეთ მიმართულებებზე რომლებზეც მომსახურების გამწევს/სარკინიგზო ოპერატორს არ გააჩნია კომერციული ინტერესი) სარკინიგზო სამგზავრო სატრანსპორტო საშუალებებით მგზავრთა გადაყვანისა და ბარგის გადაზიდვის მომსახურების უზრუნველყოფა.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ამ პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისთვის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში.

სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება

სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი დარგის პოლიტიკის შემუშავება, კოორდინაცია და მართვა;

სივრცითი დაგეგმარების გეგმების განხორციელების უზრუნველყოფა; გეგმების საინფორმაციო სისტემის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა; სივრცის დაგეგმარებაზე ზეგავლენის მქონე პროექტების წინასწარი შეფასება; პერსპექტიული კურორტების ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა; საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი გეგმების განხილვა-დამტკიცება; სივრცის დაგეგმარების საინფორმაციო სისტემის დანერგვა.

ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF)

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული ენერგეტიკული რეფორმის განხორციელება, რომელიც გულისხმობს „ენერგეტიკული გაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების შესახებ“ ოქმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. აღნიშნული რეფორმის ფარგლებში „ენერგოეფექტურობის შესახებ“ და „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“ საქართველოს კანონებით გათვალისწინებული კანონქვემდებარე აქტების მიღების/დამტკიცების და შესრულების მიზნებია: ენერგოაუდიტორების აკრედიტაციისა და სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება; ენერგოაუდიტის სავალდებულო წესების ამოქმედება; სატრენინგო პროგრამების დანერგვა ენერგოაუდიტორებისთვის მრეწველობასა და შენობების სექტორში, შენობების ენერგოეფექტურობის სერტიფიკატების (ეეს) შემფასებლებისთვის, გათბობისა და გაგრილების სისტემების ინსპექტორებისთვის; საწარმოო ციკლის ენერგოეფექტურობის გაზრდა; შენობების სექტორში (არსებულ და მშენებარე შენობებში) ენერგოეფექტური სტანდარტების დანერგვა; ენერგოეფექტურობის მინიმალური მოთხოვნებით დადგენილი სტანდარტების შესაბამისად, შენობების განახლება; შენობებში ენერგოეფექტურობის დანერგვისთვის მათი საჭირო ტექნიკური უზრუნველყოფა, აგრეთვე კომპიუტერული პროგრამების ჩამოყალიბება მუნიციპალურ დონეზე და მუნიციპალიტეტების შესაბამისი სამსახურების კადრების გადამზადება; საჯარო შენობების ინვენტარიზაცია და რეესტრის ჩამოყალიბება ენერგოეფექტურობის განსახორციელებლად; ენერგოეფექტური ღონისძიებების შედეგად მიღებული ენერგოდაზოგვის მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და დადასტურების პლატფორმის ამუშავება.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა;

შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროგადამცემი ხაზის მშნებლობისთვის გეოტექნიკური კვლევა.

მოსახლეობის ელეტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაზისა და ელექტროენერგიის არმქონე სოფლების გაზიფიცირება და ელექტრიფიცირება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მოსახლეობისთვის გაზისა და ელექტროენერგიის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, მათ შორის მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების ნაწილობრივ ანაზღაურება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები ოჯახების გათბობით უზრუნველყოფა ზამთრის პერიოდში.

საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა

საერთაშორისო და საქართველოს საგანმანათლებლო და საზღვაო კანონმდებლობების შესაბამისად, საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში კვალიფიციური კადრების მომზადება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სასწავლო უნივერსიტეტის – ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის კვლევით ცენტრად ჩამოყალიბება და საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში კვლევითი პროექტების განხორციელების ხელშეწყობა;

სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა და სტუდენტთა საზღვაოსნო პრაქტიკით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება; სასწავლო მასალებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება;

კურსდამთავრებულების კარიერული წარმატების უზრუნველსაყოფად სტუდენტთა ხელშეწყობისა და მომსახურების სამსახურის განვითარება; საკრუინგო კომპანიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა.

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის განვითარება

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების პროექტის ხელშეწყობა და ახალი საინვესტიციო ხელშეკრულებების მონიტორინგი;

საქართველოს პირველი ღრმაწყლოვანი პორტის - ანაკლიის მულტიფუნქციური პორტის მშენებლობა, რომელიც აღჭურვილი იქნება თანამედროვე ტექნიკით/ინფრასტრუქტურით და განახორციელებს უმაღლესი ხარისხის მომსახურებას.

ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის გაფორმებული „ენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ შეთანხმებისა და „სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და „TURKISH ELECTRICITY TRADING AND CONTRACTING CO.“-ს შორის გასაფორმებელი ოქმის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 27 აპრილის №923 განკარგულების შესაბამისად, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და თურქეთის ელექტროენერგიით ვაჭრობისა და ხელშემკვრელ კომპანიას (TETAS) შორის გაფორმებული ოქმის საფუძველზე აღებული ვალდებულებების დაფარვა.

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის დასრულება საშუალოვადიანი პროგრამის მიხედვით: ენგურის კაშხლის სტრუქტურული სტაბილურობისა და სეისმომედეგობის ამაღლებისთვის ღონისძიებების განხორციელება და მონიტორინგის ინსტრუმენტის განახლება, სადაწნეო გვირაბზე ფილტრაციული და დაწნევის კარგვების შემცირება, ჰესის ექსპლუატაციის საიმედოობის ამაღლება; მორალურად და ფიზიკურად გაცვეთილი მოწყობილობების შეცვლა; ენგურის კაშხლის მისადგომი და საექსპლუატაციო გზების რეაბილიტაცია.

კურორტების განვითარების ხელშეწყობა

კურორტებსა და საკურორტო ადგილებზე ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, კურორტების განახლება (რენოვაცია);

კურორტების და საკურორტო ადგილების განვითარებისთვის ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

განვითარების ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გეგმების მომზადება, ახალი საკურორტო ადგილების იდენტიფიკაცია;

საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადება, განაშენიანების რეგულირების გეგმების შექმნის ხელშეწყობა;

საქართველოს, როგორც მაღალი საკურორტო შესაძლებლობების მქონე ქვეყნის პოპულარიზაცია;

კურორტებისა და საკურორტო ადგილების განვითარების მიზნით, საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება;

კურორტებსა და საკურორტო ადგილებზე მასობრივი სპორტისა და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა და ამ მიზნით შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობა.

სარკინიგზო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

სარკინიგზო ტრანსპორტის სფეროში საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის მომზადება;

სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში საერთაშორისო აქტივობების გაძლიერება;

სარკინიგზო სატრანსპორტო სისტემებისა და გადაზიდვების ოპერაციების უსაფრთხოების ზედამხედველობა და სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში ტექნიკური რეგულირების განხორციელება;

სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში უსაფრთხოების სისტემებზე მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შემუშავება;

სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგში მგზავრთა გადაყვანის საჯარო მომსახურების უზრუნველყოფა და შესაბამისი სარკინიგზო ოპერატორების მონიტორინგი;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სარკინიგზო ტრანსპორტის სააგენტოს სპეციალისტების გადამზადება.

საქართველოს მწვანე მიმართულებაზე გადასვლის ხელშეწყობა (KfW)

საქართველოს მწვანე გარდაქმნის (Green Transition for Georgia) პროექტის ფარგლებში მონიტორინგის განხორციელება. Policy Based Lending-სთან მომზადებასთან დაკავშირებით საექსპერტო მომსახურების გაწევა.

ენერგიის დამაგროვებელი მოწყობილობის პროექტი (ADB)

საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადობის, მოქნილობისა და უსაფრთხოების ამაღლებისათვის ქ/ს „ქსანი-500“-ის მიმდებარედ 200 მგვტ სიმძლავრისა და 200 მგვტ.სთ ტევადობის ენერგიის დამაგროვებელი მოწყობილობების სისტემის მონტაჟი და საქართველოს ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში ინტეგრაცია.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების წარმართვა კანონით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად, საქართველოში წარმოებული პროდუქტებისა და მომსახურების საერთაშორისო ბაზრებზე ექსპორტის ხელშეწყობისთვის;

აკრედიტაციის რეგიონალური ორგანიზაციის – ევროპის აკრედიტაციის თანამშრომლობის (European Cooperation for Accreditation (EA)) მიერ აკრედიტაციის საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სფეროების შენარჩუნება და აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების აღიარება; აკრედიტაციის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანოს – აკრედიტაციის ცენტრის საქმიანობის აღიარება ქვეყნის საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირებისთვის;

აკრედიტაციის ცენტრის ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა და ლაბორატორიების აკრედიტაციის საერთაშორისო თანამშრომლობასთან - (International Laboratory Accreditation Cooperation - ILAC) და აკრედიტაციის საერთაშორისო ფორუმთან (International Accreditation Forum - IAF) ორმხრივი/მრავალმხრივი აღიარების შეთანხმებების გაფორმება და მათ საქმიანობაში მონაწილეობა.

სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია

მიტოვებულ და არალიცენზირებულ საბადოთა აღრიცხვა/პასპორტიზაცია;

მინერალური რესურსების რაციონალურად მართვის მიზნით, სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ წინასწარ შერჩეული ობიექტებისათვის, მათ შორის ლიცენზიისგან გათავისუფლების და ლიცენზიის ადგილმონაცვლეობის თაობაზე, გეოსაინფორმაციო პაკეტების მომზადება;

წიაღის სექტორის სტანდარტების და მეთოდოლოგიების შემუშავება და დანერგვა. შესაბამისი მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების ცვლილების მომზადება და წარდგენა ინიცირებისთვის. საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება/შესწავლა;

სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ნავთობისა და გაზისა) მოპოვების ლიცენზიების გაცემა და ამ მიზნით გასაწევი საქმიანობის წარმართვა/კოორდინაცია;

სალიცენზიო პირობების კონტროლის განხორციელება სასარგებლო წიაღისეულის რაციონალურად სამართავად. ლიცენზიით ან განკარგულებით გათვალისწინებული პირობებისა და სასარგებლო წიაღისეულის სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების მდგომარეობის შემოწმება როგორც წინასწარ დამტკიცებული გეგმით, ისე სააგენტოში შემოსული განცხადებების/საჩივრების საფუძველზე.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა

„საქართველოსა და ევროკავშირსა და მის წევრ სახელმწიფოებს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ'' (ECAA) შეთანხმების გათვალისწინებული რეგულაციებისა და დირექტივების ქართულ საავიაციო კანონმდებლობაში ასახვა;

საქართველოს საავიაციო დარგისათვის პრიორიტეტული რეგულაციებისა და დირექტივების განსაზღვრა, მათი დანერგვის დროში გაწერა, სამართლებრივი ანალიზი და ამ მიზნით, შესაბამისი დასკვნებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოს საავიაციო კანონმდებლობის ჩიკაგოს კონვენციის, მისი დანართებისა და შესწორებების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა. საერთო დანიშნულების ავიაციის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება და დანერგვა.

საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

საქართველოს დროშით მცურავი საშუალებების და საქართველოს ნავსადგურების საზღვაო უსაფრთხოების და უშიშროების უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა საერთაშორისო გამოფენებსა/კონფერენციებში მონაწილეობის მიღება, საკუთარი ცნობადობის გაზრდისა და საერთაშორისო დონეზე საზღვაო სფეროში არსებული ინოვაციების გაცნობის მიზნით;

საქართველოს, როგორც საზღვაო სახელმწიფოს, იმიჯის ამაღლების მიზნით საქართველოს საერთაშორისო საზღვაო ფორუმის (GIMF) ჩატარება, რომელიც წარმოაჩენს შავი ზღვის რეგიონში მიმდინარე მოვლენებსა და აგრეთვე, საქართველოს მიერ საზღვაო დარგში განხორციელებულ რეფორმებს;

ევროპის საზღვაო უსაფრთხოების სააგენტოს (EMSA) აუდიტის წარმატებით გავლა და მეზღვაურთა კვალიფიკაციის/კომპეტენციის დამადასტურებელი სერტიფიკატების აღიარების შენარჩუნება;

მეზღვაურთა მომზადებისა და სერტიფიცირების სისტემის გამართული ფუნქციონირება;

საქართველოს გემების სახელმწიფო ელექტრონული რეესტრის მოდიფიკაცია;

საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება და საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება;

0%-იანი დაკავების კოეფიციენტის შენარჩუნება ქართული დროშის ქვეშ მცურავ გემებზე;

საქართველოს განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონაში/ტერიტორიულ ზღვაში უსაფრთხო ნაოსნობის, ძებნა-გადარჩენის და გარემოს დაცვის უზრუნველყოფა საერთაშორისო მოთხოვნებისა და სტანდარტების შესაბამისად;

საქართველოს საზღვაო კონცეფციის დოკუმენტის დამტკიცება;

საქართველოს ნავსადგურებში ერთი ფანჯრის პრინციპის დანერგვა და დაკავშირება ნავსადგურების გაერთიანების სისტემასთან;

საქართველოს ნავსადგურებში ნარჩენების მდგრადი მართვა;

ნავსადგურების ენერგოეფექტურობისა და მართვის გეგმის შექმნა.

სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

საერთაშორისო სატვირთო გადაზიდვებში ჩართული სატრანსპორტო საშუალებების გზებზე შემოწმების რეფორმის (სატრანსპორტო საშუალების ტექნიკური დათვალიერება, მასების/გაბარიტების შემოწმება, მძღოლის შრომისა და დასვენების რეჟიმის კონტროლი და სხვა) განხორციელება;

საერთაშორისო სამგზავრო გადაყვანაში ან/და სატვირთო გადაზიდვაში ჩართული პირების განებართვიანება (სატრანსპორტო ოპერატორებისთვის ე.წ. ბაზარზე დაშვების ნებართვის შემოღება);

საერთაშორისო სატვირთო გადაზიდვების განვითარების და დივერსიფიკაციისათვის პარტნიორ ქვეყნებთან ურთიერთობის განვითარება (მათ შორის პარტნიორთა არეალის ზრდა);

თანამედროვე სტანდარტების სასწავლო და საგამოცდო ცენტრის მოწყობა.

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) თანამედროვე სანავიგაციო საშუალებების და მოწყობილობების მუდმივი ჩანაცვლებისა და განახლების უზრუნველყოფა;

უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველსაყოფად პორტების აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მეტეოროლოგიური მოწყობილობებით;

უსაფრთხო ნაოსნობის მხარდასაჭერად სანავიგაციო ქაღალდის და ელექტრონული რუქების ახალი სახეობისა და მასშტაბის განვითარება;

პორტების თანამდეროვე რადიო-ნავიგაციური მოწყობილობებით აღჭურვა.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მისი განხორციელების მონიტორინგი და ანალიზი;

მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციის და სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის საკითხებზე, აგრეთვე, მუნიციპალიტეტების ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის, დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის ერთ-ერთი პრინციპის „გენდერული თანასწორობის“ უზრუნველსაყოფად, დეცენტრალიზაციისა და თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში ქალებისა და მამაკაცების თანასწორი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

გადაწყვეტილებების მიღებისა და განხორციელების პროცესში მაღალი ხარისხის ჩართულობის ხელშეწყობა, მათ შორის, განსაკუთრებით მაღალმთიან რეგიონებში;

კომპეტენციის ფარგლებში, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის ურთიერთობის კოორდინაცია;

კომპეტენციის ფარგლებში, ადგილობრივი და უცხოური წყაროებით დაფინანსებული რეგიონული პროგრამებისა და პროექტების კოორდინაცია და მათი განხორციელების ეფექტიანობის შეფასება;

კომპეტენციის ფარგლებში, მუნიციპალიტეტის მოხელეთა სწავლების საკითხების კოორდინაცია;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, სახელმწიფოს მიერ მუნიციპალიტეტებისთვის დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელებაზე დარგობრივი ზედამხედველობის განხორციელება საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებზე ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და დადგენილ ფარგლებში, როგორც სამინისტროს კომპეტენციაში შემავალი, ისე სხვა სახელმწიფო ორგანოთა გამგებლობისთვის მიკუთვნებული, ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი

ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ამ პროექტებით გათვალისწინებული ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო და სხვა სამუშაოების განხორციელების კოორდინაცია და კომპეტენციის ფარგლებში მისი მონიტორინგი;

კომპეტენციის ფარგლებში, საქართველოს წყლით უზრუნველყოფისა და მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა და კოორდინაცია;

არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა);

კომპეტენციის ფარგლებში, სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების შესახებ წინადადებების მომზადება და ამ ღონისძიებათა განხორციელება/განხორციელებაში მონაწილეობა.

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალებისა და საავტომობილო გზების რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრირება;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სახიდე გადასასვლელების, მუნიციპალიტეტებთან, საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება, რეაბილიტაცია და რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში;

სტიქიური მოვლენების შედეგების ლიკვიდაციისა და პრევენციის მიზნით სამუშაოების ჩატარება;

ზღვის ნაპირების, მდინარეების კალაპოტებისა და ნაპირების გამაგრება;

საავტომობილო გზებზე ავტოტრანსპორტით მგზავრთა უსაფრთხო, კომფორტული და შეუფერხებელი გადაადგილების უზრუნველყოფა;

ავტომაგისტრალების მშენებლობის პროცესში თანამედროვე ტიპის ადაპტირებული სავაჭრო ობიექტების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს ადგილობრივი მოსახლეობის, განსაკუთრებით კი ქალების, ეკონომიკურ გაძლიერებას;

გენდერული საჭიროებების კვლევა და ყველა ბენეფიციარის ინტერესების გათვალისწინება დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში. ადგილობრივი მოსახლეობის, განსაკუთრებით კი მოწყვლადი ჯგუფების (საბავშვო ბაღების აღსაზრდელები, სკოლის მოსწავლეები, ქალები, შშმ

პირები) საჭიროებების გათვალისწინება, მათ შორის სამუშაოების დაგეგმვის, შეუფერხებელი გადაადგილების და შესრულების პროცესში.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა; საჯარო სერვისების მიწოდების გაძლიერება ჩართულობისა და თანასწორობის ხელშესაწყობად;

სახელმწიფო და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, კულტურული, სპორტული და სხვა დანიშნულების) ობიექტების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

გენდერულად მგრძნობიარე და გენდერულად პასუხისმგებლიანი ინფრასტრუქტურის შექმნა; ინფრასტრუქტურულ პროექტებში სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფის, ქალთა და მამაკაცთა განსხვავებული საჭიროებების გათვალისწინება და შშმ პირების დამოუკიდებელი გადაადგილებისა და სოციალიზაციისთვის უნივერსალური ინფრასტრუქტურის შექმნა. ადგილობრივი მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება ახალი კომფორტული საბავშვო ბაღებით, წყალმომარაგებით, საავტომობილო გზებით, სპორტული და გასართობი ინფრასტრუქტურით, რაც მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს მოსახლეობის, ბავშვების, აღმზრდელ-პედაგოგების, სპორტსმენებისა და მწვრთნელების ყოფით და სამუშაო პირობებს, განსაკუთრებით დადებით ზეგავლენას კი მოახდენს ქალთა მდგომარეობაზე როგორც დროის, საქმიანობის, ისე გადაადგილების კუთხით;

ქვეყანაში ურბანული სატრანსპორტო სისტემის მუშაობის სრულყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისთვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

საქართველოს რეგიონების ურბანული განახლების, განვითარებისა და ადგილობრივი ეკონომიკის გაძლიერების ხელშეწყობა;

დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციების ანალიზი;

სოციალური და გენდერული კონსულტაციების ჩატარების უზრუნველყოფა, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ქალთა ჩართულობის ხელშეწყობა და მათი შესაძლებლობების გაძლიერება გენდერული ბალანსის გაუმჯობესების მიზნით; ქალთა და მამაკაცთა თანაბარი დასაქმების შესაძლებლობების შექმნა; ქალებისა და მამაკაცების აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა პროექტების განხორციელების ყველა ეტაპზე; ბენეფიციარი მამაკაცებისა და ქალების განსხვავებული მოთხოვნების/მოლოდინების განხილვა სოციალური ანგარიშვალდებულების მექანიზმების ფარგლებში.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში/სოფლებში წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია/მოწყობა, წყალმომარაგებისა და წყალარინების გამწმენდი ნაგებობების რეაბილიტაცია/მშენებლობა;

მუნიციპალიტეტების მოსახლეობის ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

აბონენტთა გამრიცხველიანება, დანაკარგების შემცირება და გარემოსდაცვითი სტანდარტების უზრუნველყოფა;

გენდერულად მგრძნობიარე პოლიტიკის გატარება და გენდერულად მგრძნობიარე ინფრასტრუქტურის მოწყობა, წყალმომარაგების სისტემის, სუფთა წყლისა და სანიტარიული სერვისების გაუმჯობესება, სუფთა წყლის ხელმისაწვდომობის გაზრდა მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად; გადაწყვეტილებების მიღება მოსახლეობასთან კონსულტაციებისა და მისი აქტიური ჩართულობის საფუძველზე, მათ შორის, ქალების, მამაკაცების, ასაკობრივი ჯგუფების, სოციალურად დაუცველი, ფინანსურად ნაკლები შესაძლებლობის მქონე პირებისა და სხვა მოწყვლადი კატეგორიის ინტერესების გათვალისწინებით.

მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) აშენება და მართვა;

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების აშენება;

მუნიციპალიტეტების აუცილებელი ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა, რაც გაზრდის დასახლებულ პუნქტებში საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანის ხელმისაწვდომობასა და ინტენსივობას;

არსებული ძველი ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა, სტანდარტების შესაბამისად;

ნარჩენების მართვის პროცესში გენდერული ასპექტების გათვალისწინება და გენდერულად პასუხისმგებლიანი ინფრასტრუქტურის შექმნა; ქალებისა და მამაკაცების თანაბარი ჩართულობა ნარჩენების მართვის პოლიტიკის შემუშავებისა და არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მშენებლობის დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში; სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე, სექტორში ქალებისა და მამაკაცების დასაქმებისთვის თანაბარი პირობების შექმნა.

ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია

ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების განვითარება გენდერული ასპექტების გათვალისწინებით და ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება;

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში ახალი საჯარო სკოლებისა და საბავშვო ბაღების მშენებლობა, ხოლო არსებულთა რეაბილიტაცია;

შშმ პირებისთვის საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

მუნიციპალიტეტებში ცენტრალური უბნების ურბანული განახლება, ტურისტულად მიმზიდველი სივრცეების შექმნა-განვითარება და სხვადასხვა შენობა-ნაგებობის რეაბილიტაცია, გენდერული ასპექტების გათვალისწინებით.

სპორტული ინფრასტრუქტურის მხარდამჭერი ღონისძიებები

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში მულტიფუნქციური სპორტული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, გენდერული ასპექტების გათვალისწინებით.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

ეფექტიანი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება; საქართველოს, საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფოს წარმომადგენლობა; სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზა, ინსტიტუციური განვითარება და ეფექტიანი უწყებათაშორისი კოორდინაცია;

სამართლის ცალკეული დარგის განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის შესრულების მიზნით სამინისტროებისა და დარგობრივი უწყებების პრობლემატიკის შესწავლა; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარების მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობების შესწავლა და გაანალიზება; საქართველოს კანონმდებლობის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით განსაზღვრულ ევროკავშირის რეგულაციებთან, გადაწყვეტილებებსა და დირექტივებთან დაახლოების/ჰარმონიზაციის მიზნით სამინისტროს კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ

საკითხებზე სხვადასხვა უწყების მიერ შემუშავებული ნორმატიული აქტების პროექტებისა და თანამდევი დოკუმენტების სამართლებრივი ექსპერტიზა;

არბიტრაჟებსა და უცხო ქვეყნების სასამართლოებში კომერციულ და საინვესტიციო დავებზე, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს სახელშეკრულებო ორგანოებში სახელმწიფოთაშორის ან/და ინდივიდუალურ დავებზე სახელმწიფოს წარმომადგენლობა; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა და მასთან სხვა სახელმწიფო ორგანოების თანამშრომლობის კოორდინაცია; საქართველოს სასამართლოებში საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წინააღმდეგ შეტანილ სარჩელებზე სამინისტროს ინტერესების დაცვა; სახელისუფლებო დაწესებულებების წინააღმდეგ დავებში მონაწილეობა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კომპეტენციის გათვალისწინებით;

სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების პროექტების სამართლებრივი შეფასება/ექსპერტიზა მათი საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით და სათანადო დასკვნის პროექტის მომზადება; ხელშეკრულების პროექტის სამართლებრივი შეფასება მასში არსებული სამართლებრივი რისკების კუთხით და შესაბამისი დასკვნის პროექტის მომზადება;

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კვლევისა და ანალიტიკის ჯგუფის ფარგლებში ყოველწლიური კვლევითი სამოქმედო გეგმის შემუშავება; სხვადასხვა მიმართულებით დარგობრივი, შედარებით-სამართლებრივი და სახელმწიფოთა კარგი პრაქტიკის კვლევების მომზადება; ადამიანის უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით რეკომენდაციებისა და მოსაზრებების მომზადება; „კარგი მმართველობის“ საკითხებთან დაკავშირებით პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებაში მონაწილეობის მიღება/მეთოდური ხელმძღვანელობა და, საჭიროებისამებრ, მოსაზრებების წარდგენა ან/და ანგარიშების შემუშავება; იურიდიული განათლების ხელშეწყობა;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ორწლიანი სამოქმედო გეგმის, აგრეთვე ქუჩაში მცხოვრები ან/და მომუშავე ბავშვების ძალადობისგან, მათ შორის, ტრეფიკინგისგან, დაცვის მიზნით სტრატეგიისა და მისი შესრულების სამოქმედო გეგმების შემუშავება და მათი შესრულების მონიტორინგი; ეროვნული ნარკოპოლიტიკის დახვეწა.

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოსაყალიბებლად, საქართველოს კანონმდებლობის ანალიზისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების, დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება და ღონისძიებების განხორციელება;

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურების უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და პირადი ჰიგიენისთვის

აუცილებელი საშუალებებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის მიზნით სატრენინგო/საგანმანათლებლო და ფსიქოსოციალურ პროგრამებში, ტრენინგებსა და კურსებში, კულტურულ ღონისძიებებსა და დასაქმების პროგრამებში მსჯავრდებულთა ჩართულობის უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის აუცილებელი მედიკამენტებით, სამედიცინო დანიშნულების საგნებით, ლაბორატორიული საგნებითა და რეაქტივებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის სხვადასხვა პროფილის მოწვეული ექიმ-სპეციალისტების კონსულტაციების, სამოქალაქო სექტორის კლინიკებში სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების გაწევა და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულებასა და ტუბერკულოზის სამკურნალო და სარეაბილიტაციო ცენტრში მომსახურების შეთავაზება;

ანტიტუბერკულოზური მკურნალობის საჭიროების მქონე პირთა, აივ ინფექციის/შიდსის გამოვლენის მიზნით და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სკრინინგი და შესაბამისი მკურნალობის კურსის ჩატარება, პაციენტების ჩართვა აივ ინფექციის/შიდსის ანტირეტროვირუსული მკურნალობის პროგრამაში;

დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უნივერსალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოების მიზნით პატიმართა და ამ სისტემის თანამშრომელთა საჭიროებებზე მორგებული პენიტენციური ინფრასტრუქტურის შექმნა.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

ეროვნული საარქივო ფონდის მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე გადატანილი დოკუმენტებით შევსება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის შექმნა და მუდმივი განახლება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვის, შენახვის, სათანადო პირობებისა და მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებას, ეროვნული მეხსიერების დაცულობას, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობას;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის და დოკუმენტების (ტექსტური დოკუმენტები, კინოფოტოფონოდოკუმენტები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად აღრიცხვისა და დაარქივების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა;

შიდა ქართლის (გორი)რეგიონული არქივის ახალი შენობის მშენებლობა და აღჭურვა, აგრეთვე თბილისში, ეროვნული არქივის ცენტრალური შენობის ეზოში დამატებითი საცავის აშენება და აღჭურვა. რუსთავის, ახალციხის და მესტიის არქივების შენობებში ხანძარქრობის სისტემების მოწყობა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების სრული ციკლის (ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზი, ტრენინგების დაგეგმვა, განხორციელება და შეფასება) მართვითა და საკონკურსო და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზებით;

საქართველოში მიმდინარე სამართლებრივი რეფორმისა და ქართული სამართლის საერთაშორისო სამართლის სტანდარტებსა და ევროპულ სამართალთან ჰარმონიზაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელებით;

კერძო სექტორისა და საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ასამაღლებლად ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულების, სასწავლო კურსებისა და პროგრამების შექმნა და მუდმივი განახლება, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შეძენით;

როგორც სპეციფიკით, ისე შინაარსით ტრენინგების საჯარო მოხელეების, სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კერძო პირების საჭიროებებზე მორგება, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებასა და პიროვნული სამუშაო კომპეტენციების განვითარებას არა მარტო საჯარო სტრუქტურებში, არამედ საზოგადოების ფართო წრეებში; საჯარო ორგანიზაციების თანამშრომლებისთვის საჯარო მოხელის პროფესიული განვითარების აკრედიტებული პროგრამების განხორციელება;

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის და პენიტენციური დაწესებულებების მოსამსახურეებისთვის კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პერიოდული გადამზადების კურსების ჩატარება;

მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის/რეაბილიტაციის ხელშეწყობა მათი პროფესიული განათლებით უზრუნველყოფით, აგრეთვე მათი პროფესიული მომზადების/გადამზადების და დასაქმებისთვის მომზადების გზით შესაბამისი სივრცეების შექმნა პენიტენციურ დაწესებულებებში; სასწავლო კურსებისა და დასაქმების პროგრამების განხორციელება;

პენიტენციურ დაწესებულებებში არსებულ ბიბლიოთეკებში წიგნადი ფონდის შექმნა და განახლება, საბიბლიოთეკო აღრიცხვის ერთიანი სისტემის დანერგვა.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT-სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას, ინტერნეტის მიწოდებას, ელექტრონული ფოსტის სერვისს, ონლაინ კომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის განხორციელებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისთვის ერთიანი IT მხარდაჭერის სატელეფონო ცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულ პირთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვა;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე; ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და არსებული პროგრამული უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის მათზე ორიენტირებული, ხელმისაწვდომი, ეფექტიანი და გამჭვირვალე ელექტრონული სერვისების მიწოდება ელექტრონული სერვისების ერთიანი პორტალის (My.gov.ge)ს მეშვეობით;

თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებისას ინფორმაციული სისტემების ურთიერთთავსებადობის უზრუნველყოფა და მონაცემთა გაცვლის ერთიანი სისტემის (ინფრასტრუქტურის) მართვა და განვითარება;

ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოების სფეროში სერვისების მიწოდება: ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტის განხორციელება; ინფორმაციული უსაფრთხოების შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირება; კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენისთვის გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა;

„ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ფარგლებში ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოების სფეროს რეგულირება, ასევე კომპიუტერულ ინციდენტებზე დახმარების ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების პრევენცია, გამოვლენა და მათი მართვა;

დანერგილი „ქლაუდტექნოლოგიის“ (ღრუბლოვანი ტექნოლოგიის) მიმართულებით განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების კუთხით; დაინტერესებული ორგანიზაციების მიერ „ქლაუდინფრასტრუქტურით“ (ღრუბლოვანი ინფრასტრუქტურით) (IaaS) სარგებლობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის, კერძო სექტორისა და მოქალაქეებისათვის ელექტრონული სერვისების მიწოდების და მონაცემთა გაცვლის ეფექტიანად და უსაფრთხოდ უზრუნველყოფა ერთი ფანჯრის პრინციპით;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის გამოყენება, რომლის კომპონენტია 3 სახის აპარატურულ-პროგრამული მიმართულება/ინსტრუმენტი: „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ - ელექტრონული სერვისების მეშვეობით, უსაფრთხო გარემოში სხვადასხვა ინფორმაციის გაცვლა; „ელექტრონული სერვისების ერთიანი პორტალი“ - სახელმწიფო და ბიზნესსექტორის მიერ რეალიზებული სხვა და სხვა სახის ელექტრონული სერვისის ყველა დაინტერესებული პირისათვის უსაფრთხო ხელმისაწვდომობა ერთი ფანჯრის პრინციპით.

დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია

ქვეყნის მასშტაბით დანაშაულის პრევენცია, მათ შორის, დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია, რთული ქცევისა და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველ არასრულწლოვანებთან მუშაობა, დანაშაულის პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების, სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში არასაპატიმრო სასჯელით მსჯავრდებულთა, განრიდებულ არასრულწლოვანთა, რთული ქცევისა და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველი მოზარდების ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული არასაპატიმრო სასჯელებისა და სამართლებრივი აქტების აღსრულების უზრუნველყოფა და ამ გზით საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისთვის გარანტიების შექმნა, რომლებიც მოიცავს სასჯელის სახით თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევას, იურიდიული პირისთვის საქმიანობის უფლების ჩამორთმევას, საზოგადოებისთვის სასარგებლო შრომას, გამასწორებელი სამუშაოს დანიშვნას, შინაპატიმრობას (მათ შორის, ელექტრონული მონიტორინგის საშუალებას), იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვას;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული არასაპატიმრო სასჯელებისა და სამართლებრივი აქტების აღსრულებასთან ერთად, დანაშაულის გამომწვევი რისკფაქტორების შემცირებისა და აღმოფხვრის მიზნით ბენეფიციარების ფსიქოსოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, პირობით მსჯავრდებულებისა და ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების გადასაჭრელად ამ პირთა მხარდაჭერა და შესაბამისი სერვისების მისაღებად გადამისამართება; მათთვის შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევა; აღდგენითი მართლმსაჯულების, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, აღდგენითი მართლმსაჯულების პროგრამების პრაქტიკაში დანერგვა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და მათი განვითარება;

ფსიქოსოციალური, პროსოციალური და სარეაბილიტაციო მომსახურებების, პროფესიული

გადამზადებისა და საგანმანათლებლო პროგრამებში არასაპატიმრო სასჯელებით მსჯავრდებული, პრობაციონერი, განრიდებული და რეფერირების ცენტრის ბენეფიციარების ჩართვა;

პრობაციის ბიუროების ახალ ოფისებში პრობაციონერთა სარეგისტრაციო სივრცის, ინდივიდუალური გასაუბრების და ჯგუფური შეხვედრების ოთახების ფუნქციონირება და სხვა.

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

თითოეული მომხმარებლის, მათ შორის, ბიზნესის, ინტერესზე ორიენტირებულობა; სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ადმინისტრაციული პროცედურებისთვის საჭირო დროის შემცირება; დამატებით რამდენიმე სახელმწიფო და კერძო სერვისის (საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სოციალური მომსახურების სააგენტოს, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს, ენერგეტიკისა და წყლის კომპანიების და კერძო სექტორის სერვისების) დანერგვა;

იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის ამაღლება და იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;

არსებული სერვისების ოპტიმიზაცია და რედიზაინი; თითოეული პროდუქტისათვის სერვისის მიწოდების პროცესის აღმწერი დოკუმენტების შექმნა, ორგანიზაციის პროცესების ურთიერთქმედების რუკის შემუშავება, საოპერაციო პროცედურების გამართვა და განახლება სერვისების შეუფერხებლად მიწოდების უზრუნველსაყოფად;

იუსტიციის სახლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, მომხმარებლისათვის მომსახურების შეუფერხებლად მიწოდების მიზნით;

იუსტიციის სახლის ტერიტორიული ორგანოების, სტრუქტურული ერთეულებისა და მობილური იუსტიციის სახლების მეშვეობით სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა თითოეული მოქალაქისთვის დიდ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში, აგრეთვე მრავალმოსახლიან და მუნიციპალიტეტების ცენტრებიდან მოშორებულ სოფლებში, სადაც მოსახლეობას საშუალება ექნება სოფლიდან გაუსვლელად ისარგებლოს საჯარო და კერძო სექტორების სერვისებით;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში იუსტიციის სახლის ტერიტორიული ორგანოებისა და სტრუქტურული ერთეულების გახსნა.

საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB)

მიწის ადმინისტრირების სერვისების გაძლიერება და ციფრული მმართველობის ინფრასტრუქტურის მოწყობა, კერძოდ:

- ✓ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების (განსაკუთრებით – უძრავი ქონების რეგისტრაციის სისტემის) გაძლიერება; ძირითადი საკადასტრო და სარეგისტრაციო სისტემების განახლება; შერჩეული ელექტრონული სერვისების განვითარება ინოვაციური ტექნოლოგიების მეშვეობით და ციფრული ტრანსფორმაციის მხარდაჭერა;
- ✓ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის დიზაინის შექმნა, პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება და დანერგვა სხვა ინსტიტუციურ დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობით (მათ შორის, შესაძლებლობების განვითარებაზე, ტრენინგსა და ცოდნის გაზიარებაზე ფოკუსირებით და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის დანერგვით).

მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯარო-სამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისა და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის ფორმირება და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა; ქონებისა და ბიზნესის რეგისტრაციის სისტემის, სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის განვითარება და საზოგადოების სწრაფი, ხელმისაწვდომი და ინოვაციური სერვისებით უზრუნველყოფა, სანდო და მაღალი ხარისხის მომსახურების უზრუნველყოფა, სანავიგაციო გეომონაცემთა ბაზის შექმნა, საქართველოს მაგისტრალური გზებისა და დასახლებებისთვის ქუჩების 360-გრადუსიანი პანორამული სურათების პლატფორმის შექმნა/განახლება, ეროვნული გეოდეზიური გეგმურ-სიმაღლური საფუძვლის შექმნა და განახლება, საქართველოს ტერიტორიის აქტუალური რეგიონების ციფრული აეროგადაღება და ციფრული ორთოფოტოგეგმების მომზადება;

საქართველოს ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობისა და ტურისტულად აქტიური არეალების, მუნიციპალური და მაგისტრალური გზების 360-გრადუსიანი პანორამული სურათების - ე. წ. ქუჩის ხედის – მონაცემების შექმნა და Google Maps-ზე მათი ინტეგრაცია, რომელიც დააკმაყოფილებს შიდა და გარე მომხმარებლების მოთხოვნებს;

საქართველოს ეროვნული გეოდეზიური გეგმურ-სიმაღლური საფუძვლის (ქსელის) შექმნა და განახლება, რომელიც ყველა მასშტაბის ტოპოგრაფიული აგეგმვების მთავარი გეოდეზიური საფუძველია და ქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე კოორდინატებისა და სიმაღლეების განვრცობის ერთიან სისტემას. მაღალი სიზუსტის გეოდეზიურმა საფუძველმა უნდა დააკმაყოფილოს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური, თავდაცვის, უშიშროებისა და ეროვნული მეურნეობის დარგების, აგრეთვე სახელმწიფო და ადგილობრივი მნიშვნელობის სხვადასხვა სამეცნიერო და საინჟინრო ტექნიკური ამოცანის პრაქტიკულად გადაწყვეტის მოთხოვნები;

აეროგადაღების სამოქმედო გეგმის მიხედვით საქართველოს ტერიტორიის ურბანული არეალების (სადაც აქტიურად მიმდინარეობს ცვლილებები) ახალი აეროგადაღების მასალებით დაფარვა და

მათი დამუშავების შედეგად ზუსტი ორთოფოტოგეგმების შექმნა; განახლებული აეროგადაღების მასალების საფუძველზე ახალი ციფრული კარტოგრაფიული მასალების შექმნა, ძველების განახლება და შემდგომ ამ მონაცემების გამოყენება სხვადასხვა დარგობრივი მოთხოვნიდან გამომდინარე.

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა, ახალი და ინოვაციური სერვისების დანერგვა, არსებულის გაუმჯობესება და მათი ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა; დისტანციურ მომსახურებაზე გაზრდილი მოთხოვნის საჭიროებიდან გამომდინარე, სერვისების განვითარების პროცესში დისტანციური მომსახურების საშუალებების აქტიურად გამოყენება, რაც კიდევ უფრო გაზრდის სერვისების ხელმისაწვდომობას ქვეყნის მასშტაბით;

სააგენტოს მონაცემთა ბაზების დახვეწის, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის ხელშეწყობის მიზნით, თითოეული მოქალაქის რეგისტრაციის მონაცემების დაკავშირება ახალ მისამართებთან (ფორმირებული მობილური ჯგუფების მიერ საველე სამუშაოების შედეგად თითოეულ მისამართზე რეგისტრირებულ პირთა იდენტიფიცირება) და ამ მისამართების გადატანა სააგენტოს საინფორმაციო სისტემაში;

ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და კვალიფიციური სანდო მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობა;

მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის შესაძლებლობათა განვითარების მიზნით კომისიის როგორც ანალიტიკური, ისე ადმინისტრაციული მხარდაჭერა.

ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება

ნორმატიული აქტების სახელმწიფო აღრიცხვა, სისტემატიზაცია და კანონმდებლობით დადგენილი წესით სამართლებრივი სისტემის საჯაროობის უზრუნველყოფა; ნორმატიული აქტებისათვის იურიდიული ძალის მინიჭების მიზნით მათი სრული ტექსტის პირველადი გამოქვეყნება ოფიციალურ ვებგვერდზე (https://matsne.gov.ge);

ხელმისაწვდომი, დაცული, მუდმივად განახლებადი ოფიციალური ვებგვერდის ადმინისტრირება, სადაც მომხმარებელს შეუძლია იხილოს საქართველოს ყველა უწყების მიერ მიღებული ვებგვერდზე განთავსებული და ოფიციალურად გამოქვეყნებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, საერთაშორისო ხელშეკრულებები, ევროკავშირის სამართლებრივი აქტები, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ საქართველოს მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილებების/განჩინებების თარგმანი, მათ შორის, სხვა ქვეყნების მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილებები/განჩინებების ქართულენოვანი თარგმანი, რომლებიც შეიცავს „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის“ ევროპის კონვენციის ან მისი დამატებითი ოქმების ნორმების მნიშვნელოვან განმარტებებს, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები, ადგილობრივი თვითმმართველობის აქტები, საჯარო განცხადებები და საინფორმაციო ხასიათის სხვა დოკუმენტები;

კოდიფიცირებული და სისტემატიზებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების და კანონმდებლობით ან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების ოფიციალური ტექსტების, სახელმძღვანელოების, სამოქმედო გეგმების, ბუკლეტების, ანგარიშებისა და სხვა საინფორმაციო მონაცემების, აგრეთვე იურიდიული და სხვა ლიტერატურის (მათ შორის, ნათარგმნი ტექსტების) ბეჭდური სახით მომზადების, სტამბისათვის გადაცემის და მათი ბეჭდვის პროცესის ადმინისტრირება;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებული სფეროებისა და პრიორიტეტული მიმართულებების მიხედვით ევროკავშირის სამართლებრივი აქტების ქართულენოვანი ვერსიების, ასევე, საქართველოს სამართლებრივი აქტების ინგლისურენოვანი ვერსიების შექმნა და მათი მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე (https://matsne.gov.ge) განთავსება ვებგვერდის მომხმარებლებისთვის ხელმისაწვდომობის მიზნით;

კანონმდებლობის სხვადასხვა სფეროში გამოყენებული ტერმინოლოგიის დამუშავება, მაცნეს მთარგმნელობითი ცენტრის სერვერზე განლაგებული ტერმინოლოგიური ბაზის და მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსებული ონლაინ ლექსიკონის მუდმივი განახლება;

საქართველოს სამართლებრივი აქტების კონსოლიდირებული ვერსიების ინგლისურ ენაზე მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსება; ეთნიკური უმცირესობებისათვის კანონმდებლობაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით საქართველოს საკანონმდებლო აქტების შესაბამის სამიზნე ენაზე (აზერბაიჯანული/სომხური/ოსური/აფხაზური) თარგმნა და ვებგვერდზე განთავსება;

დაინტერესებული პირებისა თუ მიზნობრივი ჯგუფების პროფესიული საქმიანობისა და საინფორმაციო მიზნებისათვის სხვადასხვა ნორმატიული აქტის, წიგნისა და იურიდიული ლიტერატურის ბეჭდური ვერსიების გამოცემა.

სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო და არასააღსრულებო მომსახურების გაწევის პროცესში მხარეთა კანონიერი ინტერესების რეალიზება მხარეებს შორის ბალანსის მაქსიმალური დაცვით;

სააღსრულებო მომსახურებები – უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის აღსრულება, უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა, სარჩელის უზრუნველყოფა და სხვა; არასააღსრულებო მომსახურებები – გამარტივებული საქმისწარმოება, გადახდისუუნარობის საქმისწარმოება, კერძო აღმასრულებელთათვის ლიცენზიის გაცემა და მათთვის სააუქციონო მომსახურების გაწევა, მესამე პირების მომართვის საფუძველზე ქონების შეფასების მომსახურება, ფაქტების კონსტატაცია, დადგენილი წესით გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა ავტორიზაცია და გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების ფარგლებში სააუქციონი მომსახურების გაწევა და სხვა;

„მოძიება-ყადაღა-ინკასო“ ტიპის ელექტრონული კომუნიკაციის ფორმირება ბანკებთან, რომელიც ჩაანაცვლებს მანამდე არსებულ ინფორმაციის ბეჭდური სახით მიმოცვლას. ელექტრონული ინფორმაციის გაცვლა, ელექტრონულად საბანკო ანგარიშებზე შეზღუდვების გავრცელება და მოხსნა სხვადასხვა საბანკო ანგარიშიდან, რაც უფრო გაამარტივებს მონაცემების მიმოცვლას;

ყველა მუნიციპალურ უწყებასთან ელექტრონული კავშირის აწყობა და სააღსრულებო დოკუმენტების სრულად ელექტრონულად მიმოცვლა;

სააღსრულებო წარმოების დიგიტალიზაცია - სააღსრულებო საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის სისტემური გადაწერა, პროცესების ოპტიმიზაცია, ავტომატიზაცია, ასევე, შშმ პირებისთვის ინკლუზიური გარემოს შექმნისთვის საჭირო ინფრასტრუქტურის დანერგვა;

დამოუკიდებელი აღმასრულებლებით დაკომპლექტებული აღმასრულებელთა პალატის შექმნა;

აღსრულების პოლიციის საქმიანობის დახვეწა, უკანონო მფლობელობიდან საკუთრების გამოთხოვის (გამოსახლება) და დემონტაჟის საქმეებზე სააღსრულებო წარმოების განხორციელება, გამოსახლებისა და დემონტაჟის რეზონანსულ საქმეებში მხარეთა ინტერესების დაცვის მენეჯერების, სოციალური მუშაკებისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერის მუდმივი ხელმისაწვდომობა;

არსებული გამარტივებული საქმისწარმოების პორტალის განვითარება, რაც გულისხმობს ონლაინ განაცხადის მიღებას, ონლაინ დოკუმენტების გაცემას და შემდგომ წარმოების ონლაინ რეჟიმში თვალყურის დევნებას. წარმოებას დაემატება ქონების მოძიების სერვისი, რომლის ფარგლებში აპლიკანტს უჩნდება შესაძლებლობა ისარგებლოს რესპონდენტის ქონების მოძიების მომსახურებით, აღნიშნულის რეალიზება საჭიროებს ცვლილებების და დამატებითი ფუნქციების დანერგვას პროგრამულ უზრუნველყოფაში;

აღსრულების პოლიციის სააღსრულებო საქმისწარმოების ფარგლებში გამოძიების წარმოების უფლებამოსილება, საქმისწარმოების პროცესში შესაძლო დანაშაულის ფაქტების სწრაფი და ეფექტური გამოძიება, აგრეთვე, სასამართლო გადაწყვეტილებათა დროული აღსრულება;

გაუმართავი/დაზიანებული ინფრასტრუქტურის განახლება/ახალი ინფრასტრუქტურის შექმნა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

მოსახლეობის შრომისა და დასაქმების, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაცია;

დევნილთა და სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ და გადაადგილებულ პირთა (ეკომიგრანტთა) სოციალური დაცვისა და განსახლების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მარეგულირებელი აქტების მომზადება;

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და მისი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;

სამკურნალო საშუალებების ხარისხსა და მიმოქცევაზე და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა;

საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების შეუფერხებელი მიწოდება;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვა ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა და აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;

ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების განხორციელების გასაუმჯობესებლად სერვისების განვითარება/სრულყოფა;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვა და დახმარება/მხარდაჭერა;

მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, ხანდაზმულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა/ბავშვთა მოვლა-პატრონობა გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის, სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მექანიზმების მართვა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების დროებით ლეგალურად დასაქმების ხელშეწყობა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ეკომიგრანტთა და მიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემის ფუნქციონირებისათვის საჭირო საინფორმაციო სისტემების, ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის მართვა, ინტეგრირებული სერვერული და ქსელური ინფრასტრუქტურის შექმნა, მისი საიმედო და ეფექტიანი მუშაობისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისთვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზება და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებებისთვის მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

საქართველოში შრომითი ნორმების ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველყოფა, მათ შორის საქართველოს შრომის კანონდებლობით დადგენილი შრომითი ნორმების გამოყენება და

აღსრულებაზე ზედამხედველობა. დისკრიმინაციის, სექსუალური შევიწროების, გენდერული თანასწორობის, იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის პრევენციის მიმართულებით შესაბამისი აქტივობების განხორციელება;

საქართველოში მოქმედი ობიექტების/სამუშაო ადგილების ინსპექტირება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მანდატის ფარგლებში;

შრომის ბაზარზე, შრომის კანონმდებლობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა;

დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა შრომის კულტურის ამაღლებისა და აგრეთვე, შრომის პირობების გაუმჯობესებისა და დახვეწის მიზნით, საქართველოს შრომითი ნორმების შრომის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება საინფორმაციო კამპანიებისა და სხვა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელებით.

მოსახლეობის სოციალური დაცვა

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობამოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის წინაშე მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატებისა და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა; სახელმწიფო პენსიის ოდენობის „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პირობებით განსაზღვრული სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციის შესაბამისად გაანგარიშება;

სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად;

შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისთვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“

მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით;

მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა) ანაზღაურება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველოს ტერიტორიაზე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ცენტრალური და ადგილობრივი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციების უზრუნველყოფა, აგრეთვე სხვა სახელმწიფოში გაშვილების მიზნებისთვის ცენტრალური მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციის უზრუნველყოფა; მეურვეობის, მზრუნველობის, მხარდაჭერის, შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის, ხანდაზმულებისა და მზრუნველობამოკლებული ბავშვებისთვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნის ხელშეწყობა.

- ✓ ***სოციალური დაცვის ახალი მიმართულება - უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების საცხოვრებლით უზრუნველყოფა***

განხორციელდება უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების (რომელთა სარეიტინგო ქულა ტოლია ან ნაკლებია 120 000-ზე და რომელშიც 18 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ) საცხოვრებლით უზრუნველყოფა (საქართველოს მასშტაბით 1 000 - მდე ოჯახი), ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისთვის მზადყოფნისა და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმიური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმიური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიოთერაპია, ჰორმონოთერაპია და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (სოციალურად დაუცველ პირთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა აივ ინფექცია/შიდსი, ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; B ჰეპატიტის მართვა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამაში ჩართული სამედიცინო დაწესებულებების ანაზღაურება დიაგნოზთან შეჯიდული ჯგუფებით (DRG) დაფინანსების სისტემით;

მედიკამენტებზე რეფერენტული ფასის (სარეალიზაციო ფასის ზედა ზღვარი) დადგენა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სათემო ამბულატორიული, მობილური გუნდებით, სტაციონარული მომსახურებებით და საცხოვრისით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი (18 წლამდე ასაკი); თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის, ძვლის ტვინისა და ღვიძლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და ტკივილის მართვის მიზნით მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა;

ინდივიდუალური რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა;

წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გასაწვევ პირთა სამედიცინო შემოწმება;

საქართველოს მოქალაქეების ორგანოთა ტრანსპლანტაციით უზრუნველყოფა;

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ღონისძიებების დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა;

დონორების მიერ დაფინანსებული მიმდინარე პროგრამების ეტაპობრივად სახელმწიფოს ვალდებულებებში ასახვა;

„ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მუნიციპალიტეტებისა და მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისთვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება, დიპლომისშემდგომი განათლების რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა.

- ✓ *მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - ორგანოთა ტრანსპლანტაცია*

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება ონკოჰემატოლოგიური დიაგნოზის მქონე პირებისათვის ძვლის ტვინის ტრანსპლანტაციისა და ასევე, ღვიძლის დაავადებების მქონე პირებისათვის ღვიძლის ტრანსპლანტაციის დაფინანსება (გარდა ქ. თბილისსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში რეგისტრირებული პირებისა);

- ✓ *მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - სპინალურ-კუნთოვანი ატროფია*

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტების სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში სპინალურ-კუნთოვანი ატროფიის მქონე პაციენტთა შესაბამისი მედიკამენდით უზრუნველყოფა.

- ✓ *მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი*

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგის (ავტომატური) სისტემით 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა უზრუნველყოფა, ჰიპერ და ჰიპო გლიკემიის თავიდან აცილების და დიაბეტის ეფექტურად მართვის მიზნით.

- ✓ *მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - 18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე პაციენტთა მკურნალობა*

2023 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება 18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე პაციენტებისთვის მკურნალობის დაფინანსება უცხოეთის წამყვან კლინიკებში (ქვეყნის ფარგლებში უახლესი სტანდარტების მქონე პედიატრიული ონკოლოგიის ცენტრის შექმნამდე). უზრუნველყოფილი იქნება 300-მდე ბავშვის დიაგნოსტიკური და სამკურნალო სერვისები, მათ მიეცემათ შესაძლებლობა მიიღონ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი და სრულფასოვანი სამედიცინო სერვისი.

სამინისტროს სისტემაში შემავალი სამედიცინო და სხვა დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანმრთელობის დაცვის ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, რეაბილიტაცია, აღჭურვა და მათი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარებით/განხორციელებით სამუშაოს მაძიებელთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ამ გზით დასაქმების ხელშეწყობა;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციის გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა, მათ შორის, ქალთა, დასაქმების ხელშეწყობა;

სამუშაოს მაძიებელთა შრომის ბაზარზე მოთხოვნად პროფესიებში პროფესიული მომზადება, პროფესიული გადამზადება ან/და სამუშაო ადგილებზე შემდგომი სტაჟირებითა და საკვანძო კომპეტენციების განვითარებით მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ამ გზით სამუშაოს მაძიებელთა დასაქმების ხელშეწყობა, მათ შორის, ქალთა მონაწილეობის უპირატესობის გათვალისწინებით;

შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის განხორციელება სოციალურად დაუცველი პირების მიმართ, მათი დასაქმება საზოგადოებრივ სამუშაოებზე, რომლებიც განსაკუთრებულ პროფესიულ მომზადებას არ საჭიროებს;

არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ორგანიზების წესის შესაბამისად არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის მართვა და დაფინანსების უზრუნველყოფა.

- ✓ ***ახალი მიმართულება - საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა***

შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის განხორციელების გზით სოციალურად დაუცველი პირების საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა

საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარებით უზრუნველყოფა;

ეკომიგრანტების საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა გრძელვადიანი განსახლება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებლებისა და საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად სხვადასხვა სერვისის შექმნა და განვითარება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და ეკომიგრანტთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა.

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და მისი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში; საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის განხორციელება; ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ეფექტური გამოყენება; არაღიარების პოლიტიკის განხორციელება; საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილ საზოგადოებებს შორის შერიგებისა და ნდობის აღდგენის პროცესებში საერთაშორისო თანამეგობრობის ეფექტიანი ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს ევროკავშირში გაწევრებაზე მოლაპარაკებების დაწყება; ევროკავშირში საქართველოს გაწევრების მოსამზადებელი კონცეფციის განხორციელება, ასოცირების შეთანხმებითა და ასოცირების დღის წესრიგით გათვალისწინებული ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილის შესრულება; ევროკავშირის გაფართოების პაკეტის ფარგლებში სექტორული დიალოგის შეხვედრების გამართვა; საქართველო-ევროკავშირს შორის პოლიტიკური დიალოგის, მათ შორის ასოცირების შეთანხმებით განსაზღვრული ინსტიტუციური ჩარჩოს ფარგლებში თანამშრომლობა, სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება უსაფრთხოების პოლიტიკის მიმართულებით;

საქართველოს მიერ საბოლოო მიზნის – ნატოში გაწევრების მისაღწევად ინტეგრაციული მექანიზმების ეფექტურად გამოყენება; გაძლიერებული ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტით გათვალისწინებული პროექტების ეფექტური განხორციელების ხელშეწყობა; ნატო-საქართველოს ინდივიდუალურად მორგებული პარტნიორობის პროგრამით განსაზღვრული სტრატეგიული ამოცანებისა და თანამშრომლობის მიზნების იმპლემენტაცია; ნატო-სთან შავი ზღვის უსაფრთხოების კუთხით არსებული თანამშრომლობის გაღრმავება და ამ კონტექსტში მიღებული, ალიანსის შესაბამისი გადაწყვეტილებების იმპლემენტაცია; ნატო-ს სამიტებზე საქართველოს მონაწილეობის უზრუნველყოფა და სამიტის ოფიციალურ დოკუმენტებში საქართველოს საკითხის სათანადოდ ასახვაზე მუშაობის წარმართვა;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ურთიერთობების გაღრმავება საქართველო-აშშ-ის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში. მაღალი და უმაღლესი დონის პოლიტიკური დიალოგის გაფართოება. უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების გაცვლა;

ევროპის, აზიისა და ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის ქვეყნებთან ორმხრივი თანამშრომლობის განვითარება და ახალ საფეხურზე აყვანა;

რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის, ასევე რეგიონის მიმზიდველობის გაზრდის მიზნით ქმედითი და დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკის გაგრძელება, რომელიც მოიცავს პარტნიორული ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების გაძლიერებას და ხელსაყრელი, უსაფრთხო, საინვესტიციო გარემოს შექმნას;

საერთაშორისო ორგანიზაციების მუშაობაში აქტიური ჩართულობა და საქართველოს ეროვნული ინტერესების დასაცავად შესაბამისი პოლიტიკის გატარება/პოზიციონირება. საერთაშორისო ორგანიზაციების დღის წესრიგში საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი საკითხების დაყენება და მათი მხარდაჭერის მობილიზება, ასევე დღის წესრიგში არსებული და სხვა მნიშვნელოვანი, აქტუალური საკითხების განხილვებში საქართველოს ჩართულობის საერთაშორისო ორგანიზაციების არჩევით და მმართველ სტრუქტურებში საქართველოს წარმომადგენლობითობის გაზრდის ხელშეწყობა;

თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში საქართველოს სრულფასოვანი ჩაბმა, მათ შორის სახელშეკრულებო ბაზის გაღრმავების გზით, ქვეყნის ენერგო და სატრანსპორტო სატრანზიტო შეესაძლებლობების გამოყენების გაძლიერების, ექსპორტის ხელშერწყობის, ინევსტიციების და ინოვაციური ტექნოლოგიების მოზიდვისათის დიპლომატიური ურთიერთობების აქტიური გამოყენება;

კულტურული დიპლომატიის აქტიური გამოყენება საგარეო ურთიერთობებში; საქართველოს, როგორც სტაბილური, უსაფრთხო, ევროპული კულტურული იდენტობის მქონე, დემოკრატიული და წარმატებული ქვეყნის წარმოჩენა; საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

საქართველოს შესახებ საზღვარგარეთ ცნობადობის ამაღლების მიზნით, ასევე, ქვეყნის მოსახლეობის მხრიდან საგარეო კურსის, მათ შორის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის შესახებ პრიორიტეტების მიმართ მხარდაჭერის გაძლიერების უზრუნველსაყოფად თემატური საინფორმაციო კამპანიების განხორციელების გაგრძელება;

საზღვარგარეთ ქართულ დიასპორასთან ურთიერთობისა და კავშირების ინტენსიფიკაცია, სისტემატიზაცია და არსებული პრობლემების ერთიანი ძალისხმევით მოგვარება შესაბამის სტრატეგიაზე დაყრდნობით; საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეებში ეროვნული იდენტობისა და კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა, დიასპორის ჩართულობის უზრუნველყოფა ქვეყნის განვითარების პროცესში, ასევე, საქართველოს პოპულარიზაციისა და მისი პოზიტიური იმიჯის განმტკიცების საკითხში;

საქართველოს საკონსულო დაწესებულებების დაფარვის არეალის გაფართოება; საკონსულო საქმიანობაში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების გაუმჯობესება; საქართველოს მოქალაქეებისათვის უვიზო მიმოსვლის შესაძლებლობების გაზრდა; საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების უფლებების უკეთ რეალიზებისთვის სამართლებრივი ბაზის შექმნის მიზნით უცხო ქვეყნებთან საკონსულო ურთიერთობების გაღრმავება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება და გადამზადება, საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ სხვა საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ეფექტიანად დაგეგმვისა და წარმართვისთვის საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვის, სხვა სამთავრობო უწყებებისა და დაინტერესებული მხარეებისთვის ანალიტიკური და კვლევითი პროდუქტების შექმნა და მიწოდება.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

თავდაცვის მართვა

საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება;

პარტნიორ ქვეყნებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ნატო, ევროკავშირი, ეუთო, გაერო, სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის თავდაცვის მინისტერიალი და სხვა) ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა და შეიარაღების კონტროლისა და ვერიფიკაციის ღონისძიებებში მონაწილეობა;

დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის, უსაფრთხოების სექტორის მართვის ჟენევის ცენტრის (DCAF) და გაეროს ქალთა ორგანიზაციის (UN Women) მხარდაჭერით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და თავდაცვის ძალებში თანაბარი შესაძლებლობებისა და გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა, მათ შორის ქალთა გაზრდილი მონაწილეობისთვის პროფესიული და კარიერული განვითარების მხარდაჭერა;

თავდაცვის ძალების სამხედრო კონტიგენტის შენარჩუნება, გაძლიერება, მოსამსახურეთა მოტივაციის ამაღლება და მაღალი საბრძოლო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

სამხედრო გაწვევისა და რეკრუტირების უზრუნველყოფა; ერთიანი თანამედროვე სტანდარტების სამხედრო აღრიცხვიანობის სისტემის ჩამოყალიბება/ოპტიმიზაცია და მართვა;წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გაწვევის ორგანიზება; სამხედრო სამსახურისათვის პერსონალის მოზიდვა/რეკრუტირება;

საზოგადოებასთან პროაქტიული კომუნიკაციით სამხედრო სამსახურის პოპულარიზაციის გაზრდა.

პროფესიული სამხედრო განათლება

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად, ეროვნული სასწავლო გეგმის და დამატებითი სამხედრო პროგრამის მიხედვით, კადეტთა ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

კვალიფიციური და შესაბამისი უნარ-ჩვევების მქონე ოფიცერთა კორპუსის აღზრდა და მომზადება;

კადრების პროფესიული გადამზადებისთვის სპეციალიზებული მოკლე და გრძელვადიანი კურსების, ტრენინგების, აგრეთვე გამოცდილების გასაზიარებლად შეხვედრებისა და კონფერენციების გამართვა;

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის განვითარება;

სამხედრო მოსამსახურეებისათვის და სამოქალაქო პირებისთვის ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ პროფესიული განვითარების სასწავლო კურსების ჩატარება; თავდაცვის სფეროში მოხალისეობრივ საქმიანობაში საქართველოს მოქალაქეთა ჩართვა და მათი ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სისტემის მოსამსახურეებისთვის, მათი ოჯახის წევრებისთვის, სამხედრო პენსიონერებისთვის, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისა და სამოქალაქო პირებისათვის სრული და ეფექტური სამედიცინო მომსახურების გაწევა;

მუდმივმოქმედი სამედიცინო საექსპერტო კომისიიის ორგანიზება და ჩატარება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეების და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის გაუმჯობესება და სოციალური მხარდაჭერის ხელშეწყობა;

თავდაცვის ძალების სამედიცინო ქვედანაყოფების მოდერნიზება, პირადი შემადგენლობის კვალიფიკაციის ზრდის ხელშეწყობა;

დაჭრილი/დაშავებული მოსამსახურეებისა და მათი ოჯახის წევრების ფიზიკური და ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია, მათი საპროთეზო-ორთოპედიული მომსახურების უზრუნველყოფა.

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს კრიტიკული ინფორმაციული სისტემის სუბიექტებში სტაბილური, ეფექტური და უსაფრთხო ინფორმაციული და საკომუნიკაციო სისტემების შექმნა/განვითარება;

პერსონალის შესაძლებლობების განვითარება;

სამხედრო სწავლებებში კიბერუსაფრთხოების ელემენტების ინტეგრირება;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება, ფორუმების, სემინარებისა და კონფერენციების გამართვა;

კავშირგაბმულობისა და ინფორმაციული სისტემების განვითარება საქართველოს თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის მხარდასაჭერად;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სერვისების უწყვეტობის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხოების ხარისხის ამაღლება;

რესურსების მართვის ინტეგრირებული სისტემის (IRMS) ეტაპობრივი დანერგვის მხარდაჭერა;

კავშირგაბმულობის სერვისების, ინტერნეტისა და საფოსტო-საკურიერო მომსახურების უზრუნველყოფა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს და საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, კერძოდ: სამხედრო ბაზებში შემავალი ყველა ფუნქციური ზონის რეაბილიტაცია და განვითარება; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; სპორტული დარბაზების მშენებლობა/კაპიტალური რემონტი; საინჟინრო კომუნიკაციებისა და ქსელების რეაბილიტაცია; სამხედრო მოსამსახურეებისთვის საბინაო ფონდის შექმნა.

სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება

ვადაგასული, გამოუყენებელი საბრძოლო მასალის, იარაღის და სამხედრო ტექნიკის უტილიზაცია, დახარისხება, რეალიზება;

საბრძოლო იარაღის, საბრძოლო მასალების, სამხედრო/ სამრეწველო დანიშნულების ტექნიკის და საჯავშნე მასალების შექმნა;

სამხედრო სამრეწველო დანიშნულების სპეციალური ობიექტების დაპროექტება და მშენებლობის ორგანიზება;
ჰუმანიტარული განაღმვითი საქმიანობების განხორციელება და კოორდინაცია;

სეტყვასაწინააღდეგო სისტემების დამუშავება, მოდერნიზება, შექმნა, დანერგვა და მომსახურება;

სამეცნიერო კვლევების ჩატარება სამთო ინჟინერიაში, გამოყენებით ფიზიკაში, ფიზიკურ ქიმიასა და ელექტრონიკის სფეროში, მანქანათმშენებლობასა და სატრანსპორტო საშუალებებში, გამოყენებითი ოპტიკის სფეროში, მეტალურგიასა და მასალათმცოდნეობაში, მიკრო და ნანო ელექტრონიკაში.

თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება

ეროვნული თავდაცვის მიზნების და ამოცანების მისაღწევად, საქართველოს თავდაცვის ძალების ნატოსთან თავსებადი შესაძლებლობების განვითარება საბრძოლო ფუნქციების მიხედვით.

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა

სამხედრო ქვედანაყოფების საბრძოლო მზადყოფნის ასამაღლებლად სრული ლოჯისტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის შესაძლებლობების

შენარჩუნება/გაუმჯობესება;

ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ ჩასატარებელი სწავლებების, აგრეთვე წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურისა და რეზერვის ახალი სისტემის სრული ამოქმედებისათვის მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულის პრევენციას, დანაშაულზე სწრაფ რეაგირებას, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, მართლწესრიგსა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენას;

ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ ძალადობის, დისკრიმინაციის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის, ტრეფიკინგის, არასრულწლოვანთა მიერ/მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ფაქტებზე დროული რეაგირებისა და მიმდინარე გამოძიების ეფექტიანობის გაზრდა;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის და ავტოპარკის მუდმივი განახლება, ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეებისთვის სოციალური დაცვის გარანტიების გაუმჯობესება.

სახელმწიფო საზღვრის დაცვა

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცეში და საქართველოს იურისდიქციისადმი დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადასარჩენად;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სასაზღვრო პოლიციის სტრუქტურული ერთეულების, რეგიონული სამმართველოებისა და სასაზღვრო სექტორების ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საზღვრის მართვის, კონტროლის,

დაკვირვებისა და ინფორმაციის გაცვლის ტექნოლოგიების განვითარება, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

სასაზღვრო პოლიციის საჰაერო და საზღვაო ფლოტის განახლება;

ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება

საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, მოძრავი ტვირთების დაცვა და გაცილება, ფულადი სახსრებისა და სხვა ფასეულობათა გადაზიდვა და ინკასირება, დადებული ხელშეკრულებებისა და სახელმწიფო შეკვეთების ფარგლებში მესაკუთრის ქონებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან, დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება, ობიექტების ციფრული კავშირგაბმულობისა და თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება;

ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების, აგრეთვე სამოქალაქო უსაფრთხოების საკითხებში კადრების მომზადება და გადამზადება;

ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუუნარობის შემთხვევების შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების გაწევისა და მათი ევაკუაციის ორგანიზება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და

ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და მათი ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

ოპერაციულ და ტაქტიკურ დონეზე საომარი მდგომარეობით, ბუნებრივი ან/და ადამიანური ფაქტორით გამოწვეული ინციდენტისგან/საგანგებო სიტუაციისგან ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, გარემოს ან/და ქონების დასაცავად სათანადო რესურსებისა და ინსტრუმენტების გამოყენებით შესაბამისი კომპლექსური ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება.

ურბანული საძიებო სამაშველო ჯგუფისათვის გაეროს საერთაშორისო საძიებო სამაშველო მრჩეველთა ჯგუფის INSARAG-ის კლასიფიკაციის მინიჭება;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების გაწევა;

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნასთან, მართვასთან, შენახვასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული საოპერაციო პროცედურების განხორციელება.

სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა

სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების გაფართოების და გაუმჯობესების გზით სააგენტოს მიმართ ნდობის ხარისხის ამაღლება;

სააგენტოს მიერ სწრაფი, მოქნილი და მეტად ხელმისაწვდომი (მომსახურების დისტანციური არხების განვითარება) მომსახურების უზრუნველყოფა, რაც მორგებული იქნება მოქალაქეების საჭიროებებზე.

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტიანი სისტემის ფუნქციონირება

ქვეყანაში გადაუდებელი დახმარების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით მაღალი დონის და მარტივად ხელმისაწვდომი გადაუდებელი დახმარების უზრუნველყოფა, რეაგირებაზე პასუხისმგებელი სუბიექტების სწორი და დროული ინფორმირება, გადაუდებელი დახმარების შეტყობინების მიღების და დამუშავების სისტემის გაუმჯობესება და საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით ფუნქციონირება, უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვა, ეროვნული

ვიდეოსამეთვალყურეო სისტემის განვითარება, საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ და გარემოს დაცვის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;

აგრარული და გარემოს დაცვის სექტორის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატისა და სამინისტროს სისტემაში შემავალი უწყებების საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ერთიანი სისტემის უზრუნველყოფა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 15.1 და 15.5 ამოცანების შესაბამისად, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული მცენარეთა და ცხოველთა (მათ შორის, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების) აღრიცხვისა და მათი მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 15.1 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს „წითელი ნუსხის“ მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, მათი სანადირო სახეობებად განსაზღვრა და ზოგიერთ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) შესაბამისად, ნაციონალიზაციის პროცესში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პრიორიტეტული ამოცანების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი;

ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური, იძულებითი ღონისძიებებისა და ლაბორატორიული კვლევების განხორციელება;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;

ვეტერინარული ზედამხედველობის პუნქტებში ცხოველთა გარეგან პარაზიტებზე დამუშავება;

მიმოქცევაში მყოფი ვეტერინარული პრეპარატების სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი;

ცხოველებში ვეტპრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენების არსებობის კონტროლი;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმებისა და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მავნებლის გამოჩენისა და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე, სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შესამცირებლად შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისთვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისთვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიმუშების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად და სახელმწიფო კონტროლისა და სახელმწიფო ზედამხედველობის ფარგლებში ღვინისა და ყურძნისეული წარმოშობის სხვა ალკოჰოლიანი სასმელების ნიმუშების ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

ვენახების კადასტრის დანერგვა;

ვენახების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა და წიპწების მოსაპოვებლად არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა.

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების ტიპური სულადობების მოძიება, შესწავლა, გაუმჯობესება, გენეტიკური რესურსების გავრცელების ხელშეწყობა;

ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების კოლექციების შექმნა, ადგილობრივი ჯიშების მოძიება და აღდგენა, ex-situ და in-situ კოლექციების შექმნა, გენეტიკური ბანკის ჩამოყალიბება და საქართველოს პირობებში ინტროდუციული ჯიშების ადაპტაციის შესწავლა;

თესლისა და სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემების შექმნა და დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისა და პირველადი გადამუშავების თანამედროვე ტექნოლოგიების აპრობაცია და მათი ფერმერებში გავრცელების ხელშეწყობა;

საქართველოს ნიადაგის მდგომარეობის კვლევა, შესწავლა და რუკების შექმნა;

შექმნილი საფრთხეების სურსათისმიერი, ვეტერინარული და ფიტოსანიტარიული რისკების შეფასება.

ერთიანი აგროპროექტი

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის განმახორციელებელი საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნებისა და რისკების შემცირების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობისა და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტიანი კოოპერაციის ჩამოყალიბება/ხელშეწყობა და მაღალი ხარისხის ჩაის წარმოების ხელშეწყობა;

იმპორტის ჩამანაცვლებელი პროდუქციის წარმოებისა და ადგილობრივი სანედლეულო ბაზის განვითარებისთვის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების (ინფრასტრუქტურის) შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა;

ფერმათა/ფერმერთა რეესტრის ერთიანი სისტემის მოსაწესრიგებლად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის განმახორციელებელი პირების ერთიანი ელექტრონული ბაზის სრულყოფა;

მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსება;

პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერა;

მწარმოებელი კოოპერატივების შემნახველი/სამაცივრე ინფრასტრუქტურის შექმნა კენკროვანი და ბოსტნეული კულტურებისა და ადგილობრივი ხორბლის წარმოების ხელშეწყობის მიზნით;
ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია;

იმერეთის აგროზონის ტერიტორიის განვითარება;

რძის მწარმოებელი მცირე შინამეურნეობებისა და ფერმერების, მერძევეობის სექტორისთვის მომსახურების მიმწოდებლების, რძის შემგროვებელი ცენტრების (პუნქტების) და რძის გადამამუშავებლების ხელშეწყობა.

სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;

მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება;

სამელიორაციო სისტემების ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, მათ შორის, ხეტყის კონტროლის გაუმჯობესება, ხეტყის უკანონო მოპოვების, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას;

კანონდარღვევათა შემაკავებელი ეფექტიანი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობით შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსთვის ზიანის მიყენების თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი;

გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ევროპულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით შეფასება;

გარემოს პირვანდელ მდგომარეობაში აღდგენის ან სანაცვლო ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

დაცული ტერიტორიების ქსელის განვითარება – დაცული ტერიტორიების განვითარება და გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა, მოვლა და აღდგენა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის მართვა, დაცვა და მონიტორინგი – დაცული ტერიტორიების მოვლა-პატრონობა, მეთვალყურეობა, არსებული ინფრასტრუქტურული ელემენტებისა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა, მოვლა და შენარჩუნება;

დაცული ტერიტორიების ტყეების სანიტარიული მდგომარეობის გაუმჯობესება – დაზიანებული ფართობების აღდგენა და შესაბამისი მეთოდებით მავნებლებთან ბრძოლა;

დაცული ტერიტორიების დაცვა, ხანძრის პრევენცია – საჭირო აღჭურვილობის გამოყენება და ხანძრის გავრცელების საშიშროების აღკვეთა, საზოგადოებისთვის დაცულ ტერიტორიებზე გადაადგილებისა და ქცევის წესების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა – ტყეების ინვენტარიზაცია და მათი მართვის გეგმების შემუშავება;

დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ეკოტურიზმის განვითარება – ეკოტურისტული სერვისების დანერგვა და განვითარება, ვიზიტორების მოზიდვა და დაინტერესება.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება და ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვა;

მდგრადი ტყითსარგებლობის სისტემის ჩამოყალიბება;

ხეტყის დამზადებისთვის შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება (მათ შორის, სატყეო-სამეურნეო გზების მოწყობა, მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შეშაზე) მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოთხოვნილების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა);

ტყის მოვლის (მათ შორის, ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული), აღდგენის ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.

ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ნადირობის კანონისა და შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტების მომზადება და მათი პრაქტიკაში დანერგვა;

საპილოტე რეჟიმში ფაუნის მსხვილი სახეობების შესწავლა;

ქათმისებრთა ოჯახის ენდემური (ადგილობრივი) იშვიათი სახეობების რაოდენობის ყოველწლიური გაზრდის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

იქთიოფაუნის ერთ-ერთი იშვიათი წარმომადგენლის – ნაკადულის კალმახის ბუნებრივ პირობებში გაშვების მიზნით მისი თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობილ საკალმახეში გამრავლება;

ბუნებაში საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ მცენარეთა სახეობების რაოდენობრივი მდგომარეობის გაუმჯობესება;

ჰაბიტატების აღდგენისა და აღწარმოების ღონისძიებების ხელის შეწყობა.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და „განათლება მდგრადი განვითარებისთვის“ ხელშეწყობის პროგრამა

მოსახლეობის მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით განათლების მიღების ხელშეწყობა, შესაბამისი ინფორმაციისა და ცოდნის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა მდგრადი განვითარების მიზნების მისაღწევად;

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საჯარო განხილვების გამართვის ორგანიზებით ორჰუსის კონვენციის განხორციელების ხელშეწყობა.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა, დარიშხანშემცველი ნარჩენების ობიექტების მართვა

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და წარმოება;

ბირთვული და რადიაციული ავარიებისა და ინციდენტების, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, აგრეთვე სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში არსებული გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისთვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

დარიშხანშემცველი ნარჩენების განთავსების ადგილების (სოფლები – ცანა და ურავი) უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ამ სოფლების ტერიტორიაზე დარიშხანშემცველი ნარჩენების განთავსების ადგილების სისტემური მართვა, მოვლა-პატრონობა, ფიზიკური დაცვის კომპლექსური სისტემების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი

ჰიდრომეტეოროლოგიის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და სტიქიური მოვლენების შესახებ ადრეული გაფრთხილებების მომზადება/გავრცელება. აგრეთვე, კლიმატური, აგრომეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური საინფორმაციო პროდუქტებით მომსახურება;

გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული - შემოდგომა) და ფორს - მაჟორულ სიტუაციაში სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება;

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკის შედგენა/განახლება და მონიტორინგი;

მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლების მონიტორინგი;

სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა (გეოლოგიური აგეგმვა);

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასებისთვის ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის მონიტორინგის სისტემის გაუმჯობესება;

საქართველოს ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის დაბინძურების მონიტორინგის ჩატარება, შესაბამისი საინფორმაციო მასალების (ბიულეტენების, წელიწდეულების, ანგარიშების) მომზადება და გავრცელება, მატერიალურ ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება და რეგიონული ინფრასტრუქტურის მოწყობა, დაკვირვებების ქსელის გაზრდა;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში და შიგა წყალსატევებში გავრცელებული ძირითადი სარეწაო თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების რესურსების შეფასება და სარეწაო პროგნოზირება;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს ბიოლოგიური მონიტორინგი და გარემოს მდგომარეობის შეფასება;

სტრატეგიულ დოკუმენტებში გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ასპექტების ინტეგრირება;

ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 11.6 ამოცანის შესაბამისად, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგისთვის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი, ახალი ავტომატური სადგურების შეძენა და დამონტაჟება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების, განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონისა და შიდა წყალსატევების სარეწაო ობიექტების პოპულაციათა მარაგების შეფასება, სარეწაო პროგნოზირება და კვოტების განსაზღვრა;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე და შიდა წყალსატევებში თევზჭერის სტატისტიკური ანალიზის, ბიოლოგიური კვლევისა და მონიტორინგის განხორციელება და მათი გარემოსდაცვითი სტატუსის განსაზღვრა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების კონსერვაციული სტატუსის შეფასება;

აკვაკულტურის, მარიკულტურისა და მდგრადი მეთევზეობის დანერგვის ხელშეწყობა.

სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ლაბორატორიული მომსახურეობა

სტანდარტის – ISO 17025:2017/2018-ის მოთხოვნების შესაბამისად:

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა; სურსათის/ცხოველის საკვების ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების განსაზღვრა, სასმელი წყლის კვლევა; მცენარეთა მავნე ორგანიზმების კვლევა;

საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთან – სურსათის ეროვნულ სააგენტოსთან ერთად სახელმწიფო კონტროლის პროგრამაში მონაწილეობა;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და ქვეყანაში არსებული საჭიროებების მიხედვით ახალი სტანდარტების დანერგვა, კერძოდ, ლაბორატორიული ინფრასტრუქტურის გაძლიერება, კვლევის ახალი მეთოდების დანერგვა და აკრედიტაციის საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად განხორციელება.

მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა

CORINE-ს კლასიფიკატორის მეშვეობით მიწის საფრისა (Land Cover) და მიწათსარგებლობის (Land Use) გეომონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მიწის ბალანსის შედგენა;

მიწის საინფორმაციო სისტემის განვითარება და მომხმარებლისთვის სერვისების მიწოდება;

ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების ინვენტარიზაციის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება;

ქარსაფარი ზოლის აღდგენის, გაშენებისა და მართვის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება.

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო

განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლების საყოველთაო ხელმისაწვდომობა და მისი ხარისხის ზრდა;

განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება;

განათლების სისტემის კომპლექსური რეფორმის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელიც გულისხმობს სისტემურ ცვლილებებს განათლების ყველა მიმართულებისა და საფეხურისთვის;

საგანმანათლებლო სისტემის შექმნა, რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად, მოსწავლეების, სტუდენტების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვასა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად, უზრუნველყოფს მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, განათლების, მეცნიერების და ახალგაზრდობის კავშირის გაძლიერებას;

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

სამინისტროს კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტების განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების ავტორიზაციის უზრუნველყოფა;

საერთაშორისო ურთიერთობების მხარდაჭერა, ქართველოლოგიისა და ქართულ დიასპორასთან ურთიერთობების განვითარება, მიმდინარე საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვა და შესაბამისი პროექტების განხორციელება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინსტიტუციური თვითშეფასება, 2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე საჯარო სკოლების ავტორიზაციის უზრუნველსაყოფად;

ზოგადი განათლების სისტემაში უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული ახალი მოდელის, აგრეთვე ინკლუზიური და სამოქალაქო განათლების პრინციპებზე დაფუძნებული ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

მასწავლებლის პროფესიის პრესტიჟისა და მისი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, შრომის ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საგანმანათლებლო დაწესებულებებში უსაფრთხო, ძალადობისაგან თავისუფალი და კეთილგანწყობილი სასწავლო გარემოს უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა და ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების დახვეწა; მონიტორინგის გზით ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტების შესრულებაზე კონტროლის განხორციელება, ხარისხის განვითარებისა და ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით ყველა დაინტერესებული მხარის შესაძლებლობის გაძლიერება;

განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა, განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემებისა და მონაცემთა ბაზების ჩამოყალიბება განათლების სისტემაში ბიზნეს პროცესების ეფექტიანი მართვისა და ინფორმაციული უზრუნველყოფისთვის;

ახალგაზრდების მიერ შესაბამისი, მაღალი ხარისხის განათლების მიღების, მათი დასაქმებისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ხელსეწყობა და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ადრეული და სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა კვლევების ჩატარება;

საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოსა და რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკს შორის სასესხო შეთანხმების „საქართველოს ადამიანური კაპიტალის პროგრამის“ განათლების კომპონენტის განხორციელების ხელშეწყობა.

სკოლამდელი და ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება და სისტემის განვითარება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების საგანმანათლებლო სახელმწიფო სტანდარტების განვითარება და მათი დანერგვის ხელშეწყობა;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა;

ზოგადი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის განახლებული სტანდარტებისა და პროცედურების დამტკიცება/დანერგვა, მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად;

2030-2031 სასწავლო წლის დაწყებამდე ყველა საჯარო სკოლის ავტორიზაციის უზრუნველყოფა;

ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება;

ფართომასშტაბიანი სასკოლო შეფასების სისტემა დანერგვა;

ახალი სახელმძღვანელოების შექმნა გრიფირების განახლებული პროცედურებით;

მთელი საქართველოს მასშტაბით ინკლუზიური განათლების კომპონენტების დანერგვა და განვითარება სსსმ/შშმ პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვის მიზნით;

ეროვნული უმცირესობების სკოლამდელ დაწესებულებსა და სკოლებში სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა ბილინგვური განათლების მიდგომის გამოყენებით სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ასამაღლებლად და სწავლა-სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად;

სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით, პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების შექმნა, მანდატურების, ასევე უსაფრთხოების დაცვაზე უფლებამოსილი პირების გადამზადების პროგრამების განხორციელება;

მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების ახალი წესის შემუშავება, მასწავლებელთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, მათი პროფესიული საჭიროებების შესაბამისად;

სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გასაუმჯობესებლად სკოლების დირექტორების, როგორც საგანმანათლებლო ლიდერების, პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

ზოგადი განათლების სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვა;

სწავლა-სწავლების პროცესში საჯარო სკოლებში ტექნოლოგიების გამოყენებისა და დისტანციური სწავლების როლის გაძლიერება და მრავალფეროვანი ციფრული რესურსებისა და დამხმარე სასწავლო მასალების შექმნა/დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

სკოლების აღჭურვა შესაბამისი ციფრული ტექნოლოგიებითა და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით;

იმ მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, აგრეთვე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები;

სასკოლო ინიციატივების წახალისება;

პროფესიული განათლება

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად საქართველოს მოქალაქეების ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა პროფესიული და ზოგადი უნარების განვითარებით;

პროფესიული განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით, კვალიფიკაციების ახალი ჩარჩოსა და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ავტორიზაციის ახალი სტანდარტების დანერგვის პროცესის ხელშეწყობა;

კრედიტების ახალი ევროპული სისტემის და კერძო სექტორის მიერ/მონაწილეობით პროფესიული კვალიფიკაციების განვითარების მოდელის დანერგვა;

პროფესიული განათლების ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად სერვისების განვითარება/გაფართოება, როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად;

პროფესიული განათლების დაფინანსების შედეგებზე დაფუძნებული მოდელის დანერგვის დაწყება, მათ შორის პროფესიული განათლების მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურების ახალი მოდელის ამოქმედება;

საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფარგლებში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვაში კერძო სექტორის შემოყვანის სტიმულირების ხელშეწყობის ხელშეწყობა;

პროფესიული საგანმანათლებლო და მომზადება-გადამზადების პროგრამების ხელმისაწვდომობის ზრდა და პროფესიული განათლების მიღმა მყოფი მოწყვლადი ჯგუფების იდენტიფიკაციისა და პროფესიულ განათლებაში ჩართვის მექანიზმების შემუშავება;

ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბების გაზრდა, მათ შორის საჯარო სკოლებში დანერგვის გზით;

პროფესიული განათლების სისტემაში პროფორიენტაციისა და კარიერის მართვის სერვისების ახალი სტრატეგიის შესაბამისად უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტის და მომზადების, პროფესიაში შესვლისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ახალი მოდელის დამტკიცება;

არაფორმალური განათლების აღიარების მასშტაბების გაფართოვება;

პროფესიული განათლების სისტემის ინტერნაციონალიზაციის მიზნით, საერთაშორისო სერტიფიცირების შესაძლებლობების შექმნა საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების განსახორციელებლად და ინგლისური ენის სწავლების გასაძლიერებლად;

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და ადგილობრივ დონეზე სახელმწიფო ადმინისტრირების მიმართულებით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ და სხვა დაინტერესებულ პირთა პროფესიული ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

არსებული გეოგრაფიული ქსელის საჯარო-კერძო ფორმატში გაფართოება;

სკოლებსა და უნივერსიტეტებში პროფესიული განათლების მიწოდების გაძლიერება.

უმაღლესი განათლება

საგამოცდო პროცესის სრულად წარმართვა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით;

უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალი მოდელის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო დაწესებულების მდგრად განვითარებასა და სასწავლო პროცესის სწავლის შედეგებზე ორიენტირებას;

ხარისხის განვითარების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სადოქტორო პროგრამების შეფასების ერთიანი კონცეფციის შემუშავება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო აკრედიტაციის მოპოვების ხელშეწყობა;

პროგრამის „ვისწავლოთ საქართველში“ გაგრძელება;

მასწავლებლის მომზადების ერთწლიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხულ პირთა დაფინანსების უზრუნველყოფა, სპეციალური მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამების ამოქმედება, სკოლისშემდგომი განათლებისათვის მომზადების პროგრამის განხორციელება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებ პირთათვის, მსჯავრდადებულის მიერ ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე განათლების მიღების ხელშემწყობის უზრუნველყოფა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად;

სახელმწიფო უნივერსიტეტებში ერთობლივი/ორმაგი საგანმანათლებლო პროგრამების მხარდაჭერა;

რეგიონული უნივერსიტეტების პროექტების მხარდაჭერა;

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

საინჟინრო, ზუსტი, საბუნებისმეტყველო და ტექნოლოგიური (STEM), აგრეთვე ჰუმანიტარული და ქართველოლოგიური სამეცნიერო საგრანტო კონკურსების, ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების მასშტაბის გაფართოება;

საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი და უცხოელი აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის ქართულ სამეცნიერო სივრცესთან თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების კომერციალიზაციის პროცესის ხელშეწყობა;

უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

შედეგებზე დაფუძნებული დაფინანსების მოდელის შემუშავება;

საქართველოში მეცნიერებისა და სწავლების განვითარება, ინტერდისციპლინური სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა, ინტერდისციპლინური სამეცნიერო-კვლევითი მიდგომებისა და მეთოდების დანერგვა და მათი ადაპტირება კვლევით და სწავლების პროცესში;

საერთაშორისო ჩარჩოპროგრამებსა და სამეცნიერო პროექტებში სამეცნიერო ინსტიტუციებისა და კვლევითი ჯგუფების აქტიური ჩართულობის ხელშეწყობა, ორმხრივი და მრავალმხრივი სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების განხორციელება;

სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის მდგრადობისა და განვითარების ხელშეწყობა.

ინკლუზიური განათლება

მთელი საქართველოს მასშტაბით ინკლუზიური განათლების კომპონენტების აქტიური დანერგვა და განვითარება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე (სსსმ)/შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე (შშმ) პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვისთვის;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა და სათანადო სერვისების შეთავაზება, ეფექტიანი საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფა განათლების ყველა საფეხურზე;

განათლების მიღმა დარჩენილი და სწავლის მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფი მოზარდების ფორმალურ განათლებაში ჩართვის, მათი სოციალიზაციის, განათლების, განვითარების, სრულფასოვანი მოქალაქეობის, საზოგადოებაში სრულფასოვანი ინტეგრაციის, კარიერის დაგეგმვისა და პროფესიული ორიენტაციის სირთულეების დაძლევის მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;

სენსორული ან/და მძიმე/ღრმა ინტელექტუალური ან/და მრავლობითი დარღვევის მქონე ან მრავლობითი სენსორული დარღვევის მქონე (ყრუ და უსინათლო) ან ქცევითი და ემოციური აშლილობის მქონე მოსწავლეებისათვის განკუთვნილი რესურსსკოლების მოსწავლეების სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, აკადემიური, ფუნქციური და სოციალური უნარების განვითარება მათი ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;

სკოლამდელ და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში სპეციალურ მასწავლებელთა და ინკლუზიურ განათლებაში ჩართულ სხვა სპეციალისტთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლის სწავლების ხელშეწყობა, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე სპეციალური მასწავლებლებისა და საჯარო სკოლაში ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერი სპეციალისტების მხარდაჭერა;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეების ფსიქო-სოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის სრულად ადაპტირებული და გენდერული ასპექტების გათვალისინებით ახალი სკოლების მშენებლობა, ავარიული საჯარო სკოლების გამაგრება/სრული რეაბილიტაცია. ასევე, სასკოლო ავეჯითა და შესაბამისი საჭირო ინვენტარით ყველა ახალაშენებული და რეაბილიტირებული საჯარო სკოლის აღჭურვა;

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მშენებლობა/რეაბილიტაცია, სტუდენტური საცხოვრებლების განვითარება, საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფორმატში არსებული დაწესებულებების ქსელის გაფართოების ხელშეწყობა, სკოლებსა და უნივერსიტეტებში პროფესიული განათლების მიწოდების მიზნით ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გამჯობესების მიზნით;

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება.

2024 – 2028 წლებში საქართველოს მთავრობისა და დონორი ორგანიზაციების დაფინანსებით საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და მშენებლობა.

ახალგაზრდობის ხელშეწყობა

საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდული პროექტების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა, მათ შორის ახალგაზრდული მუშაკების საგანმანათლებლო კურსის შემუშავება და სერტიფიცირებული ახალგაზრდული მუშაკების/ლიდერების რაოდენობის ზრდა;

მოხალისეობრივი ახალგაზრდული პროგრამების განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდული ბანაკების ჩატარება;

სხვადასხვა ახალგაზრდული ორგანიზაციების/ახალგაზრდული ინიციატივების წახალისება;

ახალგაზრდების აქტიური ჩართულობის ხელშეწყობა მათთვის მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში, მათ შორის, ახალგაზრდული პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავების, იმპლემენტაციის, მონიტორინგისა და შეფასების მიმართულებით;

საერთაშორისო თანამშრომლობის გაფართოება ახალგაზრდული პოლიტიკისა და ახალგაზრდული საქმიანობის მიმართულებით.

ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (WB)

ადრეული განათლების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის, ასევე ზოგადი განათლების სისტემაში სწავლების და სწავლის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საგრანტო დაფინანსების გზით მოდერნიზებული აკადემიური პროგრამების დანერგვის ხელშეწყობა და ინტერნაციონალიზაციის მხარდაჭერა;

განათლების მონაცემთა სისტემის განვითარება, დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციისა და კოორდინაციის გაძლიერება;

პროგრამის ეფექტიანი მართვის, მონიტორინგისა და შეფასებების მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლება I (KfW)

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესებისა და პროფესიული განათლების პროვაიდერების რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობა;

„ექსელენსცენტრის“ მშენებლობა (ცენტრის ფუნქცია - საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისი პროგრამების განხორციელება ლოჯისტიკისა და მშენებლობის მიმართულებით);

საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემის ფარგლებში „hub“ სერვისის შეთავაზება;

მშენებლობისა და ლოჯისტიკის მიმართულების პროგრამების განმახორციელებელი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გასაძლიერებლად დამატებითი

ინვესტიციების გამოყოფა (რომლის პარტნიორიც იქნება ექსელენს ცენტრი რიგი პროგრამების განხორციელებისას);

თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)

პროფესიული განათლების ქსელის გაფართოება, რომელიც ხელს შეუწყობს კვალიფიკაციის ამაღლებასა და უნარების განვითარებას;

პროფესიული განათლების ხარისხის, მნიშვნელობის და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება, ეკონომიკური ზრდისა და სამუშაო ადგილების შექმნის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების დაგეგმვასა და დაფინანსებაში კერძო სექტორის როლის გაზრდის ხელშეწყობა;

ინკლუზიური და გენდერული თანასწორობის უნარების განვითარება და პროფესიული განათლების იმიჯის გაუმჯობესების ხელშეწყობა.

საქართველოს კულტურის სამინისტრო

კულტურის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

საქართველოს კულტურის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

აღნიშნული სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

კულტურის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა;

ევროკავშირის წევრ ქვეყნებსა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით საერთაშორისო ურთიერთობების გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში კულტურის სფეროს პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ეფექტიანი პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროს განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა.

კულტურის განვითარების ხელშეწყობა

სახელოვნებო განათლების განვითარება;

საქართველოში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, მასში საზოგადოებისა და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მონაწილეობის მხარდაჭერა;

ევროპისა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით კულტურული პროგრამების განხორციელება და კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;

კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების „კულტურის სტრატეგია 2025“-ის შესაბამისად განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული კულტურისა და ხელოვნების ცნობადობის გაზრდა და მათი საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ინტეგრაცია;

საქართველოს კულტურის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების სახელოვნებო ორგანიზაციების პროგრამების მხარდაჭერა;

მოქალაქეთათვის ქვეყნის კულტურული ცხოვრების შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობისა და მასში ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს დედაქალაქსა და რეგიონებში კულტურული პროგრამებისა და პროექტების მხარდაჭერით ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში წვლილის შეტანა;

ქართული კულტურის პოპულარიზაციისა და საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლების მიზნით, ქვეყნის შიგნით და მისი ფარგლების გარეთ დაგეგმილ ღონისძიებებში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – კულტურული მემკვიდრეობის ორგანიზაციების სრულყოფილი ფუნქციონირებისთვის შესაბამისი პირობების შექმნა, სამუზეუმო ფასეულობათა დაცვისთვის პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება, მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების პოპულარიზაცია და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, საერთაშორისო კონვენციებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაცია;

სამუზეუმო ფასეულობათა აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის – საქართველოს მუზეუმების კოლექციების საინფორმაციო სისტემის (www.egmc.gov.ge) შენახვა/ადმინისტრირება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვა და რეაბილიტაცია;

არქეოლოგიური ობიექტების შესწავლა-კონსერვაცია;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების, კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია, საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

იუნესკოს წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა;

საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისთვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა;

კულტურული ტურიზმის განვითარების და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ლევილის მამულის რეაბილიტაციის გაგრძელება.

სახელოვნებო დაწესებულებების ხელშეწყობა

სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (კონცერტები, გამოფენები, სპექტაკლები, კონკურს-ფესტივალები, მასტერკლასები);

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველსაყოფად ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისთვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, მათი პროფესიული შესაძლებლობების გაზრდა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის შემოქმედებითი უნარების შესაბამისი, მოქნილი დაფინანსების მოდელების შემუშავებით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი ხელოვნების დარგების სპეციალისტების აღზრდა;

ხარისხიანი სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად საგანმანათლებლო დაწესებულებების სწავლებისთვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების პოპულარიზაცია და მხარდაჭერა.

სახელოვნებო სფეროში უმაღლესი განათლება

უმაღლესი სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა და მისი ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ფინანსური რესურსით უზრუნველყოფა.

სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრებისა და ლაურეატების სტიპენდიები და სოციალური დახმარება

სახალხო არტისტებისთვის, სახალხო მხატვრებისთვის, შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიის ლაურეატებისა და ხელოვნების მუშაკებისთვის სოციალური დახმარებების გაცემა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

კულტურის სფეროში ინფრასტრუქტურის განვითარება და მათი რეაბილიტაცია/მშენებლობა.

საქართველოს სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

საქართველოს სპორტის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

აღნიშნული სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

სპორტის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა;

ევროკავშირის წევრ ქვეყნებსა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით საერთაშორისო ურთიერთობების გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში სპორტის სფეროს პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ეფექტიანი პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროს განვითარების ხელშეწყობა.

მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია

საქართველოში სპორტის განვითარებისთვის საქართველოს ნაკრები გუნდების მომზადება და საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, ეროვნული ჩემპიონატები, საერთაშორისო ტურნირები, 2026 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების სალიცენზიო შეჯიბრებები და სხვა) მონაწილეობა; მათი მომზადების ეტაპზე სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება; სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა;

მასობრივი სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა და პოპულარიზაცია; მოძრაობის „სპორტი ყველასათვის“ განვითარება; მასობრივი სპორტული ღონისძიებების გამართვა; ოლიმპიური, პარალიმპიური, სურდლიმპიური, სპეციალური ოლიმპიური და სხვა მოძრაობების განვითარების ხელშეწყობა და მხარდაჭერა;

სპორტულ ორგანიზაციებში „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასანერგად დაგეგმვის ეტაპზე მონაწილეობა და სპორტული ორგანიზაციების საქმიანობის მონიტორინგი;

სპორტული ფედერაციებისა და რეგიონული სპორტული ორგანიზაციებისთვის გადასაცემად სპორტული ინვენტარისა და ეკიპირების შეძენა;

საქართველოში სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო შეჯიბრებების მასპინძლობა და

მასობრივი სპორტული ღონისძიებების მაღალ დონეზე ორგანიზება; საერთაშორისო მასშტაბით ქვეყნის ცნობადობის გაზრდა და იმიჯის ამაღლება, სპორტული ტურიზმის განვითარება;

საქართველოში ფეხბურთის განვითარებისთვის საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების მხარდაჭერა;

მასობრივი საფეხბურთო ღონისძიებებისა და საფეხბურთო განათლების ხელშემწყობი პროგრამების განხორციელება.

სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები ოლიმპიური და პარალიმპიური თამაშების ჩემპიონებისა და პრიზიორებისთვის და საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულთათვის, მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონებისთვის, საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრებების წევრებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალის და პერსპექტიული სპორტსმენებისთვის ყოველთვიური სტიპენდიის გაცემა;

ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკებისთვის ყოველთვიური სოციალური დახმარებების გაცემა;

მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელებისთვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაცემა.

სპორტში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა

საქართველოს სპორტის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი ორგანიზაციების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სპორტის სფეროში ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია.

სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა

სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (მასტერკლასები, სპორტული ღონისძიებები);

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მზადყოფნის უზრუნველსაყოფად ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისთვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, პროფესიული შესაძლებლობების ზრდა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის სპორტული უნარების შესაბამისი, მოქნილი დაფინანსების მოდელების შემუშავებით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი სპორტის დარგების სპეციალისტების აღზრდა.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ამომრჩევლებისა და საარჩევნო პროცესებში ჩართული სხვა მხარეების მიერ საარჩევნო უფლების თავისუფლად განსახორციელებლად ყველა პირობის შექმნა;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკისა და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდისა და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება.

პოლიტიკური პარტიების დაფინანსება

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

შესაბამისი არჩევნების ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარება;

არჩევნების ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩასატარებლად ადამიანური რესურსის მომზადება;

ელექტრონული საშუალებების შესახებ ამომრჩეველთა და საარჩევნო პროცესებში ჩართული სხვა მხარეების ცნობიერების ამაღლების/ინფორმირების კამპანიის განხორციელება;

არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ელექტრონული საშუალებებისა და სხვა თანამდევი ინფრასტრუქტურული ბაზის მომზადება, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო დავების განხილვა;

ამომრჩევლებისთვის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

გენდერულად დაბალანსებული და თანასწორი საარჩევნო გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად წარმართავს და საზოგადოების მაღალი ნდობით სარგებლობს;

გარე აუდიტის შესაძლებლობებისა და საკანონმდებლო მანდატის გაძლიერება;

სახელმწიფო სახსრებისა და სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების, მიზნობრიობის დაცვისა და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;
საჯარო სექტორში ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის გაუმჯობესება;

აუდიტორული საქმიანობისას გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი;

საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

საერთაშორისო და დონორ პარტნიორ ორგანიზაციებთან პროფესიული თანამშრომლობის გაზრდა;

აუდიტორთა სერტიფიცირების სისტემის სრულყოფა, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი (მათ შორის, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი) სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, კვლევითი და ანალიტიკური საქმიანობის განხორციელება;

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის სტაჟირების პროგრამის ფარგლებში თანამშრომელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სწავლების ონლაინ პლატფორმის შემუშავება და დანერგვა;

სერტიფიცირებული აუდიტორების მონიტორინგის სისტემის დანერგვა; სასერტიფიკატო პროგრამისთვის უწყვეტი სასწავლო კურსის განხორციელება;

ახალი ტრენინგების შემუშავება და განხორციელება, გარემოსდაცვითი პოლიტიკის დანერგვა.

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციები

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციების მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით მუნიციპალიტეტების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება;

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება;

მუნიციპალიტეტის ორგანოების საქმიანობის მონიტორინგი.

სასამართლო სისტემა

სასამართლოთა შენობების სამშენებლო და სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა ხარჯის ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რომლებიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება.

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან დაცვა;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისთვის საფრთხის შემცველ ტრანსნაციონალურ ორგანიზებულ და საერთაშორისო დანაშაულთან ბრძოლა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მისი კონტროლი.

ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა

უფლებამოსილი ორგანოს მიმართვის საფუძველზე, სპეციალური ტექნოლოგიური საშუალებებით, ფარული მეთოდებით საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, თავდაცვისუნარიანობის, ტერიტორიული მთლიანობის, მართლწესრიგისა და სამხედრო პოტენციალის წინააღმდეგ მიმართულ ქმედებათა შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, აგრეთვე სისხლის სამართლის საქმეზე ფაქტობრივი მონაცემების მოპოვება და ამ მიზნით ისეთ ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც დაკავშირებულია: სატელეფონო კომუნიკაციის ფარულ მიყურადებასა და ჩაწერასთან; კავშირგაბმულობის არხიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; კომპიუტერული სისტემიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; გეოლოკაციის რეალურ დროში განსაზღვრასთან; საფოსტო-სატელეგრაფო გზავნილის კონტროლთან; ფარულ ვიდეოჩაწერასთან ან/და აუდიოჩაწერასთან, ფარულ ფოტოგადაღებასთან;

„კონტრდაზვერვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ოპერატიულ-ტექნიკური ღონისძიებების და იმავე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ელექტრონული თვალთვალის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო უწყებებისა და დაწესებულებების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა;

სასაზღვრო ტექნოლოგიების განვითარება და სასაზღვრო გამტარი პუნქტების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურების უზრუნველყოფა.

უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება

სახელმწიფო უსაფრთხოების სფეროში არსებული ცოდნის თავმოყრა, ანალიზი და განახლება, სასწავლო პროცესში ინოვაციური მეთოდების გამოყენება;

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

თანამედროვე დასავლური გამოცდილებისა და მიღწევების შესწავლა და სათანადო სტანდარტების დანერგვა, არსებულ გამოწვევებზე შესაბამისი რეაგირება და მათი წარმატებით დაძლევა პროფესიულ საგანმანათლებლო სფეროში, აგრეთვე სამეცნიერო მუშაობის სათანადო ორგანიზება და წარმართვა;

უსაფრთხოების სფეროში სპეციალური პროფესიული და სამოქალაქო განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

უსაფრთხოების სფეროში საგანმანათლებლო და კვლევითი საქმიანობების განვითარების ხელშეწყობა;

საჭიროებიდან გამომდინარე, საქართველოს და უცხო ქვეყნების სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება.

საქართველოს პროკურატურა

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება;

ოჯახში ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის მოდერნიზაცია;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველსაყოფად მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებთან ურთიერთობის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების მექანიზმების სრულყოფა;

მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა და მისი ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

პროკურატურის ცნობადობის ამაღლება და დანაშაულის პრევენციის (მათ შორის, „საზოგადოებრივი პროკურატურის“ პროექტის მეშვეობით) პროცესში მისი როლის გაზრდა;

არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა, არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, საკანონმდებლო სიახლეების პრაქტიკაში სწორად განხორციელებისა და დანაშაულთან ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფით;

თანამიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამოძიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისთვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.

საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური

დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის და ხელისუფლების სხვა უმაღლესი ორგანოების ხელმძღვანელ პირთა, საქართველოში ვიზიტით მყოფ უცხო ქვეყნების უმაღლესი თანამდებობის პირთა, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების დაცვა და მათი უსაფრთხოების დონის ამაღლება. ეს პროცესი უწყვეტია.

სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა

სამთავრობო რეზიდენციებში საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, სხვა უმაღლესი თანამდებობის პირთა, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უზრუნველყოფა მათი საქმიანობისთვის საჭირო, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პირობებით, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების თანამედროვე ინვენტარითა და დანადგარებით აღჭურვა.

სსიპ სახელისუფლო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტოს ხელშეწყობა

სახელისუფლებო სპეციალური კავშირების სისტემით სახელმწიფო სტრუქტურების უზრუნველყოფა.

სპეციალური საგამოძიებო სამსახური

„სპეციალური საგამოძიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ დანაშაულთა მიუკერძოებელი და ეფექტიანი გამოძიება, მათ შორის, სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი ისეთი დანაშაულების გამოძიება, როგორებიცაა: წამება, დამამცირებელი ან არაადამიანური მოპყრობა, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება ან უფლებამოსილების გადამეტება,

ჩადენილი ძალადობით, იარაღის გამოყენებით ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით და სხვა.

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის მიერ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების კონტროლი, ფარული საგამოძიებო მოქმედებებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი;

მონაცემთა დამმუშავებლის/უფლებამოსილი პირის მიერ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება), აგრეთვე შემოწმება „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონში მითითებული სხვა გზებით;

მონაცემთა დამუშავების კანონიერებასა და უსაფრთხოების ზომების დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციის გაწევა;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებით რეაგირება მოქალაქეთა შეტყობინებებსა და განცხადებებზე;

საქართველოში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ინფორმაციის საზოგადოებისთვის მიწოდება;

საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება მონაცემთა დამუშავებასა და დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

პერსონალურ მონაცემთა სხვა სახელმწიფოსთვის, სხვა სახელმწიფოს იურიდიული ან ფიზიკური პირისთვის ან საერთაშორისო ორგანიზაციისთვის გადაცემის შესახებ ნებართვის გაცემა, სხვა სახელმწიფოში ან/და საერთაშორისო ორგანიზაციაში მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების არსებობის შეფასება და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების მქონე ქვეყნების ნუსხის დამტკიცება;

საქართველოს პარლამენტისთვის საქართველოში მონაცემთა დაცვის მდგომარეობის, ფარული საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლის შესახებ წლიური ანგარიშის წარდგენა;

კერძო და საჯარო დაწესებულებებში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ოფიცრის ინსტიტუტის შემოღება და სამსახურის მიერ მათი გადამზადების ხელშეწყობა;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ოფიცრების ვინაობისა და საკონტაქტო ინფორმაციის გამოქვეყნება;

სპეციალური წარმომადგენლების რეგისტრაცია.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით გეგმური და არაგეგმური მონიტორინგის განხორციელება;

თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებსა და პენიტენციურ დაწესებულებებში მოთავსებულ პირთა უფლებების დარღვევის შესახებ განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა და მათზე რეაგირება; თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგი;

არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციისთვის რეკომენდაციების შემუშავება; მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და გაძლიერება;

სამოქალაქო განათლებისა და ცნობიერების ასამაღლებლად საინფორმაციო ბიულეტენებისა და სოციალური რეკლამის დამზადება და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში განთავსება, საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა, თარგმნა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა; ადამიანის უფლებათა თემებზე პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება; შესაბამისი სამიზნე ჯგუფებისთვის ტრენინგების ორგანიზება;

საქართველოს მოქალაქეთა, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებათა განცხადებებისა და საჩივრების მიღება, რეგისტრაცია, სტრუქტურულ ერთეულებზე გადანაწილება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

ადამიანის უფლებების დარღვევის შესახებ ინფორმაციის საქართველოს ნებისმიერი კუთხიდან 24 საათის განმავლობაში მისაღებად მრავალარხიანი საკომუნიკაციო სისტემის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის იმპლემენტაცია;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

გაეროს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების დაცვის 2006 წლის კონვენციის იმპლემენტაციის მონიტორინგი;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა ცენტრსა და რეგიონებში;

სკოლამდელი დაწესებულებებისა და სკოლების მონიტორინგი;

24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვანების სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობისა და გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებისთვის საქართველოში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

საქართველოში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობის შესახებ ყოველწლიური ანგარიშის საქართველოს პარლამენტისთვის წარდგენა, სპეციალური და საქმიანობის ანგარიშების მომზადება და გავრცელება;

რეკომენდაციების, წინადადებების, ზოგადი წინადადებებისა და დასკვნების შემუშავება და ადრესატებისთვის წარდგენა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;

კონსტიტუციური სარჩელისა და სასამართლოს მეგობრის მოსაზრების მომზადება და სასამართლოში წარდგენა.

საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი

საქართველოს ტერიტორიაზე პირის მიერ სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებული უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის ხელშეწყობა.

სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური

საქართველოს პარლამენტთან მჭიდრო თანამშრომლობით საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გადახედვა და შესაბამის საკანონმდებლო ცვლილებებზე მუშაობა;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გაფართოების და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული

ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა და მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;

სამსახურის მომსახურეობის ხარისხის გაუმჯობესება და ამ მიზნით ხარისხის შეფასების სისტემის დახვეწა შესაბამისი სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიის დანარგვით, ასევე ციფრული ტექნოლოგიებისა და ხელოვნური ინტელექტის პროგრამის განვითარებით;

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე სოციალურად დაუცველი პირებისთვის, არასრულწლოვანებისა და კანონით გათვალისწინებული სხვა პირებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, სამოქალაქო სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე, იურიდიული დახმარების გაწევა;

მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისთვის ინფრასტრუქტურის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ხელმისაწვდომი სერვისებისა და საერთაშორისო ურთიერთობების განვითარება;

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერებისა და ხელმისაწვდომობის ამაღლება;

იურიდიული საქმისწარმოების მართვის საინფორმაციო სისტემის (case-bank) განსავითარებლად დამატებითი მოდულების ჩაშენების საქმიანობა როგორც ხარისხის შეფასების მიზნებისთვის, ისე სასწავლო პროცესების მოსაწესრიგებლად.

სსიპ - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური სისტემის პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავება, განხორციელება და მონიტორინგი;

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევებისა და მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, მონაცემთა გავრცელება და ანგარიშგება;

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საკანონმდებლო ბაზის განახლება;

მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება/განახლება;

საერთაშორისო ორგანოებში წარმომადგენლობა და თანამშრომლობა;

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ ცნობიერების ამაღლება და მომხმარებელთა ნდობის განმტკიცება;

დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური რესურსების უზრუნველყოფა;

ეფექტიანობისა და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა;

ტექნიკური და კომპიუტერული აღჭურვილობის განახლება.

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა

მთლიანი შიდა პროდუქტის გაანგარიშება, როგორც ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის ძირითადი მახასიათებელი;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობისა და ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაანგარიშება;

მომსახურებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ მონაცემების მოპოვება;

სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ფასების საერთაშორისო შედარების განხორციელება;

საქართველოს რეზიდენტებისა და უცხოელი ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების შესახებ, აგრეთვე საქართველოს რეზიდენტების მიერ ქვეყნის გარეთ განხორციელებული ვიზიტების თაობაზე მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

ბიზნესსექტორსა და არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი და მათ შესახებ სტატისტიკურ მონაცემთა წარმოება;

ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ სტატისტიკური კვლევის ჩატარება და საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის შემუშავება;

არაფინანსური კორპორაციების ფინანსური მაჩვენებლების გაანგარიშება;

სამაცივრო, სასაკლაო მეურნეობებისა და ელევატორების საქმიანობის გამოკვლევა;

საფინანსო საქმიანობის განმახორციელებელი საწარმოებისა და ლომბარდების საქმიანობის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება;

ტრანსპორტის სტატისტიკის წარმოება (მგზავრთა გადაყვანა და ტვირთის გადაზიდვა);

საავტომობილო ტრანსპორტის ნატურალური მაჩვენებლებისა და ამ დარგში ენერგორესურსების საბოლოო მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შინამეურნეობებში ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება;

შრომის ბაზრისა და სამუშაო ძალის დეტალური გამოკვლევა;

მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევის ჩატარება;

შინამეურნეობების მდგომარეობის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, მოსახლეობის სიღარიბისა და უთანაბრობის მაჩვენებლები და სხვა) მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

შინამეურნეობებსა და ბიზნესში საინფორმაციო - საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება;

საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევა;

დაუკვირვებადი ეკონომიკის გამოკვლევა სხვადასხვა სექტორში.

მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა

მოსახლეობისა და საცხოვრისების აღწერის 2020 წლის მსოფლიო რაუნდად 2015–2024 წლების პერიოდის განსაზღვრიდან გამომდინარე, საქართველოს, როგორც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრი ქვეყნის, ჩართვა „მოსახლეობისა და საცხოვრისების აღწერის 2020 წლის მსოფლიო რაუნდში“;

მოსახლეობის აღწერისთვის საერთაშორისო რეკომენდაციების გათვალისწინებით, 2024 წელს მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემთა დამუშავება და გამოქვეყნება;

მოსახლეობის რიცხოვნობის, მათი დემოგრაფიული, სქესობრივ-ასაკობრივი შემადგენლობისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის დადგენა;

შინამეურნეობების, დაკავებული საცხოვრისების, მოსახლეობის საბინაო პირობებისა და სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობების დადგენა;

ქვეყნის აღმასრულებელი ხელისუფლებისა და საკანონმდებლო ხელისუფლების, მუნიციპალიტეტების ორგანოებისა და საზოგადოების ინფორმირება;

არსებული სიტუაციის შესწავლის, შეფასებისა და პროგნოზირების საფუძველზე, ქვეყნის უახლესი ათწლეულის სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული სტრატეგიის შემუშავება.

სსიპ – საქართველოს კონკურენციის და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო

საქართველოში ბაზრის ლიბერალიზაციის, თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის ხელშეწყობის, ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვის მიზნით სააგენტოში წარმოდგენილი საჩივრების განხილვა და მათზე შესაბამისი რეაგირება;

მოკვლევების ფარგლებში დომინანტური მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების, კონკურენციის შემზღუდველი შეთანხმებისა და არაკეთილსინდისიერი კონკურენციის ფაქტების გამოვლენა და აღკვეთა;

სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების მიერ განხორციელებული კონკურენციის შემზღუდველი ქმედებების გამოვლენა და მათი გამოსწორების გზების დასახვა;

კომპეტენციის ფარგლებში ქვეყანაში განხორციელებული კონცენტრაციებისა და გაცემული სახელმწიფო დახმარებების კონტროლი;

სხვადასხვა ბაზრის მონიტორინგი და კონკურენტული გარემოს გაუმჯობესებისთვის შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება;

ადგილობრივი ინდუსტრიის დაცვა დემპინგური იმპორტით მიყენებული ზიანისგან ან/და შესაძლო ზიანის მიყენებისგან; ანტიდემპინგური ღონისძიებების შემოღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი დასკვნების შემუშავება და საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

საქართველოს ბაზარზე მომხმარებლის უფლებების დარღვევის პრევენცია, დაცვა და დარღვევების აღმოჩენის შემთხვევაში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოს ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი

სახელმწიფო ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა;

ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენა და დამკვიდრება;

სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

ქართველური ენების ენობრივი მრავალფეროვნების დაცვა, შენახვა, სისტემური კვლევა და განვითარება;

საქართველოში და საერთაშორისო ასპარეზზე ქართული ენის, როგორც უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის, დაცვა და წარმოჩენა;

აფხაზური ენის სწავლების დისტანციური კურსის შექმნა, აგრეთვე ოკუპირებული, საზღვრისპირა და სხვა რეგიონების ტოპონიმების დადგენა;

ოფიციალურ დოკუმენტებში გვარ-სახელების მართლწერისა და ტრანსლიტერაციის საკითხებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობა;

გაეროს და ევროკავშირის ოფიციალური და სამუშაო ენების ქართულ ენაზე ტრანსლიტერაცია-ტრანსკრიფციის წესების დადგენა და დამტკიცება;

საქართველოს სახელმწიფო ენების (ქართული ენის – საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, აფხაზური ენის – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე) ფუნქციონირების, დაცვის, კვლევისა და განვითარების მიზნით სახელმწიფო ენის ინტერნეტპორტალის – მრავალფუნქციური საინფორმაციო პლატფორმის – შექმნა, რომელიც ასახავს საქართველოს მთავრობის ენობრივი პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს და სახელმწიფო ენის ფუნქციონირების ყველა ასპექტის შესახებ ამომწურავი, დეტალური ინფორმაციის მიღება.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

სავალდებულო დაზღვევის სტანდარტების შემუშავება;

ევროდირექტივებთან საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში;

მზღვეველის ლიკვიდაციისა და გაკოტრების საქმის წარმოების კანონმდებლობის სრულყოფა;

მზღვეველების საქმიანობაზე შიდა და დისტანციური ზედამხედველობის (მათ შორის, ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით) პროცესის მარეგლამენტირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს შექმნა;

დაზღვევის სექტორზე ციფრული ზედამხედველობისათვის ეფექტური საკანონმდებლო ბაზის შექმნა.

სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სამედიცინო კვლევის მეთოდების გამოყენება და ხარისხის უზრუნველყოფის პროგრამის განხორციელება;

ექსპერტიზის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვა და აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მიწოდებული სერვისების სანდოობის მაღალი ხარისხის შენარჩუნება;

ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

მომსახურების სფეროს მუდმივი განვითარება;

კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

ექსპერტების პროფესიული ტრენინგებითა და სასწავლო კურსებით უზრუნველყოფა, საერთაშორისო პროფესიულ და ლაბორატორიათაშორის ტესტირებებში მონაწილეობა და ISO 17025-ის სტანდარტის აკრედიტაციის შენარჩუნება.

სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო

საჯარო დაწესებულების მიერ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი, შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება და ერთიანი სტანდარტების დანერგვის უზრუნველსაყოფად წინადადებების მომზადება;

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ადამიანური რესურსების მართვის, საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარების, მოხელის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით;

საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურში მმართველობის ახალი გზების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურში მართვის, ლიდერობისა და ადამიანური რესურსების მართვის საკითხებზე ცნობიერების ამაღლება;

საჯარო დაწესებულებებში ადამიანური რესურსების მართვის ერთეულების გაძლიერება და, ზოგადად, ადამიანური კაპიტალის განვითარების ხელშეწყობა საჯარო სამსახურში ისეთი ინოვაციური მეთოდებით, როგორებიცაა: მენტორინგი, ქოუჩინგი და „სწავლა კეთებით“;

მოხელეთა საბაზისო ტრენინგპროგრამების აკრედიტაცია; საჯარო სამსახურში შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის გამოწვევების იდენტიფიცირება და ანალიზი;

ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის (e-HRMS) პროგრამების დახვეწა;

საჯარო სამსახურში პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სამართლებრივი აქტებისა და პრაქტიკის გაანალიზება, განზოგადება და ერთგვაროვანი მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობა;

სწავლების ერთიანი ელექტრონული სისტემის დანერგვის ხელშეწყობა და ადმინისტრირება;

საჯარო სამსახურში დასაქმების ელექტრონული პლატფორმის (hr.gov.ge) განახლება/ განვითარება, ელექტრონული პლატფორმის (hr.gov.ge) და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის (eHRMS) ინტეგრირება/გაერთიანება.

სსიპ - ანტიკორუფციული ბიურო

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განსაზღვრა, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკის განმსაზღვრელი დოკუმენტების - კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ზოგადი პოლიტიკის განმსაზღვრელი დოკუმენტის (რომელიც მტკიცდება საქართველოს პარლამენტის მიერ), საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის - შესრულების მიზნით უწყებათაშორისი კოორდინაცია და ამ დოკუმენტებისა და მათთან დაკავშირებული სხვა დოკუმენტების შესრულების ზედამხედველობა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ ქვეყნის შეფასების პროცესში უწყებათაშორისი კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

მამხილებელი დაცვის ღონისძიებათა გაუმჯობესების, ასევე საჯარო დაწესებულებაში ინტერესთა შეუთავსებლობის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის შესახებ წინადადებების შემუშავება და სათანადო რეკომენდაციების გაცემა და ამ სფეროსთან დაკავშირებით სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

თანამდებობის პირის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციის მიღების, შევსების და ჩაბარების კონტროლის უზრუნველყოფა და მონიტორინგი;

მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანების (პოლიტიკური პარტიის), საარჩევნო სუბიექტისა და განცხადებული საარჩევნო მიზნის მქონე პირის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგი.

სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

საქართველოს სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებში მეცნიერების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა;

საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის წლიური შედეგების საექსპერტო შეფასების დოკუმენტის შექმნა;

სამეცნიერო-ტექნიკური მონაპოვრების საქართველოს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სივრცეში დანერგვის ხელშეწყობა;

ქართველ მეცნიერთა კვლევითი სიახლეების საერთაშორისო არენაზე გატანის ხელშეწყობა;

ქართველოლოგიურ კვლევათა ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა (სტიპენდიები, სამეცნიერო შეხვედრების (კონფერენციების) ორგანიზება);

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალების (საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მოამბე“, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნის“ სერიები) გამოცემა;

სამეცნიერო და სამეცნიერო-პოპულარული ლიტერატურის გამოცემის ხელშეწყობა;

მრავალტომეული ენციკლოპედიების – „საქართველო“ და „საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა აღწერილობა“ მორიგი ტომების გამოცემა;

ქართული ენის ელექტრონული ბაზის შექმნა და სხვადასხვა ლექსიკონის ტომების გამოსაცემად მომზადება;

სამეცნიერო კონფერენციებისა და სიმპოზიუმების გამართვა.

სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისთვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისთვის სათანადო, ღირსეული პირობების შექმნა;

სამშობლოსთვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის განმტკიცებისთვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლისა და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება.

სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისთვის საბჭოთა, ტოტალიტარული რეჟიმის დროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

საქართველოს საპატრიარქო

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდისთვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (მათ შორის, მაღალმთიან რეგიონებში) საქართველოს საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები) დაფინანსება.

სსიპ - საპენსიო სააგენტო

„დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული დაგროვებითი საპენსიო სქემის მართვა და ადმინისტრირება;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

საპენსიო აქტივების განკარგვა კეთილსაიმედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, დაგროვებითი საპენსიო სქემის მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის ანალიზი, რისკების შეფასება, ამ საქმის განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხედვის ჩამოყალიბება და რეკომენდაციების მომზადება.

სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო

შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირება და უფლებამოსილი ორგანოსთვის შეთავაზება, აგრეთვე უფლებამოსილი ორგანოსა და კერძო ინიციატორისთვის შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირებასა და შესაბამისი პროცედურების განხორციელებაში დახმარების გაწევა;

უფლებამოსილი ორგანოს მიერ წარდგენილი პროექტის კონცეფციის ბარათების შეფასება, საჭიროების შემთხვევაში შენიშვნების მომზადება და რეკომენდაციების შემუშავება;

ერთიანი და ყოვლისმომცველი საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების მონაცემთა ბაზის შექმნა და ანალიზი;

ინსტიტუციური პოტენციალის განვითარების მიზნით საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროში უფლებამოსილი ორგანოს ცოდნის დონის ამაღლების ხელშეწყობისთვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების განხორციელებასთან დაკავშირებული ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების შემუშავება, მათ შორის, პროექტის იდენტიფიცირებისა და მომზადების, კერძო პარტნიორის შერჩევის, პროექტის განხორციელების, მონიტორინგისა და შემდგომი შეფასების ეფექტიანობის ხელშეწყობისთვის;

საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის მიმართულებით საქართველოს შესაბამისი სარეიტინგო მაჩვენებლების გაუმჯობესება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროს მარეგულირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესებისთვის სათანადო ცვლილებების შემუშავება და შესაბამისი ორგანოებისთვის წარდგენა.

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსების და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საქართველოს კანონმდებლობის საერთაშორისო – ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) სტანდარტებსა და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - „საქპატენტი“

ფიზიკური და იურიდიული პირების სამართლებრივი დაცვა ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში (გამოგონება, სასარგებლო მოდელი, დიზაინი, მცენარეთა ახალი ჯიში, ცხოველთა ახალი ჯიში, სასაქონლო ნიშანი, ადგილწარმოშობის დასახელება, გეოგრაფიული აღნიშვნა, ინტეგრალური მიკროსქემის ტოპოლოგია, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებები, საავტორო და მომიჯნავე უფლებები);

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების სამართლებრივი უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სისტემის განვითარებისა და სრულყოფისათვის კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში პოლიტიკის განსაზღვრა და მისი განხორციელება, პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი განხორციელების ორგანიზება, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებთან თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და საერთაშორისო ვალდებულებათა შესრულების ორგანიზება;

საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე უფლების მოპოვების სამართლებრივი უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური და მხატვრულ-შემოქმედებითი პოტენციალის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ საზოგადოების ინფორმაციით უზრუნველყოფა და სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე განაცხადის კანონმდებლობით დადგენილი წესით ექსპერტიზა, შესაბამისი დოკუმენტების გაცემა და ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების რეესტრების წარმოება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებთან დაკავშირებით განმცხადებლებისა და მესამე პირების სააპელაციო საჩივრების განხილვა და გადაწყვეტილებების მიღება „საქპატენტთან“ არსებულ სააპელაციო პალატაში;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ წინადადებების მომზადება;

„საქპატენტის“ დებულებით გათვალისწინებული და კანონმდებლობიდან გამომდინარე ფუნქციების შესრულების მიზნით, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე პროექტებისა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების დაცვასთან დაკავშირებით მასალების გამოქვეყნება, მათ შორის საქართველოს სამრეწველო საკუთრების ოფიციალური ბიულეტენის გამოცემა;

საერთაშორისო განაცხადებთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელება;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული კანონპროექტებისა და სხვა ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება;

საქართველოში მოქმედი საკანონმდებლო აქტებისა და საერთაშორისო შეთანხმებების კომენტარების მომზადება და გამოცემა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების მონაცემთა ავტომატიზებული ბაზების შექმნა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

პატენტრწმუნებულთა ატესტაცია, რეგისტრაცია, მათი რეესტრის შექმნა და წარმოება;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა მფლობელების, მათი მემკვიდრეებისა და სხვა უფლებამონაცვლეების ქონებრივი უფლებების დაცვისათვის, კოლექტიურ საფუძველზე, მმართველი ორგანიზაციების (საზოგადოებების) საქმიანობის ხელშეწყობა;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების სფეროს განვითარების ხელშეწყობა;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულება, საინფორმაციო და შემეცნებითი ბროშურებისა და სხვა მასალების გამოქვეყნება და გავრცელება;

საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ფუნქციების განხორციელება;

საქართველოში გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის სისტემის განვითარებისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნა;

ქვეყანაში კონკურენტუნარიანი, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონებში პოტენციური გეოგრაფიული აღნიშვნების წარმოჩენა და მათი სამართლებრივი დაცვის ხელშეწყობა;

გეოგრაფიული აღნიშვნების გარშემო ფერმერთა და მწარმოებელთა გაერთიანებების შექმნაში მონაწილეობა და მათ საქმიანობაში ბრენდინგის თანამედროვე ფორმების დამკვიდრების ხელშეწყობა.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და ექსპორტ-იმპორტის ხელშეწყობა მათი რეგიონალურ და საერთაშორისო ბაზრებში ინტეგრაციისთვის;

სხვადასხვა ქვეყნის სავაჭრო-სამრეწველო პალატებსა და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება, ინტეგრაცია და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა და პარტნიორების მოძიება;

საქართველოს ბიზნესსუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით მათი ინტერესების ადვოკატირება;

საქართველოს რეგიონული ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვის გზით, მათ შორის, ელექტრონული ფორმით, აგრეთვე კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემური საკითხების გაცნობის მიზნით;

საერთაშორისო კომერციული და საინვესტიციო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობა;

საწარმოო ინსტრუქტორებისა და გამომცდელების გადამზადება, აგრეთვე პროფესიული უნარების სააგენტოს ფუნქციონირების ხელშეწყობა როგორც დამფუძნებელთა კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობით, ისე სამეთვალყურეო საბჭოს სამდივნოს მეშვეობით;

კომპანიების თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, მათ შორის, გაციფრულების ხელშეწყობა;

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის გარეთ ქართული კულტურის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;

სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებაზე საქართველოს კულტურული ფასეულობების წარდგენა და ამ ღონისძიებებში ხელოვანთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ქართული ხელოვნებისა და კულტურის საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლების ხელშეწყობა; ქართული კულტურის მოღვაწეთა და ქართული კულტურის განვითარებისთვის უცხო ქვეყნის კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეთა დამსახურებების სხვადასხვა ფორმით აღნიშვნა და წახალისება;

კულტურასა და ბიზნესს შორის პარტნიორული ურთიერთობების გამყარება;

ხელოვნების დარგების წარმომადგენელთა მიერ კავშირების დამყარება ინსტიტუციურ და კერძო ინვესტორებთან, ბიზნესმენებთან, რომლებიც დაინტერესებული არიან კულტურის სფეროში საინვესტიციო პროექტებით;

სხვადასხვა ქვეყნის კულტურის პალატებსა და შოუბიზნესის წარმომადგენლებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა.

სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო

სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების ეფექტიანობის გაზრდა და კანონიერების მონიტორინგი;

სახელმწიფო შესყიდვების მიმდინარეობის პროცედურების კომპლექსური მონიტორინგი;

შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ გადაწყვეტილებების მიღებისას საჯაროობა, ობიექტურობა, არადისკრიმინაციულობა და გამჭვირვალობა;

სახელმწიფო შესყიდვების მიმდინარეობისას საჯაროობის, გამჭვირვალობის, პროპორციული მოპყრობისა და არადისკრიმინაციულობის პრინციპების დაცვა, ჯანსაღი კონკურენციის გარემო, კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების შესრულება და შესაბამისი ანგარიშგება;

სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის გამართულად ფუნქციონირება, ახალი ელექტრონული მოდულების და სერვისების შექმნა, სისტემის მიმართ როგორც ბიზნესის წარმომადგენლების, ასევე სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების ნდობის ამაღლება;

სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა, საერთაშორისოდ აღიარებულ საუკეთესო პრაქტიკასთან, ევროდირექტივების მოთხოვნებთან და საუკეთესო პრაქტიკასთან მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შესყიდვების ცენტრალიზებული წესით შესყიდვების ინტენსიფიცირება, განხორციელება და ორგანიზება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
01 00	**საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები**	**109,328.3**	**113,912.8**	**118,881.5**	**124,110.3**
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	91,544.0	96,121.0	100,927.0	105,973.0
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	15,626.8	15,626.8	15,626.8	15,626.8
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	745.0	752.5	827.7	910.5
01 04	საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება	1,412.5	1,412.5	1,500.0	1,600.0
02 00	**საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია**	**10,000.0**	**10,500.0**	**11,000.0**	**11,500.0**
03 00	**საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი**	**950.0**	**1,000.0**	**1,100.0**	**1,200.0**
04 00	**საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია**	**29,000.0**	**30,000.0**	**31,000.0**	**32,000.0**
05 00	**სახელმწიფო აუდიტის სამსახური**	**25,849.0**	**26,595.0**	**27,363.0**	**28,154.0**
06 00	**საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია**	**129,118.0**	**50,943.0**	**57,843.0**	**142,463.0**
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	33,266.0	35,600.0	42,200.0	44,220.0
06 02	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	2,319.0	2,600.0	2,900.0	3,000.0
06 03	პოლიტიკური პარტიების დაფინანსება	12,743.0	12,743.0	12,743.0	12,743.0
06 04	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	80,790.0	0.0	0.0	82,500.0
07 00	**საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო**	**6,800.0**	**7,300.0**	**7,800.0**	**8,300.0**
08 00	**საქართველოს უზენაესი სასამართლო**	**20,800.0**	**21,800.0**	**23,800.0**	**26,000.0**
09 00	**საერთო სასამართლოები**	**164,800.0**	**147,510.0**	**155,300.0**	**165,300.0**
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	160,300.0	142,880.0	150,470.0	160,270.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	4,500.0	4,630.0	4,830.0	5,030.0
10 00	**საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო**	**12,600.0**	**12,600.0**	**12,600.0**	**12,600.0**
11 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში**	**1,450.0**	**1,500.0**	**1,550.0**	**1,600.0**
12 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში**	**1,220.0**	**1,300.0**	**1,380.0**	**1,460.0**
13 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში**	**1,450.0**	**1,500.0**	**1,550.0**	**1,600.0**
14 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის,**	**1,250.0**	**1,300.0**	**1,350.0**	**1,430.0**

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
	ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში				
15 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში**	**1,180.0**	**1,250.0**	**1,330.0**	**1,420.0**
16 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში**	**1,235.0**	**1,320.0**	**1,400.0**	**1,480.0**
17 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში**	**1,120.0**	**1,200.0**	**1,280.0**	**1,370.0**
18 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში**	**1,550.0**	**1,600.0**	**1,650.0**	**1,700.0**
19 00	**სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში**	**1,150.0**	**1,200.0**	**1,260.0**	**1,350.0**
20 00	**საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური**	**228,500.0**	**230,000.0**	**236,000.0**	**240,000.0**
20 01	სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	174,000.0	180,000.0	184,000.0	187,200.0
20 02	ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	50,900.0	47,000.0	48,700.0	49,000.0
20 03	უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება	3,600.0	3,000.0	3,300.0	3,800.0
21 00	**საქართველოს პროკურატურა**	**70,750.0**	**73,750.0**	**77,000.0**	**80,000.0**
21 01	საქართველოს გენერალური პროკურატურა	67,640.0	70,640.0	73,890.0	76,890.0
21 02	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურა	3,110.0	3,110.0	3,110.0	3,110.0
22 00	**შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი**	**4,700.0**	**4,900.0**	**5,100.0**	**5,300.0**
23 00	**საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო**	**411,994.0**	**431,495.0**	**450,145.0**	**471,445.0**
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	32,490.0	35,550.0	38,750.0	41,950.0
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	309,268.0	324,150.0	336,300.0	351,600.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	48,030.0	50,000.0	52,000.0	54,000.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	16,081.0	14,900.0	15,400.0	15,400.0
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	2,245.0	2,595.0	2,945.0	3,295.0
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	3,880.0	4,300.0	4,750.0	5,200.0
24 00	**საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო**	**1,081,941.0**	**1,394,799.0**	**1,342,412.0**	**1,038,730.0**
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	22,650.0	24,200.0	26,200.0	28,300.0
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	2,540.0	2,840.0	3,240.0	3,640.0

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	3,236.0	3,351.0	3,551.0	3,800.0
24 04	ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	2,900.0	3,200.0	3,500.0	4,000.0
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	50,700.0	51,000.0	56,300.0	61,600.0
24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	172,050.0	234,914.0	232,154.0	170,800.0
24 07	მეწარმეობის განვითარება	247,320.0	292,260.0	250,000.0	250,000.0
	** მ.შ. მეწარმეობის ხელშეწყობის ახალი პოლიტიკის მიმართულება*	*119,160.0*	*202,750.0*	*201,090.0*	*219,885.0*
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	106,950.0	90,000.0	90,000.0	80,000.0
24 09	ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	1,710.0	2,010.0	2,310.0	2,510.0
24 10	ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
24 11	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	12,000.0	12,000.0	12,000.0	14,000.0
24 12	სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება	16,850.0	15,600.0	12,600.0	14,400.0
24 13	ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF)	2,534.0	0.0	0.0	0.0
24 14	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	149,000.0	160,000.0	180,000.0	100,000.0
24 15	მოსახლეობის ელექტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	3,700.0	53,700.0	53,700.0	53,700.0
24 16	საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	10,600.0	11,400.0	11,900.0	12,400.0
24 17	ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის განვითარება	154,000.0	183,200.0	128,200.0	60,630.0
24 18	ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	3,800.0	3,800.0	3,800.0	3,800.0
24 19	ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	16,000.0	40,000.0	29,000.0	0.0
24 20	კურორტების განვითარების ხელშეწყობა	6,000.0	6,200.0	6,700.0	7,000.0
24 21	სარკინიგზო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	2,200.0	1,500.0	1,500.0	2,300.0
24 22	საქართველოს მწვანე მიმართულებაზე გადასვლის ხელშეწყობა (KfW)	1,825.0	750.0	750.0	105.0
24 23	ენერგიის დამაგროვებელი მოწყობილობის პროექტი (ADB)	5,000.0	120,000.0	150,000.0	80,000.0
24 25	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	3,850.0	3,200.0	3,400.0	3,500.0
24 26	სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია	14,369.0	8,216.0	8,422.0	8,360.0

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
24 27	სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა	8,145.0	8,500.0	9,000.0	9,500.0
24 28	საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	10,460.0	11,258.0	12,385.0	12,485.0
24 29	სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	26,107.0	26,200.0	26,300.0	26,400.0
24 30	შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა	5,445.0	5,500.0	5,500.0	5,500.0
25 00	**საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო**	**3,168,130.0**	**3,957,600.0**	**4,062,900.0**	**4,203,000.0**
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	10,400.0	10,600.0	11,000.0	11,500.0
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,592,600.0	1,649,500.0	1,671,900.0	1,761,500.0
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	270,930.0	250,000.0	250,000.0	250,000.0
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	503,200.0	1,025,000.0	1,050,000.0	1,050,000.0
25 05	მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	75,000.0	72,500.0	70,000.0	70,000.0
25 06	ზოგადსაგანმანათლებლო და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	366,000.0	400,000.0	360,000.0	310,000.0
25 07	ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	150,000.0	150,000.0	150,000.0	150,000.0
25 08	სპორტული ინფრასტრუქტურის მხარდამჭერი ღონისძიებები	200,000.0	400,000.0	500,000.0	600,000.0
26 00	**საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო**	**993,998.0**	**897,957.0**	**903,886.0**	**920,263.0**
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	85,400.0	86,400.0	87,400.0	88,400.0
26 02	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	303,200.0	310,300.0	315,000.0	320,200.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	20,310.0	13,330.0	13,800.0	14,300.0
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	8,618.0	9,118.0	9,818.0	9,818.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	22,750.0	18,200.0	18,700.0	19,200.0
26 06	დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	17,700.0	18,500.0	19,300.0	19,300.0
26 07	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	96,049.0	83,000.0	83,000.0	83,000.0
26 08	საქართველოს მდგრადი სოფლის მეურნეობის, ირიგაციისა და მიწის პროექტი (საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს კომპონენტი) (WB)	9,200.0	5,609.0	3,668.0	2,845.0

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
26 09	მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა	183,500.0	180,000.0	180,000.0	180,000.0
26 11	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	185,935.0	135,500.0	140,000.0	150,000.0
26 12	ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	3,500.0	3,000.0	3,200.0	3,200.0
26 13	სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	57,836.0	35,000.0	30,000.0	30,000.0
27 00	**საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო**	**8,829,269.0**	**9,304,130.0**	**9,876,061.0**	**10,460,061.0**
27 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	135,918.0	137,690.0	140,251.0	141,751.0
27 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	6,353,530.0	6,788,450.0	7,293,520.0	7,801,220.0
	****უსახლკარო/მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი მრავალშვილიანი ოჯახების საცხოვრებლით უზრუნველყოფა*	*19,000.0*	*15,000.0*	*15,000.0*	*0.0*
27 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	1,859,036.0	1,931,890.0	1,998,190.0	2,071,990.0
	**მ.შ. ორგანოთა ტრანსპლანტაცია*	*8,500.0*	*8,500.0*	*8,500.0*	*8,500.0*
	**მ.შ.სპინალურ-კუნთოვანი ატროფია*	*13,000.0*	*13,000.0*	*13,000.0*	*13,000.0*
	**მ.შ.გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი*	*6,000.0*	*6,000.0*	*6,000.0*	*6,000.0*
	****მ.შ. 18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური დიაგნოზის მქონე პაციენტთა მკურნალობა*	*26,100.0*	*26,100.0*	*26,100.0*	*26,100.0*
27 04	სამინისტროს სისტემაში შემავალი სამედიცინო და სხვა დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	100,000.0	63,000.0	60,000.0	60,000.0
27 05	დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	112,805.0	114,300.0	115,300.0	116,300.0
	***მ.შ. საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა*	*100,000.0*	*100,000.0*	*100,000.0*	*100,000.0*
27 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	267,980.0	268,800.0	268,800.0	268,800.0
28 00	**საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო**	**215,920.0**	**216,250.0**	**216,300.0**	**216,850.0**
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	214,600.0	214,880.0	214,880.0	215,380.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	1,320.0	1,370.0	1,420.0	1,470.0
29 00	**საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო**	**1,757,654.3**	**1,845,750.0**	**1,996,630.0**	**2,156,850.0**
29 01	თავდაცვის მართვა	700,370.0	720,000.0	776,190.0	838,280.0
29 02	პროფესიული სამხედრო განათლება	105,960.0	107,300.0	116,990.0	126,320.0
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	77,965.0	82,700.0	85,700.0	89,500.0
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	15,256.0	17,000.0	18,000.0	19,000.0
29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	160,000.0	210,000.0	250,000.0	290,000.0

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
29 06	სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	61,659.3	63,750.0	63,750.0	63,750.0
29 07	თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება	330,000.0	330,000.0	370,000.0	410,000.0
29 08	ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	306,444.0	315,000.0	316,000.0	320,000.0
30 00	**საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო**	**1,850,792.0**	**1,891,937.0**	**1,921,937.0**	**1,951,937.0**
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	1,099,560.0	1,140,000.0	1,170,000.0	1,200,000.0
30 02	სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	144,300.0	144,300.0	144,300.0	144,300.0
30 03	ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	230,256.0	230,956.0	230,956.0	230,956.0
30 04	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	8,520.0	8,520.0	8,520.0	8,520.0
30 05	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,900.0	4,900.0	4,900.0	4,900.0
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	127,640.0	127,645.0	127,645.0	127,645.0
30 07	სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა	195,056.0	195,056.0	195,056.0	195,056.0
30 08	საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება	40,560.0	40,560.0	40,560.0	40,560.0
31 00	**საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო**	**911,943.0**	**986,502.0**	**1,003,217.0**	**968,622.0**
31 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	25,900.0	25,950.0	26,050.0	26,500.0
31 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა	86,610.0	89,750.0	91,750.0	91,750.0
31 03	მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	85,511.0	87,200.0	88,200.0	88,200.0
31 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	7,521.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0
31 05	ერთიანი აგროპროექტი	354,120.0	320,900.0	319,400.0	311,400.0
31 06	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	129,100.0	222,220.0	244,620.0	210,620.0
31 07	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	30,000.0	31,000.0	32,000.0	33,000.0
31 08	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	52,043.0	52,230.0	53,300.0	54,300.0
31 09	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	73,750.0	83,700.0	75,600.0	79,700.0
31 10	ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	2,700.0	2,735.0	2,785.0	2,835.0

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
31 11	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და "განათლება მდგრადი განვითარებისთვის" ხელშეწყობის პროგრამა	2,500.0	2,927.0	3,012.0	3,067.0
31 12	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა, დარიშხანშემცველი ნარჩენების ობიექტების მართვა	8,020.0	2,230.0	2,300.0	2,350.0
31 13	გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი	35,768.0	38,600.0	39,100.0	39,600.0
31 14	სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ლაბორატორიული მომსახურეობა	12,200.0	12,500.0	13,000.0	13,000.0
31 15	მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	6,200.0	7,560.0	5,100.0	5,300.0
32 00	**საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო**	**3,620,850.0**	**3,778,008.0**	**3,931,080.0**	**4,062,636.0**
32 01	განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	107,600.0	128,404.0	133,085.0	138,605.0
32 02	სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	1,903,915.0	2,000,215.0	2,088,425.0	2,218,310.0
32 03	პროფესიული განათლება	193,965.0	210,905.0	220,460.0	229,700.0
32 04	უმაღლესი განათლება	636,405.0	638,820.0	653,670.0	667,270.0
32 05	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	89,280.0	96,029.0	103,440.0	109,121.0
32 06	ინკლუზიური განათლება	82,290.0	83,885.0	84,490.0	85,180.0
32 07	ინფრასტრუქტურის განვითარება	538,115.0	550,000.0	600,000.0	600,000.0
32 08	ახალგაზრდობის ხელშეწყობა	13,780.0	13,950.0	14,190.0	14,450.0
32 09	ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (WB)	15,500.0	9,000.0	0.0	0.0
32 10	პროფესიული განათლება I (KfW)	20,000.0	29,550.0	31,000.0	0.0
32 11	თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)	20,000.0	17,250.0	2,320.0	0.0
33 00	**საქართველოს კულტურის სამინისტრო**	**343,265.5**	**342,488.0**	**347,988.0**	**368,488.0**
33 01	კულტურის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	8,500.5	12,300.0	12,800.0	13,300.0
33 02	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	168,638.0	172,221.0	181,289.0	191,264.0
33 03	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	76,151.0	78,871.0	78,871.0	78,871.0
33 04	სახელოვნებო დაწესებულებების ხელშეწყობა	10,194.0	8,002.0	8,002.0	8,002.0
33 05	სახელოვნებო სფეროში უმაღლესი განათლება	28,782.0	28,624.0	28,624.0	28,624.0
33 06	სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრებისა და ლაურეატების სტიპენდიები და სოციალური დახმარება	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
33 07	ინფრასტრუქტურის განვითარება	50,000.0	41,470.0	37,402.0	47,427.0
34 00	**საქართველოს სპორტის სამინისტრო**	**301,422.5**	**315,359.0**	**318,359.0**	**322,559.0**

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
34 01	საქართველოს სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	4,274.5	5,200.0	5,200.0	5,200.0
34 02	მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	236,670.0	230,836.0	233,836.0	237,836.0
34 03	სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	41,906.0	48,151.0	48,151.0	48,351.0
34 04	სპორტში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა	10,000.0	22,000.0	22,000.0	22,000.0
34 05	სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	8,572.0	9,172.0	9,172.0	9,172.0
35 00	**სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო**	**2,700.0**	**3,000.0**	**3,300.0**	**3,600.0**
36 00	**სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური**	**14,800.0**	**15,500.0**	**16,300.0**	**17,000.0**
37 00	**სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური**	**26,300.0**	**26,500.0**	**27,500.0**	**28,500.0**
38 00	**სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური**	**5,000.0**	**5,050.0**	**5,100.0**	**5,150.0**
39 00	**პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური**	**9,000.0**	**9,500.0**	**10,000.0**	**10,500.0**
40 00	**საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური**	**111,979.0**	**113,579.0**	**114,479.0**	**117,479.0**
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	98,650.0	100,000.0	100,400.0	103,000.0
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	10,750.0	11,000.0	11,500.0	11,900.0
40 03	სსიპ - სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტოს ხელშეწყობა	2,579.0	2,579.0	2,579.0	2,579.0
41 00	**საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი**	**10,300.0**	**10,800.0**	**11,500.0**	**11,800.0**
42 00	**სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი**	**104,440.0**	**105,740.0**	**104,540.0**	**105,040.0**
43 00	**სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო**	**6,530.0**	**7,030.0**	**7,530.0**	**8,030.0**
44 00	**ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია**	**3,600.0**	**4,000.0**	**4,500.0**	**5,000.0**
45 00	**საქართველოს საპატრიარქო**	**25,000.0**	**25,000.0**	**25,000.0**	**25,000.0**
46 00	**სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო**	**74,080.0**	**64,300.0**	**65,300.0**	**66,300.0**
47 00	**სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი**	**28,200.0**	**18,200.0**	**18,700.0**	**19,200.0**
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	10,200.0	10,300.0	11,200.0	11,200.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	6,500.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	11,500.0	900.0	0.0	0.0
48 00	**სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია**	**6,555.0**	**6,655.0**	**6,755.0**	**6,955.0**
49 00	**საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა**	**2,860.0**	**2,960.0**	**3,160.0**	**3,260.0**
49 01	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	2,249.0	2,331.0	2,512.0	2,590.0
49 02	საქართველოს კულტურის პალატა	611.0	629.0	648.0	670.0

კოდი	დასახელება	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
50 00	**სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო**	**7,670.0**	**7,700.0**	**7,700.0**	**7,800.0**
51 00	**სპეციალური საგამოძიებო სამსახური**	**19,000.0**	**19,500.0**	**19,500.0**	**19,500.0**
52 00	**სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი**	**1,150.0**	**1,200.0**	**1,200.0**	**1,100.0**
53 00	**სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო**	**700.0**	**700.0**	**700.0**	**700.0**
54 00	**ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი**	**5,100.0**	**5,300.0**	**5,400.0**	**5,400.0**
55 00	**სსიპ - ანტიკორუფციული ბიურო**	**13,200.0**	**13,700.0**	**14,200.0**	**14,700.0**
56 00	**საქართველოს დაზვერვის სამსახური**	**25,500.0**	**26,000.0**	**27,000.0**	**28,000.0**
58 00	**სსიპ - ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი**	**6,980.0**	**7,000.0**	**7,000.0**	**7,000.0**
59 00	**ა(ა)იპ - ათასწლეულის ფონდი**	**689.0**	**700.0**	**700.0**	**700.0**
60 00	**ა(ა)იპ - მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის**	**340.0**	**340.0**	**340.0**	**340.0**
61 00	**სსიპ - საპენსიო სააგენტო**	**22,000.0**	**24,500.0**	**27,000.0**	**29,500.0**
62 00	**სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"**	**13,300.0**	**13,300.0**	**13,300.0**	**13,300.0**
62 01	სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	13,000.0	13,000.0	13,000.0	13,000.0
62 02	ა(ა)იპ - ორიჯინ-საქართველო	300.0	300.0	300.0	300.0
63 00	**სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო**	**11,000.0**	**11,000.0**	**11,000.0**	**11,000.0**
64 00	**სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური**	**8,500.0**	**9,000.0**	**9,500.0**	**9,500.0**
65 00	**სსიპ - დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო**	**1,853.0**	**1,900.0**	**2,000.0**	**2,100.0**

**შენიშვნა: 2022-2025 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.*
***შენიშვნა: 2023-2026 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.*
****შენიშვნა: 2024-2027 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.*